

ANALIZA ZMIAN NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W LATACH 2009 - 2013

Szczecin 2014

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

**Analiza zmian na rynku pracy
województwa zachodniopomorskiego
w latach 2009 - 2013**

Szczecin 2014

Redakcja:

Renata Błasiak – Grudzień

Współautorzy:

Kamila Dunaj

Marta Sapińska

Wsparcie merytoryczne:

Marta Jędrzejewska

Jacek Siekierzycki

Recenzja:

dr Artur Frąckiewicz

© Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Szczecin 2014

ISBN: 978 – 83 – 61985 – 22 – 8

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy

ul. A. Mickiewicza 41

70 – 383 Szczecin

e – mail: sekretariat@wup.pl

www.wup.pl

Skład, druk i oprawa:

druk-24h.com.pl

DRUKARNIA CYFROWA

Białystok, ul. Zwycięstwa 10

tel. 85 653-78-04

e-mail: biuro@partnerpoligrafia.pl

ZACHODNIOPOMORSKI RYNEK PRACY – OD OGÓŁU DO SZCZEGÓŁU ...	5
1. BEZROBOCIE REJESTROWANE W POLSCE	7
2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	10
3. BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	13
3.1. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych	13
3.2. Powody wyłączeń z ewidencji urzędów pracy	14
3.3. Podjęcie prac subsydiowanych i niesubsydiowanych	16
4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	18
5. STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	20
5.1. Bezrobotni według płci	20
5.2. Bezrobotni z prawem do zasiłku	26
5.3. Bezrobotni zamieszkujący wieś	27
5.4. Bezrobotni według wieku	29
5.5. Bezrobotni według wykształcenia	30
5.6. Bezrobotni według stażu pracy	31
5.7. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	32
6. OSOBY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	34
6.1. Bezrobotni do 25 roku życia	35
6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	37
6.3. Długotrwale bezrobotni	39
6.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	42
6.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	43
6.6. Bezrobotni bez wykształcenia średniego	44
6.7. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	45
6.8. Bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	47
6.9. Bezrobotne kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	48
6.10. Bezrobotni niepełnosprawni	49
6.11. Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	55
7. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG KLASYFIKACJI PKD)	62
8. BEZROBOTNI WEDŁUG KLASYFIKACJI ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	64
8.1. Bezrobotni według wielkich grup zawodów	64
8.2. Bezrobotni według zawodów i specjalności	66
9. PORADNICTWO ZAWODOWE, KLUBY PRACY, SZKOLENIE BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY	71
9.1. Poradnictwo zawodowe	71
9.1.1. Poradnictwo indywidualne	72
9.1.2. Poradnictwo grupowe	76
9.1.3. Informacja zawodowa	79
9.1.4. Badania testowe	81
9.1.5. Struktura osób korzystających z poradnictwa zawodowego	83
9.2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (kluby pracy)	84
9.2.1. Organizatorzy i uczestnicy szkoleń oraz zajęć aktywizacyjnych w zakresie aktywnego poszukiwania pracy	84
9.2.2. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (szkolenia w klubach pracy)	86
9.2.3. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	88
9.2.4. Wybrane kategorie uczestników szkoleń i zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	90
9.3. Szkolenia	91

9.3.1. Obszary zawodowe szkoleń	92
9.3.2. Struktura osób, które ukończyły szkolenie	94
9.4. Staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.....	95
9.4.1. Staż.....	95
9.4.2. Przygotowanie zawodowe	100
10. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	102
10.1. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej do powiatowych urzędów pracy	102
10.2. Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.....	103
10.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji PKD.....	105
10.4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji zawodów i specjalności.....	106
10.4.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów	106
10.4.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności....	106
11. BEZROBOCIE W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	108
Powiat białogardzki.....	113
Powiat choszczeński.....	116
Powiat drawski.....	119
Powiat goleniowski	122
Powiat gryficki.....	125
Powiat gryfiński.....	128
Powiat kamieński	131
Powiat kołobrzeski	134
Powiat Miasto Koszalin	137
Powiat koszaliński	140
Powiat łobeski.....	143
Powiat myśliborski	146
Powiat policki.....	149
Powiat pyrzycki	152
Powiat sławieński.....	155
Powiat stargardzki	158
Powiat szczecinecki	161
Powiat świdwiński.....	164
Powiat Miasto Świnoujście	167
Powiat wałecki	170
Powiat Miasto Szczecin.....	173
12. BEZROBOCIE W GMINACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO.....	177
PODSUMOWANIE.....	179
SPIS MAP.....	183
SPIS WYKRESÓW	183
SPIS TABEL	185

Zachodniopomorski rynek pracy – od ogółu do szczegółu ...

Zjawisko bezrobocia nieustannie towarzyszy rynkowi pracy i nie ogranicza się do konkretnego obszaru i ram czasowych. Występuje wszędzie w ujęciu globalnym, ma różne natężenie, i jak pokazują wyniki badań i analiz poświęcone tej tematyce, wykazuje się znacznymi zmianami zarówno w czasie, jak i w strukturze. Bezrobocie jako negatywne zjawisko społeczne wymaga stałej obserwacji, diagnozy, a w konsekwencji podjęcia realnych działań. Wielowymiarowa analiza ogólnodostępnych danych i wskaźników pozwala określić przyczyny zmian na rynku pracy, te przeszłe i obecne. Jednakże, jak pokazuje historia, prognozowanie przyszłych tendencji na podstawie tego co było i jest stanowi wyzwanie i jest szalenie trudne. Rynek pracy i jego kondycja – mając na myśli zachodzące zmiany, zarówno te pozytywne, jak i negatywne – jest „obszarem” zależnym od wielu czynników. Ponadto w dobie globalizacji i sieci międzynarodowych powiązań, to czynniki „zewnętrzne” mogą mieć znaczący wpływ na sytuację społeczno – gospodarczą danego kraju. Tak było w przypadku nagłego kryzysu finansowego sprzed kilku lat. Jego niekorzystne skutki były odczuwalne także w Polsce. Mimo nieoczekiwanych zmian na rynku pracy warto, a nawet trzeba diagnozować i w miarę możliwości prognozować chociażby w ujęciu krótkofalowym problemy w sferze zatrudnienia i poziomu bezrobocia.

Zespół działań podejmowanych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, czy też powiatowym, powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą sytuacji na rynku pracy. Najważniejsze aby podjęte działania były jak najbardziej efektywne. Poznanie problemów obserwowanych na rynku pracy możliwe jest dzięki prowadzeniu wszelakich badań i analiz oraz upowszechnianiu ich wyników. Ważne jest aby określenie obszarów problemowych, nie opierało się jedynie na analizie zjawiska bezrobocia, ale również na diagnozowaniu potrzeb pracodawców. Nie chodzi tutaj tylko o wielkość popytu na pracowników – bo ta jest zależna od wielu, często zmiennych w czasie czynników – ale o bardziej szczegółowe dookreślenie tych potrzeb, w kwestii doświadczenia, kwalifikacji czy kompetencji przyszłych pracowników.

Niniejsza publikacja prezentuje zmiany na zachodniopomorskim rynku pracy w zakresie bezrobocia rejestrowanego w latach 2009 - 2013 i stanowi kontynuację opracowania pt. „Analiza zmian na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w latach 1999 – 2008”. Poprzedni dziesięcioletni okres analizy charakteryzował się dynamicznymi zmianami gospodarczymi w kraju, co przekładało się na wielkość bezrobocia. Przełomowym okazał się być moment wstąpienia Polski do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., kiedy po latach bardzo wysokiego poziomu bezrobocia notowano gwałtowny spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Pozytywne tendencje trwały do końca 2008 roku, kiedy w ostatnim jego kwartale notowano historyczny i jak do tej pory najniższy poziom bezrobocia. Pomimo pozytywnych wskaźników rynku pracy prognozowano znaczne niekorzystne zmiany w przyszłości, będące następstwem światowego kryzysu finansowego. Można powiedzieć, że rok 2008 był przełomowym dla Polskiej gospodarki, a w kolejnych latach tendencje na rynku pracy były mniej optymistyczne. Po gwałtownym wzroście bezrobocia, także na poziomie regionalnym i lokalnym w 2009 roku, w kolejnych latach notowano względną stabilizację, z charakterystycznymi sezonowymi wahaniami w ciągu roku. Lata 2009 – 2013 były więc okresem wyzwań dla władz państwowych i samorządowych w kwestii kreowania polityki rynku pracy w momencie spadku zatrudnienia i wzrostu bezrobocia.

W składającej się z 12 rozdziałów publikacji wykorzystano materiał statystyczny Publicznych Służb Zatrudnienia i Głównego Urzędu Statystycznego. Dostępne dane umożliwiły analizę zmian podstawowych mierników w badanym okresie, stosowanych w obszarze bezrobocia rejestrowanego, ale również pokazały skalę działań powiatowych urzędów pracy w stosunku do osób bezrobotnych. Mowa tutaj o aktywizacji zawodowej i poradnictwie zawodowym. Dane dotyczące liczby i struktury zgłaszanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej informowały nie tylko o ich potrzebach kadrowych, ale były również odzwierciedleniem kondycji gospodarczej

przedsiębiorstw. W przypadku analizy bezrobocia na poziomie powiatowym skupiono się przede wszystkim na opisie podstawowych wskaźników i porównaniu powiatów, a szersze dane statystyczne, dotyczące wszystkich powiatów zamieszczono w tabelach w osobnych podrozdziałach. Charakterystykę demograficzno – gospodarczą poszczególnych powiatów sporządzono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Opracowanie zamyka rozdział poświęcony krótkiemu opisowi bezrobocia rejestrowanego na najniższym poziomie podziału terytorialnego, czyli w gminach województwa zachodniopomorskiego.

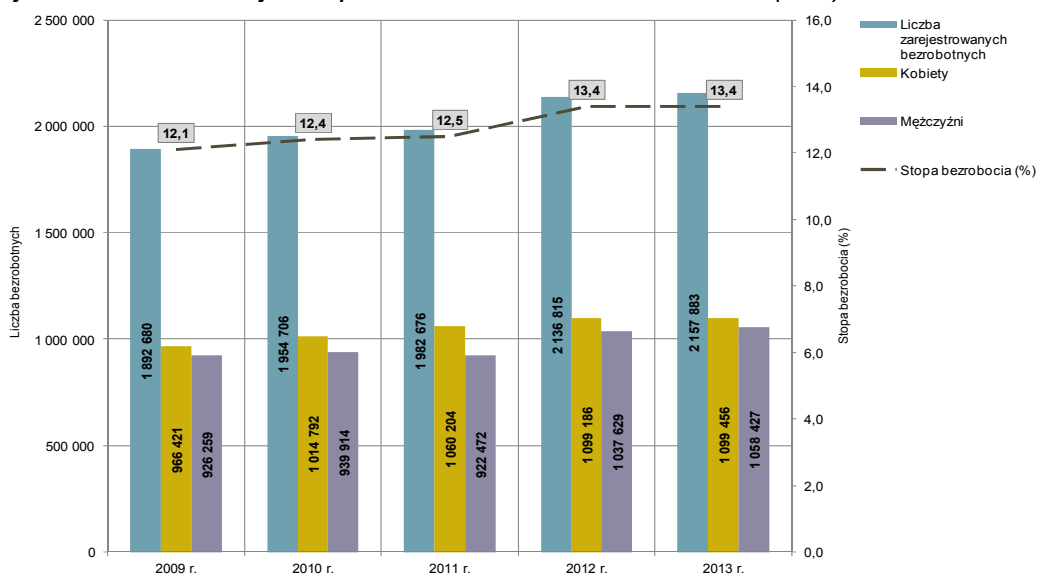
Przekazując Państwu niniejsze opracowanie, wyrażam nadzieję, iż stanie się ono wartościowym źródłem informacji na temat rynku pracy, nie tylko dla osób śledzących zmiany na nim zachodzące, ale również dla tych, którzy chcieliby pogłębić lub uzupełnić swoją wiedzę. Dynamicznie zmieniający się rynek pracy wymaga stałego monitoringu i prognozowania, dlatego też wierzę, że zawartość publikacji będzie przydatna w planowaniu i kreowaniu odpowiednich działań w przyszłości.

Renata Błasiak – Grudzień
Wicedyrektor ds. Rynku Pracy
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

1. Bezrobocie rejestrowane w Polsce

Po korzystnych tendencjach obserwowanych na rynku pracy w obszarze bezrobocia rejestrowanego do 2008 roku, w kolejnych latach notowano wzrost „napływu” osób bezrobotnych do rejestrów powiatowych urzędów pracy. Rok 2008 był najlepszym po włączeniu Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku, a zarazem stanowił początek zmian jakie miały nastąpić w kolejnych latach z powodu światowego kryzysu gospodarczego. Na koniec 2008 roku stopa bezrobocia w kraju wynosiła 9,5%, a w rejestrach urzędów pracy znajdowało się ponad 1 473,7 tys. osób bezrobotnych. W ciągu kolejnych miesięcy obserwowano nagły szybki wzrost bezrobocia do 12,1% (o 2,6 p. proc.) na koniec 2009 roku. Do końca 2013 roku bezrobocie nadal wzrastało, jednak już nie w tak szybkim tempie, z sezonowymi spadkami w miesiącach wiosenno – letnich. Zarówno na koniec 2012 i 2013 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce mierzyła 13,4%, a zbiorowość bezrobotnych wzrosła do ponad 2 mln osób. W okresie 2009 – 2013 zanotowano wzrost stopy bezrobocia o 1,3 p. proc., z kolei liczba zarejestrowanych w kraju zwiększyła się o 14%.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w Polsce w latach 2009 – 2013 (31.XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W strukturze bezrobotnych w Polsce według płci w latach 2009 – 2013 większość stanowiły kobiety. Największą różnicę w liczbie bezrobotnych według płci zanotowano na koniec 2011 roku, kiedy kobiety stanowiły 53,5% wszystkich bezrobotnych. W końcu 2013 roku proporcje płci były już mniej wyraźne, a Panie stanowiły 51,0% bezrobotnych w kraju.

Bezrobotni zamieszkujący tereny wiejskie stanowili w Polsce ponad 40%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w kraju nie ulegał znaczącym zmianom. Osoby zamieszkujące wieś stanowiły na koniec 2013 roku 44,2% bezrobotnych wobec 44,0% na koniec 2009 roku.

W analizowanym okresie największą liczbę zasiłkobiorców w Polsce notowano na koniec 2009 roku tj. 380 tys. osób stanowiących $\frac{1}{5}$ wszystkich zarejestrowanych. Liczba osób z prawem do zasiłku wzrosła z powodu pogarszającej się sytuacji gospodarczej w kraju i większej liczby zwolnień. Na koniec 2013 roku zasiłek pobierało 297,8 tys. osób bezrobotnych stanowiących 13,8% zbiorowości zarejestrowanych tj. 6,3 p. proc. mniej niż na koniec 2009 roku.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w Polsce w wybranych kategoriach w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Kobiety	966 421	1 014 792	1 060 204	1 099 186	1 099 456
Udział %	51,1	51,9	53,5	51,4	51,0
Mężczyźni	926 259	939 914	922 472	1 037 629	1 058 427
Udział %	48,9	48,1	46,5	48,6	49,0
Zamieszkali na wsi	832 914	856 432	874 488	938 975	954 830
Udział %	44,0	43,8	44,1	43,9	44,2
Z prawem do zasiłku	380 007	326 582	326 471	358 250	297 778
Udział %	20,1	16,7	16,5	16,8	13,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat 2009 – 2013 liczba bezrobotnych wzrosła w 15 województwach, od 4,9% w województwie zachodniopomorskim do ponad 20% w województwach: małopolskim, mazowieckim i śląskim. Jedynie w województwie lubuskim odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 2,1%.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w województwach w latach 2009 - 2013

Województwo	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dynamika 2009 r. = 100
Dolnośląskie	146 260	150 282	143 575	157 369	153 558	105,0
Kujawsko-Pomorskie	134 127	139 401	139 622	148 839	150 145	111,9
Lubelskie	117 237	119 709	122 441	131 125	134 042	114,3
Lubuskie	61 062	59 225	59 134	60 614	59 805	97,9
Łódzkie	128 105	131 617	138 652	151 036	151 626	118,4
Małopolskie	130 007	142 221	145 094	161 161	164 434	126,5
Mazowieckie	224 480	238 341	246 739	271 927	283 196	126,2
Opolskie	47 129	48 775	48 029	51 775	51 636	109,6
Podkarpackie	141 944	142 263	146 208	153 807	154 216	108,6
Podlaskie	61 169	63 761	65 920	68 705	70 889	115,9
Pomorskie	100 267	104 694	106 667	114 644	114 148	113,8
Śląskie	168 425	181 198	186 187	205 459	208 296	123,7
Świętokrzyskie	83 819	82 141	83 217	86 708	90 124	107,5
Warmińsko-Mazurskie	109 181	105 942	107 333	113 223	115 873	106,1
Wielkopolskie	133 563	135 172	134 954	147 902	144 832	108,4
Zachodniopomorskie	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063	104,9
Polska	1 892 680	1 954 706	1 982 676	2 136 815	2 157 883	114,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nieco inaczej przedstawiały się zmiany stopy bezrobocia w województwach. W stosunku do końca 2009 roku stopa bezrobocia zwiększyła się w 15 z nich, a wzrosty wahały się od 0,3 p. proc. w województwie dolnośląskim, do 2,3 p. proc. w województwie podlaskim. Spadek stopy bezrobocia notowano tylko w województwie lubuskim, o 0,5 p. proc. (Tabela nr 3)

Tabela 3. Stopa bezrobocia w województwach w latach 2009 - 2013

Województwo	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Zmiana (w p. proc.)
Dolnośląskie	12,8	13,1	12,4	13,5	13,1	0,3
Kujawsko-Pomorskie	16,2	17,0	17,0	18,1	18,2	2,0
Lubelskie	12,9	13,1	13,2	14,2	14,4	1,5
Lubuskie	16,2	15,5	15,4	15,9	15,7	-0,5

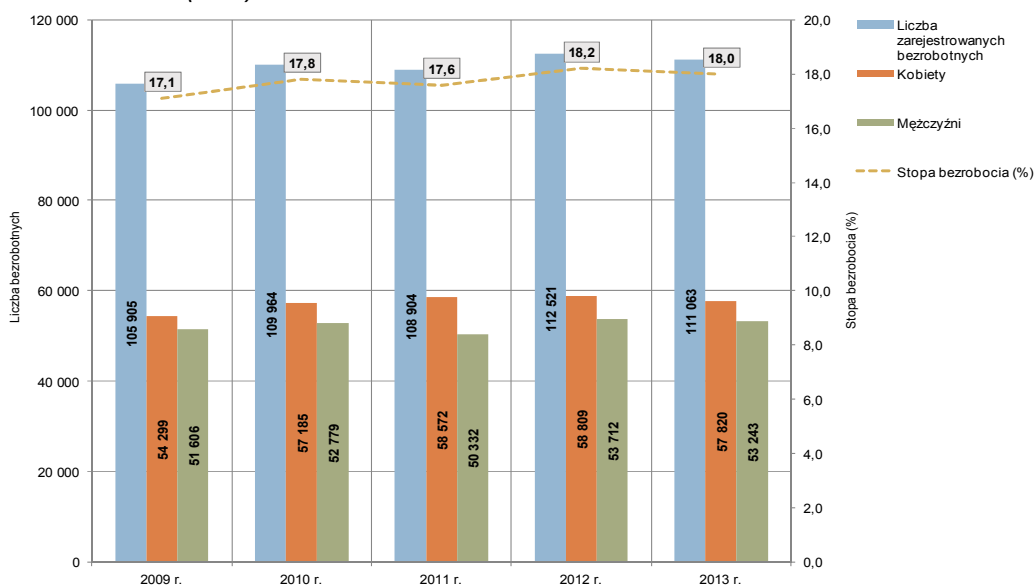
Województwo	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Zmiana (w p. proc.)
Łódzkie	11,9	12,2	12,9	14,0	14,1	2,2
Małopolskie	9,7	10,4	10,5	11,4	11,5	1,8
Mazowieckie	9,0	9,7	9,8	10,7	11,1	2,1
Opolskie	12,9	13,6	13,3	14,4	14,2	1,3
Podkarpackie	15,9	15,4	15,5	16,4	16,3	0,4
Podlaskie	12,8	13,8	14,1	14,7	15,1	2,3
Pomorskie	11,9	12,3	12,5	13,4	13,2	1,3
Śląskie	9,4	10,0	10,2	11,1	11,3	1,9
Świętokrzyskie	15,1	15,2	15,2	16,0	16,6	1,5
Warmińsko-Mazurskie	20,7	20,0	20,2	21,3	21,6	0,9
Wielkopolskie	9,2	9,2	9,1	9,8	9,6	0,4
Zachodniopomorskie	17,1	17,8	17,6	18,2	18,0	0,9
Polska	12,1	12,4	12,5	13,4	13,4	1,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2. Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim

Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim od 2009 roku kształtowało się analogicznie do zmian zachodzących w Polsce. Po dynamicznym spadku bezrobocia po 2004 roku odnotowano wyraźne pogorszenie się sytuacji na regionalnym rynku pracy. Od początku 2009 roku stopa bezrobocia wzrosła z 13,3%¹ do 17,1% czyli o 3,8 p. proc., a liczba bezrobotnych ponownie przekroczyła 100 tys. (wzrost o 28,3%). W kolejnych latach nie odnotowano już tak wyraźnych zmian, jednakże bezrobocie w niewielkim stopniu nadal rośnie, osiągając na koniec 2013 roku 18,0% tj. 4,7 p. proc. więcej niż na koniec 2008 roku i o 0,9 p. proc. więcej niż na koniec 2009 roku. Nieznaczne spadki bezrobocia (o 0,2 p. proc.) notowano w końcu 2011 i 2013 roku w stosunku do roku poprzedniego. W analizowanym okresie liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wzrosła o 4,9% (Tabela 2).

Wykres 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013 (31.XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zazwyczaj poprawę sytuacji na rynku pracy obserwuje się w ciągu roku w okresie wiosenno – letnim oraz wczesną jesienią, wraz z napływem większej liczby ofert zatrudnienia przy pracach sezonowych i mniejszą liczbą rejestracji w urzędach pracy. Tendencja ta bezpośrednio wpływa na zmniejszenie liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia, która ponownie wzrasta w miesiącach zimowych. Jak wynika z danych miesięcznych w tabeli nr 4, najmniej bezrobotnych na przestrzeni analizowanych lat znajdowało się łącznie w rejestrach urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego na koniec lipca 2009 roku – 87,4 tys. osób (stopa bezrobocia – 14%), z kolei najwięcej na koniec lutego 2013 roku – 121,9 tys. osób (stopa bezrobocia – 19,4%).

¹ Stopa bezrobocia po korekcie. – stan na 31 grudnia 2008 r.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013

Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	92 559	115 605	119 042	116 398	121 094
luty	96 242	117 642	120 632	118 907	121 951
marzec	97 132	115 533	120 034	116 797	119 180
kwiecień	93 268	108 492	114 394	112 300	114 862
maj	89 884	103 536	108 928	107 782	109 602
czerwiec	87 665	98 012	103 304	103 106	105 128
lipiec	87 422	96 522	101 311	101 088	103 117
sierpień	87 942	96 374	100 114	101 148	102 076
wrzesień	91 246	98 064	100 773	102 487	103 283
październik	94 409	99 614	101 779	104 273	103 992
listopad	100 002	103 743	104 994	107 846	107 088
grudzień	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063
dynamika styczeń=100	114,4	95,1	91,5	96,7	91,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na podstawie porównania danych dotyczących bezrobocia z końca danego roku ze stanem z końca stycznia tego roku można stwierdzić, że liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia wzrosły jedynie w 2009 roku, o odpowiednio 14,4% i o 2,5 p. proc. Największy spadek bezrobocia rejestrowanego zanotowano w ciągu 2011 roku tj. liczby bezrobotnych o 8,5% i stopy bezrobocia o 1,2 p. proc.

Tabela 5. Stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013

Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	14,6	18,3	18,8	18,5	19,3
luty	15,2	18,6	19,0	18,8	19,4
marzec	15,3	18,3	18,9	18,5	19,0
kwiecień	14,8	17,3	18,2	18,0	18,5
maj	14,4	16,7	17,5	17,4	17,8
czerwiec	14,1	15,9	16,7	16,7	17,2
lipiec	14,0	15,7	16,5	16,5	16,9
sierpień	14,1	15,6	16,3	16,5	16,7
wrzesień	14,5	15,9	16,4	16,7	16,9
październik	15,0	16,1	16,6	16,9	17,0
listopad	15,7	16,6	17,0	17,4	17,4
grudzień	17,1	17,8	17,6	18,2	18,0
zmiana w ciągu roku (w p. proc.)	2,5	-0,5	-1,2	-0,3	-1,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zdecydowaną większość zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby poprzednio pracujące. Na koniec 2009 roku ich udział w zbiorowości bezrobotnych wyniósł 79,9%, a w kolejnych latach notowano w tej grupie tendencję wzrostu do 83,2% na koniec 2013 roku. W grupie poprzednio pracujących znajdowały się osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, których liczba w analizowanych latach wzrosła z blisko 1,9 tys. osób na koniec 2009 roku do około 4,5 tys. na koniec 2013 roku, co wynikało z pogarszającej się sytuacji na rynku pracy i redukcji etatów po 2008 roku. Udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w poprzednio pracujących wzrósł z 2,2% na koniec 2009 roku do 4,8% na koniec 2013 roku.

Tabela 6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
ogółem		105 905	109 964	108 904	112 521	111 063
z ogółem	poprzednio pracujący	84 634	88 813	88 845	92 596	92 428
	udział % w ogółem	79,9	80,8	81,6	82,3	83,2
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 855	2 290	2 173	3 310	4 469
	udział % w poprzednio pracujących	2,2	2,6	2,4	3,6	4,8
	dotychczas nie pracujący	21 271	21 151	20 059	19 925	18 635
	udział % w ogółem	20,1	19,2	18,4	17,7	16,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

3. Bilans bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Liczba rejestracji i wyłączeń z ewidencji czyli dwóch składowych bilansu bezrobocia jest zmienna w ciągu roku kalendarzowego z powodu sezonowości na rynku pracy i ma wpływ na wielkość bezrobocia. Spadki „napływu” do bezrobocia i większy „odpływ” z bezrobocia zauważalne są wraz z rozpoczęciem okresu wiosennego i niekiedy notowane są do wczesnej jesieni. Odwrotna tendencja obserwowana jest w chłodniejszych miesiącach w roku. Ta zmienność na rynku pracy wynika z ożywienia na rynku pracy, większej liczby wakatów w turystyce, rolnictwie czy budownictwie. Nie bez znaczenia jest także koniunktura gospodarcza w kraju i sytuacja pracodawców na regionalnym rynku pracy.

3.1. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych

Na wykresie nr 3 zaprezentowano bilans osób bezrobotnych w ciągu roku. Po 2008 roku sytuacja na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim znacznie się pogorszyła i w 2009 roku „napływ” do bezrobocia przewyższył „odpływ” o blisko 23,4 tys. osób. Znacznie mniejszą różnicę zanotowano już w kolejnym 2010 roku – ponad 4 tys. osób zarejestrowanych więcej niż wyłączonych z ewidencji, a w 2011 roku sytuacja się poprawiła i „odpływ” przewyższył „napływ” o blisko 1,1 tys. osób. Kolejny – 2012 rok - to ponowny okres przewagi rejestracji – o 3,6 tys. osób (wzrost stopy bezrobocia o 0,2 p. proc.). W ostatnim 2013 roku wyłączono z ewidencji 1,2 tys. osób więcej niż zarejestrowano.

Wykres 3. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Większość rejestrujących się w urzędach pracy w latach 2009 – 2013 bezrobotnych to osoby powracające do ewidencji czyli rejestrujący się po raz kolejny. Osoby korzystające z usług urzędów pracy po raz pierwszy stanowiły w rozpatrywanym okresie od 16 do 18%.

Wśród rejestrujących się w ciągu danego roku znajdowały się m. in. osoby które korzystały już wcześniej z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oferowanych przez urzędy pracy w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i wielkość „napływu” takich osób zaprezentowano w tabeli nr 7.

Tabela 7. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje		180 972	179 790	148 691	149 693	152 411
w tym	po raz pierwszy	32 366	30 633	25 288	26 448	25 205
	po raz kolejny	148 606	149 157	123 403	123 245	127 206
	po pracach interwencyjnych	1 279	1 290	1 126	888	652
	po robotach publicznych	3 166	4 781	2 448	1 966	2 846
	po stażu	10 677	15 363	9 104	6 164	9 785
	po odbyciu przygotowania zawodowego	2 693	18	80	7	22
	po szkoleniu	9 301	10 372	2 560	4 148	4 913
	po pracach społecznie użytecznych	3 493	3 982	4 372	3 574	4 118
	po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	x	60	54	100	146
Wyłączenia z ewidencji		157 587	175 731	149 751	146 076	153 657

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

3.2. Powody wyłączeń z ewidencji urzędów pracy

Głównym powodem wyłączeń z ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 – 2013 było podjęcie pracy. Liczba podejmujących zatrudnienie w tym okresie była zmienna. Najwięcej osób wyrejestrowano z powodu podjęcia pracy w 2013 roku – 72,2 tys. osób wobec 62,1 tys. w 2009 roku (wzrost o 16,3%). Kolejną liczną grupę wyrejestrowanych stanowiły osoby, które nie potwierdziły gotowości do pracy². Powód ten dotyczył 52,5 tys. wyrejestrowanych w 2009 roku i 42,2 tys. w 2013 roku (najmniej na przestrzeni analizowanych lat). W przypadku tego motywu wyłączeń zauważyć można tendencję spadkową po 2010 roku. Na kolejne grupy pod względem liczby wyłączeń składały się osoby wyrejestrowane z urzędów pracy na czas uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy tj. staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne. Z możliwości dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego w latach 2009 - 2013 skorzystała zbliżona grupa bezrobotnych.

Tabela 8. Powody wyłączeń z ewidencji urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Wyłączenia z ewidencji		157 587	175 731	149 751	146 076	153 657
z powodu	podjęcie pracy	62 095	71 526	67 748	64 645	72 199
	rozpoczęcie szkolenia	8 514	10 331	2 554	4 286	5 098
	rozpoczęcie stażu	12 088	15 559	5 227	8 109	9 821
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego	542	14	5	18	35
	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 331	4 654	4 224	4 336	4 348
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	149	190	274	295	364
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	4 267	3 711	3 448	2 998	2 625
	niepotwierdzenie gotowości do pracy	52 476	55 271	49 634	44 438	42 233

² Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania MPIPS-01 są to osoby, które w miesiącu sprawozdawczym zostały pozbawione statusu bezrobotnego z powodu: braku gotowości do podjęcia pracy zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 4 i pkt 4a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby, które wyjechały za granicę na okres dłuższy niż 10 dni; osoby, które przez okres dłuższy niż 10 dni pozostają w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia; nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych oraz okresowej służby wojskowej (zawodowej).

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	7 540	8 280	8 846	8 743	8 173
	podjęcie nauki	395	487	325	335	365
	ukończenie 60/65 lat	286	343	561	727	655
	nabycie praw emerytalnych lub rentowych	542	614	1 091	1 055	1 834
	nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	367	599	940	1 382	1 606
	inne	3 995	4 152	4 874	4 709	4 301

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W tabeli nr 9 zaprezentowano strukturę wyłączeń z ewidencji urzędów pracy. Udział podjęć pracy w ogólnej liczbie wyrejestrowań z ewidencji wskazywał na tendencję wzrostową z 39,4% w 2009 roku do 47% w 2013 roku. Przy wzroście udziału podjęć pracy malał udział kolejnej znacznej grupy osób wyłączonych z ewidencji z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy z 33,3% w 2009 roku do 27,5% w 2013 roku. Dużą zmienność, zarówno w liczbie jak i w udziale zanotowano w przypadku aktywnych form tj. staży, szkoleń z wyraźnym spadkiem w 2011 roku, wynikającym z mniejszej puli finansowej przeznaczonej na aktywne programy w tym roku. Jedynie dane dotyczące prac społecznie użytecznych pokazują niewielkie różnice w liczbie i udziale osób biorących w nich udział. Z zaprezentowanych danych wynika ponadto, że wśród wyłączonych z roku na rok zwiększała się liczba i udział osób wyrejestrowanych z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych, bądź też uzyskania praw do świadczenia przedemerytalnego.

Tabela 9. Struktura wyłączeń z ewidencji urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
podjęcie pracy	39,4	40,7	45,2	44,3	47,0
rozpoczęcie szkolenia	5,4	5,9	1,7	2,9	3,3
rozpoczęcie stażu	7,7	8,9	3,5	5,6	6,4
rozpoczęcie przygotowania zawodowego	0,3	0,01	0,003	0,01	0,02
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	2,7	2,6	2,8	3,0	2,8
rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2,7	2,1	2,3	2,1	1,7
niepotwierdzenie gotowości do pracy	33,3	31,5	33,1	30,4	27,5
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4,8	4,7	5,9	6,0	5,3
podjęcie nauki	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
ukończenie 60/65 lat	0,2	0,2	0,4	0,5	0,4
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	0,3	0,3	0,7	0,7	1,2
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	0,2	0,3	0,6	0,9	1,0
inne	2,5	2,4	3,3	3,2	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.3. Podjęcie prac subsydiowanych i niesubsydiowanych

W przypadku osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy z powodu podjęcia pracy możemy rozróżnić osoby podejmujące pracę subsydiowaną, bądź niesubsydiowaną. Zatrudnienie subsydiowane wiąże się z aktywizacją zawodową i finansowane jest ze środków urzędów pracy, w tym środków z EFS. Zdecydowaną większość podjęć pracy w regionie w badanym okresie stanowiła praca niesubsydiowana – od 76,1% w 2010 roku do 89,2% w 2011 roku. Spośród analizowanych lat najmniejszą skalę podjęć prac niesubsydiowanych zanotowano w 2009 roku – 49,4 tys., zaś największą w 2013 roku – 62,6 tys. osób. W wyniku podjęcia prac niesubsydiowanych sezonowych najwięcej osób wyrejestrowano w 2009 roku – 9,2 tys. osób.

Dane dotyczące prac subsydiowanych informują, że w latach 2009 – 2010 liczba osób z nich korzystających przekraczała 10 tys. (maksimum w 2010 roku – 17,1 tys. osób), z kolei w latach 2011 – 2013 było to mniej niż 10 tys., ale z tendencją wzrostu (minimum w 2011 roku – 7,3 tys. osób).

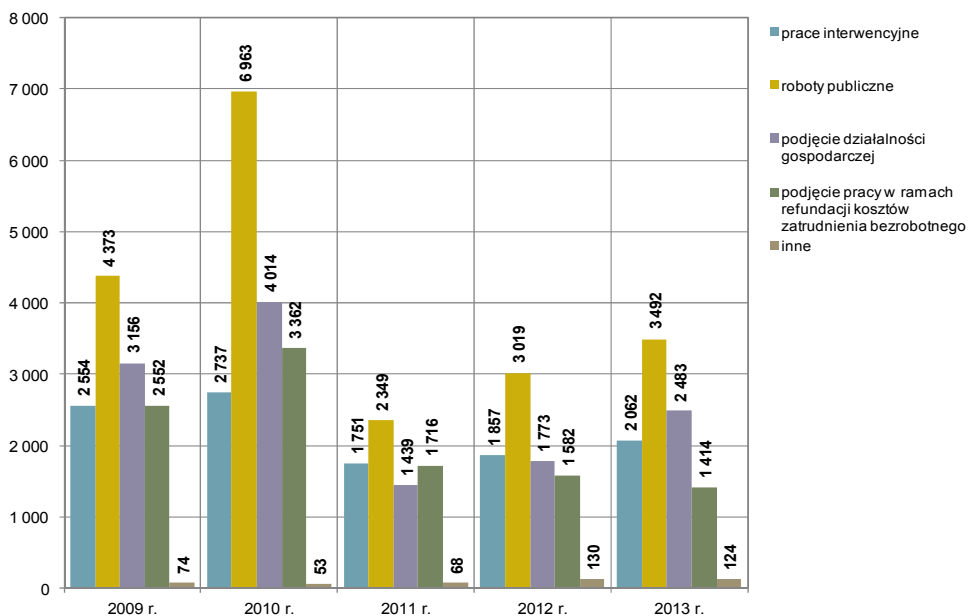
Tabela 10. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
podjęcia pracy		62 095	71 526	67 748	64 645	72 199
niesubsydiowanej		49 386	54 397	60 425	56 284	62 624
w tym pracy sezonowej		9 218	7 927	8 021	6 477	7 053
subsydiowanej		12 709	17 129	7 323	8 361	9 575
z tego z tego	prace interwencyjne	2 554	2 737	1 751	1 857	2 062
	roboty publiczne	4 373	6 963	2 349	3 019	3 492
	podjęcie działalności gospodarczej	3 156	4 014	1 439	1 773	2 483
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 552	3 362	1 716	1 582	1 414
	inne	74	53	68	130	124

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Do głównych form aktywizacji zawodowej oferowanych przez powiatowe urzędy pracy wiążących się z podjęciem pracy należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie działalności gospodarczej i podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego. Oprócz mniejszej liczby osób aktywizowanych po 2010 roku nie zauważalne są wyraźne tendencje w liczbie osób kierowanych do poszczególnych prac subsydiowanych oferowanych przez urzędy pracy w kolejnych latach (Wykres nr 4). Duże znaczenie mają niewątpliwie roboty publiczne wyróżniające się na tle pozostałych form, do których w 2010 roku skierowano blisko 7 tys. osób (40,7% wszystkich prac subsydiowanych). W pozostałych latach było to znacznie mniej (minimum w 2011 r. – ponad 2,3 tys.). Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych wahała się od około 1,8 tys. w 2011 roku do 2,7 tys. w 2010 roku. Działalność gospodarczą przy wsparciu finansowym z urzędów pracy podjęło od 1,4 tys. osób w 2011 roku do ponad 4 tys. osób w 2010 roku. Liczba osób podejmujących pracę na etatach utworzonych w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego wahała się od 1,4 tys. w 2013 roku do blisko 3,4 tys. w 2010 roku.

Wykres 4. Liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia prac subsydiowanych w województwie zachodniopomorskim

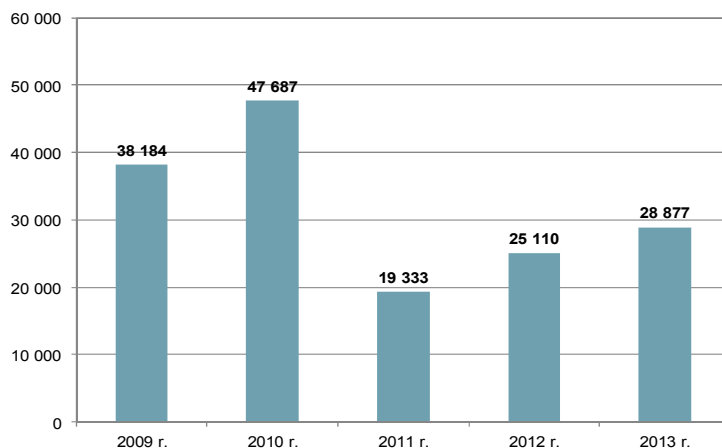

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

W latach 2009 – 2013 w województwie zachodniopomorskim zaktywizowano łącznie blisko 160 tys. osób bezrobotnych³. Jak wynika z wykresu nr 5 największa grupa bezrobotnych otrzymała pomoc w 2010 roku – 47,7 tys. osób, natomiast już zdecydowanie mniejsza w następnym 2011 roku – 19,3 tys. W kolejnych latach grono aktywizowanych osób systematycznie rosło. W 2013 roku aktywnymi formami objęto prawie 28,9 tys. osób, jednakże było to zdecydowanie mniej niż w 2009 i 2010 roku.

Wykres 5. Liczba uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oferowanych przez urzędy pracy w myśl ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do najpopularniejszych należą niewątpliwie programy staży i szkoleń. W tych dwóch formach w niektórych latach analizowanego okresu uczestniczyła ponad połowa wszystkich aktywizowanych osób. W 2009 roku $\frac{1}{3}$ bezrobotnych skierowano na staż, a co piątego na program szkolenia. W 2013 roku grupa która rozpoczęła szkolenie stanowiła 17,7%, z kolei w przypadku rozpoczynających staż zanotowano wzrost udziału do 34,0%. Popularną formę aktywizacji na przestrzeni analizowanych lat stanowiły także prace społecznie użyteczne. Liczba osób w nich uczestniczących nie wykazywała większych zmian i wahała się od 4,2 tys. w 2011 roku do blisko 4,7 tys. w 2010 roku. Większe różnice zauważalne są w udziale tej formy w strukturze uczestników aktywnych form (Wykres 6), który wahał się między 9,8% w 2010 roku, a 21,8% w 2011 roku. Liczba uczestników tejże formy nie przekładała się na odsetek w ogólnej liczbie aktywizowanych, na co niewątpliwie wpływ miała liczba osób uczestniczących w pozostałych formach aktywizacji.

W przypadku przygotowania zawodowego należy wspomnieć, iż w 2009 roku było to przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, a w kolejnych latach forma ta została przekształcona w przygotowanie zawodowe dorosłych. Zmieniły się także warunki i sposób jej realizacji. W ostatnich kilku latach w przypadku tej formy, stanowiącej praktyczną naukę zawodu lub przyuczenie do pracy dorosłych, po jej zakończeniu należy przystąpić do egzaminu sprawdzającego zdobyte kwalifikacje. W ostatnich trzech latach notowano wzrost zainteresowania powyższą formą, w 2011 roku rozpoczęło ją 5 osób, zaś w 2013 roku 30 osób więcej.

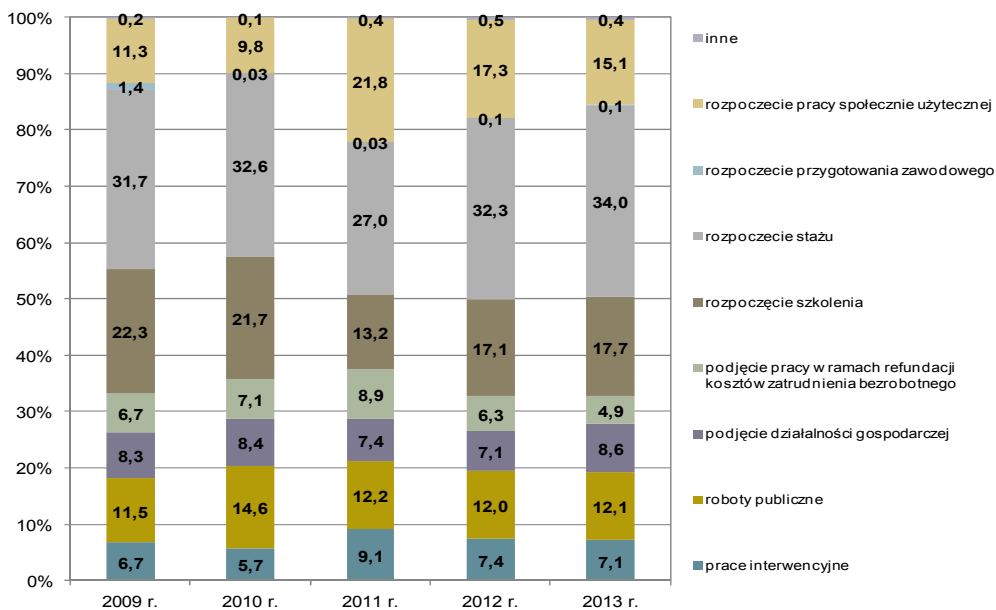
³ W tym: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, rozpoczęcie przygotowania zawodowego, rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej, inne.

Tabela 11. Liczba uczestników poszczególnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
prace interwencyjne	2 554	2 737	1 751	1 857	2 062
roboty publiczne	4 373	6 963	2 349	3 019	3 492
podjęcie działalności gospodarczej	3 156	4 014	1 439	1 773	2 483
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 552	3 362	1 716	1 582	1 414
rozpoczęcie szkolenia	8 514	10 331	2 554	4 286	5 098
rozpoczęcie stażu	12 088	15 559	5 227	8 109	9 821
rozpoczęcie przygotowania zawodowego ⁴	542	14	5	18	35
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 331	4 654	4 224	4 336	4 348
Inne (zatrudnienie subsydiowane)	74	53	68	130	124
Razem	38 184	47 687	19 333	25 110	28 877

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Wykres 6. Struktura uczestników poszczególnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

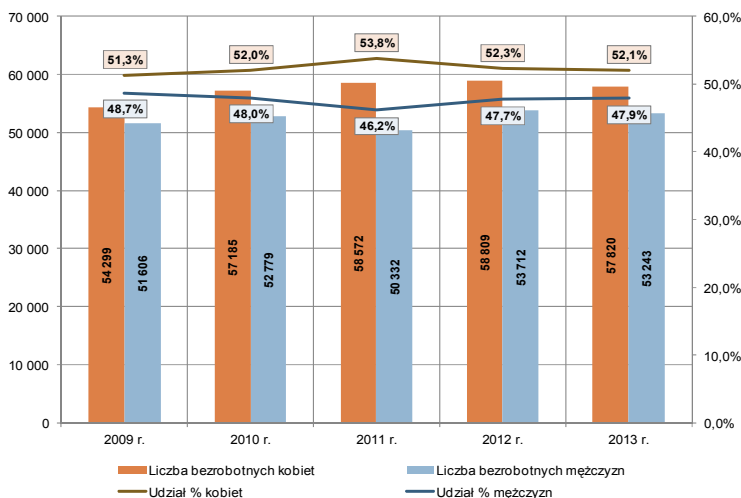
⁴ W 2009 roku – rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy ozn. zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy wg ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, a pracodawcą.
W latach 2010 – 2013 było to rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych ozn. instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

5. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

5.1. Bezrobotni według płci

W strukturze bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim według płci w analizowanych latach przeważały kobiety, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wahał się od 51,3% na koniec 2009 roku do 53,8% na koniec 2011 roku (Wykres nr 7). W stosunku do danych z końca 2009 roku liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 6,5%.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych kobiet i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z danych w tabeli nr 12 wynika, że wzrost liczby bezrobotnych kobiet notowano jedynie w ciągu 2009 roku, o 4,8%. W kolejnych latach liczba bezrobotnych kobiet na koniec danego roku w porównaniu ze stanem z końca stycznia danego roku była niższa, a największy spadek bezrobocia wśród kobiet notowano w 2013 roku, o 6,9%.

Tabela 12. Liczba bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim

Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	51 796	58 132	61 497	61 617	62 078
luty	52 113	58 151	62 106	62 127	61 776
marzec	51 434	56 466	62 059	60 632	59 806
kwiecień	49 030	53 297	59 458	58 293	57 496
maj	46 934	51 344	57 049	55 987	55 222
czerwiec	45 678	49 059	54 642	53 684	53 387
lipiec	45 736	48 980	54 145	53 040	53 308
sierpień	46 454	49 595	54 155	53 492	53 338
wrzesień	48 135	51 006	54 790	54 495	54 313
październik	49 357	51 977	55 510	55 454	54 652
listopad	51 631	54 054	56 866	56 974	56 135
grudzień	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820
dynamika styczeń=100	104,8	98,4	95,2	95,4	93,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Takie same tendencje zaobserwowano w zbiorowości bezrobotnych mężczyzn, jednakże w przypadku tej grupy przyrost liczby bezrobotnych w ciągu 2009 roku był znacznie większy i wyniósł 26,6%. Z kolei najszybszy spadek bezrobocia wśród mężczyzn notowano w 2011 roku (największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych), o 12,5% (Tabela nr 13).

Tabela 13. Liczba bezrobotnych mężczyzn w województwie zachodniopomorskim

Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	40 763	57 473	57 545	54 781	59 016
luty	44 129	59 491	58 526	56 780	60 175
marzec	45 698	59 067	57 975	56 165	59 374
kwiecień	44 238	55 195	54 936	54 007	57 366
maj	42 950	52 192	51 879	51 795	54 380
czerwiec	41 987	48 953	48 662	49 422	51 741
lipiec	41 686	47 542	47 166	48 048	49 809
sierpień	41 488	46 779	45 959	47 656	48 738
wrzesień	43 111	47 058	45 983	47 992	48 970
październik	45 052	47 637	46 269	48 819	49 340
listopad	48 371	49 689	48 128	50 872	50 953
grudzień	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243
dynamika styczeń=100	126,6	91,8	87,5	98,0	90,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na podstawie analizy struktury bezrobotnych według wieku z uwzględnieniem płci wnioskować należy, że zarówno w przypadku mężczyzn, jak i kobiet najczęściej bezrobotnych to osoby w wieku 25 – 34 lata. W grupie kobiet udział powyższej grupy utrzymywał się na zbliżonym poziomie i wynosił około 30%, zaś w grupie mężczyzn ich odsetek wahał się od 22,7% w 2013 roku do 25,3% w 2009 roku.

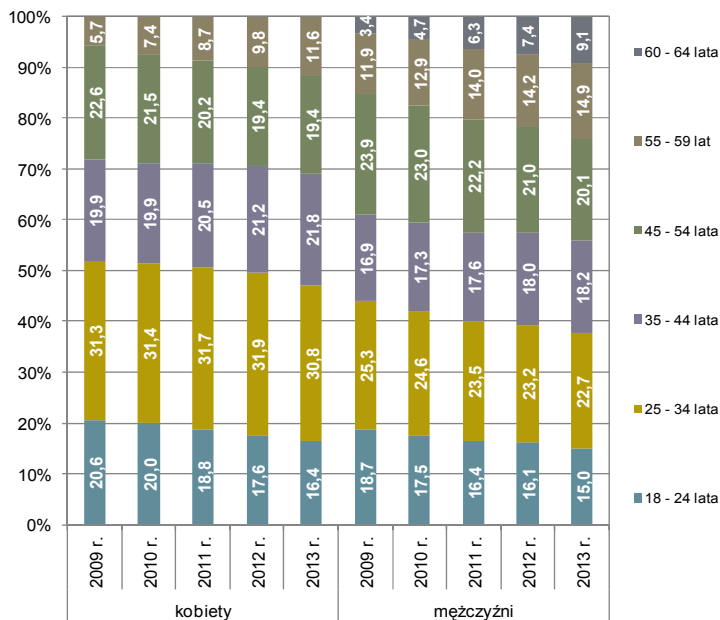
Tabela 14. Liczba bezrobotnych według wieku i płci

wiek	Liczba bezrobotnych kobiet				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
18 – 24 lata	11 176	11 415	11 026	10 324	9 462
25 – 34 lata	16 987	17 928	18 554	18 785	17 818
35 – 44 lata	10 795	11 364	12 025	12 485	12 622
45 – 54 lata	12 251	12 272	11 848	11 434	11 227
55 – 59 lat	3 090	4 206	5 119	5 781	6 691
ogółem	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820
wiek	Liczba bezrobotnych mężczyzn				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
18 – 24 lata	9 640	9 219	8 270	8 653	7 962
25 – 34 lata	13 049	12 988	11 835	12 479	12 069
35 – 44 lata	8 723	9 127	8 855	9 685	9 705
45 – 54 lata	12 323	12 147	11 179	11 296	10 719
55 – 59 lat	6 127	6 809	7 040	7 641	7 931
60 – 64 lata	1 744	2 489	3 153	3 958	4 857
ogółem	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Z roku na rok zwiększa się grupa osób bezrobotnych w starszych grupach wiekowych, powyżej 55 roku życia (Wykres nr 8). W grupie bezrobotnych kobiet w wieku 55 – 59 lat odnotowano wzrost udziału z 5,7% w 2009 roku do 11,6% w 2013 roku. W przypadku mężczyzn udział tejże grupy zmienił się z 11,9% w 2009 roku do 14,9% w 2013 roku. Z kolei w grupie wiekowej 60 – 64 lata odnotowano wzrost udziału bezrobotnych mężczyzn z 3,4% na koniec 2009 roku na 9,1% na koniec 2013 roku.

Wykres 8. Struktura bezrobotnych według wieku z podziałem na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Dane dotyczące wykształcenia bezrobotnych informują, że kobiety są lepiej wyedukowane. Na przestrzeni analizowanych lat w zbiorowości bezrobotnych kobiet spadek liczby zarejestrowanych notowano jedynie wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Natomiast w grupie mężczyzn na każdym z poziomów wykształcenia odnotowano przyrost w liczbie bezrobotnych.

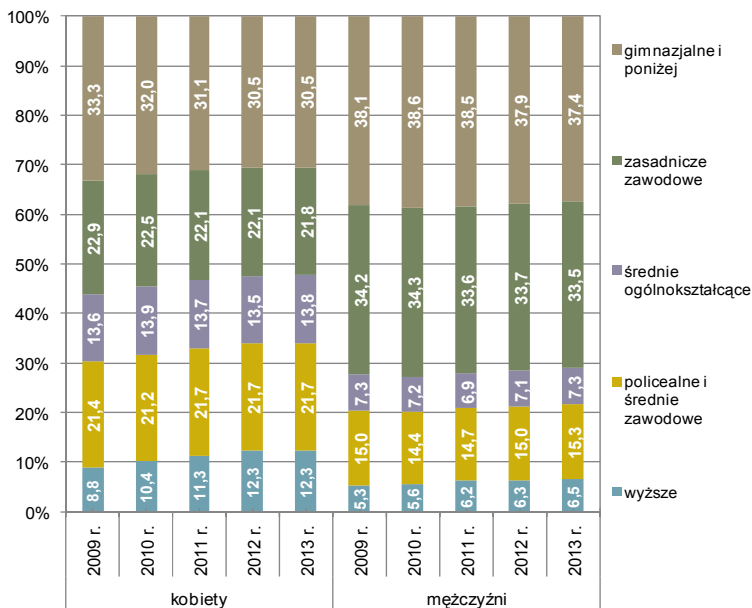
Tabela 15. Liczba bezrobotnych według wykształcenia i płci

wykształcenie	Liczba bezrobotnych kobiet				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wyższe	4 802	5 921	6 609	7 210	7 090
policealne i średnie zawodowe	11 607	12 146	12 725	12 753	12 529
średnie ogólnokształcące	7 363	7 924	8 039	7 936	7 959
zasadnicze zawodowe	12 434	12 884	12 962	12 976	12 626
gimnazjalne i poniżej	18 093	18 310	18 237	17 934	17 616
ogółem	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820
wykształcenie	Liczba bezrobotnych mężczyzn				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wyższe	2 755	2 973	3 145	3 380	3 445
policealne i średnie zawodowe	7 750	7 587	7 398	8 053	8 125
średnie ogólnokształcące	3 790	3 775	3 487	3 810	3 896
zasadnicze zawodowe	17 627	18 085	16 912	18 124	17 838
gimnazjalne i poniżej	19 684	20 359	19 390	20 345	19 939
ogółem	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

W grupie bezrobotnych mężczyzn i kobiet największy odsetek stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (Wykres nr 9). Na kolejnym miejscu plasowały się osoby dokumentujące wykształcenie zasadnicze zawodowe. W przypadku wykształcenia wyższego odsetek bezrobotnych kobiet je posiadających zmienił się z 8,8% na koniec 2009 roku na 12,3% na koniec 2013 roku, z kolei w grupie mężczyzn odnotowano odpowiednio wzrost z 5,3% na 6,5%.

Wykres 9. Struktura bezrobotnych według wykształcenia z podziałem na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W zbiorowości bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2009 - 2013 największe grupy bezrobotnych tworzyły osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat (Tabela nr 16). Na kolejną liczną grupę składały się osoby bez stażu pracy, jednakże zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn od 2009 roku notowano tendencję spadkową w liczbie bezrobotnych w tej grupie.

Tabela 16. Liczba bezrobotnych według stażu pracy i płci

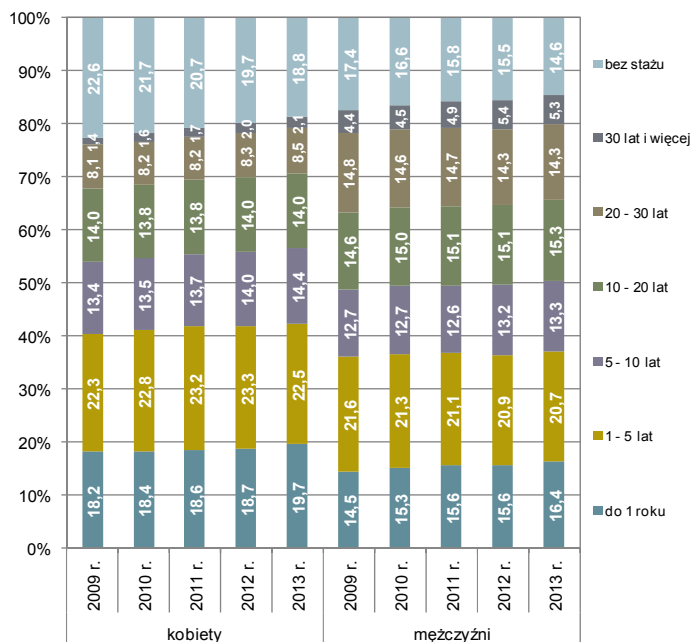
staż pracy	Liczba bezrobotnych kobiet				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 roku	9 878	10 519	10 897	10 973	11 389
1 – 5 lat	12 124	13 020	13 599	13 707	13 032
5 – 10 lat	7 260	7 708	8 028	8 247	8 315
10 – 20 lat	7 590	7 913	8 107	8 221	8 112
20 – 30 lat	4 422	4 679	4 810	4 875	4 909
30 lat i więcej	751	931	1 024	1 191	1 218
bez stażu	12 274	12 415	12 107	11 595	10 845
ogółem	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820
staż pracy	Liczba bezrobotnych mężczyzn				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 roku	7 484	8 076	7 866	8 368	8 758
1 – 5 lat	11 152	11 266	10 642	11 234	10 997
5 – 10 lat	6 532	6 719	6 365	7 064	7 083
10 – 20 lat	7 546	7 899	7 612	8 117	8 168
20 – 30 lat	7 634	7 698	7 407	7 694	7 606
30 lat i więcej	2 261	2 385	2 488	2 905	2 841
bez stażu	8 997	8 736	7 952	8 330	7 790
ogółem	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W strukturze bezrobotnych kobiet i mężczyzn według stażu pracy zauważalna jest różnica w przypadku długości posiadanego doświadczenia na rynku pracy. Analiza danych wskazuje, że większy odsetek kobiet niż mężczyzn posiada krótszy staż pracy lub nie posiada go wcale. Mężczyźni stanowią wyraźnie większe grupy wśród osób ze stażem od 20 do 30 lat i dłuższym.

Wykres 10. Struktura bezrobotnych według stażu pracy z podziałem na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Z danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy bezrobotnych z uwzględnieniem płci wynika, że w obydwu grupach z roku na rok zmniejszała się liczba bezrobotnych krótkookresowo tj. do 12 miesięcy. Z kolei wzrosła liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn korzystających z pomocy urzędów pracy od ponad roku (Tabela nr 17).

Tabela 17. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy i płci

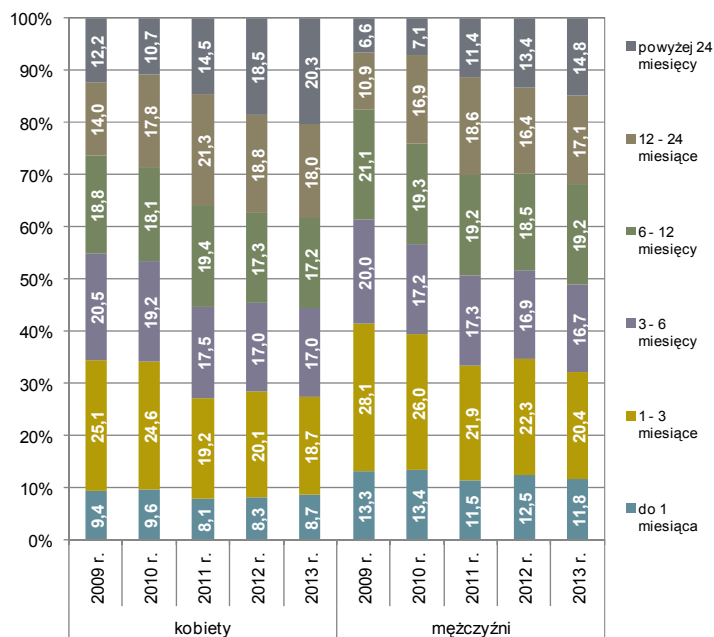
czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych kobiet				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 miesiąca	5 090	5 506	4 732	4 898	5 004
1 – 3 miesiące	13 634	14 063	11 250	11 802	10 834
3 – 6 miesięcy	11 121	10 952	10 245	9 973	9 848
6 – 12 miesięcy	10 187	10 366	11 363	10 172	9 953
12 -24 miesiące	7 616	10 161	12 492	11 058	10 425
powyżej 24 miesiący	6 651	6 137	8 490	10 906	11 756
ogółem	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820
czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych mężczyzn				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 miesiąca	6 880	7 090	5 799	6 702	6 275
1 – 3 miesiące	14 477	13 721	11 042	11 995	10 861
3 – 6 miesięcy	10 332	9 089	8 721	9 072	8 901
6 – 12 miesięcy	10 877	10 212	9 645	9 956	10 221
12 -24 miesiące	5 631	8 944	9 364	8 808	9 088
powyżej 24 miesiący	3 409	3 723	5 761	7 179	7 897
ogółem	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem płci w grupie bezrobotnych kobiet do 2012 roku najliczniejszą grupę tworzyły osoby pozostające bez pracy od jednego do 3 miesięcy. W 2013 roku po stale rosnącej liczbie osób długotrwale bezrobotnych na pierwsze miejsce wysunęła się grupa osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy od ponad dwóch lat (Wykres nr 11). W przypadku bezrobotnych mężczyzn we wszystkich analizowanych latach

na najliczniejszą grupę składały się osoby pozostające bez pracy od jednego do 3 miesięcy, z tendencją spadkową, jednakże notowano także wyraźny wzrost udziału osób coraz dłużej pozostających w rejestrach urzędów pracy.

Wykres 11. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy z podziałem na płeć

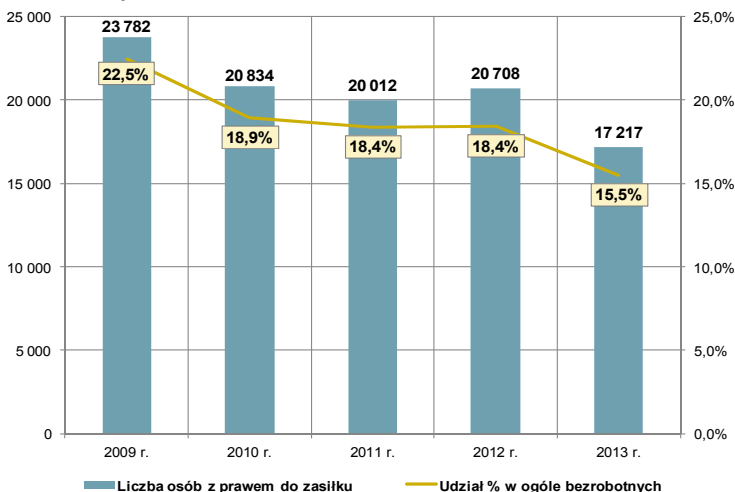

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

5.2. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Jak pokazują dane na wykresie nr 12 na koniec 2009 roku w województwie zachodniopomorskim uprawnionych do zasiłku było blisko 23,8 tys. osób bezrobotnych, a w ostatnich latach w grupie osób z prawem do zasiłku w regionie notowano tendencję spadkową, z niewielkim wzrostem w 2012 roku. W stosunku do końca 2009 roku liczba zasiłkobiorców zmniejszyła się o 28%. W ciągu analizowanego okresu udział osób pobierających zasiłek w ogóle bezrobotnych zmniejszył się z 22,5% na koniec 2009 roku do 15,5% na koniec 2013 roku.

Wykres 12. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na przestrzeni analizowanych lat największy i jedyny przyrost liczby zasiłkobiorców odnotowano w ciągu 2009 roku, w związku z pogarszającą się sytuacją na rynku pracy, większą liczbą zwolnień i napływem do bezrobocia (Tabela nr 18). Z miesiąca na miesiąc 2009 roku liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wzrosła o blisko 20%. Największą dynamikę spadku liczby osób pobierających zasiłek notowano w ciągu 2013 roku, o 23,2%.

Tabela 18. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w województwie zachodniopomorskim

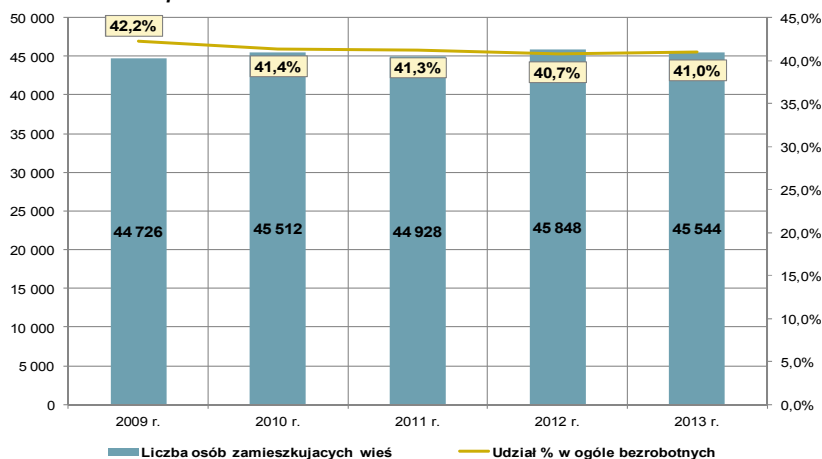
Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	19 830	25 908	22 575	21 625	22 411
luty	20 793	26 243	22 522	21 844	22 445
marzec	21 517	25 366	21 780	21 297	21 728
kwiecień	21 624	23 568	20 512	20 148	20 600
maj	21 281	22 128	19 375	19 396	19 209
czerwiec	21 421	20 846	18 569	18 693	18 116
lipiec	21 560	19 883	18 121	18 398	17 517
sierpień	21 177	19 269	17 999	18 209	16 858
wrzesień	21 117	18 826	17 759	18 031	16 218
październik	21 788	19 041	18 159	18 745	16 464
listopad	22 978	19 888	19 065	19 705	16 704
grudzień	23 782	20 834	20 012	20 708	17 217
dynamika styczeń=100	119,9	80,4	88,6	95,8	76,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

5.3. Bezrobotni zamieszkujący wieś

Na koniec 2009 roku liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie w województwie zachodniopomorskim wynosiła ponad 44,7 tys. osób, stanowiących 42,2% wszystkich bezrobotnych w regionie (Wykres nr 13). W kolejnych latach liczba bezrobotnych mieszkańców wsi utrzymywała się na zbliżonym poziomie około 45 tys., a ich udział także nie wykazywał się większą zmiennością i wynosił w przybliżeniu 41%.

Wykres 13. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Dane zestawione w tabeli nr 19 pozwalają na stwierdzenie, że przyrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi w województwie zachodniopomorskim notowano jedynie w ciągu 2009 roku, o 9,3%. W kolejnych latach zaobserwowano odwrotne tendencje, a największy spadek liczby bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie odnotowano w 2011 roku, o 9%.

Tabela 19. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś w województwie zachodniopomorskim

Miesiąc	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
styczeń	40 927	48 540	49 395	47 824	49 196
luty	41 962	48 944	49 604	48 534	49 347
marzec	41 636	47 612	48 944	47 308	47 938
kwiecień	39 290	43 852	46 176	44 674	45 628
maj	37 506	41 241	43 406	42 410	43 015
czerwiec	36 332	38 763	41 044	40 306	41 066
lipiec	36 231	38 044	40 133	39 494	40 481
sierpień	36 298	38 150	39 749	39 527	40 317
wrzesień	37 682	39 157	40 350	40 227	41 062
październik	39 246	39 952	41 069	41 531	41 575
listopad	41 860	42 160	42 720	43 277	43 259
grudzień	44 726	45 512	44 928	45 848	45 544
dynamika styczeń=100	109,3	93,8	91,0	95,9	92,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W 2013 roku liczba wyłączeń z ewidencji osób zamieszkujących tereny wiejskie nieznacznie przewyższyła liczbę rejestracji w tym roku (Tabela nr 20). Znaczną przewagę liczbę rejestracji nad liczbą wyrejestrowań odnotowano w 2009 roku. W ostatnich latach notowano wzrost liczby wyłączonych z powodu podjęcia pracy, jednak najwięcej osób z terenów wiejskich podjęło pracę na przestrzeni analizowanych lat w 2010 roku – 28,3 tys. W przypadku drugiej przyczyny pod

względem liczby wyłączonych, czyli niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy zaobserwowano tendencję spadkową, z 18,9 tys. w 2010 roku do 14,9 tys. w 2013 roku. Najpopularniejszymi formami aktywizacji wśród osób z terenów wiejskich w analizowanych latach były programy staży, szkolenia i prace społecznie użyteczne.

Tabela 20. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych z terenów wiejskich

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Bezrobotni zarejestrowani		67 574	67 462	55 555	56 401	58 524
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		60 071	66 493	56 069	55 481	58 743
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	24 738	28 281	25 557	24 954	28 064
	niesubsydiowanej	19 485	21 112	22 841	21 628	24 275
	w tym pracy sezonowej	4 492	3 825	3 988	3 380	3 559
	subsydiowanej	5 253	7 169	2 716	3 326	3 789
	z tego					
	prac interwencyjnych	1 170	1 281	793	827	1 001
	robót publicznych	2 260	3 407	849	1 374	1 474
	z tego					
	podjęcia działalności gospodarczej	962	1 221	431	504	758
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	848	1 251	632	606	539
	inne	13	9	11	15	17
	rozpoczęcia szkolenia	3 076	3 704	915	1 488	1 929
	rozpoczęcia stażu	4 944	6 158	1 924	3 278	4 016
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego	231	6	0	5	10
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	2 560	2 624	2 409	2 572	2 569
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	42	17	50	94	142
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1 438	1 223	911	889	895
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	17 893	18 932	18 085	15 969	14 904
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 057	3 255	3 585	3 579	3 250
	podjęcia nauki	114	131	87	86	87
ukończenia 60/65 lat	85	114	181	223	205	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	201	244	404	364	680	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	76	154	222	301	425	
innych	1 616	1 650	1 739	1 679	1 567	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie województwa zachodniopomorskiego według wieku, w latach 2009 - 2013 najwięcej osób znajdowało się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata – około 12 tys. osób (Tabela nr 21). Ponad połowa bezrobotnych z terenów wiejskich posiadała łącznie wykształcenie podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe. W rejestrach urzędów pracy notowano wzrost liczby bezrobotnych zamieszkujących wieś posiadających wykształcenie wyższe. W przypadku stażu pracy analizowanej grupy najwięcej osób dokumentowało krótkie doświadczenia na rynku pracy – do 5 lat lub nie posiadało go wcale. Najwięcej osób pozostawało w rejestrach urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy. Z roku na rok systematycznie rosła liczba bezrobotnych z terenów wiejskich korzystających z pomocy urzędów pracy od ponad dwóch lat.

Tabela 21. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 – 24 lata	10 177	10 000	9 699	9 431	8 721
	25 – 34 lata	12 191	12 292	12 059	12 523	12 290
	35 – 44 lata	8 506	8 715	8 593	8 906	8 873
	45 – 54 lata	9 953	9 818	9 211	9 053	8 943
	55 – 59 lat	3 364	3 869	4 365	4 639	5 135
	60 – 64 lata	535	818	1 001	1 296	1 582
wykształcenie	wyższe	1 531	1 831	2 127	2 315	2 303
	policealne i średnie zawodowe	6 703	6 705	6 942	7 072	7 138
	średnie ogólnokształcące	3 760	3 889	3 867	3 909	3 920
	zasadnicze zawodowe	13 563	13 778	13 196	13 640	13 456
	podstawowe i niepełne podstawowe	19 169	19 309	18 796	18 912	18 727
staż pracy	do 1 roku	6 928	7 067	7 265	7 429	7 705
	1 – 5 lat	10 390	10 784	10 727	11 035	10 758
	5 – 10 lat	5 895	6 129	6 050	6 346	6 441
	10 – 20 lat	6 349	6 567	6 446	6 690	6 699
	20 – 30 lat	4 436	4 499	4 376	4 393	4 383
	30 lat i więcej	802	888	973	1 165	1 117
	bez stażu	9 926	9 578	9 091	8 790	8 441
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	4 675	5 264	4 283	4 638	4 671
	1 – 3 miesiące	11 791	11 629	9 270	10 000	9 074
	3 – 6 miesięcy	8 624	8 041	7 628	7 686	7 682
	6 – 12 miesięcy	8 665	7 940	8 197	7 711	7 935
	12 – 24 miesiące	5 999	8 059	9 337	8 122	8 010
	powyżej 24 miesięcy	4 972	4 579	6 213	7 691	8 172

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 5 do sprawozdania MPiPS-01.

5.4. Bezrobotni według wieku

Z danych umieszczonych w tabeli nr 22 wynika, że na koniec 2013 roku i w poprzednich analizowanych latach w województwie zachodniopomorskim najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby w wieku 25 – 34 lata (około 30 tys. osób). Z roku na rok w statystykach rynku pracy zmniejszała się liczba najmłodszych bezrobotnych, z drugiej strony rosła liczba bezrobotnych w starszych grupach wiekowych.

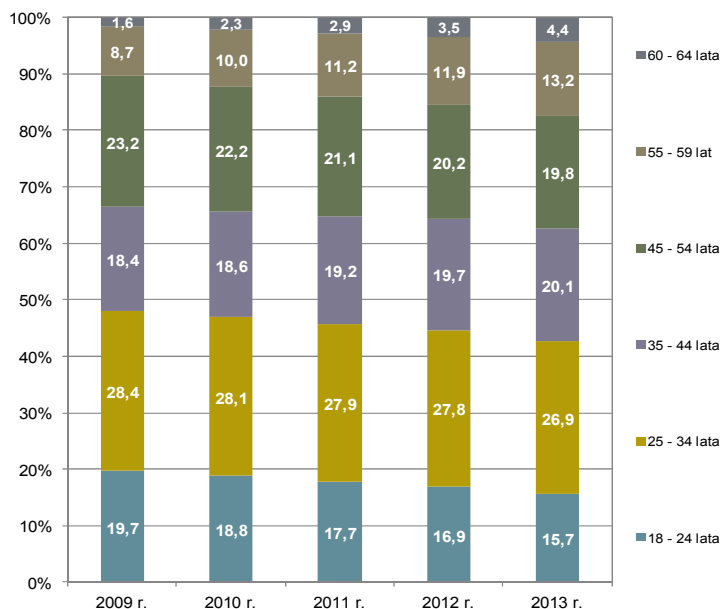
Tabela 22. Liczba bezrobotnych według wieku

wiek	Liczba bezrobotnych				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
18 – 24 lata	20 816	20 634	19 296	18 977	17 424
25 – 34 lata	30 036	30 916	30 389	31 264	29 887
35 – 44 lata	19 518	20 491	20 880	22 170	22 327
45 – 54 lata	24 574	24 419	23 027	22 730	21 946
55 – 59 lat	9 217	11 015	12 159	13 422	14 622
60 – 64 lata	1 744	2 489	3 153	3 958	4 857
ogółem	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Zmiany w liczbie bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych zauważalne są w przypadku analizy struktury osób bezrobotnych w latach 2009 – 2013 przedstawionej na wykresie nr 14. Odsetek osób bezrobotnych w grupie wiekowej 18 – 24 lata zmniejszył się z 19,7% na koniec 2009 roku na 15,7% na koniec 2013 roku. Z kolei w przedziale wiekowym 55 – 59 lat odnotowano odpowiednio wzrost udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych z 8,7% na 13,2%, a w grupie 60 – 64 lata z 1,6% na 4,4%.

Wykres 14. Struktura bezrobotnych według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

5.5. Bezrobotni według wykształcenia

Na przestrzeni analizowanych lat ponad połowę wszystkich bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim tworzyły łącznie osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe oraz zasadnicze zawodowe (Tabela nr 23). Najmniej liczną ale z roku na rok zwiększającą się grupę stanowiły osoby dokumentujące wykształcenie wyższe. Tendencje wzrostu odnotowano także w grupach bezrobotnych posiadających wykształcenie średnie.

Tabela 23. Liczba bezrobotnych według wykształcenia

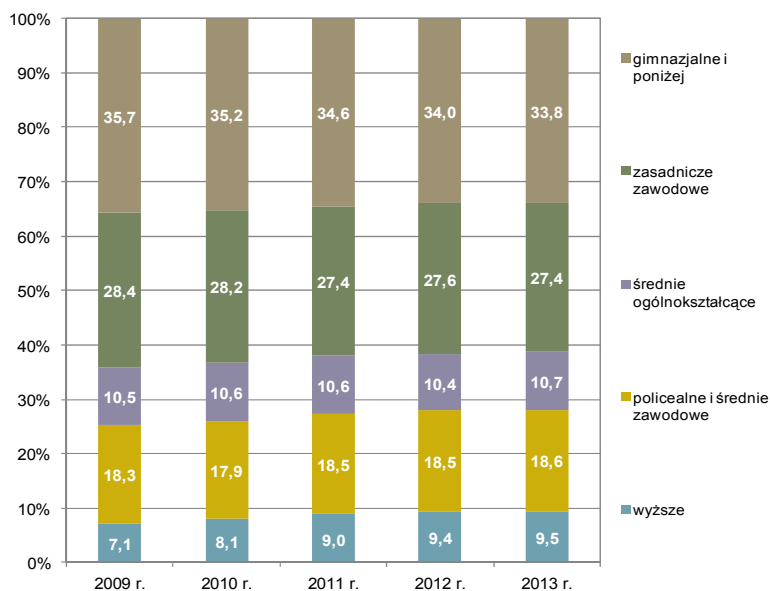
wykształcenie	Liczba bezrobotnych				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wyższe	7 557	8 894	9 754	10 590	10 535
policealne i średnie zawodowe	19 357	19 733	20 123	20 806	20 654
średnie ogólnokształcące	11 153	11 699	11 526	11 746	11 855
zasadnicze zawodowe	30 061	30 969	29 874	31 100	30 464
gimnazjalne i poniżej	37 777	38 669	37 627	38 279	37 555
ogółem	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze bezrobotnych według wykształcenia w województwie zachodniopomorskim największy wzrost odsetka zaobserwowano wśród osób z wykształceniem wyższym z 7,1% na koniec

2009 roku do 9,5% na koniec 2013 roku (Wykres nr 15). Spadki udziału notowano w grupach osób dokumentujących niższy poziom wykształcenia tj. gimnazjalne i niższe, z 35,7% na koniec 2009 roku na 33,8% na koniec 2013 roku oraz zasadnicze zawodowe, odpowiednio z 28,4% na 27,4%.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych według wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

5.6. Bezrobotni według stażu pracy

W latach 2009 – 2013 największą grupę bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim tworzyły osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat (Tabela nr 24). Kolejną liczną grupę tworzyły osoby dokumentujące staż pracy krótszy niż rok. Znaczącą grupę bezrobotnych tworzyły osoby nie posiadające jakiegokolwiek stażu pracy.

Tabela 24. Liczba bezrobotnych według stażu pracy

staż pracy	Liczba bezrobotnych				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 roku	17 362	18 595	18 763	19 341	20 147
1 – 5 lat	23 276	24 286	24 241	24 941	24 029
5 – 10 lat	13 792	14 427	14 393	15 311	15 398
10 – 20 lat	15 136	15 812	15 719	16 338	16 280
20 – 30 lat	12 056	12 377	12 217	12 569	12 515
30 lat i więcej	3 012	3 316	3 512	4 096	4 059
bez stażu	21 271	21 151	20 059	19 925	18 635
ogółem	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Z analizy struktury bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 zaprezentowanej na wykresie nr 16 okazuje się, że na przestrzeni analizowanych lat największy wzrost udziału bezrobotnych odnotowano w grupie osób posiadających najkrótsze doświadczenie na rynku pracy (do roku), z 16,4% na koniec 2009 roku na 18,1% w końcu 2013 roku. W ciągu badanego

okresu czasu odnotowano największy spadek w przypadku udziału osób nie posiadających jakiegokolwiek stażu pracy, z 20,1% na koniec 2009 roku do 16,8% na koniec 2013 roku.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych według stażu pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

5.7. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim informuje, że w latach 2009 - 2013 największa grupa bezrobotnych znajdowała się w ewidencji urzędów pracy od miesiąca do 3 miesięcy. Z roku na rok zwiększała się natomiast liczba bezrobotnych dłużej korzystających z pomocy urzędów pracy. Na koniec 2013 roku ponad 1/3 wszystkich bezrobotnych pozostawała bez pracy od ponad roku.

Tabela 25. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

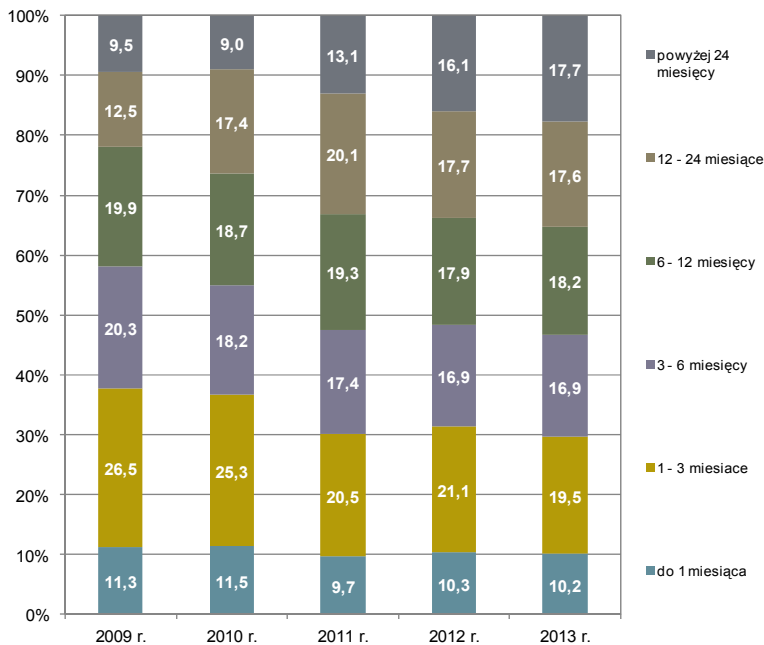
czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych				
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 miesiąca	11 970	12 596	10 531	11 600	11 279
1 – 3 miesiące	28 111	27 784	22 292	23 797	21 695
3 – 6 miesięcy	21 453	20 041	18 966	19 045	18 749
6 – 12 miesięcy	21 064	20 578	21 008	20 128	20 174
12 – 24 miesiące	13 247	19 105	21 856	19 866	19 513
powyżej 24 miesięcy	10 060	9 860	14 251	18 085	19 653
ogółem	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Jak wynika z danych na wykresie nr 17 udział osób pozostających bez pracy od roku do dwóch lat zwiększył się w regionie z 12,5% na koniec 2009 roku do 17,6% na koniec 2013 roku, a w grupie oczekujących na zatrudnienie od ponad 24 miesięcy z 9,5% na koniec 2009 roku do 17,7% na koniec 2013 roku (o 8,2 p. proc.). Największy spadek odsetka bezrobotnych odnotowano w grupie

korzystających z pomocy urzędów pracy od miesiąca do 3 miesięcy, z 26,5% na koniec 2009 roku do 19,5% na koniec 2013 roku (o 7 p. proc.).

Wykres 17. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

6. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wyróżnia kategorię osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zalicza do niej bezrobotnych, którzy ze względu na określone uwarunkowania mają znacznie utrudnione wejście na rynek pracy.

W szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy są:

- **bezrobotni do 25 roku życia;**
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia;**
- **długotrwale bezrobotni** tj. pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych;
- **bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** tj. nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu;
- **bezrobotni bez doświadczenia zawodowego** tj. nieposiadający doświadczenia zawodowego uzyskanego w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy;
- **bezrobotni bez wykształcenia średniego;**
- **bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia**, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- **bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;**
- **kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;**
- **bezrobotni niepełnosprawni** tj. osoby niepełnosprawne, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie;
- **bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego.**

Według danych ze sprawozdania MPiPS-01 na koniec 2013 roku w województwie zachodniopomorskim ponad 103,1 tys. bezrobotnych zakwalifikowano do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy⁵ tj. 1,5 tys. więcej niż na koniec 2010 roku. Osoby zaliczone do powyższej kategorii stanowiły w analizowanych latach 92 – 93% wszystkich bezrobotnych.

Tabela 26. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego

Rok	Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec roku		Rejestracje w ciągu roku		Podjęcia pracy w ciągu roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
2009	x	x	x	x	x	x
2010	101 625	52 179	196 197	92 943	61 801	29 764
2011	100 961	53 719	165 884	80 308	58 431	29 735
2012	103 850	53 689	162 159	77 070	54 976	28 373
2013	103 137	53 282	164 210	77 981	61 534	31 531

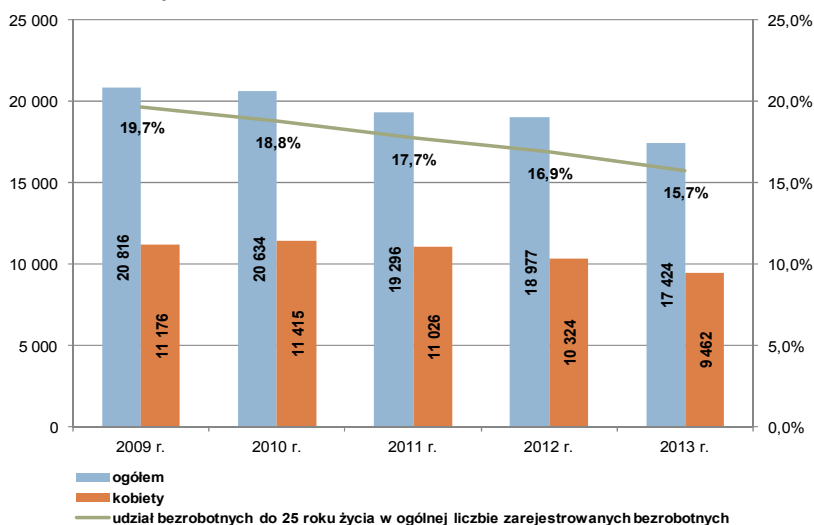
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

⁵ Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania MPiPS-01 należy podać ogólną liczbę bezrobotnych, spełniających przynajmniej jedno z kryteriów wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Osoba spełniająca jednocześnie kilka kryteriów powinna być wykazana tylko raz.

6.1. Bezrobotni do 25 roku życia

Na przestrzeni analizowanych lat notowano stały spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim z 20,8 tys. na koniec 2009 roku do 17,4 tys. na koniec 2013 roku (Wykres nr 18). Odsetek tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych w ostatnich kilku latach zmniejszył się o 4 p. proc. W strukturze bezrobotnych do 25 roku życia według płci większość stanowiły kobiety.

Wykres 18. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Spadek liczby młodych bezrobotnych w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim związany jest ze spadkiem liczby rejestracji. W 2009 roku zarejestrowano 51,8 tys. osób do 25 roku życia, z kolei w 2013 roku było to 38,6 tys. osób, czyli „napływ” był mniejszy o ponad 13 tys. osób. W przypadku liczby wyłączeń z ewidencji zmiany nie były już tak znaczne.

Tabela 27. Bilans bezrobotnych do 25 roku życia

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Bezrobotni zarejestrowani	51 800	50 952	38 865	38 165	38 590
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych	42 959	47 804	36 937	35 462	37 084

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W 2009 i 2010 roku główną przyczynę wyłączeń z ewidencji osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim stanowiło niepotwierdzenie gotowości do pracy, odpowiednio 15,3 i 16,6 tys. osób (Tabela nr 28). W kolejnych latach najczęściej osób wyłączano z ewidencji z powodu podjęć pracy. Nie odnotowano większych zmian i trendów w liczbie podejmujących pracę (najwięcej w 2010 roku – 15 tys. osób, najmniej w 2012 roku – 13,1 tys. osób), z kolei w grupie osób wyłączonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy notowano w ostatnich latach stały spadek. Kolejne liczne grupy wyrejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia tworzyły osoby korzystające z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu tj. staży i szkoleń (wyłączenia na okres uczestniczenia w aktywnych formach). Najmniej osób spośród analizowanych lat rozpoczęło w nich udział w 2011 roku, kiedy przekazano najmniej środków na aktywizację bezrobotnych. W kolejnych latach notowano stopniową poprawę w zakresie aktywizacji, jednakże w badanym okresie najwięcej osób skierowano na program stażu lub szkolenia w 2010 roku, odpowiednio 9,2 i 2,4 tys. osób. Wśród

pozostałych przyczyn wyłączeń z ewidencji osób do 25 roku życia odnotowano wyraźny wzrost liczby wyłączonych z powodu nabycia praw rentowych, z 32 osób w 2009 roku do 394 osób w 2013 roku.

Tabela 28. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		42 959	47 804	36 937	35 462	37 084
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	13 670	15 011	14 940	13 128	14 519
	rozpoczęcia szkolenia	2 030	2 427	634	1 279	1 505
	rozpoczęcia stażu	7 798	9 207	2 770	4 400	4 821
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego	119	3	3	6	13
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	253	293	298	281	236
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	17	21	39	55	73
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1 238	1 047	850	819	816
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	15 267	16 633	14 488	12 694	11 841
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 576	1 798	1 765	1 719	1 742
	podjęcia nauki	348	427	276	285	297
	nabycia praw rentowych	32	35	60	70	394
	innych	611	902	814	726	827

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze podjęć pracy zdecydowaną większość stanowiły prace niesubsydiowane środkami finansowymi urzędów pracy, z maksimum w 2011 roku – 13,5 tys. osób (Tabela nr 29). Z powodu przyjęcia propozycji pracy subsydiowanej najwięcej osób do 25 roku życia wyrejestrowano w 2010 roku – ponad 3 tys. osób. Na przestrzeni analizowanych lat liczba osób korzystających z poszczególnych prac subsydiowanych charakteryzowała się dużą zmiennością. W 2013 roku najwięcej osób z analizowanej grupy skierowano do prac interwencyjnych – 402 osoby, kolejna liczna grupa bezrobotnych podjęła działalność gospodarczą – 396 osób, na roboty publiczne skierowano 324 osoby, a 312 osobom umożliwiono podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

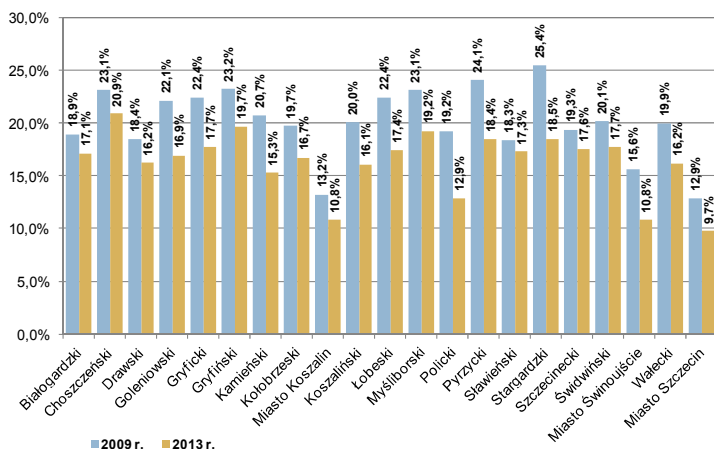
Tabela 29. Struktura podjęć pracy bezrobotnych do 25 roku życia

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
podjęcia pracy		13 670	15 011	14 940	13 128	14 519
z tego	niesubsydiowanej	11 441	11 998	13 545	11 744	13 074
	w tym pracy sezonowej	2 157	1 880	1 832	1 459	1 524
	subsydiowanej	2 229	3 013	1 395	1 384	1 445
	z tego					
	prac interwencyjnych	664	646	475	387	402
	robót publicznych	425	873	217	282	324
	podjęcia działalności gospodarczej	474	640	226	284	396
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	655	845	465	418	312	
inne	11	9	12	13	11	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec 2013 roku największy udział bezrobotnych do 25 roku życia notowano w powiecie choszczeńskim – 20,9%, zaś najmniejszy w miastach na prawach powiatu czyli Szczecinie, Koszalinie i Świnoujściu (około 10%). W porównaniu ze stanem z końca 2009 roku spadek udziału bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach w województwie zachodniopomorskim od 1,1 p. proc. w powiecie sławieńskim do 7 p. proc. w powiecie stargardzkim. Mimo spadku udziału bezrobotnych w powiecie sławieńskim odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 129 osób. Największy spadek bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano w powiecie stargardzkim, o 592 osoby.

Wykres 19. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

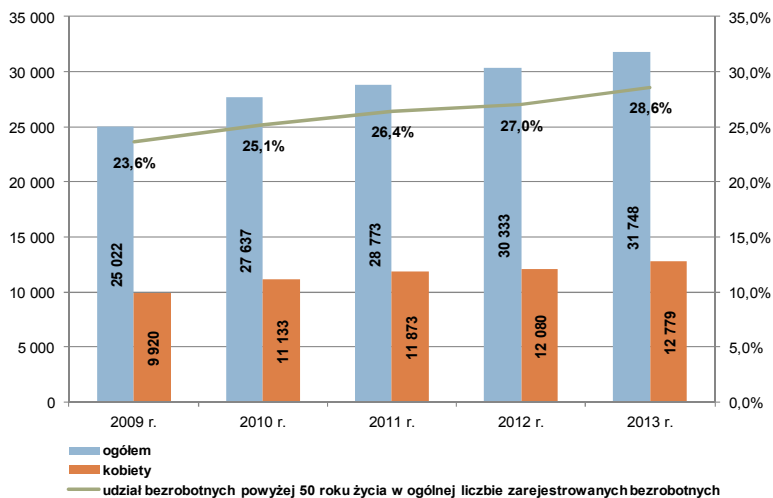

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W latach 2009 – 2013 w województwie zachodniopomorskim notowano stały wzrost liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia (Wykres nr 20). Od końca 2009 roku liczba zarejestrowanych w tej kategorii wzrosła o 6,7 tys. osób. Odsetek osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się z 23,6% na koniec 2009 roku do 28,6% na koniec 2013 roku. W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia według płci większość stanowili mężczyźni – około 60%.

Wykres 20. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Dane dotyczące bilansu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia informują, że w każdym z analizowanych lat liczba rejestracji przewyższała liczbę wyłączeń z ewidencji, co przełożyło się na

stały wzrost liczby bezrobotnych. W badanym okresie notowano zarówno wzrost liczby rejestracji, jak i wyrejestrowań osób w analizowanej grupie.

Tabela 30. Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Bezrobotni zarejestrowani	31 579	32 852	29 690	31 021	33 722
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych	26 658	30 237	28 554	29 461	32 263

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Dominującym powodem wyłączeń z ewidencji osób powyżej 50 roku życia w województwie zachodniopomorskim było podjęcie pracy, od 10,1 tys. osób w 2009 roku do 13,9 tys. w 2013 roku (Tabela nr 31). Kolejną liczną grupę wyrejestrowano z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy i od 2009 roku notowano w przypadku tego motywu tendencję spadkową. W kwestii wyłączeń z ewidencji z powodu rozpoczęcia aktywnych form nie wiążących się z nawiązaniem stosunku pracy wśród osób powyżej 50 roku życia można powiedzieć, że najpopularniejsze były prace społecznie użyteczne, a następnie programy szkoleń i staży. W latach 2010 – 2013 ponad 1,5 tys. osób rocznie wyłączano z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego. Z roku na rok zwiększała się liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyrejestrowanych z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych oraz nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego.

Tabela 31. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych	26 658	30 237	28 554	29 461	32 263	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	10 136	12 571	11 866	11 986	13 909
	rozpoczęcia szkolenia	1 171	1 489	401	804	1 187
	rozpoczęcia stażu	536	1 119	561	989	1 634
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego	83	3	0	3	3
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 354	1 516	1 499	1 604	1 652
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	21	35	66	66	107
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	793	692	662	570	455
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	8 515	8 331	7 575	6 885	6 665
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 484	1 668	1 894	1 843	1 678
	podjęcia nauki	0	3	0	1	1
	ukończenia 60/65 lat	285	343	561	727	655
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	406	463	762	766	1 097
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	366	597	939	1 378	1 605
innych	1 508	1 407	1 768	1 839	1 615	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Wyłączenia z ewidencji osób powyżej 50 roku życia z powodu podjęcia pracy dotyczyły w większości prac niesubsydiowanych, od blisko 7 tys. w 2010 roku do 10,9 tys. w 2013 roku (Tabela nr 32). Z subsydiowanych form zatrudnienia wyraźnie najwięcej osób kierowano do pracy w ramach robót publicznych, z maksimum w 2010 roku – około 2,8 tys. osób. Kolejną popularną formę wsparcia stanowiły prace interwencyjne (od 576 osób w 2011 roku do 809 osób w 2009 roku), a następnie podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego i podjęcie działalności gospodarczej. Najwięcej bezrobotnych skierowano do pracy w ramach aktywnych form zatrudnienia w 2010 roku – blisko 4,3 tys. osób.

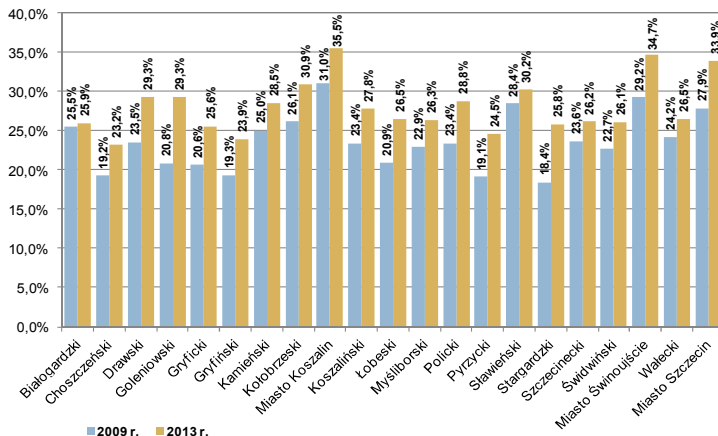
Tabela 32. Struktura podjęć pracy bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
podjęcia pracy		10 136	12 571	11 866	11 986	13 909
z tego	niesubsydiowanej	6 962	8 282	9 757	9 306	10 905
	w tym pracy sezonowej	1 402	1 200	1 367	1 155	1 295
	subsydiowanej	3 174	4 289	2 109	2 680	3 004
	prac interwencyjnych	809	795	576	686	715
	robót publicznych	1 839	2 766	1 103	1 493	1 745
	podjęcia działalności gospodarczej	255	355	162	223	249
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	255	363	250	250	255
	inne	16	10	18	28	40

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na wykresie nr 21 zaprezentowano udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych w powiatach województwa zachodniopomorskiego na koniec 2009 i 2013 roku. Na koniec 2013 roku największym udziałem osób powyżej 50 roku życia charakteryzowały się miasta na prawach powiatu: Koszalin, Świnoujście, Szczecin w których powyższa grupa stanowiła około $\frac{1}{3}$ wszystkich bezrobotnych. Najmniejszy odsetek osób powyżej 50 roku życia odnotowano w powiecie choszczeńskim – 23,2%. W porównaniu z końcem 2009 roku wzrost udziału tej grupy bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach od 0,4 p. proc. w powiecie białogardzkim do 8,4 p. proc. w powiecie goleniowskim. Znaczny przyrost liczby bezrobotnych w rozpatrywanej grupie zaobserwowano w powiecie Miasto Szczecin, o blisko 2,3 tys. osób.

Wykres 21. Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

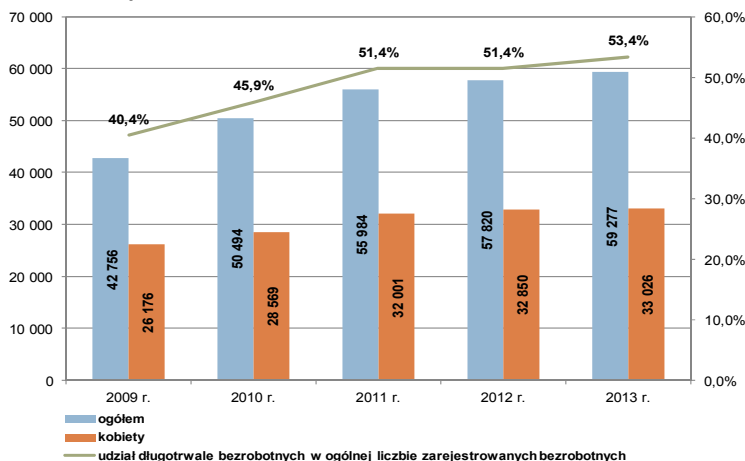
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.3. Długotrwale bezrobotni

Na podstawie danych dotyczących osób długotrwale bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim można stwierdzić, że ich liczba systematycznie rosła, z blisko 42,8 tys. osób na koniec 2009 roku do 59,3 tys. na koniec 2013 roku. Wzrastał także udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych. Na koniec 2013 roku osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad połowę wszystkich zarejestrowanych, a od końca 2009 roku ich odsetek zwiększył się o 13 p. proc. W strukturze długotrwale bezrobotnych według płci większość stanowiły kobiety.

Wykres 22. Liczba długotrwale bezrobotnych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Jak wynika z bilansu osób długotrwale bezrobotnych, we wszystkich badanych latach rejestrowano więcej osób bezrobotnych długookresowo niż wyłączano z ewidencji. Liczba rejestracji była zmienna i wahała się od 53,1 tys. osób w 2009 roku do 66,4 tys. w 2010 roku, z kolei w przypadku wyłączeń z ewidencji notowano z roku na rok ich stały wzrost.

Tabela 33. Bilans osób długotrwale bezrobotnych

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Bezrobotni zarejestrowani	53 092	66 402	64 791	61 165	62 652
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych	52 859	58 664	59 301	59 329	61 085

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W 2009 roku główny powód wyłączeń z ewidencji osób długotrwale bezrobotnych stanowiło niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – ponad 17,9 tys. osób. W kolejnych latach najczęściej osób z tej grupy bezrobotnych wyrejestrowywano z powodu podjęcia pracy, a na kolejnym miejscu plasowało się niepotwierdzenie gotowości do pracy, z maksimum w 2011 roku – 20,5 tys. osób. Wyraźną grupę osób wyłączono z ewidencji na czas uczestnictwa w programach szkoleń lub staży, a także z powodu rozpoczęcia prac społecznie użytecznych. Kilkutysięczna grupa długotrwale bezrobotnych na przestrzeni analizowanych lat dobrowolnie zrezygnowała ze statusu bezrobotnego. Znaczny wzrost liczby wyłączeń odnotowano w grupie osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe, bądź też ukończyły 60/65 rok życia.

Tabela 34. Wyłączenia z ewidencji osób długotrwale bezrobotnych

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych	52 859	58 664	59 301	59 329	61 085	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	17 116	21 187	22 408	22 552	25 040
	rozpoczęcia szkolenia	2 748	3 619	952	1 540	2 067
	rozpoczęcia stażu	3 146	4 309	1 670	3 245	4 030
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego	274	6	2	11	13
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3 350	3 455	3 342	3 552	3 578
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	83	73	148	183	197
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1 784	1 598	1 732	1 650	1 302
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	17 952	17 860	20 528	18 632	17 373
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 861	3 921	4 372	4 437	3 845

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	podjęcia nauki	18	40	54	36	36
	ukończenia 60/65 lat	232	253	438	564	509
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	231	239	509	383	851
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	5	12	27	35	37
	innych	2 059	2 092	3 119	2 509	2 207

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W zbiorowości długotrwale bezrobotnych notowano wzrost liczby wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, w zdecydowanej większości niesubsydiowanej (Tabela nr 35). Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zatrudniono na subsydiowanych miejscach pracy w 2010 roku – 6,3 tys. osób, zaś najmniej w kolejnym 2011 – 2,8 tys. osób. Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego były roboty publiczne, na które w 2010 roku skierowano 3,2 tys. osób. Na kolejnym miejscu pod względem liczby zatrudnionych osób znajdowały się prace interwencyjne (od 798 osób w 2011 roku do blisko 1,2 tys. w 2010 roku). Liczba osób które podjęły działalność gospodarczą wahała się od 436 osób w 2011 roku do ponad 1,1 tys. osób w 2010 roku. Na miejscach pracy utworzonych w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego podjęło pracę od 476 osób w 2013 roku do 803 osób w 2010 roku.

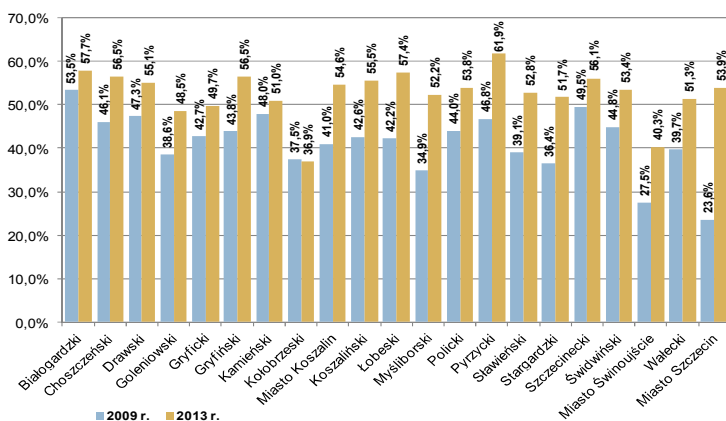
Tabela 35. Struktura podjęć pracy osób długotrwale bezrobotnych

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
podjęcia pracy		17 116	21 187	22 408	22 552	25 040
z tego z tego	niesubsydiowanej	12 469	14 870	19 601	18 838	21 016
	w tym pracy sezonowej	2 741	2 559	2 792	2 345	2 559
	subsydiowanej	4 647	6 317	2 807	3 714	4 024
	prac interwencyjnych	1 043	1 173	798	871	1 020
	robót publicznych	2 109	3 198	1 005	1 656	1 776
	podjęcia działalności gospodarczej	876	1 124	436	622	684
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	590	803	537	500	476
	inne	29	19	31	65	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec 2013 roku największy odsetek długotrwale bezrobotnych notowano w powiecie pyrzyckim – 61,9%. W większości powiatów województwa zachodniopomorskiego osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad połowę wszystkich bezrobotnych. Najmniejszy udział osób z tej grupy notowano w powiecie kołobrzeskim – 36,9%. W stosunku do końca 2009 roku udział bezrobotnych długookresowo zwiększył się w 20 powiatach od 3 p. proc. w powiecie kamieńskim do 30,2 p. proc. w powiecie Miasto Szczecin. Niewielki spadek odsetka notowano jedynie w powiecie kołobrzeskim, o 0,5 p. proc. Największy wzrost liczby długotrwale bezrobotnych zaobserwowano w rejestrach Urzędu Pracy w Szczecinie – o ponad 6,5 tys. osób, z kolei spadek liczby zarejestrowanych notowano tylko w powiecie goleniowskim, o 68 osób.

Wykres 23. Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

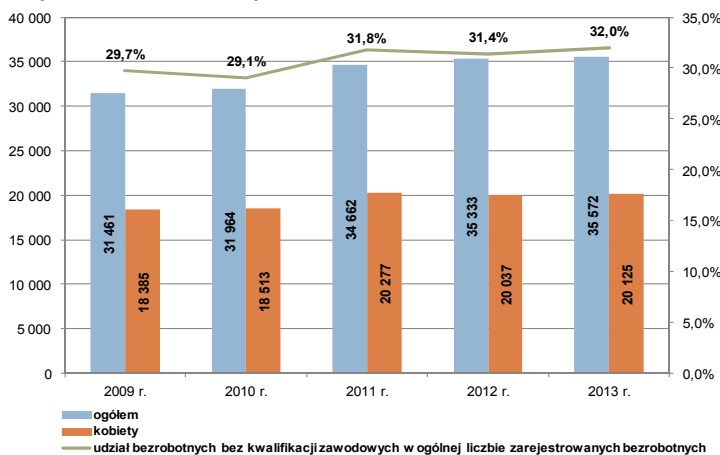

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

6.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Dane na wykresie nr 24 wskazują, że liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w województwie zachodniopomorskim stale rosła z 31,5 tys. osób na koniec 2009 roku do 35,6 tys. osób na koniec 2013 roku. W ostatnich trzech latach bezrobotni z tej kategorii stanowili ponad 30% wszystkich bezrobotnych w regionie. W strukturze bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych według płci większość stanowiły kobiety.

Wykres 24. Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

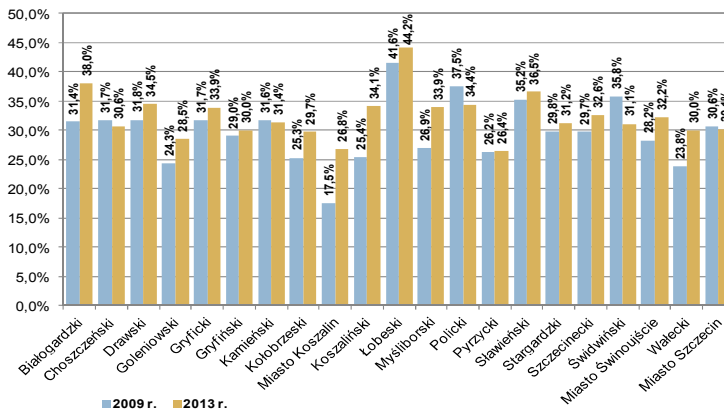

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec 2013 roku największy odsetek bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych notowano w powiecie łobeskim – 44,2%, a następnie w powiatach białogardzkim – 38% i sławieńskim – 36,5% (Wykres nr 25). Najmniejszy udział bezrobotnych bez kwalifikacji notowano w powiecie pyrzyckim – 26,4%. W większości powiatów województwa zachodniopomorskiego odnotowano wzrost udziału bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w stosunku do końca 2009 roku, od 0,2 p. proc. w powiecie pyrzyckim do 9,3 p. proc. w powiecie Miasto Koszalin. Największy spadek odsetka notowano w powiecie świdwińskim, o 4,7 p. proc. W porównaniu z końcem 2009 roku największy

przyrost liczby bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych notowano w Szczecinie, o blisko 1,2 tys. osób.

Wykres 25. Udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

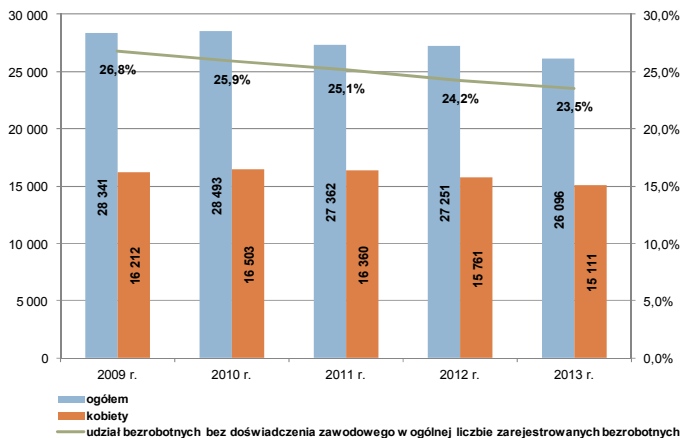

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na przestrzeni analizowanych lat w województwie zachodniopomorskim notowano spadek liczby bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego o ponad 2,2 tys. osób w stosunku do końca 2009 roku oraz systematyczny spadek udziału tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych, o 3,3 p. proc. W strukturze bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego według płci przeważały kobiety (Wykres nr 26).

Wykres 26. Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

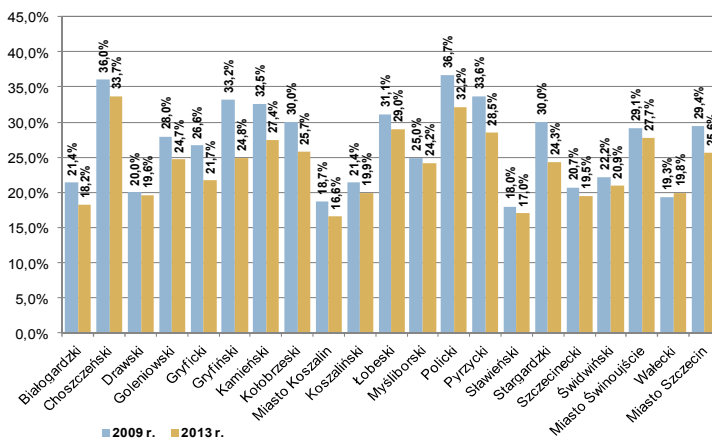

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Z wykresu nr 27 wynika, że na koniec 2013 roku największy udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego notowano w powiecie choszczeńskim – 33,7% i w powiecie polickim – 32,2%. Znacznie mniejszy odsetek bezrobotnych z analizowanej grupy notowano w powiecie Miasto

Koszalin – 16,6% i powiecie sławieńskim – 17,0%. W prawie wszystkich powiatach zaobserwowano spadek udziału bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w stosunku do 2009 roku, od 0,3 p. proc. w powiecie drawskim do 8,4 p. proc. w powiecie gryfińskim. Jedynie w powiecie waleckim notowano wzrost udziału o 0,5 p. proc. Mimo spadku udziału powyższej grupy w zbiorowości bezrobotnych, w siedmiu powiatach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, spośród których największy w powiecie Miasto Szczecin, o 514 osób.

Wykres 27. Udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

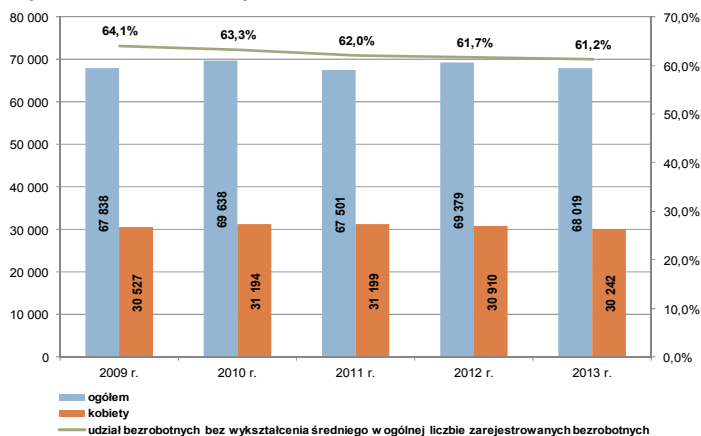

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

6.6. Bezrobotni bez wykształcenia średniego

Analizując dane umieszczone na wykresie nr 28 można stwierdzić, że liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w województwie zachodniopomorskim utrzymywała się na zbliżonym poziomie – od 67,5 tys. na koniec 2011 roku do 69,6 tys. na koniec 2010 roku. Natomiast z roku na rok notowano spadek udziału tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych, z 64,1% na koniec 2009 roku do 61,2% na koniec 2013 roku. W strukturze rozpatrywanej grupy według płci większość stanowili mężczyźni.

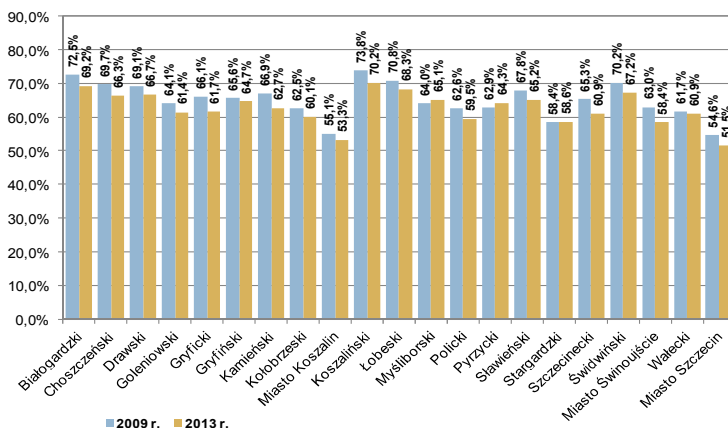
Wykres 28. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec 2013 roku największym odsetkiem bezrobotnych bez wykształcenia średniego charakteryzował się powiat koszaliński – 70,2%, z kolei najmniejszy odnotowano w powiecie Miasto Koszalin – 53,3% (wykres nr 29). W prawie wszystkich powiatach udział bezrobotnych z tej grupy był niższy niż na koniec 2009 roku. Wyjątek w tym względzie stanowiły powiaty: pyrzycki, myśliborski i stargardzki. Spadki udziału badanej kategorii wahały się od 0,8 p. proc. w powiecie waleckim do 4,5 p. proc. w powiecie Miasto Świnoujście. Zmniejszenie się udziału w powiatach nie zawsze pokrywało się ze spadkiem liczby zarejestrowanych, a największy wzrost liczby bezrobotnych bez wykształcenia średniego notowano w Szczecinie, o 1,7 tys. osób.

Wykres 29. Udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

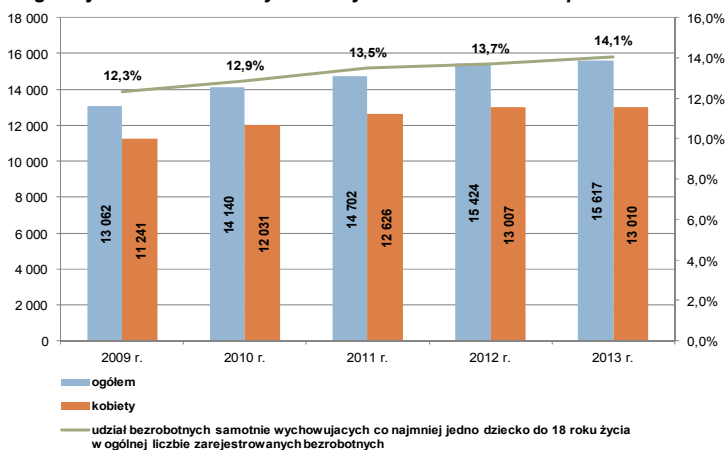
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.7. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

W zbiorowości bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 systematycznie rosła liczba osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (Wykres nr 30). W ciągu pięciu lat grupa ta zwiększyła się o ponad 2,5 tys. osób. Analogicznie

wzrastał także jej udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, z 12,3% na koniec 2009 roku do 14,1% na koniec 2013 roku. W strukturze tej kategorii bezrobotnych według płci zdecydowanie przeważały kobiety, które na koniec 2013 roku stanowiły 83,3% osób samotnie wychowujących dziecko.

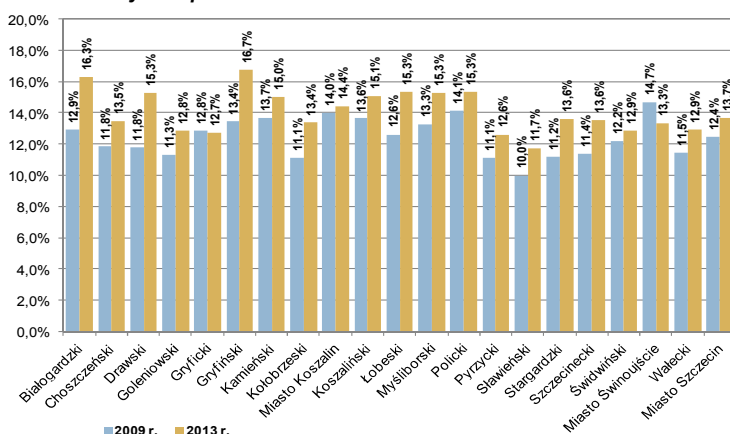
Wykres 30. Liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Największy odsetek bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko na koniec 2013 roku notowano w powiecie gryfińskim – 16,7% i w powiecie białogardzkim – 16,3%, zaś najmniejszy w powiecie sławieńskim – 11,7% (Wykres nr 31). W większości powiatów zaobserwowano wzrost udziału powyższej grupy w zbiorowości bezrobotnych w stosunku do końca 2009 roku. Jedynie w powiecie gryfickim i w powiecie Miasto Świnoujście notowano niewielkie spadki, także w liczbie bezrobotnych w tej kategorii. Największy wzrost liczby bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia odnotowano w Szczecinie – o 749 osób.

Wykres 31. Udział bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

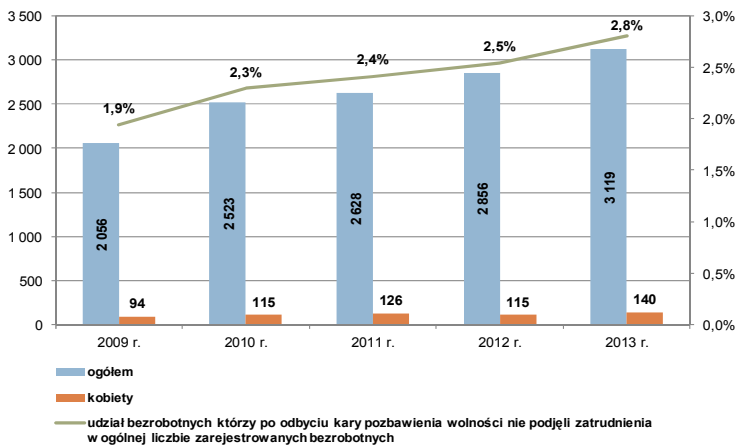

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.8. Bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Liczba bezrobotnych po odbyciu kary pozbawienia wolności w województwie zachodniopomorskim systematycznie rosła, na co wskazują dane na wykresie nr 32. W stosunku do końca 2009 odnotowano wzrost liczby osób w tej kategorii bezrobotnych o ponad tysiąc osób. Wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych zwiększał się także ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, z 1,9% na koniec 2009 roku do 2,8% na koniec 2013 roku. W strukturze bezrobotnych z rozpatrywanej grupy według płci zdecydowaną większość stanowili mężczyźni.

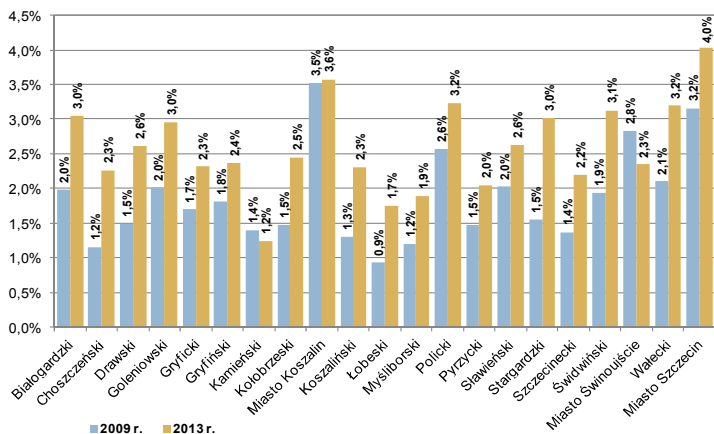
Wykres 32. Liczba bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W zbiorze powiatów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 roku największy udział bezrobotnych po odbyciu kary pozbawienia wolności notowano w powiecie Miasto Szczecin – 4,0%, zaś najmniejszy w powiecie kamieńskim – 1,2% (Wykres nr 33). W większości powiatów odsetek bezrobotnych z tej grupy zwiększył się. Tylko w powiatach kamieńskim i Miasto Świnoujście odnotowano niewielkie spadki udziału wśród bezrobotnych. Największy wzrost liczby karanych bezrobotnych notowano w Szczecinie, o 294 osoby.

Wykres 33. Udział bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

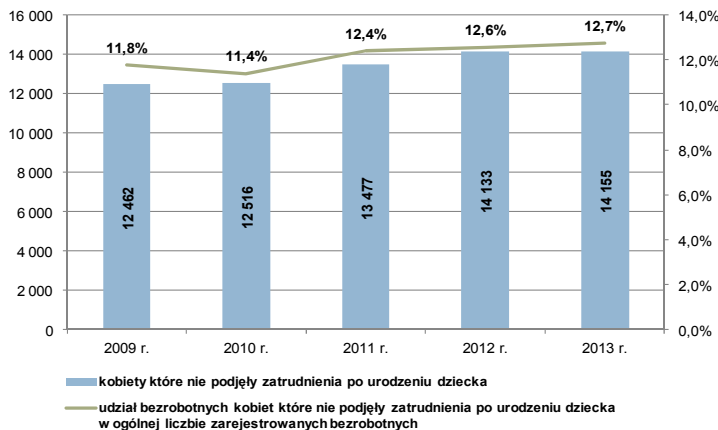
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.9. Bezrobotne kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

W województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 notowano wzrost liczby bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, z 12,5 tys. na koniec 2009 roku do blisko 14,2 tys. na koniec 2013 roku (Wykres nr 34). Odsetek bezrobotnych kobiet z powyższej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych w regionie kształtował się na zbliżonym poziomie (od 11,4% na koniec 2010 roku do 12,7% na koniec 2013 roku), z tendencją wzrostu po 2010 roku.

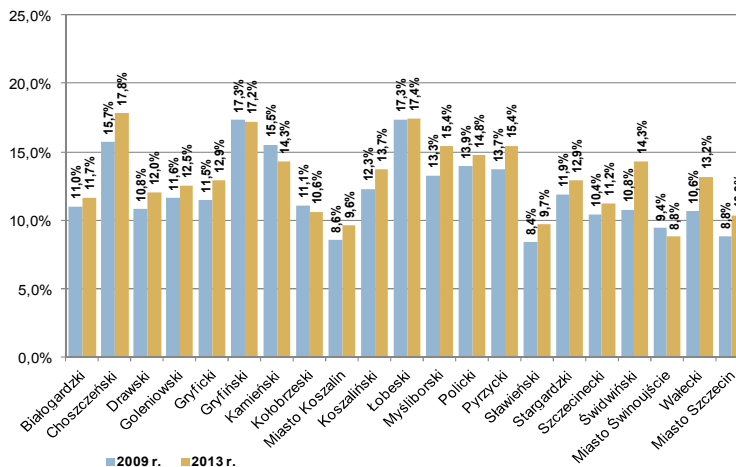
Wykres 34. Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec 2013 roku największy udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie bezrobotnych notowano w powiatach: choszczeńskim, łobeskim i gryfińskim (ponad 17%), zaś najmniejszy w powiecie Miasto Koszalin – 9,6% i w powiecie sławieńskim – 9,7%. W większości powiatów odnotowano wzrost odsetka tej kategorii w odniesieniu do danych z końca 2009 roku, od 0,1 p. proc. w powiecie łobeskim do 3,5 p. proc. w powiecie świdwińskim. Największy wzrost liczby bezrobotnych kobiet z badanej grupy notowano w Szczecinie, o 645 osób.

Wykres 35. Udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

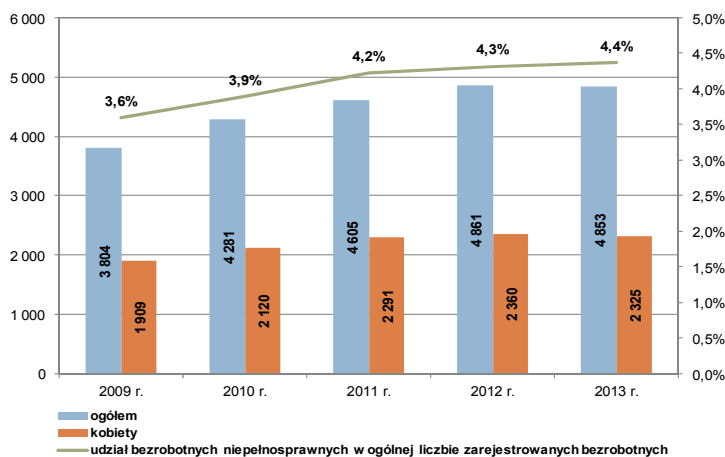

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

6.10. Bezrobotni niepełnosprawni

Na przestrzeni analizowanych lat liczba bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim stale rosła. Na koniec 2009 roku w rejestrach urzędów pracy w regionie znajdowało się łącznie 3,8 tys. osób bezrobotnych niepełnosprawnych, zaś na koniec 2013 roku na tę grupę składało się blisko 4,9 tys. osób. Wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych zwiększył się również udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 3,6% na koniec 2009 roku do 4,4% na koniec 2013 roku.

Wykres 36. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W tabeli nr 36 zestawiono liczbę rejestracji i wyłączeń z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009 – 2013. W każdym roku liczba rejestracji wyniosła ponad 6 tys., a w ostatnich trzech latach notowano tendencję wzrostu. Z drugiej strony systematycznie rosła liczba wyłączeń z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych. W ostatnich dwóch latach liczba wyrejestrowań była wyższa niż liczba rejestracji.

Tabela 36. Bilans osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 177	6 373	6 076	6 471	6 715
Wyłączenia z ewidencji	5 423	5 862	5 986	6 533	6 872

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Wraz ze wzrostem ogólnej liczby wyłączeń z ewidencji zwiększała się liczba wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy, stanowiącego główny motyw wyłączeń w latach 2009 – 2013 (Tabela nr 37). W 2009 roku pracę podjęło ponad 1,7 tys. osób bezrobotnych niepełnosprawnych, a w 2013 roku liczba ta wzrosła do 2,4 tys. Kolejnym licznie reprezentowanym powodem wyłączeń była rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy. W 2013 roku motyw ten dotyczył 1,3 tys. osób wykreślonych z rejestrów urzędów pracy. Z roku na rok zwiększała się liczba wyłączonych z powodu utraty statusu osoby niepełnosprawnej. W stosunku do 2009 roku zwiększyła się grupa osób wyłączonych na czas uczestnictwa w programie stażu lub pracach społecznie użytecznych. Na szkolenie skierowano w 2013 roku mniej osób bezrobotnych niepełnosprawnych niż w poprzednich latach, z wyjątkiem 2011 roku.

Tabela 37. Wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby wyłączone z ewidencji		5 423	5 862	5 986	6 533	6 872
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	1 721	2 007	2 172	2 227	2 408
	rozpoczęcie szkolenia	261	299	82	280	255
	rozpoczęcie stażu	229	337	267	328	569
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego	10	4	0	1	1
	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	168	175	239	243	240
	rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach CIS	8	x	x	x	x
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	x	16	19	32	28
	podjęcie nauki	3	8	8	8	6
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	116	102	121	72	83
	rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 540	1 455	1 496	1 461	1 295
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	509	756	836	1 048	1 033
	inne	858	703	746	833	954

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W strukturze podjęć pracy osób bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009 – 2013 zdecydowaną większość stanowiła praca niesubsydiowana, z tendencją wzrostu (Tabela nr 38). Liczba podjęć niesubsydiowanej działalności gospodarczej wzrosła z 37 osób w 2009 roku do 68 osób w 2013 roku. W przypadku prac subsydiowanych, największą grupę osób bezrobotnych niepełnosprawnych zaktywizowano w 2010 roku – 620 osób, kiedy najwięcej osób podjęło działalność gospodarczą – 61 osób, rozpoczęło prace interwencyjne – 114 osób i roboty publiczne – 315 osób.

Tabela 38. Struktura podjęć pracy osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
podjęcia pracy		1 721	2 007	2 172	2 227	2 408	
z tego	subsydiowanej	386	620	322	402	442	
	w tym	na miejscach pracy refundowanych przez PFRON	53	51	46	77	52
		w tym w zakładach pracy chronionej	2	2	1	3	1
		w zakładach pracy chronionej - pozostałe	0	2	0	0	0
		podjęcie działalności gospodarczej	44	61	49	47	44
		prace interwencyjne	75	114	73	83	110
		roboty publiczne	159	315	103	156	210
		na miejscach pracy refundowanych ze środków Funduszu Pracy	x	x	x	x	25
		w tym w zakładach pracy chronionej	x	x	x	x	0
	niesubsydiowanej	1 335	1 387	1 850	1 825	1 966	
	w tym	praca sezonowa	219	200	204	171	198
		podjęcie działalności gospodarczej	37	34	58	42	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W strukturze bezrobotnych niepełnosprawnych według płci w latach 2010 – 2013 większość stanowili mężczyźni. Jedynie w 2009 roku nieznaczną przewagę miały kobiety. Przewaga liczebna mężczyzn zwiększała się z roku na rok badanego okresu (Tabela nr 39).

Na przestrzeni analizowanych lat w strukturze bezrobotnych niepełnosprawnych według miejsca zamieszkania większość stanowili mieszkańcy miast (ponad 65%), których liczba stale rosła do 2012 roku. Większy wzrost w liczbie bezrobotnych niepełnosprawnych w stosunku do danych z końca 2009 roku notowano w przypadku mieszkańców miast – o 699 osób.

Tabela 39. Bezrobotni niepełnosprawni według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
płeć	mężczyźni	1 895	2 161	2 314	2 501	2 528
	kobiety	1 909	2 120	2 291	2 360	2 325
miejsce zamieszkania	miasta	2 557	2 940	3 130	3 353	3 256
	wieś	1 247	1 341	1 475	1 508	1 597
ogółem		3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

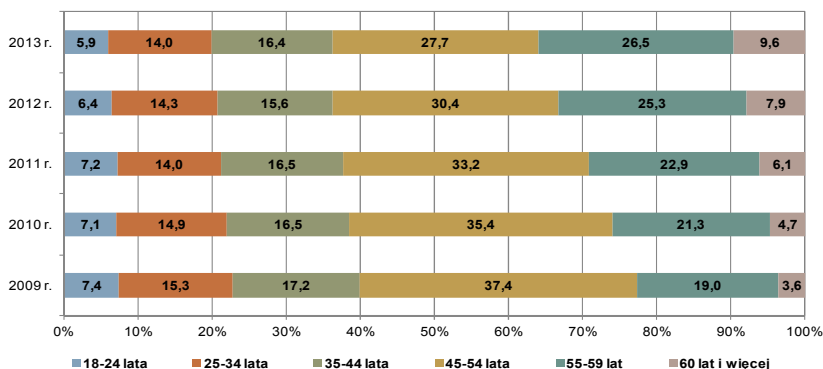
Bezrobotne osoby niepełnosprawne to głównie osoby znajdujące się w średnich i starszych grupach wiekowych (Tabela nr 40). W latach 2009 - 2013 największy udział miały osoby w wieku 45 – 54 lata, wśród których notowano spadek udziału z 37,4% na koniec 2009 roku do 27,7% na koniec 2013 roku (Wykres nr 37). Wzrost liczby bezrobotnych i udziału notowano w grupie wiekowej 55 – 59 lat, z 19,0% do 26,5% oraz wśród osób powyżej 60 roku życia, z 3,6% na koniec 2009 roku do 9,6% na koniec 2013 roku.

Tabela 40. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
18 – 24 lata	283	305	331	311	286
25 – 34 lata	582	638	644	696	679
35 – 44 lata	655	707	760	756	795
45 – 54 lata	1 423	1 517	1 531	1 480	1 345
55 – 59 lat	723	912	1 056	1 232	1 284
60 lat i więcej	138	202	283	386	464
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Wykres 37. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

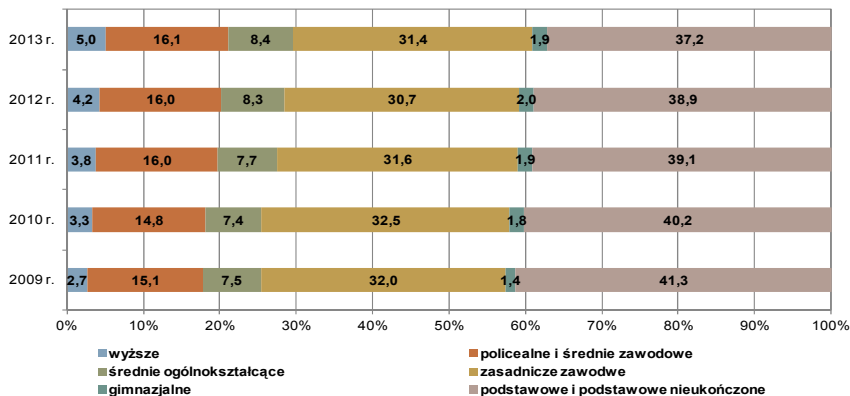
W przypadku wykształcenia bezrobotnych niepełnosprawnych, w porównaniu z danymi z końca 2009 roku notowano wzrost liczby zarejestrowanych na każdym z poziomów wykształcenia, a najbardziej zwiększyła się grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, o 308 osób (Tabela nr 41). Na przestrzeni rozpatrywanych lat największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych miały osoby posiadające wykształcenie podstawowe i podstawowe nieukończone, których udział zmniejszył się z 41,3% na koniec 2009 roku na 37,2% na koniec 2013 roku. Kolejną liczną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – ponad 30%. Z roku na rok w urzędach pracy rejestrowało się coraz więcej lepiej wykształconych osób niepełnosprawnych. W grupie z wykształceniem wyższym odnotowano wzrost udziału z 2,7% na koniec 2009 roku na 5% na koniec 2013 roku (Wykres nr 38).

Tabela 41. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wyższe	101	141	173	204	244
policealne i średnie zawodowe	576	633	735	778	781
średnie ogólnokształcące	287	315	356	402	408
zasadnicze zawodowe	1 217	1 392	1 455	1 492	1 525
gimnazjalne	52	78	87	96	92
podstawowe i podstawowe nieukończone	1 571	1 722	1 799	1 889	1 803
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

Wykres 38. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

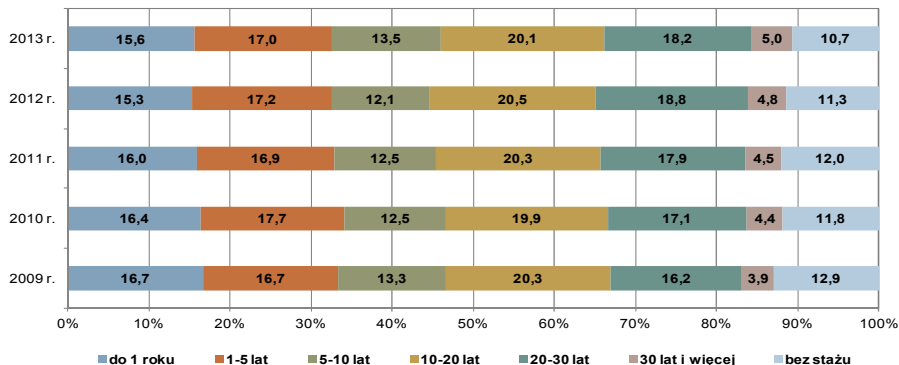
W odniesieniu do danych z końca 2009 roku w województwie zachodniopomorskim liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według stażu pracy wzrosła we wszystkich grupach, od 27 osób w grupie bez stażu do 265 osób w grupie ze stażem 20 – 30 lat. Największą zbiorowość bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem długości posiadanego stażu pracy stanowiły osoby dokumentujące doświadczenie od 10 do 20 lat – 1/5 bezrobotnych niepełnosprawnych (Wykres nr 39). Największy wzrost udziału w stosunku do 2009 roku odnotowano w grupie ze stażem 20 – 30 lat, z 16,2% na koniec 2009 roku do 18,2% na koniec 2013 roku, a następnie w grupie ze stażem ponad 30 - letnim, z 3,9% na 5%. W przypadku grupy bez stażu pracy notowano spadek udziału z 12,9% na koniec 2009 roku do 10,7% w końcu 2013 roku.

Tabela 42. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według stażu pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 roku	634	702	736	744	756
1 – 5 lat	635	759	778	837	823
5 – 10 lat	505	537	577	587	657
10 – 20 lat	773	852	934	998	974
20 – 30 lat	617	734	823	912	882
30 lat i więcej	148	190	205	232	242
bez stażu	492	507	552	551	519
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

Wykres 39. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według stażu pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

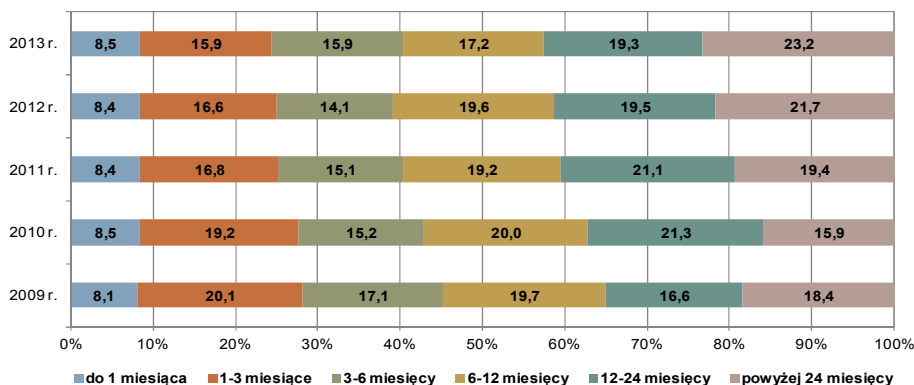
W zbiorowości bezrobotnych niepełnosprawnych największy wzrost liczby zarejestrowanych w stosunku do końca 2009 roku notowano wśród osób korzystających coraz dłużej z pomocy urzędów pracy (Tabela nr 43). Na koniec 2013 roku najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych pozostawało w rejestrach od ponad dwóch lat – 23,2%. Odsetek ten stale wzrastał po 2010 roku. Dla porównania na koniec 2009 roku największa grupa bezrobotnych niepełnosprawnych korzystała z pomocy urzędów pracy od miesiąca do 3 miesięcy. Wydłużający się czas pozostawania bez pracy był zauważalny już podczas analizy ogółu bezrobotnych w województwie.

Tabela 43. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 miesiąca	308	363	389	406	411
1 – 3 miesiące	764	820	772	808	773
3 – 6 miesięcy	649	651	695	687	773
6 – 12 miesięcy	749	856	885	955	833
12 – 24 miesiące	633	911	970	950	935
powyżej 24 miesięcy	701	680	894	1 055	1 128
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

Wykres 40. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

Z danych umieszczonych w tabeli nr 44 wynika, że w każdym roku wyraźną większość bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby charakteryzujące się lekkim stopniem niepełnosprawności (od 66,5% na koniec 2010 roku do 70,1% na koniec 2013 roku). W stosunku do stanu z końca 2009 roku liczba zarejestrowanych wzrosła od 43 osób w grupie bezrobotnych

niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności do 855 osób w grupie ze stopniem lekkim. Wśród osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności notowano wzrost o 151 osób.

Tabela 44. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
znaczny	89	114	148	141	132
umiarkowany	1 166	1 319	1 369	1 374	1 317
lekki	2 549	2 848	3 088	3 346	3 404
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Analiza struktury bezrobotnych osób niepełnosprawnych według posiadanego rodzaju niepełnosprawności informuje, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby cierpiące na upośledzenie narządu ruchu – od 28,3% na koniec 2009 roku do 30,2% na koniec 2011 roku. Na kolejnych miejscach plasowały się osoby cierpiące na choroby psychiczne (od 11,9% na koniec 2013 r. do 13,2% na koniec 2009 r.) i choroby neurologiczne (od 9,4% na koniec 2011 r. do 10,7% na koniec 2013 r.). W porównaniu z danymi z końca 2009 roku odnotowano jedynie niewielki spadek w liczbie osób z upośledzeniem umysłowym, o 15 osób. Największy przyrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych notowano w największej grupie osób z upośledzeniem narządu ruchu, o 329 osób. Z roku na rok zmniejszała się grupa osób o nieustalonym rodzaju niepełnosprawności.

Tabela 45. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności

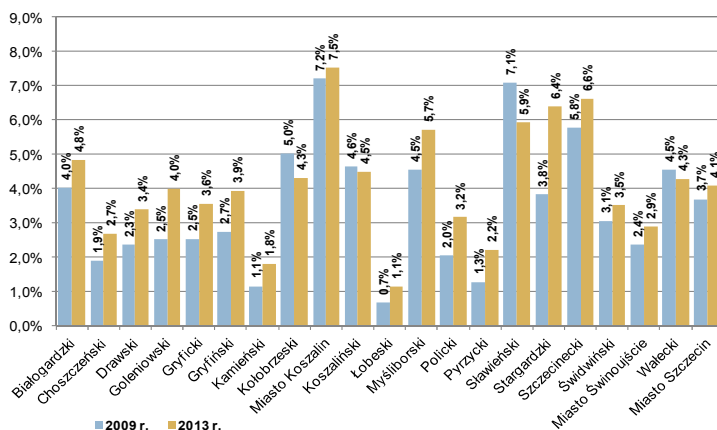
Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
upośledzenie umysłowe	97	108	120	90	82
choroby psychiczne	504	547	575	599	578
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	204	253	283	328	328
choroby narządu wzroku	292	330	338	379	410
upośledzenia narządu ruchu	1 077	1 221	1 393	1 441	1 406
epilepsja	152	186	204	224	223
choroby układu oddechowego i układu krążenia	372	384	411	465	447
choroby układu pokarmowego	61	61	85	84	91
choroby układu moczowo-płciowego	84	96	121	135	113
choroby neurologiczne	394	451	434	464	519
inne ⁶	315	409	457	526	541
nieustalony	252	235	184	126	114
całościowe zaburzenia rozwojowe	x	x	x	x	1
ogółem	3 804	4 281	4 605	4 861	4 853

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Na koniec 2013 największy udział bezrobotnych niepełnosprawnych notowano w powiecie Miasto Koszalin – 7,5%, zaś najmniejszy w powiecie łobeskim – 1,1% (Wykres nr 41). W porównaniu z danymi z końca 2009 roku odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych zwiększył się w prawie wszystkich powiatach regionu, od 0,3 p. proc. w powiecie Miasto Koszalin do 2,6 p. proc. w powiecie stargardzkim. Spadki udziału notowano jedynie w powiatach: sławieńskim, kołobrzeskim, waleckim i koszalińskim. Największe przyrosty liczby bezrobotnych niepełnosprawnych odnotowano w powiecie Miasto Szczecin i stargardzkim, o odpowiednio 228 i 175 osób.

⁶ w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych.

Wykres 41. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

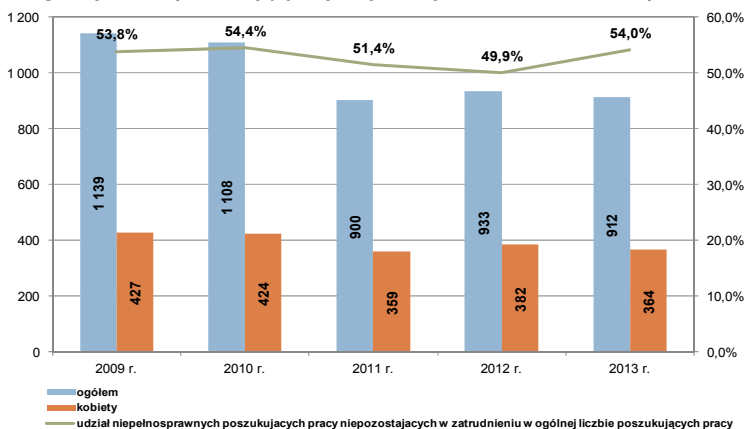
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

6.11. Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu

W powiatowych urzędach pracy mają możliwość rejestracji także osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu. Osoby niepełnosprawne otrzymujące status osoby poszukującej pracy mają prawo do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy tj. rent i zasiłków, otrzymywanych w kwocie wyższej niż 50% minimalnego wynagrodzenia.

Jak wynika z danych na wykresie nr 42 liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim zmniejszała się. Na koniec 2009 i 2010 roku w powyższej grupie znajdowało się ponad tysiąc osób, natomiast w kolejnych latach ich liczba wahała się między 900, a 950 osób. Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu stanowili w większości lat ponad połowę wszystkich poszukujących pracy w regionie, z maksimum na koniec 2010 roku – 54,4%.

Wykres 42. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu oraz ich udział w ogólnej liczbie poszukujących pracy w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Dane dotyczące bilansu osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w latach 2009 – 2013 informują, że liczba wyłączeń z ewidencji w każdym roku była wyższa niż liczba rejestracji. Ponadto zarówno liczba rejestracji, jak i liczba wyrejestrowań po 2009 roku zmniejszała się. Największą różnicę między liczbą rejestracji i wykreśleń z rejestrów urzędów pracy notowano w 2011 roku.

Tabela 46. Bilans osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	1 221	1 001	827	911	876
Wyłączenia z ewidencji	1 237	1 044	1 044	944	965

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

W badanych latach zdecydowanie dominującym motywem wyłączeń z ewidencji osób niepełnosprawnych poszukujących pracy była rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, a odsetek wyrejestrowanych z tego powodu wahał się od 62,9% w 2012 roku do 71,5% w 2011 roku (Tabela nr 47). Liczba wyłączonych w wyniku rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy w 2013 roku była o 138 osób niższa niż w 2009 roku. W ostatnich latach notowano wzrost liczby osób wyłączonych z ewidencji z powodu rozpoczęcia stażu i utraty statusu osoby niepełnosprawnej. W przypadku wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy notowano zmienność w zależności od roku, ale ich skala nie była znacząca i wahała się od 14 osób w 2013 roku do 87 osób w 2009 roku.

Tabela 47. Wyłączenia z ewidencji osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby wyłączone z ewidencji		1 237	1 044	1 044	944	965
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	87	54	25	37	14
	rozpoczęcie szkolenia	14	5	11	26	6
	rozpoczęcie stażu	62	94	76	126	111
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego	1	0	0	0	0
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0
	podjęcie nauki	0	0	0	0	0
	rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	804	682	746	594	666
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	99	132	111	112	116
	inne	170	77	75	49	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Z podjęć pracy niepełnosprawnych poszukujących zatrudnienia w latach 2009 – 2013 wynika, że większość z nich wyrejestrowano z powodu zatrudnienia niesubsydiowanego, a ich odsetek wahał się od 62,2% w 2012 roku do 88% w 2011 roku. W analizowanych latach bardzo mało osób z tej grupy skorzystało z subsydiowanych form zatrudnienia, (w tym na miejscach pracy subsydiowanych przez PFRON), w 2011 i 2013 roku były to tylko 3 osoby (Tabela nr 48).

Tabela 48. Struktura podjęć pracy osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
podjęcia pracy		87	54	25	37	14	
z tego	subsydiowanej	29	15	3	14	3	
	w tym	na miejscach pracy refundowanych przez PFRON	24	7	2	2	1
		w tym w zakładach pracy chronionej	1	0	0	0	0
		w zakładach pracy chronionej - pozostałe	0	0	0	0	0
		podjęcie działalności gospodarczej	4	7	1	4	2
		prace interwencyjne	1	1	0	8	0
		roboty publiczne	x	x	x	x	x

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	na miejscach pracy refundowanych ze środków Funduszu Pracy	x	x	x	x	0
	w tym w zakładach pracy chronionej	x	x	x	x	0
niesubsydiowanej		58	39	22	23	11
w tym	praca sezonowa	5	1	1	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	2	1	0	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

W strukturze osób niepełnosprawnych poszukujących pracy według płci większość stanowili mężczyźni, których odsetek kształtował się między 59,1% na koniec 2012 roku, a 62,5% na koniec 2009 roku. W stosunku do końca 2009 roku większy spadek liczby bezrobotnych odnotowano właśnie w zbiorowości poszukujących pracy niepełnosprawnych mężczyzn.

Zdecydowanie więcej osób z powyższej grupy zamieszkiwało miasta, a ich udział wahał się od 75,6% na koniec 2009 roku do 78,3% w końcu 2012 roku. Większy spadek liczby zarejestrowanych w porównaniu z danymi z końca 2009 roku odnotowano wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy z terenów miejskich.

Tabela 49. Liczba niepełnosprawnych poszukujący pracy niepozostających w zatrudnieniu według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
płeć	mężczyźni	712	684	541	551	548
	kobiety	427	424	359	382	364
miejsce zamieszkania	miasta	861	842	698	731	705
	wieś	278	266	202	202	207
ogółem		1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

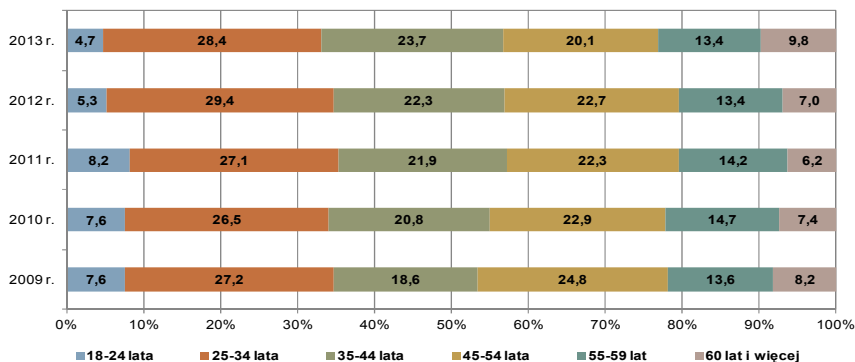
W strukturze osób niepełnosprawnych poszukujących pracy według wieku największą grupę stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lata, od 26,5% w 2010 roku do 29,4% w 2012 roku. Kolejne liczne grupy tworzyły osoby w wieku 35 – 44 lata i 45 – 54 lata (Wykres nr 43). W stosunku do końca 2009 roku spadki liczby niepełnosprawnych poszukujących pracy notowano w prawie wszystkich grupach wiekowych od 4 osób wśród osób w wieku 60 lat i więcej do 100 osób w grupie 45 – 54 lata. Tendencję spadku liczby zarejestrowanych z roku na rok odnotowano w grupie wiekowej 18 – 24 lata.

Tabela 50. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wieku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
18 – 24 lata	86	84	74	49	43
25 – 34 lata	310	294	244	274	259
35 – 44 lata	212	231	197	208	216
45 – 54 lata	283	254	201	212	183
55 – 59 lat	155	163	128	125	122
60 lat i więcej	93	82	56	65	89
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Wykres 43. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07

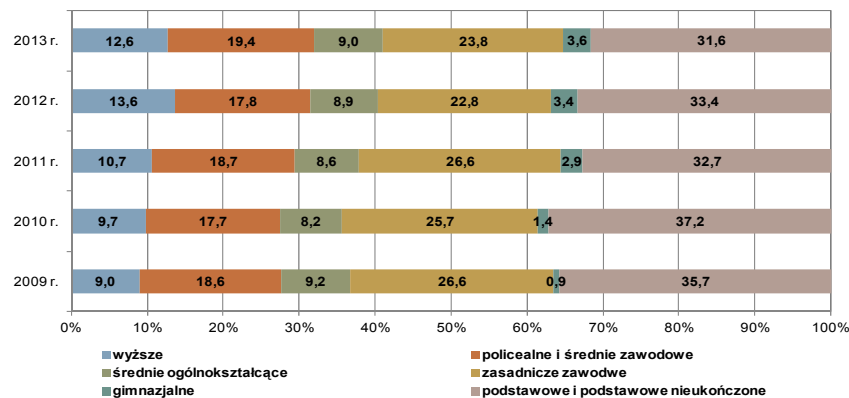
Dane dotyczące wykształcenia osób niepełnosprawnych poszukujących pracy pokazują, że najwięcej z nich posiadało wykształcenie podstawowe i podstawowe nieukończone – ponad 30%, a następnie zasadnicze zawodowe (od 22,8% do 26,6%). Na przestrzeni analizowanych lat obserwowano wzrost liczby i udziału grupy osób legitymujących się wykształceniem wyższym i gimnazjalnym, z kolei największy spadek notowano w grupie osób z wykształceniem podstawowym i podstawowym niepełnym.

Tabela 51. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wykształcenia

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wyższe	102	108	96	127	115
policealne i średnie zawodowe	212	196	168	166	177
średnie ogólnokształcące	105	91	77	83	82
zasadnicze zawodowe	303	285	239	213	217
gimnazjalne	10	16	26	32	33
podstawowe i podstawowe nieukończone	407	412	294	312	288
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07

Wykres 44. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy blisko połowę stanowiły osoby bez stażu pracy, których odsetek wahał się od 45,3% w 2013 roku do 49,6% w 2012 roku, a liczba

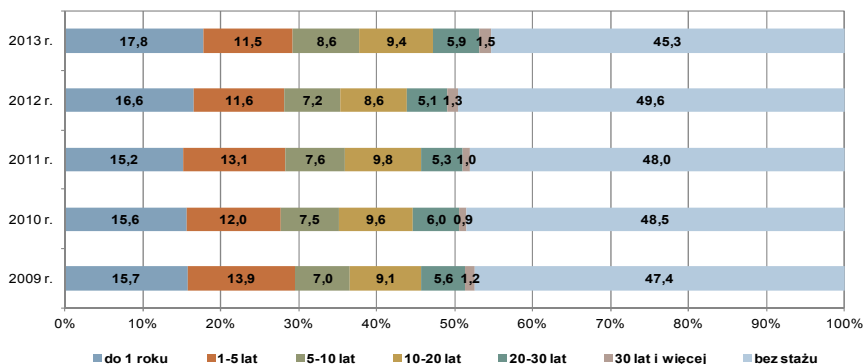
zarejestrowanych zmniejszyła się w największym stopniu w porównaniu z końcem 2009 roku. Największy wzrost udziału odnotowano w grupie osób ze stażem do roku – o 2 p. proc., z kolei największy spadek zaobserwowano w grupie ze stażem od roku do 5 lat (o 2,4 p. proc.) i w grupie bez stażu (o 2,1 p. proc.).

Tabela 52. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stażu pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 roku	179	173	137	155	162
1 – 5 lat	158	133	118	108	105
5 – 10 lat	80	83	68	67	78
10 – 20 lat	104	106	88	80	86
20 – 30 lat	64	66	48	48	54
30 lat i więcej	14	10	9	12	14
bez stażu	540	537	432	463	413
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Wykres 45. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stażu pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

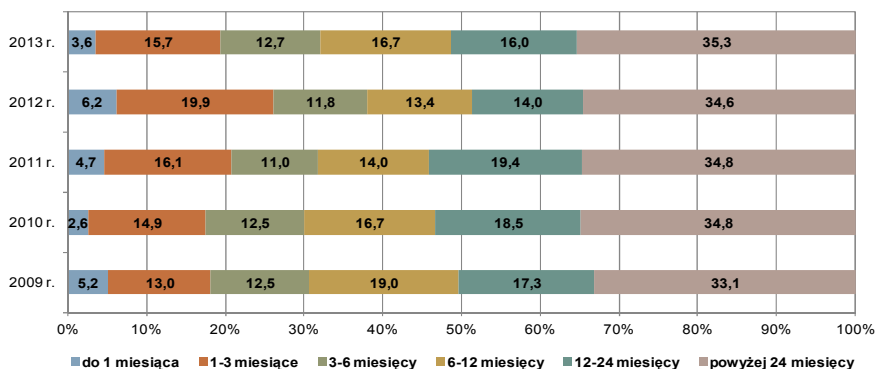
Na podstawie analizy czasu pozostawania bez pracy osób niepełnosprawnych poszukujących pracy należy stwierdzić, że ponad $\frac{1}{3}$ z nich korzystała z pomocy urzędów pracy od ponad dwóch lat. Najmniej osób oczekiwało na zatrudnienie od miesiąca (od 2,9% w 2010 roku do 6,2% w 2012 roku). W stosunku do danych z końca 2009 roku spadki liczby zarejestrowanych notowano w każdej grupie osób niepełnosprawnych poszukujących pracy wyodrębnionej według czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 53. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
do 1 miesiąca	59	29	42	58	33
1 – 3 miesiące	148	165	145	186	143
3 – 6 miesięcy	142	138	99	110	116
6 – 12 miesięcy	216	185	126	125	152
12 – 24 miesiące	197	205	175	131	146
powyżej 24 miesięcy	377	386	313	323	322
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Wykres 46. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

W strukturze osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w latach 2009 - 2013 największą grupę stanowiły osoby posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności, z tendencją wzrostu udziału tej grupy (od 46,9% w 2010 r. do 54,2% w 2013 r.). Liczba zarejestrowanych w stosunku do końca 2009 roku zmniejszyła się na każdym z poziomów niepełnosprawności, w największym stopniu w grupie osób z lekką niepełnosprawnością, w której notowano znaczny spadek udziału (o 11,6 p. proc.). Najmniejsze zmiany obserwowano w grupie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (Tabela nr 54).

Tabela 54. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stopnia niepełnosprawności

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
znaczny	310	346	286	313	297
umiarkowany	546	520	445	476	494
lekki	283	242	169	144	121
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Analiza struktury zbiorowości osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu pod kątem ich rodzaju niepełnosprawności informuje, że w badanych latach zaszły widoczne zmiany. Na koniec 2013 roku najwięcej osób z powyższej grupy cierpiało na choroby psychiczne – 21,7%, a w stosunku do 2009 roku odnotowano w tej grupie największy przyrost liczby zarejestrowanych i udziału wśród wszystkich osób niepełnosprawnych poszukujących zatrudnienia. Wyraźne grupy tworzyły ponadto osoby z upośledzeniem narządu ruchu i chorobami narządu wzroku, w których odnotowano największe spadki w liczbie zarejestrowanych i udziale w ogóle niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Tabela 55. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według rodzaju niepełnosprawności

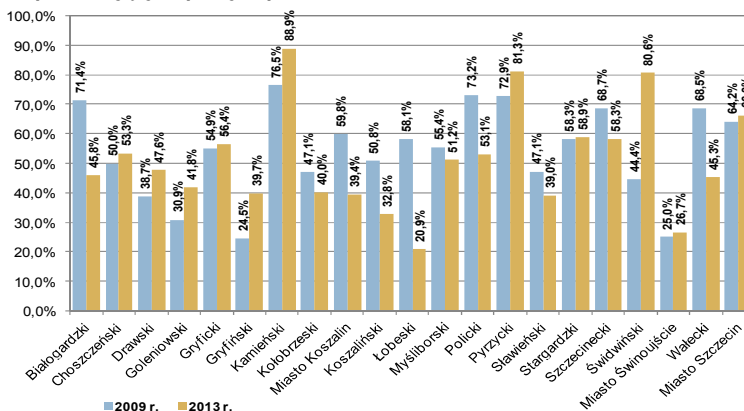
Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
upośledzenie umysłowe	90	105	87	81	82
choroby psychiczne	170	171	172	195	198
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	34	43	39	41	40
choroby narządu wzroku	171	135	123	109	115
upośledzenia narządu ruchu	193	192	135	141	132
epilepsja	34	32	32	35	39
choroby układu oddechowego i układu krążenia	49	38	29	29	31
choroby układu pokarmowego	5	11	3	4	6
choroby układu moczowo-płciowego	14	20	12	17	16

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
choroby neurologiczne	109	108	86	72	70
inne	81	80	93	112	109
nieustalony	189	173	89	97	74
całościowe zaburzenia rozwojowe	x	x	x	x	0
ogółem	1 139	1 108	900	933	912

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

Na wykresie nr 47 zaprezentowano udział osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w ogólnej liczbie poszukujących pracy w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku. W końcu 2009 roku największy odsetek powyższej grupy notowano w powiecie kamieńskim – 76,5%, tak samo było na koniec 2013 roku a udział zwiększył się do 88,9%. Na przestrzeni analizowanych lat największy wzrost udziału niepełnosprawnych poszukujących pracy zaobserwowano w powiecie świdwińskim – o 36,2 p. proc., z kolei największy spadek notowano w powiecie łobeskim – o 37,1 p. proc.

Wykres 47. Udział niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w ogólnej liczbie poszukujących pracy w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-07

7. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (wg klasyfikacji PKD)

W populacji osób bezrobotnych znajdujących się w rejestrach powiatowych urzędów pracy wyróżnić można dwie grupy tj.: osoby posiadające doświadczenie na rynku pracy oraz osoby dotychczas niepracujące. Druga grupa stanowiła wyraźną zbiorowość wśród zarejestrowanych ale w analizowanych latach notowano jej stały spadek w liczbie i udziale w ogóle bezrobotnych. Na koniec 2009 roku, co piąty bezrobotny nie pracował przed zarejestrowaniem się, z kolei na koniec 2013 roku odsetek takich osób kształtował się na poziomie 16,8%. Spośród osób wykonujących pracę przed zarejestrowaniem się w urzędzie pracy, największa grupa bezrobotnych według Polskiej Klasyfikacji Działalności pracowała w zakładach z sekcji „przetwórstwo przemysłowe”. Liczba bezrobotnych w tej sekcji wahała się od 15,7 tys. na koniec 2013 roku do 18,4 tys. na koniec 2009 roku czyli odnotowano w tym przypadku spadek o 2,7 tys. osób. Kolejną liczną grupę w zbiorowości bezrobotnych tworzyły osoby zatrudnione w sekcji „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, a ich liczba wahała się między 13,4 tys. na koniec 2009 roku, a 15,8 tys. na koniec 2012 roku. W grupie tej w ciągu pięciu lat odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 1,7 tys. osób. Wyraźne przyrosty liczby bezrobotnych zaobserwowano ponadto w sekcjach: „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – o 1,7 tys. osób, „budownictwo” – o 1,6 tys. osób, „pozostała działalność usługowa” – o 1,2 tys. osób. Znaczny wzrost liczby bezrobotnych notowano w grupie „działalność niezidentyfikowana”⁷ – o 2,9 tys. osób.

Tabela 56. Liczba bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Lp.	Wyszczególnienie (wg PKD 2007) r - razem, k - kobiety	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
1.	Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	r	5 683	5 423	5 474	5 492	5 443
		k	2 477	2 412	2 379	2 377	2 333
2.	Górnictwo i wydobywanie	r	195	156	137	152	143
		k	66	55	43	50	50
3.	Przetwórstwo przemysłowe	r	18 449	16 637	16 099	16 580	15 712
		k	8 671	7 953	7 869	7 856	7 505
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	r	214	181	214	310	225
		k	43	42	47	79	58
5.	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	r	1 227	1 449	1 395	1 430	1 413
		k	390	532	474	476	409
6.	Budownictwo	r	7 561	8 880	8 065	9 201	9 199
		k	788	944	848	911	914
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	r	13 401	14 525	15 354	15 780	15 142
		k	8 705	9 744	10 446	10 665	10 118
8.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	r	4 172	4 782	4 743	4 813	4 825
		k	3 191	3 643	3 673	3 656	3 701
9.	Transport i gospodarka magazynowa	r	2 712	2 487	2 459	2 852	2 686
		k	948	841	900	989	984
10.	Informacja i komunikacja	r	616	415	452	452	452
		k	342	224	271	257	244
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	r	757	818	879	857	913
		k	586	677	705	696	741
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	r	888	1 087	1 099	1 105	1 074
		k	418	505	528	557	517

⁷ Zgodnie z objaśnieniami do załącznika nr 2 do sprawozdania MPIPS-01 są tu umieszczani bezrobotni i poszukujący pracy, których nie można zakwalifikować do odpowiedniej sekcji PKD z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy.

Lp.	Wyszczególnienie (wg PKD 2007) r - razem, k - kobiety	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	r	1 714	1 973	1 977	2 074	1 953
		k	883	1 038	1 096	1 111	1 073
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	r	2 198	2 585	2 961	3 452	3 924
		k	1 423	1 668	1 889	2 130	2 437
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	r	6 594	6 686	6 446	5 639	5 839
		k	2 778	2 843	3 020	2 592	2 663
16.	Edukacja	r	1 559	1 797	2 008	2 163	2 135
		k	1 194	1 347	1 494	1 656	1 630
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	r	2 137	2 372	2 500	2 465	2 562
		k	1 680	1 780	1 997	1 979	2 088
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	r	1 117	944	1 067	1 200	1 241
		k	643	601	687	751	782
19.	Pozostała działalność usługowa	r	6 783	7 041	6 660	7 526	8 012
		k	3 527	3 785	3 695	4 111	4 248
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	r	211	188	155	165	176
		k	144	118	103	103	107
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	r	33	32	24	21	27
		k	20	22	20	16	18
22.	Działalność niezidentyfikowana	r	6 413	8 355	8 677	8 867	9 332
		k	3 108	3 996	4 281	4 196	4 355
23.	Razem (w. od 01 do 22)	r	84 634	88 813	88 845	92 596	92 428
		k	42 025	44 770	46 465	47 214	46 975
24.	Dotychczas niepracujący	r	21 271	21 151	20 059	19 925	18 635
		k	12 274	12 415	12 107	11 595	10 845
25.	Ogółem (w. 23+24)	r	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063
		k	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01.

Zdecydowaną przewagę bezrobotnych kobiet na koniec 2013 roku – ponad 60% - notowano w następujących sekcjach PKD 2007:

- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 81,5%;
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 81,2%;
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 76,7%;
- Edukacja – 76,3%;
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 66,8%;
- Organizacje i zespoły eksterytorialne – 66,7%;
- Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 63,0%;
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 62,1%;
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – 60,8%.

8. Bezrobotni według klasyfikacji zawodów i specjalności

8.1. Bezrobotni według wielkich grup zawodów

W tabeli nr 57 zaprezentowano dane dotyczące posiadanego zawodu osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów. Uwzględniono także grupę osób „bez zawodu” czyli takich, które ukończyły licea ogólnokształcące lub nie zdały egzaminów zawodowych i nie posiadały dokumentów potwierdzających zdobyte kwalifikacje. Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny był wzrost liczby bezrobotnych „bez zawodu” (o blisko 3,4 tys. osób), stanowiących na koniec 2009 roku 20,7% wszystkich bezrobotnych w regionie, a 22,8% na koniec 2013 roku. Spośród osób posiadających zawód największą grupę tworzyły osoby z wielkiej grupy zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, stanowiący na koniec 2013 roku 21,4%. Na kolejnych miejscach pod względem liczby bezrobotnych plasowały się grupy: „pracownicy usług i sprzedawcy” i „technicy i inny średni personel”. W badanym okresie największy przyrost liczby bezrobotnych notowano w grupie „pracownicy usług i sprzedawcy” – o 2,3 tys. osób i w grupie „specjaliści” – o 1,4 tys. osób. Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – o 898 osób i w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – o 754 osoby.

Tabela 57. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	265	257	242	242	214
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	309	333	353	412	451
Specjaliści	6 967	7 837	8 019	8 456	8 344
Technicy i inny średni personel	13 094	13 118	13 013	12 986	12 664
Pracownicy biurowi	3 078	3 406	3 413	3 358	3 279
Pracownicy usług i sprzedawcy	16 932	18 775	19 323	19 362	19 247
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3 417	3 650	3 523	3 277	3 224
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24 547	25 083	23 105	24 315	23 793
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5 512	5 181	4 778	4 776	4 614
Pracownicy przy pracach prostych	9 838	10 824	10 131	10 125	9 927
Bez zawodu	21 946	21 500	23 004	25 212	25 306
Ogółem	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

Z analizy bezrobotnych kobiet według posiadanego zawodu wynika, że najwięcej z nich znajdowało się w wielkiej grupie zawodów „pracownicy usług i sprzedawcy” – 24,3% na koniec 2009 roku i 26,1% na koniec 2013 roku. Kolejną znaczącą grupę tworzyły kobiety znajdujące się w grupie wielkiej „technicy i inny średni personel” – 14,0% na koniec 2009 roku i 13,0% na koniec 2013 roku. W zbiorowości bezrobotnych kobiet notowano wyraźny wzrost liczby i udziału osób „bez zawodu” (o blisko 1,6 tys. osób). Największe przyrosty liczby kobiet w stosunku do końca 2009 roku odnotowano w grupie wielkiej zawodów „pracownicy usług i sprzedawcy” – o 1,9 tys. osób i „specjaliści” – o tysiąc osób, z kolei największy spadek liczby bezrobotnych kobiet zaobserwowano w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – o 667 osób (Tabela nr 58).

Tabela 58. Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	0	0	0	0	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	138	139	166	192	204
Specjaliści	4 643	5 287	5 492	5 808	5 648
Technicy i inny średni personel	7 587	7 872	7 974	7 752	7 498
Pracownicy biurowi	2 365	2 638	2 661	2 573	2 476
Pracownicy usług i sprzedawcy	13 180	14 653	15 303	15 244	15 089

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2 004	2 078	1 992	1 804	1 785
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5 759	5 580	5 397	5 365	5 092
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1 193	1 126	1 087	1 071	1 046
Pracownicy przy pracach prostych	5 208	5 707	5 488	5 280	5 201
Bez zawodu	12 222	12 105	13 012	13 720	13 781
Ogółem	54 299	57 185	58 572	58 809	57 820

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W strukturze bezrobotnych mężczyzn według wielkich grup zawodów odnotowano niewielkie zmiany. Największą grupę bezrobotnych stanowili mężczyźni znajdujący się w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 36,4% na koniec 2009 roku i 35,1% na koniec 2013 roku. Kolejną grupę pod względem liczby bezrobotnych tworzyli mężczyźni z grupy wielkiej „technicy i inny średni personel” – około 10% w rozpatrywanych latach. W porównaniu ze zbiorowością bezrobotnych kobiet w grupie mężczyzn mniej osób nie posiadało zawodu, jednakże z roku na rok ich liczba stale wzrastała (od końca 2009 roku notowano wzrost o 1,8 tys. osób). Największy „napływ” do bezrobocia mężczyzn odnotowano w grupie „pracownicy usług i sprzedawcy” – o 406 osób i w grupie „specjaliści” – o 372 osoby, z kolei największy spadek liczby bezrobotnych mężczyzn dotyczył grupy „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – o 751 osób.

Tabela 59. Bezrobotni mężczyźni według wielkich grupa zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	265	257	242	242	214
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	171	194	187	220	247
Specjaliści	2 324	2 550	2 527	2 648	2 696
Technicy i inny średni personel	5 507	5 246	5 039	5 234	5 166
Pracownicy biurowi	713	768	752	785	803
Pracownicy usług i sprzedawcy	3 752	4 122	4 020	4 118	4 158
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1 413	1 572	1 531	1 473	1 439
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	18 788	19 503	17 708	18 950	18 701
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4 319	4 055	3 691	3 705	3 568
Pracownicy przy pracach prostych	4 630	5 117	4 643	4 845	4 726
Bez zawodu	9 724	9 395	9 992	11 492	11 525
Ogółem	51 606	52 779	50 332	53 712	53 243

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

Na przestrzeni rozpatrywanych lat w strukturze bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów największą grupę tworzyły osoby z grupy wielkiej „specjaliści”, z tendencją spadkową z roku na rok (Tabela nr 60). Kolejną licznie reprezentowaną grupę stanowili „pracownicy usług i sprzedawcy”, a następnie „technicy i inny średni personel”. W tej ostatniej odnotowano największy spadek liczby bezrobotnych w stosunku do końca 2009 roku, o 341 osób. Podobnie jak w przypadku wcześniej omawianych kategorii bezrobotnych, w analizowanej grupie bezrobotnych także znaczący udział miały osoby „bez zawodu”. Na koniec 2009 roku stanowiły one 33,2% wszystkich bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, z kolei na koniec 2013 roku ich udział kształtował się na poziomie 40,4% (wzrost liczby bezrobotnych o 236 osób).

Tabela 60. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	0	1	0	1	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	2	2	10	9
Specjaliści	1 073	1 167	955	875	784
Technicy i inny średni personel	817	742	662	547	476
Pracownicy biurowi	117	144	137	138	139
Pracownicy usług i sprzedawcy	673	793	724	764	732
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	16	22	27	23	23
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	452	503	477	447	389
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	20	39	19	30	36
Pracownicy przy pracach prostych	29	87	87	109	104
Bez zawodu	1 590	1 506	1 542	1 918	1 826
Ogółem	4 791	5 006	4 632	4 862	4 518

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W latach 2009 – 2013 w województwie zachodniopomorskim notowano wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych, korzystających od ponad roku z pomocy powiatowych urzędów pracy. W tabeli nr 61 przedstawiono dane dotyczące bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy od ponad 12 miesięcy według wielkich grup zawodów. W porównaniu z końcem 2009 roku wzrost liczby bezrobotnych z powyższej kategorii odnotowano w każdej grupie wielkiej zawodów. Największe zmiany dotyczyły najbardziej licznych grup bezrobotnych tj. „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – o 3,5 tys. osób, „pracownicy usług i sprzedawcy” – o 2,6 tys. osób, „technicy i inny średni personel” – o blisko 1,6 tys. osób, „pracownicy przy pracach prostych” – o około 1,2 tys. osób, „specjaliści” – o ponad tysiąc osób. O 2,5 tys. zwiększyła się liczba bezrobotnych od ponad 12 miesięcy nie posiadających zawodu.

Tabela 61. Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	15	17	28	37	42
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	87	91	108	123	140
Specjaliści	1 071	1 370	1 782	2 010	2 091
Technicy i inny średni personel	2 476	2 987	3 650	3 917	4 044
Pracownicy biurowi	688	826	1 053	1 114	1 128
Pracownicy usług i sprzedawcy	3 848	4 503	5 975	6 323	6 477
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	869	1 044	1 244	1 247	1 164
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4 494	6 291	7 247	7 535	8 038
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1 140	1 437	1 682	1 610	1 673
Pracownicy przy pracach prostych	2 523	3 061	3 750	3 635	3 674
Bez zawodu	1 544	2 008	2 811	3 610	4 080
Ogółem	18 755	23 635	29 330	31 161	32 551

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

8.2. Bezrobotni według zawodów i specjalności

Na podstawie analizy populacji bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 – 2013 według posiadanego zawodu/profesji można stwierdzić, że – nie licząc bezrobotnych bez zawodu – największa liczba bezrobotnych posiadała zawód *sprzedawca*, od 7,7 tys. osób na koniec 2009 roku do 8,8 tys. osób na koniec 2011 i 2012 roku (Tabela nr 62). Na kolejnych miejscach plasowały się osoby w zawodach: *robotnik gospodarczy* (od 2,7 tys. do 3 tys.), *ślusarz* (od 2,4 tys. do

2,8 tys.), *technik ekonomista* (od 2,3 tys. do 2,5 tys.), *murarz* (od 2 tys. do 2,2 tys.). W zestawieniu pierwszych 15 zawodów z największą liczbą bezrobotnych znalazł się jeden zawód z grupy wielkiej zawodów „specjaliści”, gdzie wymagane jest wyższe wykształcenie, a mianowicie *ekonomista* (od 1,2 tys. do 1,3 tys.).

Tabela 62. Bezrobotni według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych
1.	Sprzedawca S	7 684	Sprzedawca S	8 524	Sprzedawca S	8 804	Sprzedawca S	8 829	Sprzedawca S	8 685
2.	Ślusarz S	2 772	Robotnik gospodarczy	2 965	Robotnik gospodarczy	3 014	Robotnik gospodarczy	2 857	Robotnik gospodarczy	2 836
3.	Robotnik gospodarczy	2 681	Ślusarz S	2 736	Technik ekonomista S	2 509	Ślusarz S	2 455	Ślusarz S	2 428
4.	Technik ekonomista S	2 541	Technik ekonomista S	2 536	Ślusarz S	2 384	Technik ekonomista S	2 376	Technik ekonomista S	2 322
5.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2 307	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2 294	Kucharz S	2 072	Murarz S	2 160	Murarz S	2 120
6.	Murarz S	2 039	Murarz S	2 192	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2 065	Kucharz S	2 015	Kucharz S	1 942
7.	Kucharz S	2 031	Kucharz S	2 151	Murarz S	2 011	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 926	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 811
8.	Krawiec S	1 595	Robotnik budowlany	1 753	Robotnik budowlany	1 547	Robotnik budowlany	1 719	Robotnik budowlany	1 711
9.	Robotnik budowlany	1 583	Krawiec S	1 541	Krawiec S	1 499	Krawiec S	1 516	Krawiec S	1 422
10.	Mechanik samochodów osobowych	1 336	Ekonomista	1 267	Ekonomista	1 245	Ekonomista	1 299	Kucharz małej gastronomii S	1 165
11.	Szwaczka	1 278	Mechanik samochodów osobowych	1 210	Sprzątaczką biurowa	1 087	Kucharz małej gastronomii S	1 102	Ekonomista	1 136
12.	Technik mechanik S	1 232	Szwaczka	1 173	Szwaczka	1 074	Mechanik samochodów osobowych	1 059	Mechanik samochodów osobowych	1 050
13.	Ekonomista	1 192	Sprzątaczką biurowa	1 161	Mechanik samochodów osobowych	1 070	Szwaczka	1 056	Szwaczka	1 019
14.	Sprzątaczką biurowa	1 084	Technik mechanik S	1 138	Kucharz małej gastronomii S	1 024	Sprzątaczką biurowa	1 040	Fryzjer S	991
15.	Technik rolnik S	1 054	Technik rolnik S	983	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	990	Technik mechanik S	1 006	Technik mechanik S	986

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W zbiorowości bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 najwięcej posiadało zawód *sprzedawca*, których liczba wahała się od 7 tys. do blisko 8,1 tys. osób (Tabela nr 63) Na kolejnych miejscach plasowały się bezrobotne kobiety w zawodach: *technik ekonomista*, *kucharz*, *krawiec*, *robotnik gospodarczy*, *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym*, *szwaczka*.

Tabela 63. Bezrobotne kobiety według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych
1.	Sprzedawca S	7 027	Sprzedawca S	7 808	Sprzedawca S	8 070	Sprzedawca S	8 064	Sprzedawca S	7 927
2.	Technik ekonomista S	2 213	Technik ekonomista S	2 233	Technik ekonomista S	2 199	Technik ekonomista S	2 088	Technik ekonomista S	2 028
3.	Krawiec S	1 563	Kucharz S	1 593	Kucharz S	1 549	Kucharz S	1 494	Kucharz S	1 426
4.	Kucharz S	1 528	Krawiec S	1 516	Krawiec S	1 467	Krawiec S	1 481	Krawiec S	1 395
5.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 320	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 297	Robotnik gospodarczy	1 308	Robotnik gospodarczy	1 216	Robotnik gospodarczy	1 161
6.	Szwaczka	1 272	Robotnik gospodarczy	1 256	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 216	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 106	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 033
7.	Robotnik gospodarczy	1 108	Szwaczka	1 163	Sprzątaczką biurową	1 068	Szwaczka	1 046	Szwaczka	1 011
8.	Sprzątaczką biurową	1 067	Sprzątaczką biurową	1 148	Szwaczka	1 068	Sprzątaczką biurową	1 024	Sprzątaczką biurową	966
9.	Technik prac biurowych S	867	Ekonomista	894	Ekonomista	915	Ekonomista	957	Fryzjer S	943
10.	Ekonomista	838	Technik prac biurowych S	881	Fryzjer S	888	Fryzjer S	912	Ekonomista	847
11.	Technik rolnik S	750	Kelner S	772	Kelner S	814	Kelner S	811	Kelner S	814
12.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	708	Fryzjer S	750	Technik prac biurowych S	790	Kucharz małej gastronomii S	707	Kucharz małej gastronomii S	772
13.	Kelner S	683	Technik rolnik S	711	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	763	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	695	Technik prac biurowych S	668
14.	Fryzjer S	658	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	707	Technik rolnik S	707	Technik prac biurowych S	679	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	659
15.	Pomoc kuchenna	537	Pomoc kuchenna	634	Kucharz małej gastronomii S	688	Technik rolnik S	658	Pomoc kuchenna	625

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W strukturze bezrobotnych mężczyzn według posiadanego zawodu/profesji w latach 2009 - 2013 na pierwszym miejscu pod względem liczby bezrobotnych znajdowały się osoby w zawodzie ślusarz, od 2,3 tys. do 2,7 tys. osób (Tabela nr 64). Niewiele mniejszą grupę tworzyły osoby w zawodzie murarz, od 2 tys. do 2,2 tys. osób. Na kolejnych miejscach plasowali się mężczyźni w zawodach: robotnik gospodarczy, mechanik samochodów osobowych, technik mechanik.

Tabela 64. Bezrobotni mężczyźni według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych
1.	Ślusarz S	2 718	Ślusarz S	2 677	Ślusarz S	2 343	Ślusarz S	2 408	Ślusarz S	2 382
2.	Murarz S	2 026	Murarz S	2 184	Murarz S	2 006	Murarz S	2 152	Murarz S	2 111
3.	Robotnik gospodarczy	1 573	Robotnik budowlany	1 728	Robotnik gospodarczy	1 706	Robotnik budowlany	1 700	Robotnik budowlany	1 691

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych
4.	Robotnik budowlany	1 562	Robotnik gospodarczy	1 709	Robotnik budowlany	1 530	Robotnik gospodarczy	1 641	Robotnik gospodarczy	1 675
5.	Mechanik samochodów osobowych	1 330	Mechanik samochodów osobowych	1 208	Mechanik samochodów osobowych	1 066	Mechanik samochodów osobowych	1 053	Mechanik samochodów osobowych	1 045
6.	Technik mechanik S	1 173	Technik mechanik S	1 085	Technik mechanik S	920	Technik mechanik S	959	Technik mechanik S	941
7.	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych S	1 022	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	997	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	849	Mechanik pojazdów samochodowych S	859	Mechanik pojazdów samochodowych S	881
8.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	987	Stolarz S	870	Stolarz S	770	Stolarz S	830	Stolarz S	865
9.	Stolarz S	778	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	726	Sprzedawca S	734	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	820	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	778
10.	Sprzedawca S	657	Sprzedawca S	716	Mechanik pojazdów samochodowych S	717	Sprzedawca S	765	Sprzedawca S	758
11.	Piekarz S	628	Mechanik pojazdów samochodowych S	668	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	615	Piekarz S	669	Piekarz S	608
12.	Mechanik pojazdów samochodowych S	567	Piekarz S	637	Piekarz S	608	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	611	Malarz budowlany	595
13.	Malarz budowlany	559	Malarz budowlany	609	Malarz budowlany	524	Malarz budowlany	570	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	588
14.	Mistrz produkcji w budownictwie ogólnym	552	Kucharz S	558	Kucharz S	523	Kucharz S	521	Kucharz S	516
15.	Tokarz w metalu	514	Kierowca ciągnika rolniczego	533	Kierowca ciągnika rolniczego	505	Tokarz w metalu	497	Technik budownictwa S	496

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

Jak wskazują dane dotyczące posiadanego zawodu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim najliczniejszą grupę tworzyli *sprzedawcy* (Tabela nr 65). Następną dużą grupą bezrobotnych w każdym z analizowanych lat zdobyła zawód *kucharz małej gastronomii*. Na trzeciej pozycji w latach 2009 – 2011 znajdowały się osoby w zawodzie *ekonomista*, które w dwóch kolejnych latach ustąpiły miejsca osobom w zawodach: *mechanik pojazdów samochodowych* i *fryzjer*. Wyraźną grupę w tej kategorii osób bezrobotnych tworzyły także osoby w zawodach: *technik ekonomista* oraz *technik żywienia i gospodarstwa domowego*.

Tabela 65. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych	zawód	liczba bezrobotnych
1.	Sprzedawca S	283	Sprzedawca S	312	Sprzedawca S	265	Sprzedawca S	305	Sprzedawca S	289
2.	Kucharz małej gastronomii S	181	Kucharz małej gastronomii S	188	Kucharz małej gastronomii S	158	Kucharz małej gastronomii S	158	Kucharz małej gastronomii S	144
3.	Ekonomista	164	Ekonomista	168	Ekonomista	122	Mechanik pojazdów samochodowych S	109	Fryzjer S	106
4.	Technik ekonomista S	142	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	127	Mechanik pojazdów samochodowych S	115	Fryzjer S	102	Mechanik pojazdów samochodowych S	96
5.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	130	Technik ekonomista S	125	Fryzjer S	112	Ekonomista	84	Ekonomista	68
6.	Mechanik pojazdów samochodowych S	117	Mechanik pojazdów samochodowych S	108	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	109	Technik ekonomista S	75	Technik ekonomista S	64
7.	Technik mechanik S	82	Fryzjer S	99	Technik ekonomista S	80	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	64	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	60
8.	Fryzjer S	63	Pedagog	73	Pedagog	66	Pedagog	61	Technik hotelarstwa S	58
9.	Pedagog	58	Technik mechanik S	54	Technik informatyk S	56	Technik informatyk S	44	Pedagog	52
10.	Socjolog	55	Technik informatyk S	49	Technik hotelarstwa S	54	Technik hotelarstwa S	38	Kelner S	38
11.	Technik hotelarstwa S	54	Technik hotelarstwa S	49	Technik budownictwa S	42	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	38	Kucharz S	37
12.	Technik handlowiec S	43	Murarz S	47	Ślusarz S	38	Kucharz S	36	Murarz S	34
13.	Mistrz produkcji w budownictwie ogólnym	42	Technik handlowiec S	47	Technik handlowiec S	34	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	34	Technik handlowiec S	27
14.	Technik organizacji usług gastronomicznych S	42	Stolarz S	45	Technik mechanik S	33	Kelner S	33	Technik informatyk S	26
15.	Ślusarz S	37	Ślusarz S	36	Stolarz S	33	Technik budownictwa S	32	Technik pojazdów samochodowych S	26

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

9. Poradnictwo zawodowe, kluby pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy

Dokonujące się przemiany w sferze gospodarczej i społecznej oraz procesy restrukturyzacji zatrudnienia spowodowały, że wiele osób staje przed problemem utraty dotychczasowego zatrudnienia i koniecznością poszukiwania nowego miejsca pracy. Często jedną z głównych przeszkód w znalezieniu nowej pracy jest brak odpowiednich kwalifikacji lub umiejętności. Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 34. powiatowe urzędy pracy prowadzą pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia:

- 1) Świadczą usługi poradnictwa zawodowego;
- 2) Umożliwiają udział w zajęciach klubu pracy;
- 3) Inicjują, organizują i finansują szkolenia bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznają i wypłacają dodatki szkoleniowe lub stypendia;
- 4) Inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy;
- 5) Inicjują oraz finansują w zakresie określonym w ustawie inne instrumenty rynku pracy;
- 6) Inicjują i realizują projekty lokalne;
- 7) Przyznają i wypłacają zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

9.1. Poradnictwo zawodowe

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 38. poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych, w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,
- udzielaniu informacji i doradztwie pracodawcom w zakresie doboru kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

Usługi informacji i poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w województwie zachodniopomorskim realizowane są przez publiczne służby zatrudnienia w 20 powiatowych urzędach pracy oraz w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie i Koszalinie.

Adresatami usług informacji i poradnictwa zawodowego są mieszkańcy województwa, a w szczególności osoby bezrobotne i poszukujące pracy, pracujące, młodzież przygotowująca się do wejścia na rynek pracy, studenci, osoby niepełnosprawne. Usługi te realizowane są zgodnie z zasadami:

- dostępności usług poradnictwa zawodowego dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dla pracodawców,
- dobrowolności korzystania z usług poradnictwa zawodowego,
- równości w korzystaniu z usług poradnictwa zawodowego, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenia etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową,
- swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia,

- bezpłatności usług poradnictwa zawodowego,
- poufności i ochrony danych osobowych bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z usług poradnictwa zawodowego.

Poniższe dane dotyczące poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ujmują liczbę korzystających z wyżej wymienionych usług z wyjątkiem młodzieży uczącej się.

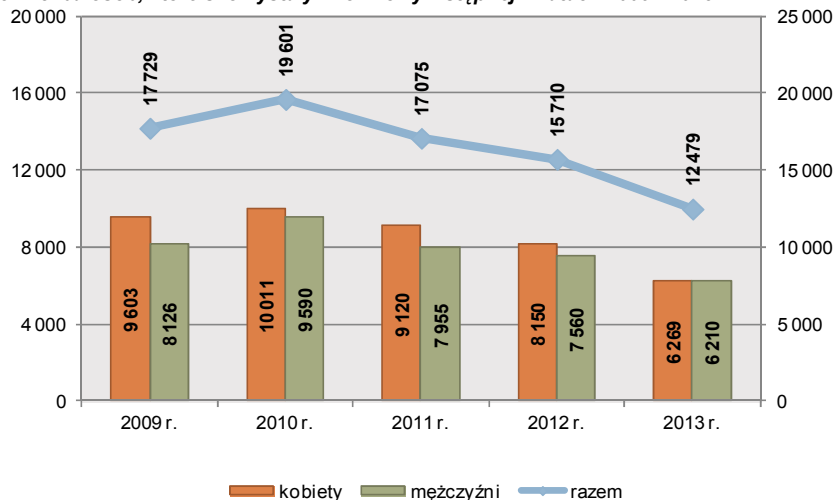
9.1.1. Poradnictwo indywidualne

Indywidualne poradnictwo jest złożonym procesem, podczas którego doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje procedury i techniki rozmowy doradczej, motywując klienta do swobodnego wypowiadania się i aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów.

Podstawową metodą pracy doradców zawodowych z indywidualnymi klientami jest rozmowa doradcza, przebiegająca zgodnie ze ściśle określonymi fazami i etapami oraz z wykorzystaniem specyficznych technik.

Ogólnie można stwierdzić, że w ramach prowadzonej rozmowy doradczej następuje nawiązanie kontaktu, omówienie sytuacji klienta, sondowanie przebiegu kariery szkolnej, zawodowej, zainteresowań i oczekiwań związanych z zawodem, a także zebranie informacji o warunkach zdrowotnych. Doradca zawodowy i klient wspólnie planują dalsze kroki postępowania i dokonują ustaleń, jakie działania klient powinien zrealizować po zakończeniu porady, czyli wspólnie dla niego przygotowują indywidualny plan działania.

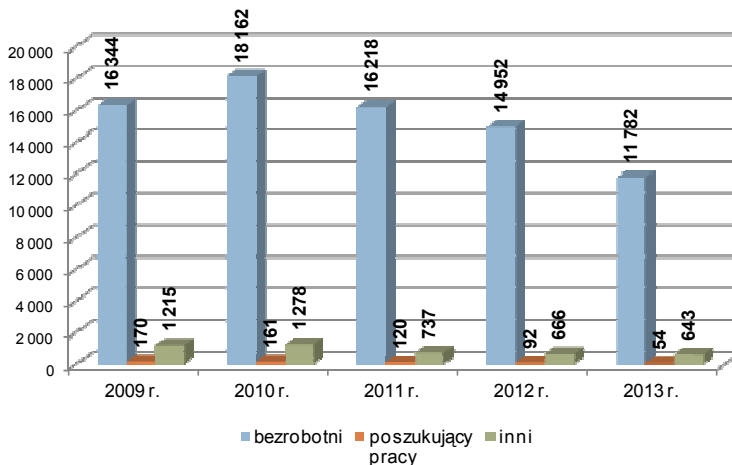
Wykres 48. Liczba osób, które skorzystały z rozmowy wstępnej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W 2013 roku z rozmowy wstępnej skorzystało niemal 12,5 tysięcy osób, 50,2% w tej grupie stanowiły kobiety. W porównaniu z rokiem ubiegłym zainteresowanie omawianą formą spadło o 18,9 p. proc. Bezrobotni stanowili 94,4% korzystających z rozmowy wstępnej, w pozostałych 5,6% zawierali się poszukujący pracy oraz osoby występujące w kategorii „inni”.

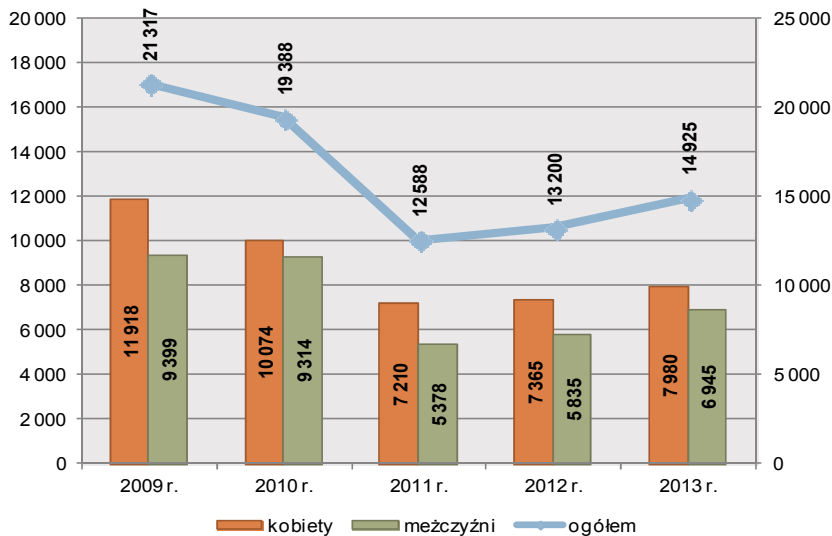
Wykres 49. Liczba osób, które skorzystały z rozmowy wstępnej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W 2013 roku liczba osób, które skorzystały z porady w formie indywidualnej wyniosła 14 925 osób. W porównaniu do 2012 roku liczba osób objętych poradą indywidualną wzrosła o 1 725 osób. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób korzystających z porady indywidualnej waha się od 52% w 2010 roku do 55,9% na początku okresu przedstawionego na wykresie nr 50. W 2013 roku udział ten wyniósł 53,5%.

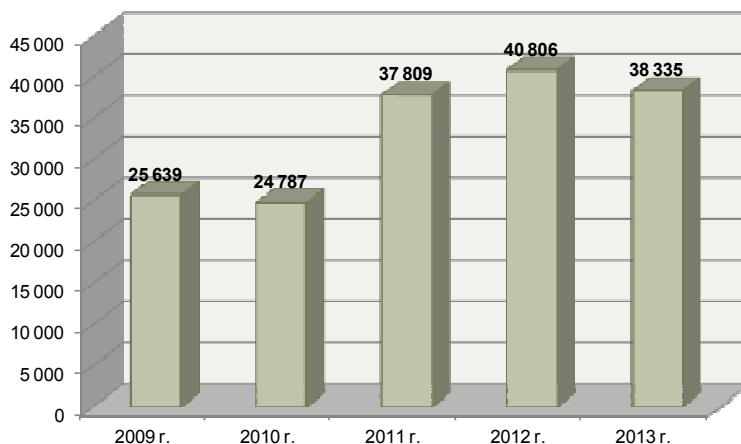
Wykres 50. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Liczba wizyt w ramach porady indywidualnej w 2013 roku wyniosła 38 335. W porównaniu do początku analizowanego okresu zaobserwowano wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, o 12 696. W roku 2010 zorganizowano najmniejszą liczbę wizyt w ramach porady indywidualnej, 24 787.

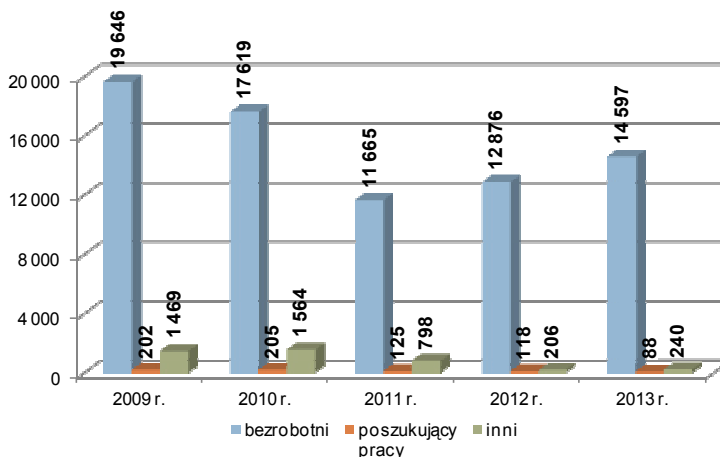
Wykres 51. Liczba wizyt w ramach porady przeprowadzonej w formie indywidualnej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Z porady indywidualnej w 2013 roku skorzystało 14 597 osób bezrobotnych, stanowili 97,8% z ogólnej liczby osób korzystających z tej formy pomocy. W porównaniu do 2012 roku liczba korzystających z porady w PUP lub CiIPKZ wzrosła o 1 721 osób. Osoby poszukujące pracy, które skorzystały z usługi stanowiły w 2013 roku zaledwie 0,6%, w badanym okresie najwyższy procentowy udział powyższej kategorii wyniósł 1,1% w 2010 roku. W ostatniej kategorii „inni” zawarte są wszystkie te osoby, których nie można ująć w poprzednich kategoriach, w szczególności zaś osoby zgłoszone z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ale bez młodzieży uczącej się. Osoby te stanowiły w 2013 roku zaledwie 1,6% z ogólnej liczby osób korzystających z porady indywidualnej, w 2011 natomiast ich udział wynosił 6,3%.

Wykres 52. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

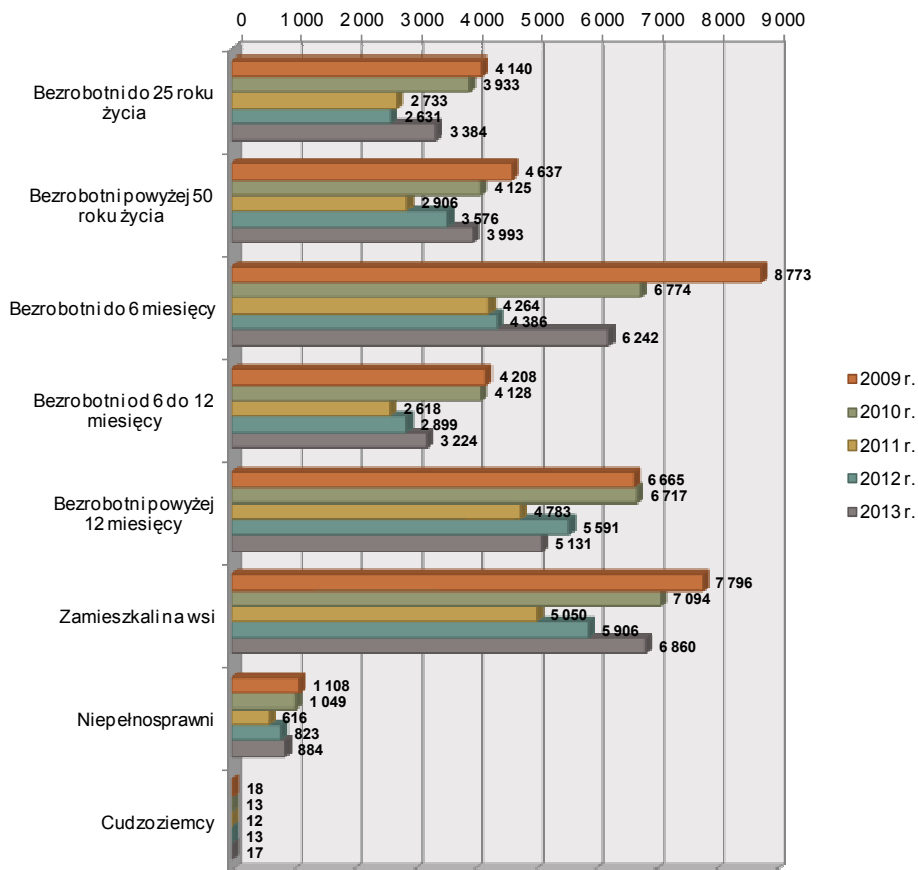
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych korzystających z poradnictwa indywidualnego w latach 2009-2013 utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie pomiędzy 50 a 60% z tendencją do spadku (w porównaniu do 2012 w 2013 roku udział zmalał o 2,3 p. proc.).

Spośród osób bezrobotnych korzystających z porady indywidualnej możemy wyróżnić następujące kategorie:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni do 6 miesięcy,
- bezrobotni od 6 do 12 miesięcy,
- bezrobotni powyżej 12 miesięcy,
- zamieszkali na wsi,
- niepełnosprawni,
- cudzoziemcy.

Wykres 53. Liczba bezrobotnych korzystających z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Porównując dane z 2013 roku z rokiem poprzednim można zaobserwować wyraźny wzrost w liczbie bezrobotnych korzystających z usług poradnictwa indywidualnego w niemal każdej z wymienionych kategorii. Największy w grupie bezrobotnych do 6 miesięcy, o 1 856 osób. Grupa bezrobotnych zamieszkałych na wsi zdecydowanie najczęściej korzystała z usług poradnictwa indywidualnego, w 2013 roku stanowiła 47% z ogólnej liczby bezrobotnych. Osoby będące w rejestrze do 6 miesięcy stanowiły 42,8% z ogółu. Struktura bezrobotnych według wieku, korzystających z poradnictwa indywidualnego przedstawia się następująco: do 25 lat – 23,2%, od 25 do 50 – 49,4%, powyżej 50 roku życia – 27,4%.

Tabela 66. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni	19 646	10 987	17 619	9 172	11 665	6 769	12 876	7 212	14 597	7 811
Bezrobotni do 25 roku życia	4 140	2 358	3 933	2 018	2 733	1 585	2 631	1 449	3 384	1 905
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	4 637	2 152	4 125	1 787	2 906	1 304	3 576	1 453	3 993	1 682
Bezrobotni do 6 miesięcy	8 773	4 306	6 774	3 166	4 264	2 221	4 386	2 148	6 242	3 058
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	4 208	2 262	4 128	1 951	2 618	1 569	2 899	1 593	3 224	1 633
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	6 665	4 419	6 717	4 055	4 783	2 979	5 591	3 471	5 131	3 120
Zamieszkali na wsi	7 796	4 510	7 094	3 811	5 050	2 988	5 906	3 332	6 860	3 811
Niepełnosprawni	1 108	603	1 049	568	616	338	823	415	884	432
Cudzoziemcy	18	4	13	8	12	11	13	8	17	9
Udział % poszczególnych kategorii w ogółem										
Bezrobotni do 25 roku życia	21,1	21,5	22,3	22,0	23,4	23,4	20,4	20,1	23,2	24,4
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	23,6	19,6	23,4	19,5	24,9	19,3	27,8	20,1	27,4	21,5
Bezrobotni do 6 miesięcy	44,7	39,2	38,4	34,5	36,6	32,8	34,1	29,8	42,8	39,1
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	21,4	20,6	23,4	21,3	22,4	23,2	22,5	22,1	22,1	20,9
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	33,9	40,2	38,1	44,2	41,0	44,0	43,4	48,1	35,2	39,9
Zamieszkali na wsi	39,7	41,0	40,3	41,6	43,3	44,1	45,9	46,2	47,0	48,8
Niepełnosprawni	5,6	5,5	6,0	6,2	5,3	5,0	6,4	5,8	6,1	5,5
Cudzoziemcy	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

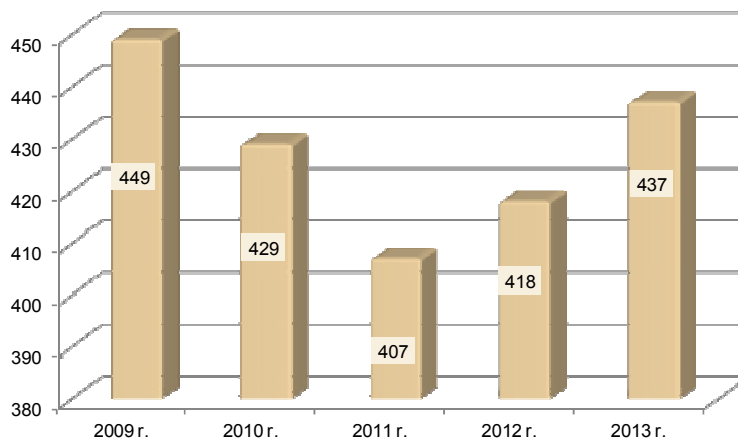
9.1.2. Poradnictwo grupowe

Bardzo często stosowaną przez doradców zawodowych formą pomocy w rozwiązywaniu specyficznych problemów zawodowych jest grupowe poradnictwo zawodowe. Jest to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy pracując w grupie i będąc jej członkiem, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość zbadania i zdefiniowania własnego problemu zawodowego, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej.

W ramach poradnictwa grupowego doradcy zawodowi przeprowadzają zajęcia warsztatowe z zakresu poznania samego siebie, podejmowania decyzji zawodowych i planowania rozwoju zawodowego oraz z kształtowania umiejętności pozazawodowych, autoprezentacji, technik poszukiwania pracy.

W analizowanym przedziale największą liczbę grup zorganizowano w 2009 roku, 449. W następnych latach ich liczba wyraźnie obniżyła się osiągając minimum w 2011 roku, 407 grup. Na koniec przedstawionego na wykresie 54 okresu liczba grup wyniosła 437, o 19 więcej niż w roku 2012.

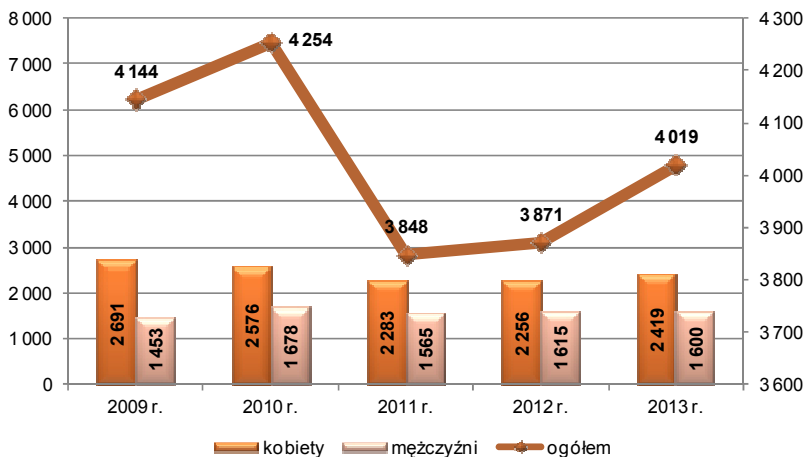
Wykres 54. Liczba grup w ramach porady grupowej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W omawianym okresie (lata 2009-2013) zdecydowanie największa liczba osób skorzystała z porady grupowej w 2010 roku, 4 254 osoby. Najmniej osób korzystających z opisywanej formy wsparcia odnotowano w 2011 roku, 3 848 osób. Zarówno, w 2009 roku i w 2013 roku na jedną grupę średnio przypada nieco powyżej 9 osób.

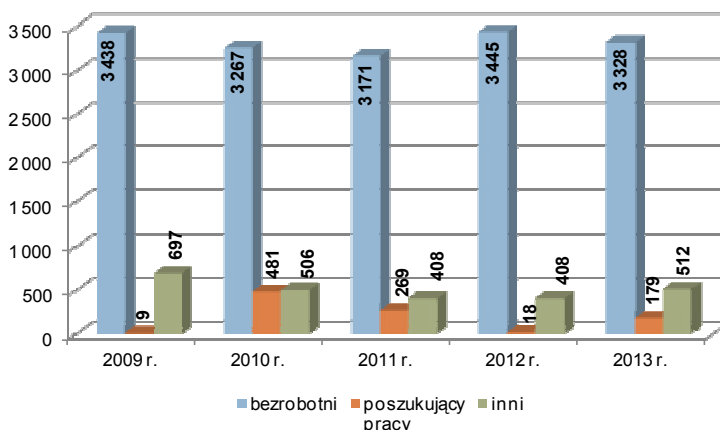
Wykres 55. Liczba osób korzystających z porady grupowej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W przypadku poradnictwa grupowego podobnie jak indywidualnego największą grupą zainteresowaną tą formą pomocy były osoby bezrobotne, w 2009 roku stanowiły 83% podczas, gdy w 2013 roku ich udział spadł o 0,2 p. proc. osiągając wartość 82,8%. Poszukujący pracy w 2009 roku stanowili niewielki procent osób uczestniczących w grupowym poradnictwie zawodowym, ich udział nie przekraczał 1,0%. Podczas, gdy w kolejnym roku wzrósł do 11,3%, w 2011 mimo spadku nadal utrzymał się na wysokim poziomie 7%, natomiast w 2012 roku zaledwie 18 poszukujących pracy skorzystało z porady grupowej, stanowiły zaledwie 0,5%. Na koniec analizowanego okresu ich liczba wzrosła do 179 osób, co stanowi 12,7% z ogólnej liczby korzystających z porady grupowej.

Wykres 56. Liczba osób, które skorzystały z porady grupowej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 67. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z porady grupowej w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni	3 438	2 308	3 267	2 055	3 171	1 993	3 445	2 106	3 328	2 166
Bezrobotni do 25 roku życia	866	575	1 034	635	1 035	671	1 106	630	1 213	732
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	714	418	579	319	573	296	508	283	736	376
Bezrobotni do 6 miesięcy	1 438	958	1 372	860	1 194	745	1 274	721	1 496	881
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	745	490	666	402	795	544	908	552	686	450
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	1 255	860	1 229	793	1 182	704	1 263	833	1 146	835
Zamieszkali na wsi	1 322	895	1 297	833	1 315	856	1 516	1 016	1 646	1 025
Niepełnosprawni	92	58	101	64	142	90	98	59	68	39
Cudzoziemcy	1	0	2	2	1	1	2	0	0	0
Udział % poszczególnych kategorii w ogółem										
Bezrobotni do 25 roku życia	25,2	24,9	31,6	30,9	32,6	33,7	32,1	29,9	36,4	33,8
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	20,8	18,1	17,7	15,5	18,1	14,9	14,7	13,4	22,1	17,4
Bezrobotni do 6 miesięcy	41,8	41,5	42,0	41,8	37,7	37,4	37,0	34,2	45,0	40,7
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	21,7	21,2	20,4	19,6	25,1	27,3	26,4	26,2	20,6	20,8
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	36,5	37,3	37,6	38,6	37,3	35,3	36,7	39,6	34,4	38,6
Zamieszkali na wsi	38,5	38,8	39,7	40,5	41,5	43,0	44,0	48,2	49,5	47,3
Niepełnosprawni	2,7	2,5	3,1	3,1	4,5	4,5	2,8	2,8	2,0	1,8
Cudzoziemcy	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0

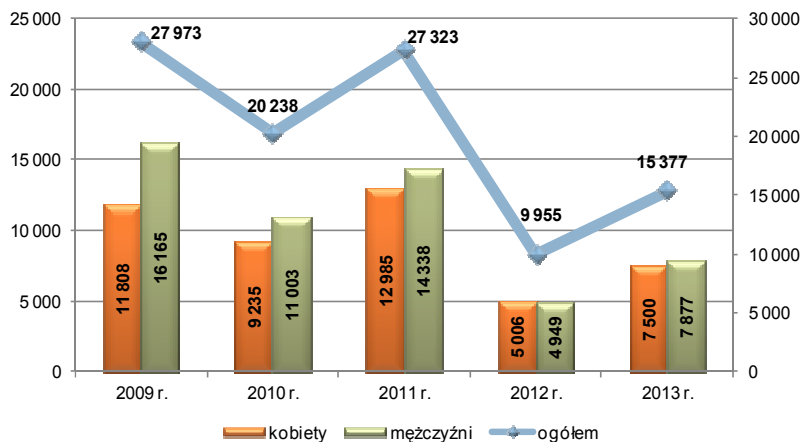
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

9.1.3. Informacja zawodowa

Doradcy zawodowi urzędów pracy świadczą również usługi w zakresie udostępniania szeroko rozumianej informacji zawodowej, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowej, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację w świecie pracy. Zwłaszcza centra posiadają najkorzystniejsze warunki do realizacji zadań związanych z efektywnym oddziaływaniem informacyjnym na klientów oraz świadczeniem specjalistycznej pomocy doradczej.

Liczba osób korzystających z informacji zawodowej w 2013 roku zdecydowanie wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku – o ponad 5 tysięcy osób.

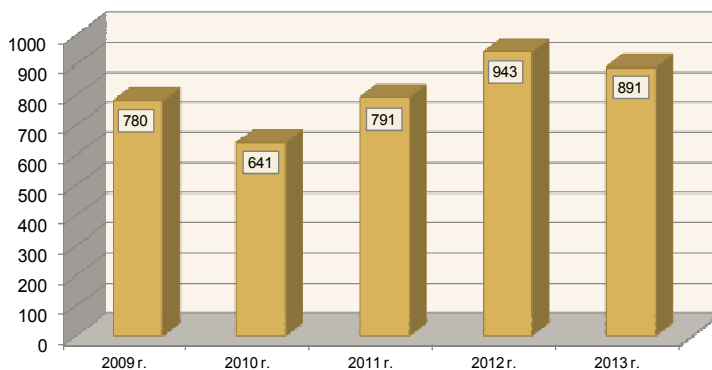
Wykres 57. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej indywidualnej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Wykres numer 58 przedstawia liczbę zorganizowanych grup korzystających z informacji zawodowej. Największym powodzeniem ta forma pomocy cieszyła się w 2011 roku, kiedy zorganizowano 791 grup, a na jedną grupę przypadało około 13 osób. W 2013 roku zorganizowano wprawdzie zdecydowanie więcej grup, (o 100) ale zainteresowanie tą formą pomocy było mniejsze, na jedną grupę przypadało 12 osób.

Wykres 58. Liczba zorganizowanych grup korzystających z informacji zawodowej w latach 2009 - 2013

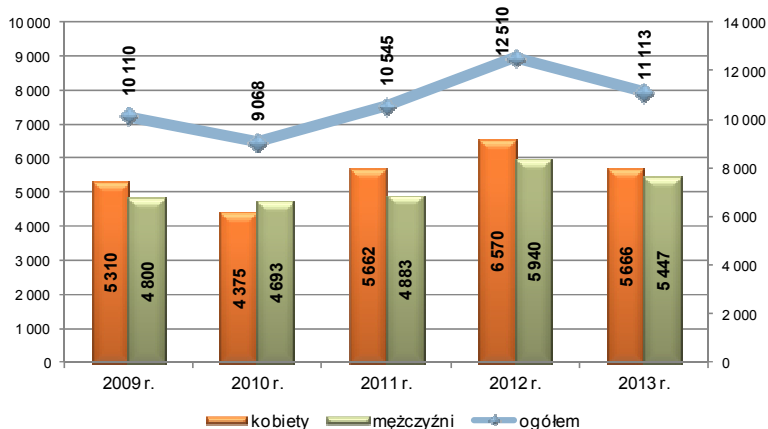
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Ze spotkań grupowych w 2013 roku skorzystało 11 113 osób ogółem i 5 666 kobiet, które stanowiły 51,0% ogólnej liczby uczestników. W 2009 roku liczba osób korzystających

z informacji zawodowej grupowej wynosiła 10 110 ogółem, w tym grupa kobiet licząca 5 310 osób stanowiąca ponad 52% zbiorowość.

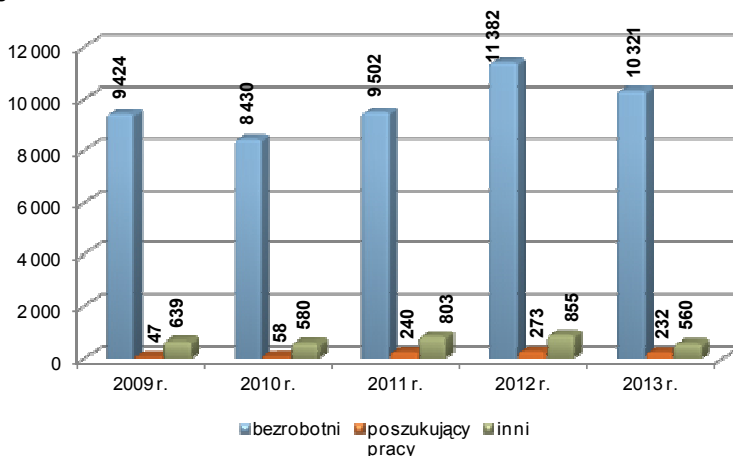
Wykres 59. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Zdecydowanie najczęściej z informacji zawodowej grupowej korzystają osoby bezrobotne, w 2009 roku z tej formy skorzystały 9 424 osoby bezrobotne natomiast już w 2013, 10 321 osób. Na początku badanego okresu udział % osób bezrobotnych korzystających z informacji zawodowej grupowej w ogółem wynosił 93,2%, natomiast w roku 2013 zmniejszył się do 92,9%. Wśród osób z kategorii „inni” zaobserwować można nieznaczny spadek zainteresowania informacją zawodową, porównując rok 2013 z 2009 wyniósł on 79 osób. Liczba osób poszukujących pracy korzystających z informacji zawodowej w całym badanym okresie wzrosła ponad czterokrotnie, z 47 osób w 2009 roku do 232 w 2013.

Wykres 60. Liczba osób, które skorzystały z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W badanym okresie udział procentowy bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie zdecydowanie spada, w 2009 roku wynosił 40,4%, w 2013 natomiast już tylko 31,9%. Podczas gdy osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z informacji zawodowej grupowej

zdecydowanie przybywa. Procentowy udział osób z tej kategorii w 2009 roku wynosił 13,6%, aby w 2013 roku wzrosnąć o 8 p. proc. osiągając wartość 21,6%.

Wśród bezrobotnych korzystających z informacji zawodowej grupowej zdecydowanie największą zbiorowość stanowią osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy, w pierwszym roku badanego okresu ich udział wyniósł 76,6%, na koniec (2013 rok) 72,2%.

Porównując lata 2009 i 2013 wśród osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy wyraźnie wzrosło zainteresowanie informacją zawodową grupową, w 2009 roku udział tej kategorii w ogółem bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia wynosił 13,6%, w 2013 roku natomiast już 17,0%.

Tabela 68. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni	9 424	4 958	8 430	4 090	9 502	5 158	11 382	5 925	10 321	5 239
Bezrobotni do 25 roku życia	3 806	1 858	3 062	1 487	2 711	1 482	3 549	1 883	3 289	1 708
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	1 284	630	1 421	559	1 771	803	2 315	984	2 225	888
Bezrobotni do 6 miesięcy	7 216	3 464	6 241	2 955	6 810	3 530	8 245	4 161	7 456	3 634
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	928	535	964	450	1 315	725	1 403	706	1 110	566
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	1 280	959	1 225	685	1 377	903	1 734	1 058	1 755	1 039
Zamieszkali na wsi	3 943	2 115	3 824	1 826	4 236	2 267	5 099	2 646	5 692	2 266
Niepełnosprawni	373	189	215	101	509	278	581	309	418	216
Cudzoziemcy	3	2	6	3	12	6	6	6	7	5
Udział % poszczególnych kategorii w ogółem										
Bezrobotni do 25 roku życia	40,4	37,5	36,3	36,4	28,5	28,7	31,2	31,8	31,9	32,6
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	13,6	12,7	16,9	13,7	18,6	15,6	20,3	16,6	21,6	16,9
Bezrobotni do 6 miesięcy	76,6	69,9	74,0	72,2	71,7	68,4	72,4	70,2	72,2	69,4
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	9,8	10,8	11,4	11,0	13,8	14,1	12,3	11,9	10,8	10,8
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	13,6	19,3	14,5	16,7	14,5	17,5	15,2	17,9	17,0	19,8
Zamieszkali na wsi	41,8	42,7	45,4	44,6	44,6	44,0	44,8	44,7	55,1	43,3
Niepełnosprawni	4,0	3,8	2,6	2,5	5,4	5,4	5,1	5,2	4,0	4,1
Cudzoziemcy	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

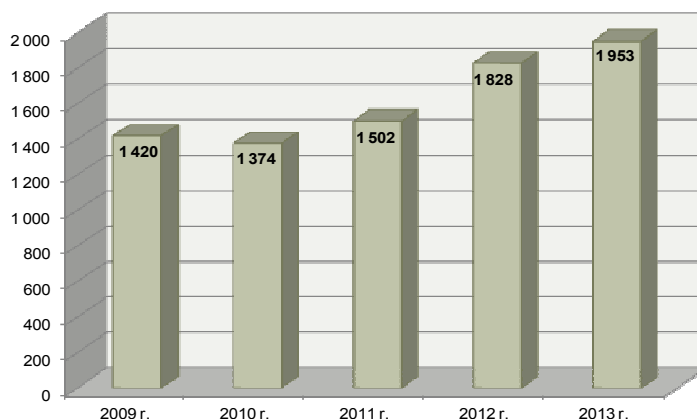
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

9.1.4. Badania testowe

W procesie poradnictwa zawodowego, aby pomóc klientom w poznaniu swoich możliwości i preferencji zawodowych, a tym samym ułatwić im podejmowanie właściwej decyzji zawodowej, wykorzystywane są testy do badania zainteresowań, ogólnych uzdolnień zawodowych, a także cech osobowości. Każdy klient, który wyrazi zgodę na przeprowadzenie badań psychologicznych, ma możliwość nieodpłatnego skorzystania z takich badań. Analiza własnych preferencji, zainteresowań, a także możliwość dokonania oceny predyspozycji za pomocą metod psychologicznego pomiaru, stwarza klientom możliwości podejmowania właściwych decyzji zawodowych, dokonywania racjonalnych wyborów zawodowych i przygotowania realistycznego projektu dotyczącego perspektyw zawodowych.

Zdecydowanie najmniej osób zostało objętych badaniami testowymi w 2010 roku, 1 374 osoby, podczas gdy już w 2013 roku liczba ta wynosiła 1 953 osoby.

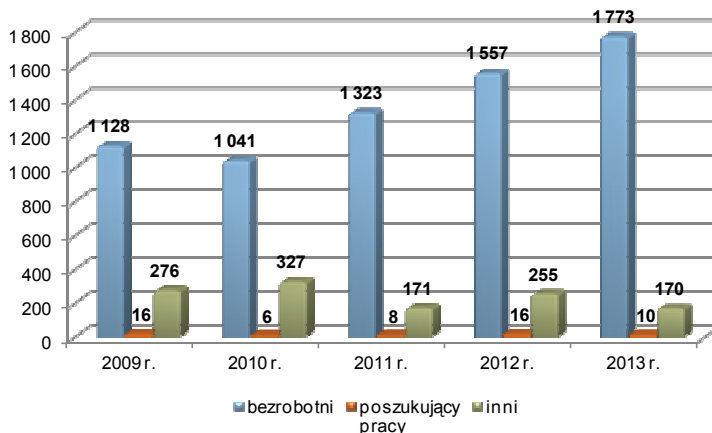
Wykres 61. Liczba osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W latach 2009-2013 badania testowe cieszyły się największym zainteresowaniem wśród bezrobotnych. Z ogólnej liczby osób objętych badaniami testowymi w opisywanym okresie ich udział wahał się od 76,2% w 2009 roku do 90,8% na koniec 2013 roku.

Wykres 62. Liczba osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W ogólnej liczbie bezrobotnych uczestniczących w badaniach testowych zdecydowanie więcej jest osób do 25 roku życia niż powyżej 50 roku życia. Procentowy udział wyżej wymienionych kategorii w 2013 roku kształtował się odpowiednio 30,2% oraz 16,2%.

W strukturze uczestników badań testowych według czasu pozostawania bez pracy w całym analizowanym okresie przeważają bezrobotni do 6 miesięcy, ich udział w 2013 roku wynosił 51,2%. W dwóch pozostałych kategoriach od 6 do 12 miesięcy oraz powyżej 12 miesięcy pozostawania bez pracy, udział bezrobotnych wynosił odpowiednio 23,6% i 25,2%.

Tabela 69. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013

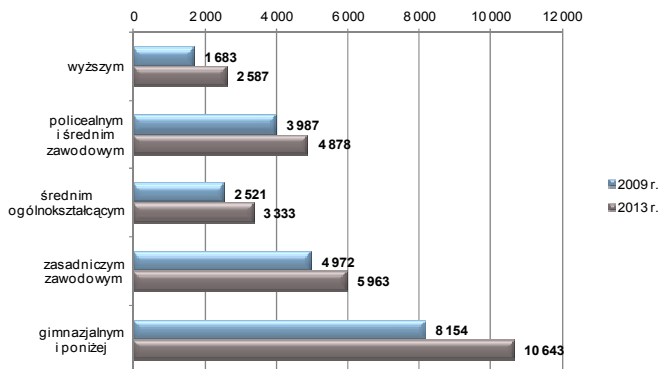
Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni	1 128	607	1 041	560	1 323	773	1 323	773	1 773	849
Bezrobotni do 25 roku życia	205	116	263	141	368	225	474	229	535	255
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	231	130	155	58	264	121	231	95	287	123
Bezrobotni do 6 miesięcy	572	237	417	199	470	252	656	291	908	375
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	227	127	259	138	412	232	463	215	419	196
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	329	243	365	223	441	289	438	288	446	278
Zamieszkali na wsi	382	241	434	250	609	339	773	401	754	405
Niepełnosprawni	38	23	36	19	55	29	57	37	63	35
Cudzoziemcy	0	0	0	0	2	2	2	1	1	1
Udział % poszczególnych kategorii w ogółem										
Bezrobotni do 25 roku życia	18,2	19,1	25,3	25,2	27,8	29,1	35,8	29,6	30,2	30,0
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	20,5	21,4	14,9	10,4	20,0	15,7	17,5	12,3	16,2	14,5
Bezrobotni do 6 miesięcy	50,7	39,0	40,1	35,5	35,5	32,6	49,6	37,6	51,2	44,2
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	20,1	20,9	24,9	24,6	31,1	30,0	35,0	27,8	23,6	23,1
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	29,2	40,0	35,1	39,8	33,3	37,4	33,1	37,3	25,2	32,7
Zamieszkali na wsi	33,9	39,7	41,7	44,6	46,0	43,9	58,4	51,9	42,5	47,7
Niepełnosprawni	3,4	3,8	3,5	3,4	4,2	3,8	4,3	4,8	3,6	4,1
Cudzoziemcy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

9.1.5. Struktura osób korzystających z poradnictwa zawodowego

W badanym okresie zdecydowanie największy wzrost zainteresowania poradnictwem zawodowym zaobserwowano ze strony osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, w 2013 roku z tej formy pomocy skorzystało o niemal 2,5 tysiąca osób więcej niż w 2009 roku. W pozostałych kategoriach liczba osób również wzrosła, przy czym najmniejszy wzrost dotyczył osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 812 osób.

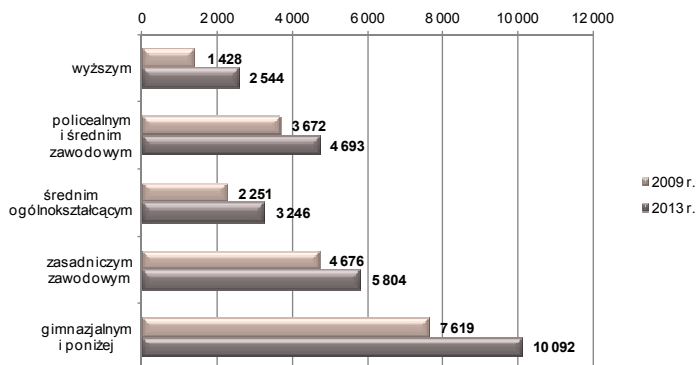
Wykres 63. Struktura osób korzystających z poradnictwa zawodowego według wykształcenia w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W przypadku osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego sytuacja jest identyczna, największy wzrost zainteresowania wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – o 2 473, najmniejszy dotyczy osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 995.

Wykres 64. Struktura osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według wykształcenia w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (kluby pracy)

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z Art. 39. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

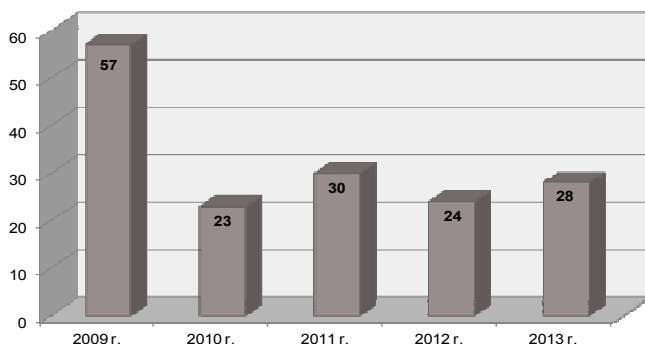
- uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,
- uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Klub pracy to forma pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy osobom bezrobotnym, poszukującym pracy oraz innym zainteresowanym. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w klubach pracy jest realizowana przez organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Szkolenie przeznaczone jest przede wszystkim dla osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub nie osiągały pozytywnych efektów swoich działań w tym zakresie oraz dla osób, które powracają na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

9.2.1. Organizatorzy i uczestnicy szkoleń oraz zajęć aktywizacyjnych w zakresie aktywnego poszukiwania pracy

W badanym okresie najwięcej klubów pracy działało w 2009 roku – 57, w 2013 roku ich liczba zmniejszyła się o niemal połowę.

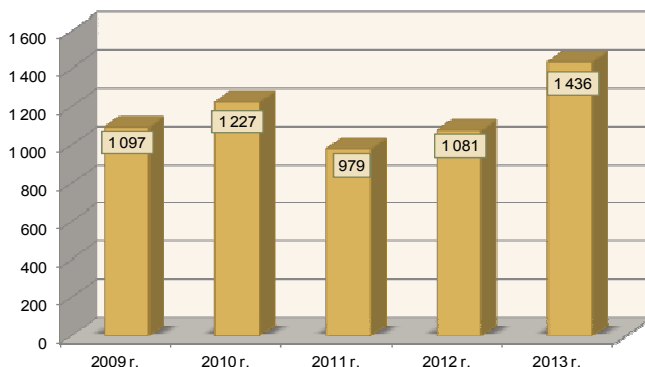
Wykres 65. Liczba klubów pracy w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Pomimo wyraźnego spadku ilości klubów pracy, liczba ich uczestników wzrosła. Zdecydowanie najwięcej uczestników odnotowano w 2013 roku – 1 436, przy czym na jeden klub pracy przypadło 51,3 osoby. W 2012 roku stosunek ten wynosił tylko 45,0 osób.

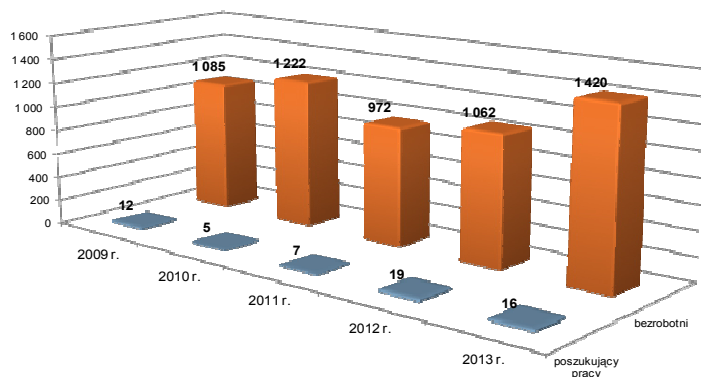
Wykres 66. Liczba uczestników klubów pracy w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Głównie uczestnikami klubów pracy są osoby bezrobotne, stanowiące w 2009 roku 98,9% z ogólnej liczby uczestników, w 2013 roku również 98,9%. Udział osób poszukujących pracy w klubach jest marginalny, najwyższy poziom osiągnął w 2012 roku 1,8%.

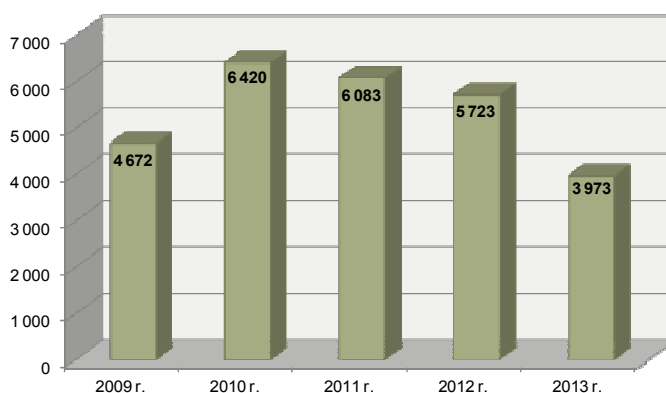
Wykres 67. Liczba uczestników w klubie pracy w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W latach 2009-2013 liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych zmalała o niemal 700 osób.

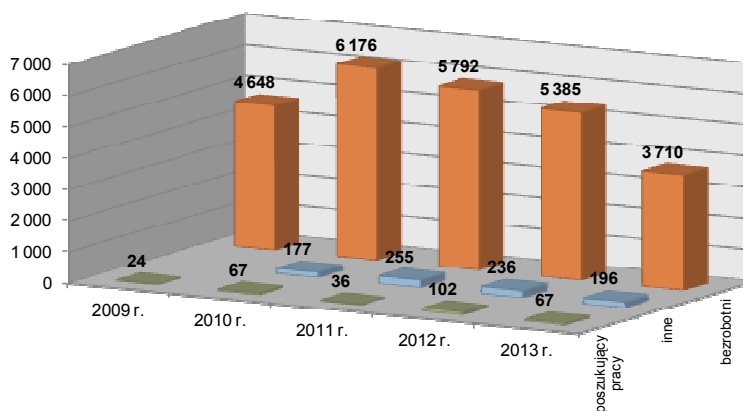
Wykres 68. Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Zdecydowanie największą grupę uczestników zajęć aktywizacyjnych w całym badanym okresie stanowią bezrobotni. W 2009 roku stanowili 99,5% z ogólnej liczby uczestników, natomiast w 2013 ich udział wyniósł 93,4%. Poszukujący pracy stanowili odpowiednio 0,5% i 1,7%. W 2010 roku dołączono kategorię „inni”, jej udział w danym roku wyniósł 2,8%, w roku następnym wzrósł do 4,2%, na koniec badanego okresu wyniósł 4,9%.

Wykres 69. Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie

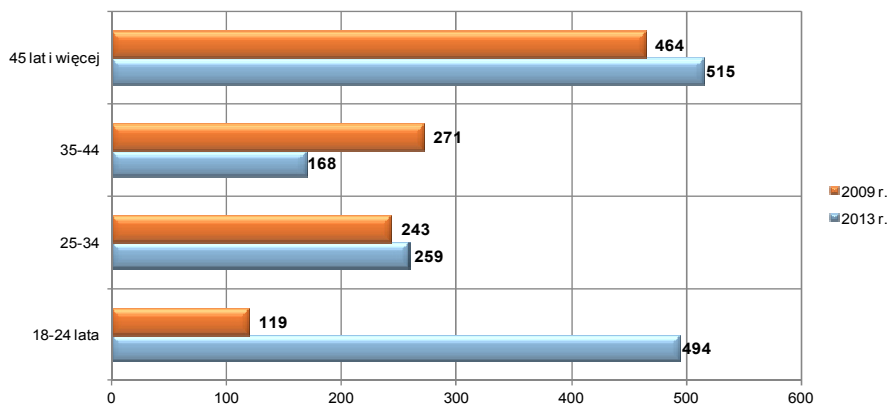

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

9.2.2. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (szkolenia w klubach pracy)

W strukturze uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy najwyższy udział mają osoby z dwóch kategorii wiekowych osoby w wieku 45 lat i więcej oraz od 18 do 24 roku życia.

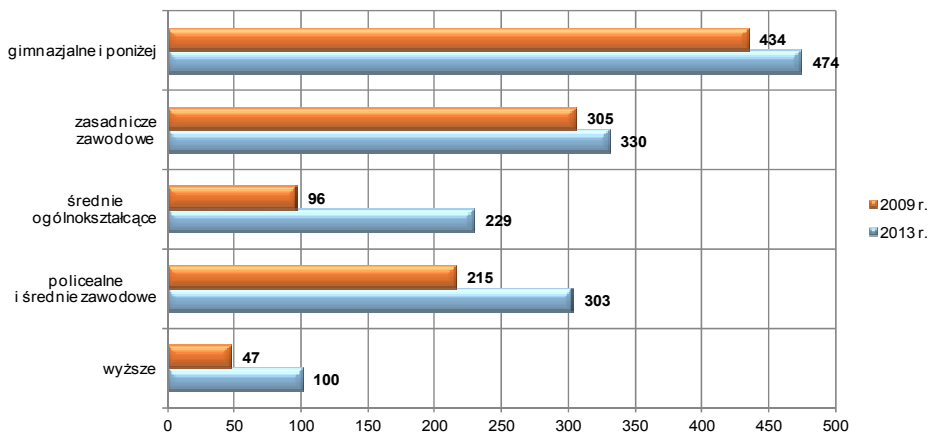
Wykres 70. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według wieku w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według wykształcenia zauważalny jest relatywnie niewielki udział osób z wyższym wykształceniem oraz średnim ogólnokształcącym. Szkoleniami z zakresu aktywnego poszukiwania pracy były zainteresowane osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Zdecydowanie największą ich liczbę odnotowano w 2013 roku – 474 osoby.

Wykres 71. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według wykształcenia w 2009 i 2013 roku

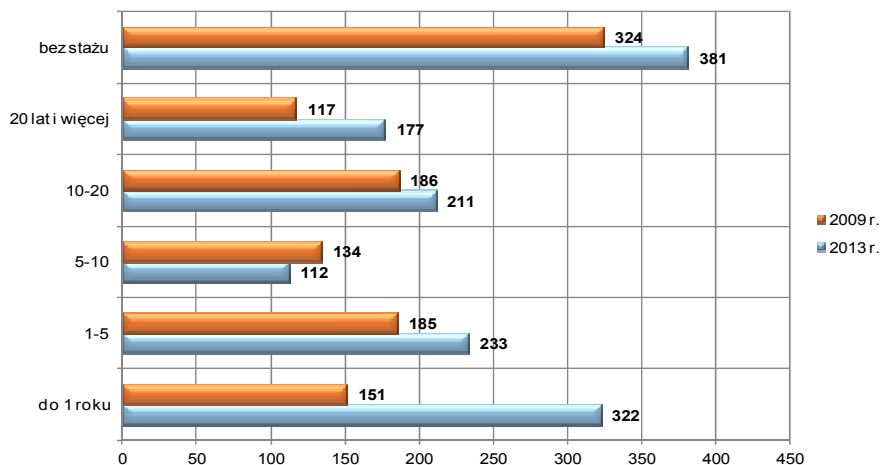

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W całym badanym okresie zdecydowanie najwięcej osób biorących udział w szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy należało do kategorii osób bez stażu oraz ze stażem minimalnym (do 1 roku).

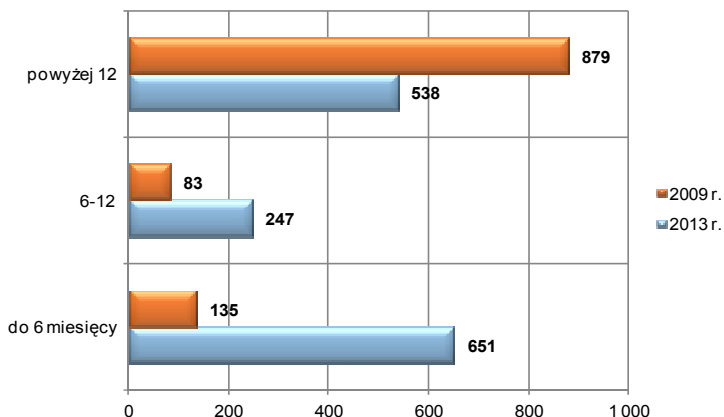
Wykres 72. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według stażu pracy w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W strukturze uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według czasu pozostawania bez pracy w całym badanym okresie widoczna jest stała tendencja. Zdecydowanie najczęściej z tej formy pomocy korzystają osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy, w 2009 roku ich udział w ogółem wynosił 12,3%, by w kolejnych latach zwiększyć się do 45,3%.

Wykres 73. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według czasu pozostawania bez pracy w 2009 i 2013 roku

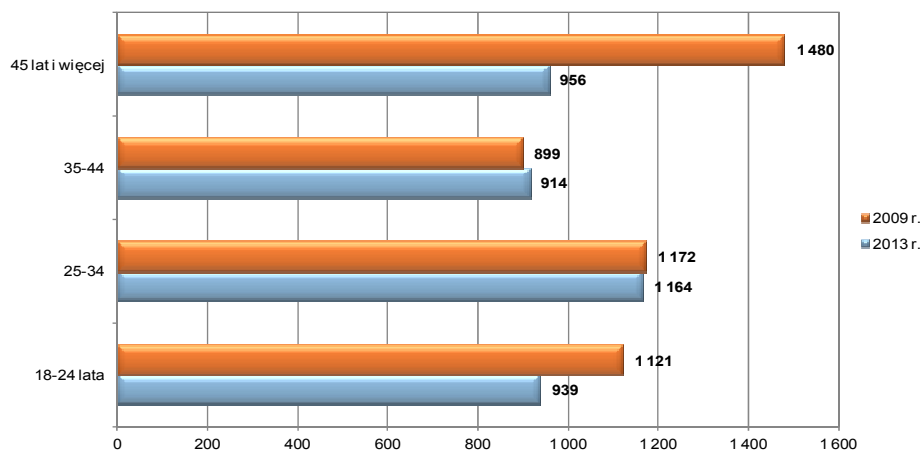

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.2.3. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy

Zdecydowaną większość korzystających z zajęć aktywizacyjnych w 2013 roku stanowiły osoby w wieku 25 - 34 lata.

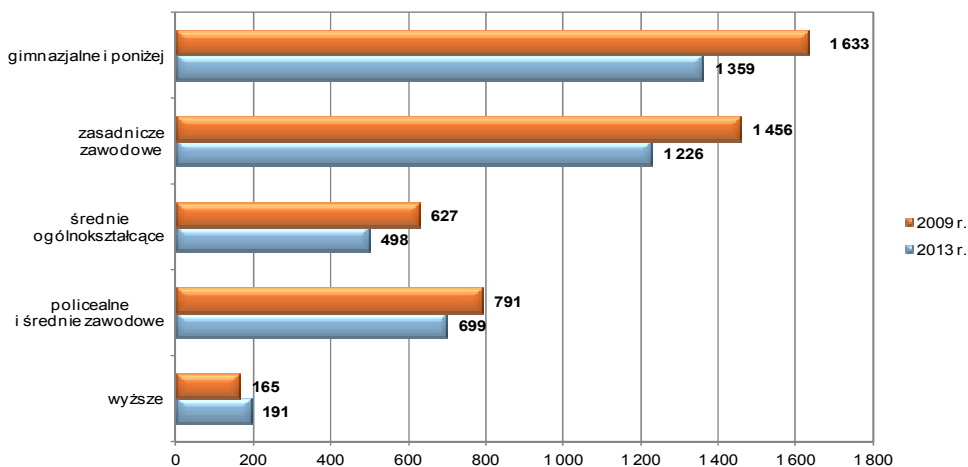
Wykres 74. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według wieku w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W 2013 roku największa grupa uczestników zajęć aktywizacyjnych legitymowała się wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 1 359 osób. W badanym okresie równie liczną grupę zainteresowanych tą formą pomocy stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

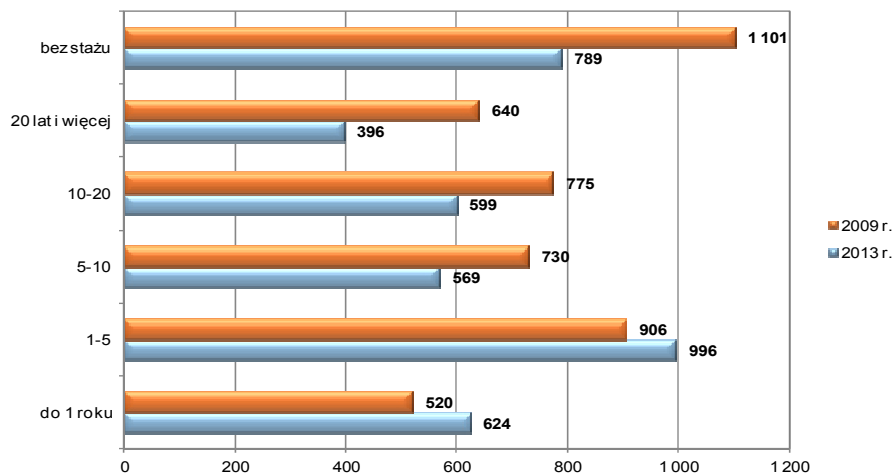
Wykres 75. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według wykształcenia w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Biorący udział w szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy w większości należeli do kategorii osób bez stażu oraz od 1 - 5 lat stażu.

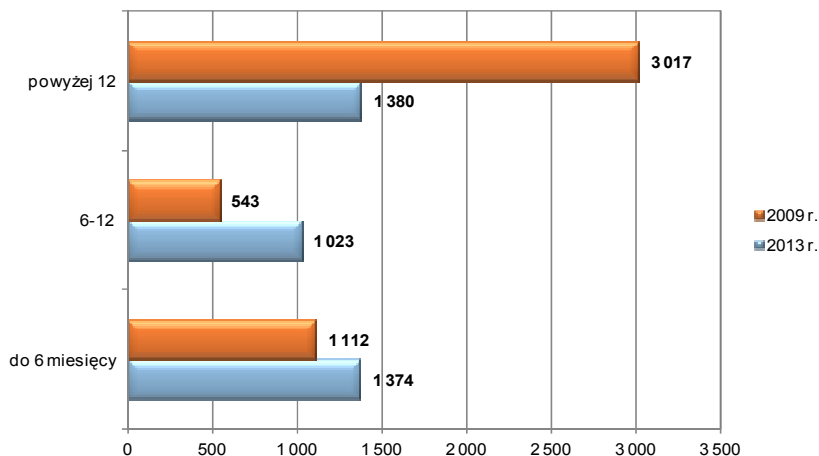
Wykres 76. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według stażu pracy w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych w zdecydowanej większości pozostają bez pracy powyżej 12 miesięcy, znaczną grupę stanowią również osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy.

Wykres 77. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według czasu pozostawania bez pracy w 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

9.2.4. Wybrane kategorie uczestników szkoleń i zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy

Wśród uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy największą grupę stanowią osoby bezrobotne, ich udział w ogółem od 2009 roku, kiedy to osiągnął wartość 98,9% systematycznie wzrastał do 2011 roku osiągając wartość 99,3%, w 2013 roku odnotowano nieznaczny spadek do 98,9%. Kobiety w 2009 roku stanowiły 81,3% z ogólnej liczby bezrobotnych uczestników szkoleń, w 2013 roku 71,9%, największy udział kobiet odnotowano w roku 2011, wyniósł 82,9%.

Długotrwale bezrobotni stanowili w 2009 roku 78,6% z ogólnej liczby osób korzystających z formy wsparcia, jaką są szkolenia, natomiast w 2013 roku ich udział wyniósł 63,6%. Wśród uczestników szkoleń występujących w kategorii do 25 roku życia w badanym okresie zaobserwować można wzrost zainteresowania tą formą wsparcia z 10,9% w 2009 roku do 34,5% w 2013 roku. W przypadku osób powyżej 50 roku życia obserwujemy zdecydowany wzrost ich udziału w ogółem z 27,1% w 2009 roku do 29,9% w 2013 roku.

Tabela 70. Wybrane kategorie uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	Liczba uczestników szkoleń ogółem	z tego			Wybrane kategorie uczestników (z rubryki 2)						
		bezrobotni	poszukujący pracy	zgłoszeni z przyczyn dot. zakładu pracy	kobiety	zamieszkali na wsi	długotrwale bezrobotni	niepełnosprawni	cudzoziemcy	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia
w okresie sprawozdawczym											
2009 r.	1 097	1 085	12	0	882	489	853	67	2	118	294
2010 r.	1 227	1 222	5	0	921	483	959	60	3	165	357
2011 r.	979	972	7	0	806	382	717	65	0	165	289
2012 r.	1 081	1 062	19	0	826	432	751	131	0	198	268
2013 r.	1 436	1 420	16	0	1 021	637	903	92	1	490	424

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W przypadku uczestników zajęć aktywizacyjnych podobnie jak i uczestników szkoleń największą grupę stanowią osoby bezrobotne, w 2009 roku ich udział wynosił 99,5%, natomiast w 2013 roku 93,4%. Kobiety wśród uczestników zajęć aktywizacyjnych w 2009 roku stanowiły 61,3% z ogółem, w 2013 roku ich udział spadł do 56,5%.

Tabela 71. Wybrane kategorie uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych ogółem	z tego			Wybrane kategorie uczestników (z rubryki 2)						
		bezrobotni	poszukujący pracy	zgłoszeni z przyczyn dot. zakładu pracy	kobiety	zamieszkali na wsi	długotrwale bezrobotni	niepełnosprawni	cudzoziemcy	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia
w okresie sprawozdawczym											
2009 r.	4 672	4 648	24	0	2 847	2 260	2 466	160	3	1 126	989
2010 r.	6 420	6 176	67	0	3 372	3 162	3 107	221	5	1 509	1 393
2011 r.	6 083	5 792	36	0	3 523	2 579	3 217	194	6	1 274	1 272
2012 r.	5 723	5 385	102	0	3 407	2 600	3 208	181	3	1 307	1 219
2013 r.	3 973	3 710	67	0	2 097	1 765	1 932	115	2	800	616

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.3. Szkolenia

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 40. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych, osób pobierających rentę szkoleniową i żołnierzy rezerwy w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej, w szczególności w przypadku:

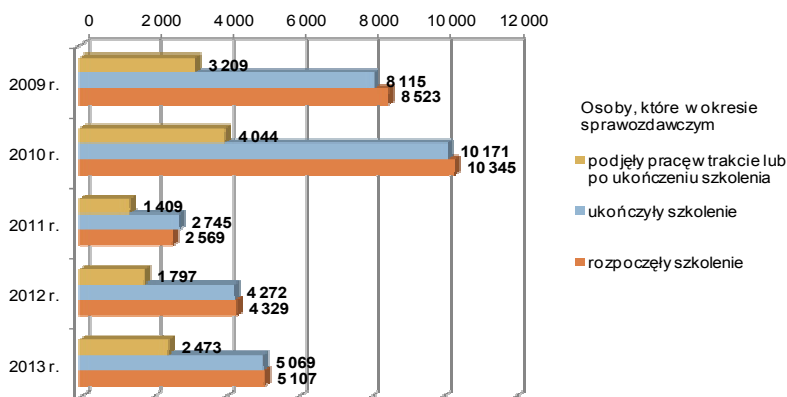
- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniej pracy,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenie – oznacza pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W 2009 roku 95,2% z osób, które rozpoczęły szkolenie ukończyło je, w 2013 roku szkolenie ukończyło 99,3% z nich. Niemal 40% osób spośród tych, którzy ukończyli szkolenie w 2009 roku podjęło prace w trakcie lub po ukończeniu szkolenia, podczas gdy w 2012 oraz 2013 roku udział ten

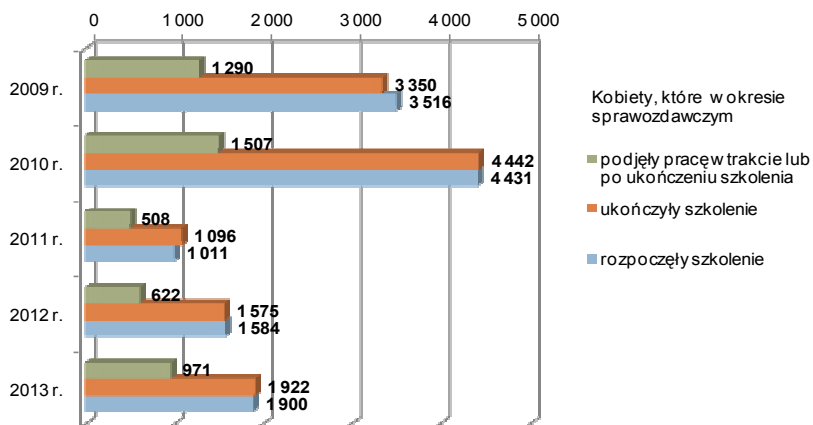
wynosił odpowiednio 42,1% i 48,8%. Zdecydowanie najwięcej osób znalazło zatrudnienie w 2011 roku – 51,3%.

Wykres 78. Liczba osób rozpoczynających szkolenie w latach 2009 - 2013 - ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 79. Liczba osób rozpoczynających szkoleni w latach 2009 - 2013 - kobiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.3.1. Obszary zawodowe szkoleń

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy najczęściej wybierały szkolenie z zakresu usług transportowych (w tym kurs prawa jazdy) oraz z innych obszarów szkoleń nieujętych w pozostałych kategoriach. W 2013 roku wśród pięciu najczęściej wybieranych obszarów szkoleń znalazła się architektura i budownictwo. Wymienione szkolenie zastąpiło popularne w poprzednich latach szkolenie w kategorii pozostałe usługi.

Tabela 72. Obszary zawodowe szkoleń najczęściej wybierane w latach 2009 - 2013

2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Inne obszary szkoleń	Inne obszary szkoleń	Inne obszary szkoleń	Inne obszary szkoleń	Inne obszary szkoleń
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy
Zarządzanie i administrowanie	Zarządzanie i administrowanie	Technika i handel artykułami technicznymi	Technika i handel artykułami technicznymi	Technika i handel artykułami technicznymi
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	Informatyka i wykorzystanie komputerów	Pozostałe usługi	Architektura i budownictwo

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

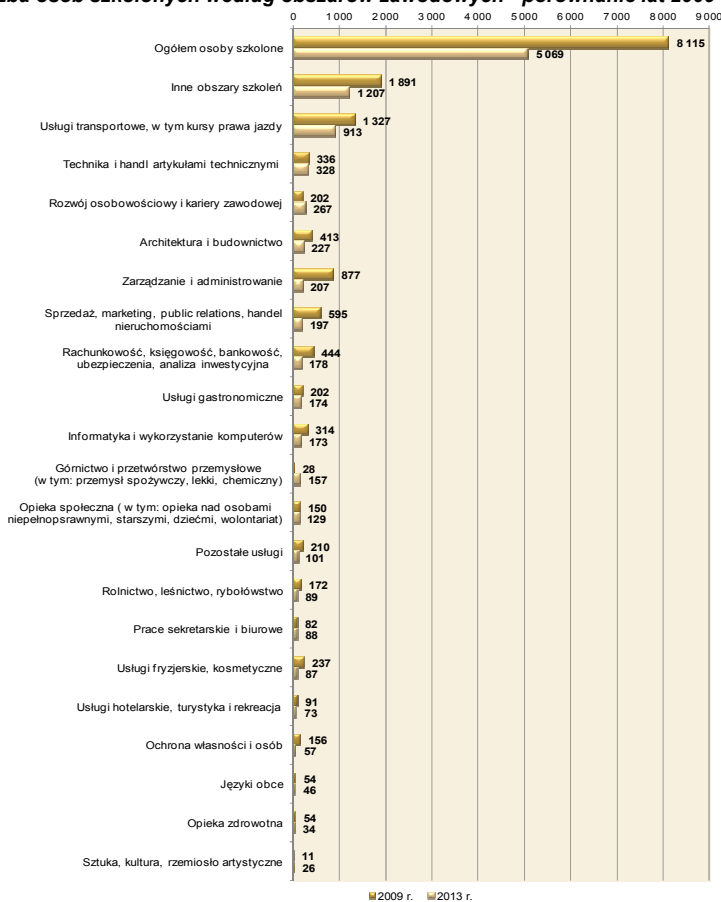
Tabela 73. Obszary zawodowe szkoleń w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Ogółem osoby szkolone	8 115	10 171	2 745	4 272	5 069
Inne obszary szkoleń	1 891	2 753	887	1 056	1 207
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	1 327	1 355	521	809	913
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	336	287	202	340	328
Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	202	385	75	219	267
Pozostałe usługi	210	226	44	199	101
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	444	687	95	198	178
Zarządzanie i administrowanie	877	1 153	79	197	207
Architektura i budownictwo	413	333	76	195	227
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	595	567	160	194	197
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	150	217	94	173	129
Informatyka i wykorzystanie komputerów	314	311	96	114	173
Usługi gastronomiczne	202	342	35	114	174
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	28	36	19	101	157
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	237	247	66	66	87
Opieka zdrowotna	54	52	39	65	34
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	172	123	43	61	89
Nauka aktywnego poszukiwania pracy	194	394	45	49	9
Ochrona własności i osób	156	211	27	46	57
Języki obce	54	35	69	21	46
Prace sekretarskie i biurowe	82	122	14	18	88
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	11	144	15	17	26
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	91	92	9	7	73
Usługi krawieckie, obuwnicze	21	6	1	5	4
Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	5	19	4	3	2
Ochrona środowiska	4	3	9	2	1
Weterynaria	2	3	1	2	2
BHP	1	22	0	1	0

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Usługi stolarskie, szklarskie	42	45	8	0	26
Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	0	0	9	0	25
Prawo	0	0	1	0	0
Podstawowe programy ogólne (w tym: kształcenie umiejętności pisania, czytania i liczenia)	0	1	0	0	0
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	0	0	2	0	0
Matematyka i statystyka	0	0	0	0	0
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 80. Liczba osób szkolonych według obszarów zawodowych - porównanie lat 2009 i 2013

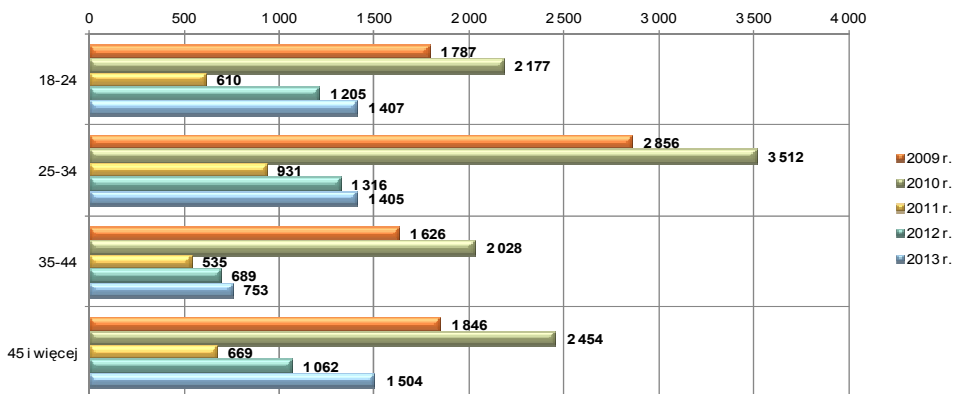

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.3.2. Struktura osób, które ukończyły szkolenie

W 2013 roku zdecydowanie najwięcej osób kończących szkolenie było w wieku 45 lat i wyższym, stanowili niemal 30% grupę. Najmniejszym zainteresowaniem omawiana forma wsparcia cieszyła się wśród osób w wieku 35-44 lata, ich udział w 2009 roku wynosił 18%, w 2013 14,9%.

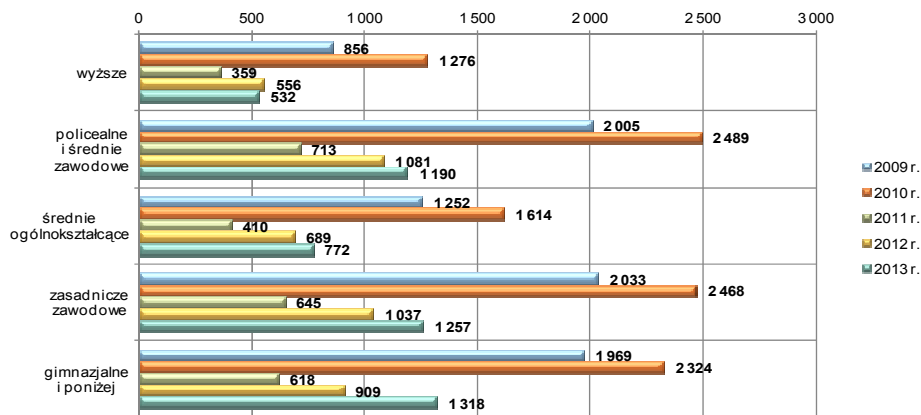
Wykres 81. Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2009 - 2013 według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W badanym okresie najmniejszą grupę osób kończących szkolenie stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, zarówno w 2009 roku jak i 2013 ich udział w ogółem wynosił 10,5%. Udział osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wynosił niemal 1/4 z ogółu. W przypadku osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w 2009 roku udział w ogółem wynosił 24,3%, w 2013 roku wzrósł do 26,0%. Natomiast w przypadku osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym udział w 2009 roku wynosił 25,1%, w 2013 roku 24,8%.

Wykres 82. Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2009 - 2013 według wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

9.4. Staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

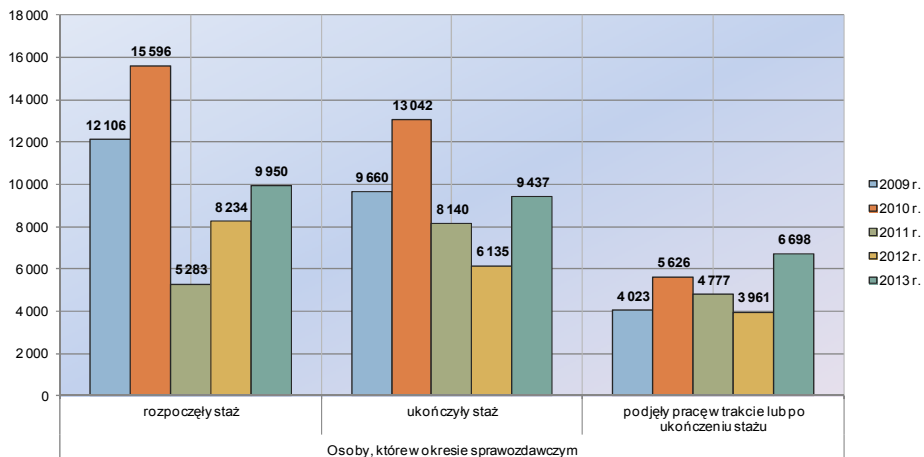
9.4.1. Staż

Staż – oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

W latach 2009-2013 zdecydowanie najwięcej osób rozpoczęło staż w 2010 roku – 15 596 osób, jednocześnie w tym roku 36,1% osób podjęło pracę w trakcie trwania programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Natomiast w 2013 roku staż rozpoczęło 9 950 osób, pracę znalazło 67,3% z nich.

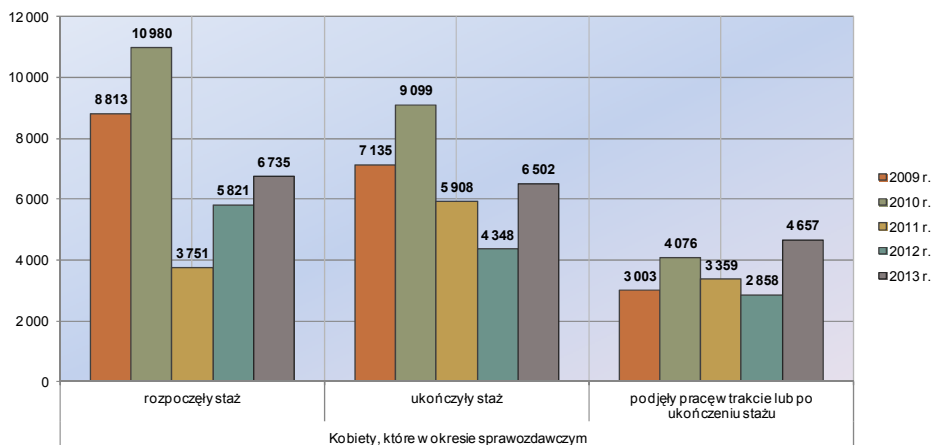

Wykres 83. Liczba osób uczestniczących w programie stażu w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Wykres 84. Liczba kobiet uczestniczących w programie stażu w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Udział kobiet biorących udział w programie stażu w ciągu ostatnich 5 lat systematycznie spada, w 2009 roku wyniósł 72,8% z ogólnej liczby stażystów, podczas gdy w roku 2013 udział ten wyniósł już zaledwie 67,7%.

Tabela 74. Liczba osób uczestniczących w do programie stażu w latach 2009 - 2013

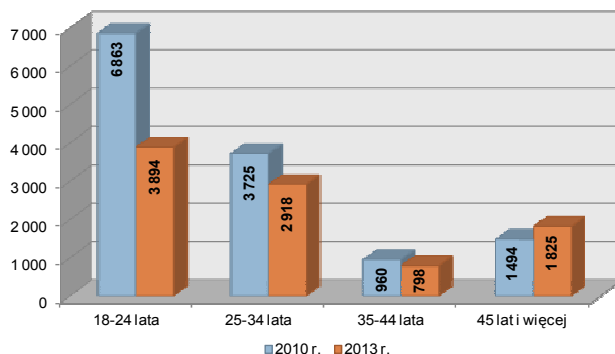
Wyszczególnienie	Osoby, które w okresie sprawozdawczym					
	rozpoczęli staż		ukończyli staż		podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
2009 r.	12 106	8 813	9 660	7 135	4 023	3 003
2010 r.	15 596	10 980	13 042	9 099	5 626	4 076
2011 r.	5 283	3 751	8 140	5 908	4 777	3 359
2012 r.	8 234	5 821	6 235	4 348	3 961	2 858
2013 r.	9 950	6 735	9 437	6 502	6 698	4 657

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W 2013 roku w stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost zainteresowania programem stażu o niemal 2 tysiące osób. W badanym roku staż ukończyło niemal 9,5 tysięcy osób,

w porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba wzrosła o ponad 3 tysiące. Niemal połowę kończących staż (41,3%) stanowiły osoby w wieku 18 - 34 lat. Najmniejszym zainteresowaniem opisywana forma wsparcia cieszyła się wśród osób w wieku 35 - 44 lata, ich udział w ogółem określono na poziomie 8,5%.

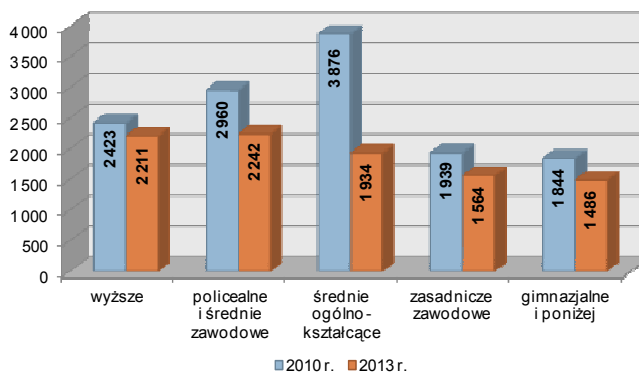
Wykres 85. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wiek w 2010 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

W strukturze kończących staż przeważają osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, udział tej grupy wynosi 23,8%. Niewiele mniejszy udział stanowią osoby, które ukończyły studia wyższe – 23,4% oraz szkoły średnie ogólnokształcące – 20,5%.

Wykres 86. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wykształcenie w 2010 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 75. Obszary zawodowe, w których bezrobotni ukończyli staż w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym	
	zakończyli staż	podjęli pracę w trakcie lub po stażu	zakończyli staż	podjęli pracę w trakcie lub po stażu	zakończyli staż	podjęli pracę w trakcie lub po stażu	zakończyli staż	podjęli pracę w trakcie lub po stażu	zakończyli staż	podjęli pracę w trakcie lub po stażu
Ogółem osoby uczestniczące w programie	9 657	4 022	13 014	5 624	8 080	4 777	6 037	3 961	9 324	6 694
Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	142	28	113	39	61	13	72	43	77	53
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	65	18	83	29	49	16	34	16	43	23

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym		Osoby które w okresie sprawozdawczym	
	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	26	12	50	31	6	3	8	5	5	4
Języki obce	2	0	4	1	0	0	9	3	10	7
Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	12	10	15	5	5	3	4	4	6	6
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	983	449	1 491	609	394	304	384	274	676	549
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	266	159	242	155	125	88	111	77	173	136
Zarządzanie i administrowanie	406	78	424	142	184	54	170	97	277	162
Prace sekretarskie i biurowe	3 447	1 485	3 398	1 740	1 564	836	968	614	1 440	996
Prawo	20	19	88	25	22	18	28	14	67	44
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	11	2	12	5	2	1	2	2	4	1
Matematyka i statystyka	0	0	1	0	1	0			2	
Informatyka i wykorzystanie komputerów	63	21	52	22	36	21	33	24	52	41
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	37	14	85	36	37	17	57	32	69	48
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	29	1	14	0	12	4	19	8	56	32
Architektura i budownictwo	124	63	163	67	62	49	111	67	141	113
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	67	28	105	40	42	45	66	56	98	82
Weterynaria	6	8	9	4	4	3	7	4	9	9
Opieka zdrowotna	127	63	201	83	107	54	70	42	101	75
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	230	79	381	167	205	108	275	145	354	233
Ochrona własności i osób	19	8	33	16	16	11	23	9	19	20
Ochrona środowiska	25	14	49	28	12	11	17	5	64	31
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	60	31	64	28	33	18	59	30	107	75
Usługi gastronomiczne	276	145	261	139	136	87	152	87	316	220
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	166	78	195	74	64	52	63	34	116	92
Usługi krawieckie, obuwnicze	7	1	15	9	6	5	13	8	20	12
Usługi stolarskie, szklarskie	34	24	28	16	22	12	27	21	35	26
Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	27	20	22	7	17	11	25	9	33	24
Pozostałe usługi	1 136	460	1 479	736	579	445	372	213	582	443
Inne obszary zawodowe	1 844	704	3 937	1 371	4 279	2 488	2 858	2 018	4 372	3 137

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPIPS-01.

Do obszarów zawodowych cieszących się najmniejszą popularnością, jeśli chodzi o odbycie stażu w latach 2009-2013 należały:

- Weterynaria,
- Języki obce,
- Matematyka i statystyka,
- Nauki o życiu i nauki o przyrodzie (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka),
- Usługi krawieckie i obuwnicze,
- Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna.

Tabela 76. Najczęściej wybierane obszary zawodowe w ramach programu stażu w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.					
Liczba osób kończących program stażu	9 657		13 014		8 080		6 037		9 324					
% podjęć pracy	41,6		43,2		59,1		65,6		71,8					
Najczęściej wybierane obszary zawodowe (nazwa, liczba osób, % podjęć pracy)	Prace sekretarskie i biurowe	3 447	43,1	Inne obszary zawodowe	3 937	34,8	Inne obszary zawodowe	4 279	56,1	Inne obszary zawodowe	4 372	71,8		
	Inne obszary zawodowe	1844	36,2	Prace sekretarskie i biurowe	3398	51,2	Prace sekretarskie i biurowe	1564	53,5	Prace sekretarskie i biurowe	1440	69,2		
	Pozostałe usługi	1136	40,5	Sprzedaz, marketing, public relations, handel nieruchomościami	1491	40,8	Pozostałe usługi	579	76,9	Sprzedaz, marketing, public relations, handel nieruchomościami	676	81,2		
	Sprzedaz, marketing, public relations, handel nieruchomościami	983	45,7	Pozostałe usługi	1479	49,8	Sprzedaz, marketing, public relations, handel nieruchomościami	394	77,2	Pozostałe usługi	582	76,1		
Zarządzanie i administrowanie	406	19,2	Zarządzanie i administrowanie	424	33,5	Opieka społeczna	205	52,7	Opieka społeczna	275	52,7	Opieka społeczna	354	65,8

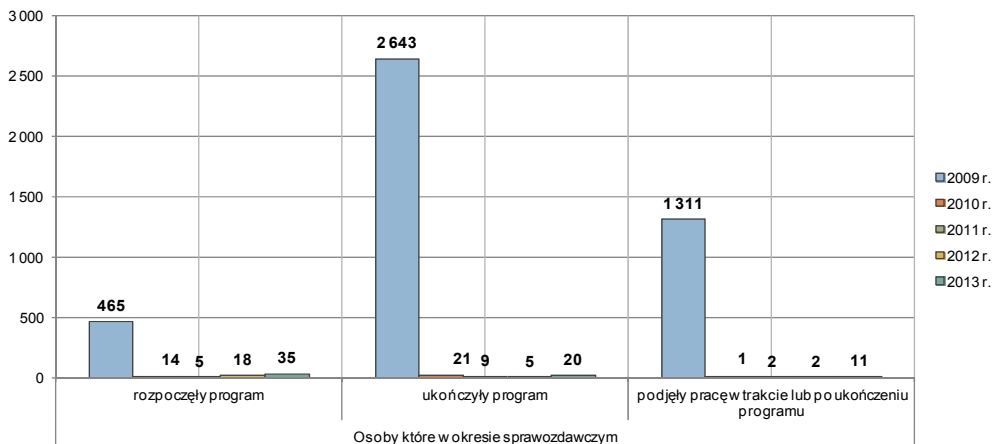
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MIPiS-01.

9.4.2. Przygotowanie zawodowe

Przygotowanie zawodowe dorosłych – oznacza to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

W latach 2009-2013 zdecydowanie najwięcej osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe w 2009 roku – 465 osób, pracę podjęło w trakcie trwania programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu 1 311 osób – 49,6% z ogólnej liczby rozpoczynających przygotowanie zawodowe.

Wykres 87. Liczba osób uczestniczących w programie przygotowania zawodowego w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01.

W 2009 roku 2 643 osoby ogółem ukończyły program przygotowanie zawodowe, z czego 49,6% podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu programu. Zdecydowanie najwięcej osób ukończyło przygotowanie zawodowe w następujących obszarach zawodowych:

- **Inne obszary zawodowe** – 813 osób (30,8% z ogółem), z czego 351 podjęło pracę (43,2%),
- **Prace sekretarskie i biurowe** – 548 osób (20,8%), 231 podjęć pracy (43,2%),
- **Pozostałe usługi** – 346 osób (13,1%), 251 podjęć pracy (72,5%),
- **Informatyka i wykorzystanie komputerów** – 238 osób (9,0%), 164 podjęcia pracy (68,9%).

W 2010 roku gwałtownie spadła liczba osób zainteresowanych uczestnictwem w programie przygotowania zawodowego i wynosiła 21 osób. Odsetek osób podejmujących pracę w trakcie lub po odbyciu przygotowania zawodowego wyniósł 4,8% - 1 osoba. Obszary zawodowe to:

- **Inne obszary zawodowe** – 20 osób (25,4% z ogółem), z czego 1 podjęła pracę,
- **Prace sekretarskie i biurowe** – 1 osoba.

W 2011 roku liczba osób kończących przygotowanie zawodowe spadła do 9, z tego 2 osoby podjęły pracę. Obszary zawodowe, w jakich odbyło się przygotowanie zawodowe to:

- **Inne obszary zawodowe** – 5 osób,
- **Usługi fryzjerskie i kosmetyczne** – 2 osoby,
- **Usługi krawieckie, obuwnicze** – 2 osoby.

W 2012 roku liczba osób rozpoczynających przygotowanie zawodowe wyniosła 18 osób, z tego 5 osób ukończyło program, natomiast pracę znalazły 2 osoby. Obszary zawodowe, w jakich odbyło się przygotowanie zawodowe to:

- **Architektura i budownictwo** – 1 osoba,
- **Technika i handel artykułami technicznymi** – 1 osoba,
- **Usługi fryzjerskie i kosmetyczne** – 1 osoba,
- **Usługi krawieckie, obuwnicze** – 1 osoba,
- **Inne obszary zawodowe** – 1 osoba.

W 2013 roku liczba osób, które ukończyły przygotowanie zawodowe wyniosła 20, z tej grupy 11 osób podjęło pracę. Przygotowanie zawodowe odbyło się w następujących obszarach:

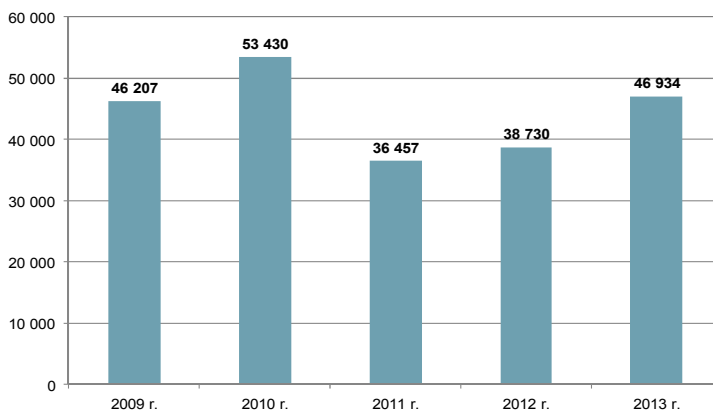
- **Technika i handel artykułami technicznymi** – 4 osoby,
- **Architektura i budownictwo** – 2 osoby,
- **Usługi fryzjerskie i kosmetyczne** – 1 osoba,
- **Usługi krawieckie, obuwnicze** – 13 osób.

10. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

10.1. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej do powiatowych urzędów pracy

Na wykresie nr 88 zaprezentowano liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej⁸ zgłoszonych przez pracodawców w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013. W 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowano ponad 46,9 tys. ofert pracodawców. Było to więcej niż w dwóch poprzednich latach, jednakże wyraźnie mniej niż w 2009 i 2010 roku, kiedy zarejestrowano najwięcej ofert na przestrzeni analizowanych lat. Należy pamiętać, że znaczną ich część stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej.

Wykres 88. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01

W latach 2009 – 2013 w urzędach pracy w regionie zarejestrowano łącznie blisko 221,8 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Najwięcej ofert zgłoszono w największym mieście w województwie – Szczecinie – 31,8 tys. (Tabela nr 77). Ponad 15 tys. wakatów zgłoszono w Koszalinie i w powiecie szczecineckim. Od 10 do 15 tys. ofert zarejestrowano na obszarze powiatów: gryfickiego, drawskiego, świdwińskiego, myśliborskiego i stargardzkiego. W porównaniu z 2009 rokiem w siedmiu powiatach liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013 roku była wyższa, a przyrosty wahały się od 64,4% w powiecie Miasto Koszalin do 11% w powiecie gryfińskim. W większości powiatów liczba ofert w stosunku do 2009 roku była niższa, a największy spadek liczby wakatów notowano w powiatach polickim i myśliborskim, o odpowiednio 30,6 i 29,2%. Największą liczbę ofert pracodawców zarejestrowano w regionie w 2010 roku i w większości powiatów była ona w tym roku wyższa niż w 2013 roku.

Tabela 77. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiatach w latach 2009 - 2013

Powiat	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Suma 2009 - 2013	Dynamika 2009 r. =100
Białogardzki	1 462	1 752	1 156	1 221	1 735	7 326	118,7
Choszczeński	1 636	2 357	1 147	1 524	1 905	8 569	116,4
Drawski	2 769	3 487	1 989	2 124	2 061	12 430	74,4
Goleniowski	2 199	2 377	1 519	1 806	1 949	9 850	88,6
Gryficki	3 407	3 327	2 022	2 432	2 821	14 009	82,8
Gryfiński	1 497	2 017	1 144	1 408	1 661	7 727	111,0

⁸ Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania MPIPS-01 jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m. in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

Powiat	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Suma 2009 - 2013	Dynamika 2009 r. =100
Kamieński	1 630	1 239	895	913	1 175	5 852	72,1
Kołobrzeski	2 183	1 991	1 648	1 599	1 813	9 234	83,1
Miasto Koszalin	2 469	5 280	3 406	3 320	4 060	18 535	164,4
Koszaliński	1 491	1 591	1 541	1 456	1 449	7 528	97,2
Łobeski	1 506	2 192	773	998	1 224	6 693	81,3
Myśliborski	2 553	2 944	1 674	1 453	1 808	10 432	70,8
Policki	1 301	1 047	857	1 094	903	5 202	69,4
Pyrzycki	1 701	1 976	1 349	1 606	1 457	8 089	85,7
Sławieński	1 673	1 494	1 501	1 364	2 018	8 050	120,6
Stargardzki	2 134	2 817	1 519	1 926	1 996	10 392	93,5
Szczecinecki	3 581	4 706	2 397	2 982	3 278	16 944	91,5
Świdwiński	2 539	2 600	1 737	2 162	2 201	11 239	86,7
Miasto Świnoujście	855	609	627	644	1 101	3 836	128,8
Wałecki	1 590	1 804	1 517	1 636	1 458	8 005	91,7
Miasto Szczecin	6 031	5 823	6 039	5 062	8 861	31 816	146,9
Zachodniopomorskie	46 207	53 430	36 457	38 730	46 934	221 758	101,6

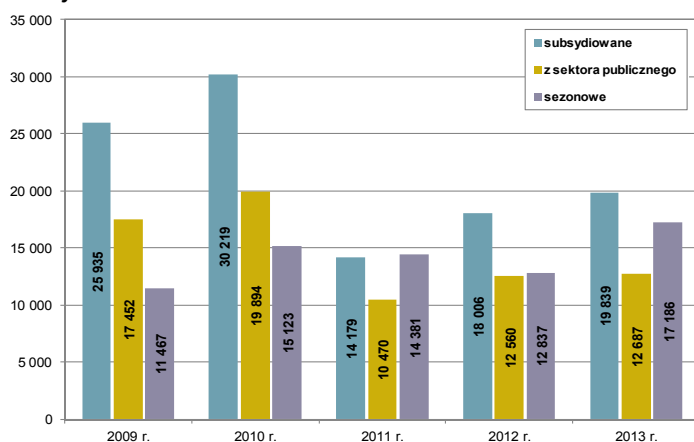
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01

10.2. Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

W strukturze zgłaszanych do urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej można wyróżnić oferty ze względu na źródło ich finansowania, do jakiej grupy osób bezrobotnych są one kierowane, bądź też z którego sektora gospodarki narodowej pochodzą.

W przypadku liczby subsydiowanych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej od 2011 roku notowano w województwie zachodniopomorskim ich stały przyrost (Wykres nr 89). Jednakże było ich znacznie mniej niż w 2009 (25,9 tys.) i 2010 roku (30,2 tys.). Podobnie było w grupie miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, jeżeli weźmiemy pod uwagę źródło ich pochodzenia. Od 2011 do 2013 roku liczba ofert pracy z sektora publicznego stale rosła (od 10,5 tys. do 12,7 tys.) ale nie osiągnęła poziomu z 2009 i 2010 roku (ponad 17 tys.). Korzystniejsze zmiany notowano w przypadku sezonowych miejsc pracy, których w 2013 roku było najwięcej na przestrzeni analizowanych lat.

Wykres 89. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – subsydiowanych, z sektora publicznego, sezonowych w latach 2009 - 2013

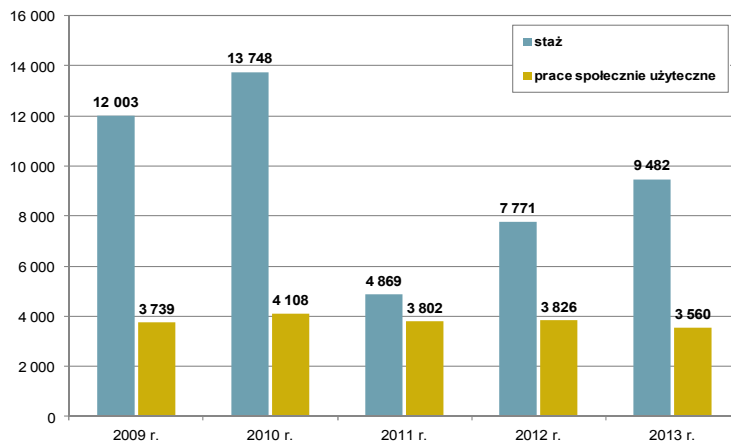

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01

Na wykresie nr 90 przedstawiono liczbę zarejestrowanych ofert pracodawców dotyczących programów staży i prac społecznie użytecznych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013. Znaczne zmiany odnotowano w przypadku liczby stażowych miejsc aktywizacji zawodowej. Zdecydowanie najwięcej takich ofert zarejestrowano w urzędach pracy w 2010 roku – 13,7 tys., a w kolejnym roku było ich już znacznie mniej – około 4,9 tys. W ostatnich latach analizowanego okresu notowano wzrost liczby ofert stażowych, których w 2013 roku było blisko 9,5 tys. W przypadku podaży miejsc aktywizacji zawodowej dotyczących prac społecznie użytecznych w badanych latach nie notowano tak wyraźnych zmian, a ich liczba utrzymywała się na zbliżonym poziomie i wahała się od około 3,6 tys. w 2013 roku do 4,1 tys. w 2010 roku.

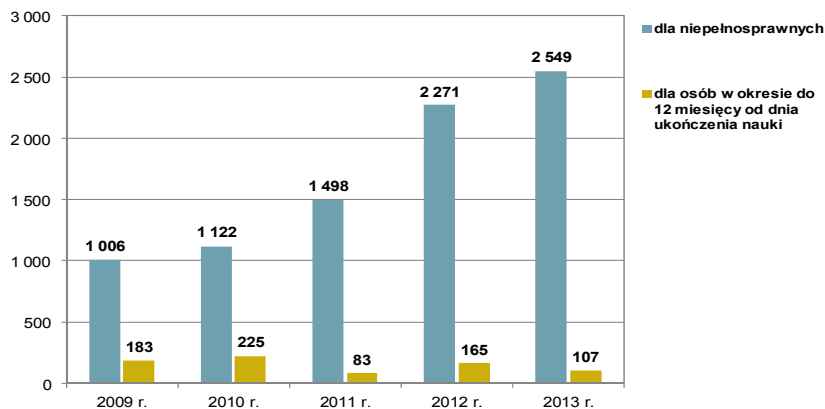
Wykres 90. Liczba miejsc aktywizacji zawodowej - oferty staży i prac społecznie użytecznych w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

W analizowanych latach w urzędach pracy w regionie zarejestrowano łącznie ponad 8,4 tys. miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych. Z roku na rok liczba ofert dla powyższej grupy stale rosła, z tysiąca w 2009 roku do ponad 2,5 tysięcy w 2013 roku. Znacznie mniej zgłoszono ofert kierowanych do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a ich liczba wahała się w badanym okresie od 83 w 2011 roku do 225 w 2010 roku.

Wykres 91. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych i osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w latach 2009 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

10.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji PKD

Z danych dotyczących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim według klasyfikacji PKD wynika, że na przestrzeni analizowanych lat najczęściej zgłaszanych ofert dotyczyło sekcji „administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, których liczba wahała się od 6,9 tys. w 2011 roku do 13 tys. w 2010 roku (Tabela nr 78). Na kolejnych miejscach pod względem liczby zgłoszonych ofert plasowała się sekcja „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” i sekcja „przetwórstwo przemysłowe”. W stosunku do 2009 roku odnotowano wyraźny przyrost liczby wakatów w sekcji „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – o blisko 2,5 tys., z kolei największy spadek ofert pracodawców zaobserwowano w sekcji „administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – o około 2,6 tys.

Tabela 78. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji PKD 2007 w latach 2009 - 2013

Lp.	Wyszczególnienie (wg PKD 2007)	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
1.	Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	1 328	1 393	971	1 132	1 981
2.	Górnictwo i wydobywanie	54	67	60	98	31
3.	Przetwórstwo przemysłowe	5 130	6 075	5 434	5 128	5 774
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	85	152	197	68	123
5.	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	932	1 138	626	753	1 059
6.	Budownictwo	3 386	3 634	3 089	2 361	3 298
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5 884	6 518	4 153	4 794	6 610
8.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 798	2 804	2 080	2 431	3 157
9.	Transport i gospodarka magazynowa	1 187	1 525	1 609	1 334	1 727
10.	Informacja i komunikacja	482	388	372	186	330
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 481	1 533	960	1 139	1 384
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	597	843	479	510	528
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 725	2 105	1 130	1 173	1 232
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 459	3 302	3 063	3 140	4 918
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10 671	13 046	6 926	8 069	8 111
16.	Edukacja	2 553	2 767	1 470	1 592	1 766
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 488	2 727	1 689	1 845	1 991
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 304	1 448	746	1 038	1 165
19.	Pozostała działalność usługowa	1 093	1 423	581	924	1 077
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	24	21	3	11	7
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	8	8	0	1	0
22.	Działalność niezidentyfikowana	x	x	x	x	x
23.	Razem	45 669	52 917	35 638	37 727	46 269

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01

10.4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji zawodów i specjalności

10.4.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów

Z analizy struktury wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów zgłoszonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 wynika, że najczęściej z nich dotyczyło grupy „pracownicy usług i sprzedawcy”, których liczba wahała się od 10,4 tys. w 2011 roku do 15,4 tys. w 2009 roku (Tabela nr 79). W 2009 i 2010 roku oferty z powyższej grupy stanowiły $\frac{1}{3}$ wszystkich zgłoszonych wakatów. Wyraźna liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej znajdowała się także w grupach: „pracownicy przy pracach prostych” – od blisko 6,4 tys. w 2011 roku do 8,1 tys. w 2013 roku; „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – od około 5,7 tys. w 2012 roku do 7,4 tys. w 2010 roku; „pracownicy biurowi” – od 3,3 tys. w 2011 roku do 6,7 tys. w 2010 roku; „technicy i inny średni personel” – od 3,1 tys. w 2011 roku do 6,1 tys. w 2010 roku. Dla osób z grupy wielkiej „specjaliści” zgłoszono od 2 tys. ofert w 2011 roku do 3,2 tys. w 2009 roku, a na przestrzeni analizowanych lat odnotowano spadek w liczbie miejsc pracy zarejestrowanych w tej grupie. W stosunku do 2009 roku o ponad tysiąc ofert więcej w 2013 roku zgłoszono w grupach: „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, „pracownicy przy pracach prostych”. Odpowiednio wysokie spadki liczby ofert pracy notowano w grupach: „technicy i inny średni personel” i „pracownicy usług i sprzedawcy”.

Tabela 79. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Siły zbrojne	0	0	10	1	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	214	223	250	288	295
Specjaliści	3 217	3 099	2 011	2 050	2 554
Technicy i inny średni personel	5 751	6 079	3 118	3 333	4 297
Pracownicy biurowi	5 746	6 708	3 298	4 562	5 175
Pracownicy usług i sprzedawcy	15 357	17 555	10 387	12 093	14 340
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	442	571	285	372	635
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6 154	7 388	6 819	5 656	7 364
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1 647	2 587	2 544	2 380	2 736
Pracownicy przy pracach prostych	7 004	7 958	6 351	6 667	8 078
Bez zawodu	137	749	565	325	795
Ogółem	45 669	52 917	35 638	37 727	46 269

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 2 do sprawozdania MPIPS-01

10.4.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności

W tabeli nr 80 zestawiono 15 zawodów, w których zgłoszono największą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013. Zdecydowanie najczęściej ofert kierowano do osób w zawodzie *robotnik gospodarczy*, których liczba wahała się od 5 tys. w 2011 roku do ponad 9,8 tys. w 2010 roku. Na drugiej pozycji w 2009 i 2010 roku znajdowały się oferty dla osób w zawodzie *technik prac biurowych*, z kolei w latach 2011 – 2013 plasowały się w tym miejscu oferty dla osób w zawodzie *sprzedawca* (3 pozycja w 2009 i 2010 roku). Pracodawcy poszukujący pracownika przez urzędy pracy w regionie w analizowanych latach byli również zainteresowani pozyskaniem osób w zawodach *technik administracji*, *robotnik budowlany*,

sprzątaczką biurową, technik prac biurowych, jak również osób do wykonywania prac prostych nie wymagających potrzebnych lub większych kwalifikacji.

Tabela 80. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013

Pozycja	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	zawód	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	zawód	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	zawód	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	zawód	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	zawód	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej
1.	Robotnik gospodarczy	7 968	Robotnik gospodarczy	9 851	Robotnik gospodarczy	5 030	Robotnik gospodarczy	5 643	Robotnik gospodarczy	6 033
2.	Technik prac biurowych S	4 013	Technik prac biurowych S	3 531	Sprzedawca S	1 661	Sprzedawca S	2 071	Sprzedawca S	2 565
3.	Sprzedawca S	3 294	Sprzedawca S	2 990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 138	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 556	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 629
4.	Technik administracji S	1 730	Technik administracji S	1 719	Robotnik budowlany	1 032	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 320	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 335
5.	Sprzątaczką biurową	1 330	Robotnik budowlany	1 402	Technik prac biurowych S	1 003	Technik prac biurowych S	1 092	Robotnik budowlany	1 025
6.	Robotnik budowlany	1 168	Magazynier	1 067	Sprzątaczką biurową	800	Robotnik budowlany	958	Technik prac biurowych S	954
7.	Pomoc kuchenna	921	Sprzątaczką biurową	1 011	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	778	Pomoc kuchenna	688	Sprzątaczką biurową	902
8.	Kucharz S	748	Pomoc kuchenna	843	Kucharz S	570	Sprzątaczką biurową	639	Pomoc kuchenna	841
9.	Kelner S	653	Kucharz S	780	Pomoc kuchenna	570	Kucharz S	623	Kucharz S	828
10.	Pokojowa	599	Bez zawodu	749	Bez zawodu	565	Pakowacz	569	Bez zawodu	795
11.	Opiekunka dziecięca S	571	Kelner S	642	Kierowca samochodu ciężarowego	544	Kelner S	547	Przedstawiciel handlowy	786
12.	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	553	Kierowca samochodu ciężarowego	541	Technik administracji S	523	Technik administracji S	480	Kelner S	628
13.	Murarz S	460	Opiekunka dziecięca S	528	Przedstawiciel handlowy	461	Kierowca samochodu ciężarowego	419	Kierowca samochodu ciężarowego	589
14.	Doradca inwestycyjny	456	Murarz S	521	Murarz S	444	Magazynier	408	Pomocniczy robotnik polowy	586
15.	Ekspozytor towarów (merchandiser)	454	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	515	Przetwórcą ryb	437	Pokojowa	368	Technik administracji S	501

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01

11. Bezrobocie w powiatach województwa zachodniopomorskiego

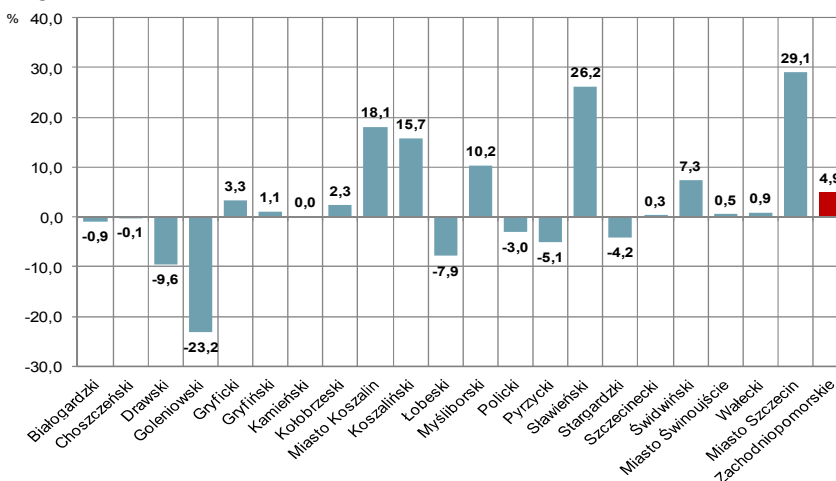
W porównaniu z końcem 2009 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim zwiększyła się o blisko 5,2 tys. osób tj. 4,9%. Analiza zmian bezrobocia na poziomie powiatowym w latach 2009 – 2013 pozwala wnioskować, że przyrost liczby bezrobotnych notowano w 12 powiatach w regionie, od 7 osób (o 0,5%) w powiecie Miasto Świnoujście do blisko 4,2 tys. osób (o 29,1%) w powiecie Miasto Szczecin (Tabela nr 81). O ponad 800 osób wzrosła liczba bezrobotnych w powiatach: sławieńskim (o 26,2%), Miasto Koszalin (o 18,1%) i koszalińskim (o 15,7%). Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w powiecie goleniowskim, o ponad 1,2 tys. osób (o 23,2%) w stosunku do danych z końca 2009 roku. W analizowanym okresie jedynie w powiecie stargardzkim z roku na rok liczba bezrobotnych stale się zmniejszała.

Tabela 81. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 - 2013

Powiat	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z 2009 r.	Dynamika 2009 r. = 100
Białogardzki	5 064	5 395	4 779	4 840	5 017	-47	99,1
Choszczeński	4 418	3 952	4 072	4 371	4 412	-6	99,9
Drawski	5 751	5 365	5 451	5 030	5 198	-553	90,4
Goleniowski	5 320	5 439	4 896	4 893	4 088	-1 232	76,8
Gryficki	5 303	5 248	5 290	5 289	5 477	174	103,3
Gryfiński	5 478	5 805	5 375	5 502	5 538	60	101,1
Kamieński	3 931	4 269	3 951	4 013	3 931	0	100,0
Kołobrzegi	3 590	3 680	3 507	3 308	3 673	83	102,3
Miasto Koszalin	5 020	5 384	5 510	6 037	5 928	908	118,1
Koszaliński	5 121	5 509	5 483	5 740	5 925	804	115,7
Łobeski	3 550	3 223	3 489	3 432	3 270	-280	92,1
Myśliborski	3 747	3 751	3 662	4 097	4 131	384	110,2
Policki	3 857	4 138	4 022	3 823	3 740	-117	97,0
Pyrzycki	3 810	3 709	3 617	3 680	3 615	-195	94,9
Sławieński	3 761	4 231	4 575	5 205	4 747	986	126,2
Stargardzki	7 639	7 631	7 605	7 452	7 315	-324	95,8
Szczecinecki	7 303	7 298	7 461	7 390	7 326	23	100,3
Świdwiński	3 966	4 380	4 296	4 150	4 255	289	107,3
Miasto Świnoujście	1 485	1 613	1 473	1 387	1 492	7	100,5
Wałecki	3 475	3 444	3 448	3 739	3 507	32	100,9
Miasto Szczecin	14 316	16 500	16 942	19 143	18 478	4 162	129,1
Zachodniopomorskie	105 905	109 964	108 904	112 521	111 063	5 158	104,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01

Wykres 92. Procentowa zmiana liczby bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego - porównanie grudnia 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01

W stosunku do końca 2009 roku stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim wzrosła o 0,9 p. proc. Z tabeli nr 82, w której zestawiono dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach regionu w latach 2009 – 2013 wynika, że wzrosła ona w 14 z nich. Niewielki spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z końcem 2009 roku nie był równoznaczny ze spadkiem stopy bezrobocia, a korzystne zmiany zauważalne były w powiatach w których odnotowano bardziej wyraźne spadki w liczbie zarejestrowanych. W stosunku do końca 2009 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się tylko w 5 powiatach tj.: goleniowskim – o 5 p. proc., drawskim – o 3,2 p. proc., polickim – o 2 p. proc., łobeskim – o 1,8 p. proc., i stargardzkim – o 0,5 p. proc. Największy wzrost bezrobocia odnotowano w powiatach: sławieńskim – o 5,6 p. proc., koszalińskim – o 4,4 p. proc., myśliborskim – o 2,3 p. proc., Miasto Szczecin – o 2,1 p. proc., i gryfickim – o 2 p. proc. Wzrost bezrobocia w stosunku do 2009 roku notowano w dwóch miastach na prawach powiatu w województwie. W powiecie pyrzyckim i grodzkim Miasto Świnoujście bezrobocie było na takim samym poziomie jak na koniec 2009 roku.

Tabela 82. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 - 2013

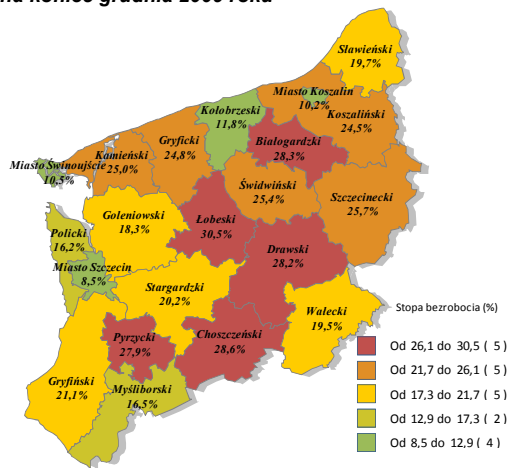
Powiat	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Zmiana w porównaniu z 2009 r. (w p. proc.)
Białogardzki	28,3	30,8	27,7	28,9	29,6	1,3
Choszczeński	28,6	26,1	27,0	28,5	29,0	0,4
Drawski	28,2	25,9	26,6	24,9	25,0	-3,2
Goleniowski	18,3	18,4	16,1	15,9	13,3	-5,0
Gryficki	24,8	24,0	24,5	25,4	26,8	2,0
Gryfiński	21,1	23,4	21,7	22,2	22,4	1,3
Kamieński	25,0	27,0	25,3	25,5	25,2	0,2
Kołobrzesci	11,8	12,5	12,3	11,9	13,1	1,3
Miasto Koszalin	10,2	11,0	11,0	12,4	12,1	1,9
Koszaliński	24,5	26,7	26,9	28,1	28,9	4,4
Łobeski	30,5	27,6	29,3	29,8	28,7	-1,8
Myśliborski	16,5	16,9	16,3	18,9	18,8	2,3
Policki	16,2	16,1	15,6	14,7	14,2	-2,0
Pyrzycki	27,9	28,3	27,8	28,5	27,9	0,0

Powiat	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Zmiana w porównaniu z 2009 r. (w p. proc.)
Sławieński	19,7	22,6	24,8	27,2	25,3	5,6
Stargardzki	20,2	20,2	20,1	20,0	19,7	-0,5
Szczecinecki	25,7	26,4	27,0	27,6	27,4	1,7
Świdwiński	25,4	27,5	26,2	26,7	27,0	1,6
Miasto Świnoujście	10,5	11,9	10,7	10,0	10,5	0,0
Walecki	19,5	19,8	19,8	20,6	19,9	0,4
Miasto Szczecin	8,5	9,7	9,9	11,0	10,6	2,1
Zachodniopomorskie	17,1	17,8	17,6	18,2	18,0	0,9

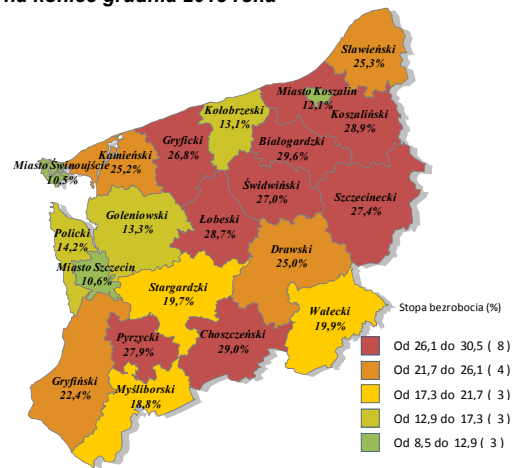
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na mapach nr 1 i 2 zaprezentowano terytorialny rozkład bezrobocia w województwie zachodniopomorskim na koniec 2009 i 2013 roku. Wysokim bezrobociem charakteryzują się powiaty znajdujące się we wschodniej części regionu, wchodzące w skład podregionu koszalińskiego⁹ i stargardzkiego¹⁰. Stopa bezrobocia w podregionie koszalińskim na koniec 2013 roku wynosiła 21,3% wobec 19,6% na koniec 2009 roku, z kolei w podregionie stargardzkim było to odpowiednio 23,7% i 23,2%. Niezmiernie wysoki poziom bezrobocia notowano w powiatach na południu województwa tj. pyrzyckim i choszczeńskim. W podregionie szczecińskim¹¹ bezrobocie na koniec 2013 roku wynosiło 16,8% wobec 18,5% na koniec 2009 roku.

Mapa 1. Stopa bezrobocia w powiatach na koniec grudnia 2009 roku

Mapa 2. Stopa bezrobocia w powiatach na koniec grudnia 2013 roku

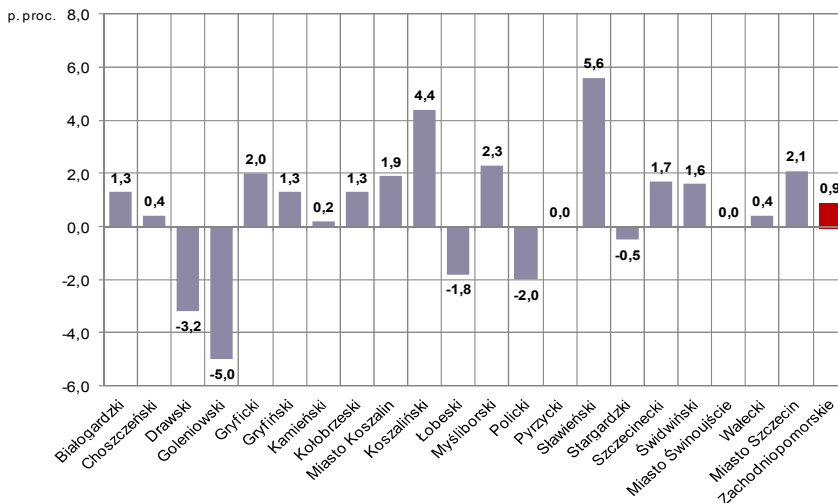
Źródło: opracowanie własne Wydziału Badań i Analiz WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

⁹ Podregion koszaliński – powiaty: białogardzki, drawski, kołobrzeski, koszaliński, sławieński, szczecinecki, świdwiński, walecki, Miasto Koszalin.

¹⁰ Podregion stargardzki – powiaty: choszczeński, gryficki, myśliborski, pyrzycki, stargardzki, lobeski.

¹¹ Podregion szczeciński – powiaty: goleniowski, gryfiński, kamieński, policki, Miasto Świnoujście.

Wykres 93. Zmiana stopy bezrobocia w powiatach - porównanie grudnia 2009 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2009 – 2013 w grupie pierwszych 30 powiatów o największym bezrobociu w Polsce znajdowało się od 7 do 9 powiatów z regionu Pomorza Zachodniego. Wysokie pozycje w zestawieniu zajmowały powiaty łobeski i białogardzki. Na koniec 2009 roku powiat łobeski znalazł się na 5 pozycji spośród wszystkich powiatów w kraju, podczas gdy na koniec 2013 roku zajmował 14 lokatę. Powiat białogardzki charakteryzujący się najwyższym bezrobociem w województwie znajdował się na 10 pozycji w 2009 i 2013 roku (najwyższa 5 pozycja na koniec 2010 roku).

Powiat białogardzki

Ludność (31.12.2013 r.): 48 899

w tym kobiet: 24 879 (50,9%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 9 291 (19,0%)
 w wieku produkcyjnym: 31 581 (64,6%)
 w wieku poprodukcyjnym: 8 027 (16,4%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 4 964

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 571,8

Urbanizacja: 68,0%

Gminy powiatu: Białogard (miejska), Białogard (wiejska), Karlino, Tychowo

Tabela 83. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie białogardzkim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 064	5 395	4 779	4 840	5 017
w tym kobiet	2 496	2 630	2 382	2 315	2 390
z prawem do zasiłku	1 243	1 297	951	998	831
zamieszkali na wsi	2 319	2 203	1 942	1 928	2 006
Stopa bezrobocia (%)	28,3	30,8	27,7	28,9	29,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 84. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	5 091	4 485	4 533	4 767
do 25 roku życia	959	1 045	860	866	859
długotrwale bezrobotne	2 711	2 724	2 722	2 759	2 897
powyżej 50 roku życia	1 292	1 376	1 231	1 123	1 301
bez kwalifikacji zawodowych	1 592	1 724	1 750	1 749	1 907
bez doświadczenia zawodowego	1 083	1 089	926	906	912
bez wykształcenia średniego	3 671	3 828	3 335	3 360	3 473
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	653	717	677	696	817
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	557	558	559	549	585
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	100	125	124	125	153
niepełnosprawni	204	257	224	226	242
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 85. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 953	7 537	5 469	5 967	5 930
Wyłączenia z ewidencji	7 085	7 206	6 085	5 906	5 753
podjęcia pracy	3 117	3 316	2 996	2 831	2 978
subsydiowanej	852	1 009	569	491	440
niesubsydiowanej	2 265	2 307	2 427	2 340	2 538

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 86. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	88	76	255	155	192
	roboty publiczne	281	560	20	130	29
	podjęcie działalności gospodarczej	202	194	139	126	131
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	281	178	154	80	87
	inne	0	1	1	0	1
rozpoczęcie szkolenia		391	484	34	83	86
rozpoczęcie stażu		469	692	78	348	357
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		6	3	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		238	211	352	245	289

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 87. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	31	24	99	61	43
	roboty publiczne	18	66	1	6	0
	podjęcie działalności gospodarczej	40	26	23	23	30
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	49	36	39	26	20
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		85	95	11	27	13
rozpoczęcie stażu		280	411	48	169	241
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	1	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		18	15	31	15	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 88. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	22	11	63	29	57
	roboty publiczne	120	220	11	117	29
	podjęcie działalności gospodarczej	15	19	14	17	18
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	38	27	28	9	12
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		48	63	3	11	33
rozpoczęcie stażu		11	42	4	32	19
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		2	2	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		56	69	112	101	117

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 89. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	28	25	128	80	87
	roboty publiczne	228	394	13	105	23
	podjęcie działalności gospodarczej	85	78	49	61	39
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	147	62	75	32	35
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		161	223	7	32	33
rozpoczęcie stażu		159	227	29	176	132
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	3	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		208	185	242	231	259

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 90. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Wiek	18 - 24 lata	959	1 045	860	866	859
	25 - 34 lata	1 317	1 379	1 272	1 358	1 314
	35 - 44 lata	1 009	1 095	985	1 041	1 097
	45 - 54 lata	1 194	1 212	1 013	941	982
	55 - 59 lat	491	547	520	489	572
	60 - 64 lata	94	117	129	145	193
wykształcenie	wyższe	172	206	228	246	256
	policealne i średnie zawodowe	824	897	817	824	842
	średnie ogólnokształcące	397	464	399	410	446
	zasadnicze zawodowe	1 549	1 583	1 410	1 442	1 440
	gimnazjalne i niższe	2 122	2 245	1 925	1 918	2 033
staż pracy	do 1 roku	658	706	661	684	725
	1 - 5 lat	1 245	1 372	1 242	1 303	1 288
	5 - 10 lat	785	839	760	772	806
	10 - 20 lat	831	906	785	810	878
	20 - 30 lat	652	671	562	524	553
	30 lat i więcej	133	161	138	130	130
	bez stażu	760	740	631	617	637
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	470	570	461	548	453
	1 - 3 miesiące	1 245	1 478	964	847	853
	3 - 6 miesięcy	867	991	793	877	890
	6 - 12 miesięcy	892	1 062	816	886	1 014
	12 - 24 miesiące	786	809	1 152	903	925
	powyżej 24 miesięcy	804	485	593	779	882

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 91. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 462	1 752	1 156	1 221	1 735

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat choszczeński

Ludność (31.12.2013 r.): 49 929

w tym kobiet: 25 016 (50,1%)
w wieku przedprodukcyjnym: 9 254 (18,5%)
w wieku produkcyjnym: 32 454 (65,0%)
w wieku poprodukcyjnym: 8 221 (16,5%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 4 145

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 277,2

Urbanizacja: 47,4%

Gminy powiatu: Bierzwnik, Choszczewo, Drawno, Krzęcin, Pelczyce, Recz

Tabela 92. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie choszczeńskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	4 418	3 952	4 072	4 371	4 412
w tym kobiet	2 265	1 993	2 295	2 400	2 360
z prawem do zasiłku	956	754	685	681	552
zamieszkali na wsi	2 662	2 408	2 504	2 715	2 732
Stopa bezrobocia (%)	28,6	26,1	27,0	28,5	29,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 93. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 731	3 859	4 137	4 179
do 25 roku życia	1 022	805	897	919	920
długotrwale bezrobotne	2 036	1 957	2 323	2 459	2 492
powyżej 50 roku życia	850	813	904	1 016	1 023
bez kwalifikacji zawodowych	1 399	1 190	1 212	1 245	1 350
bez doświadczenia zawodowego	1 592	1 326	1 394	1 447	1 487
bez wykształcenia średniego	3 078	2 774	2 692	2 886	2 923
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	522	489	557	611	594
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	694	619	686	748	786
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	51	72	61	81	100
niepełnosprawni	84	73	108	133	118
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 94. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	7 354	6 742	6 189	5 785	5 954
Wyłączenia z ewidencji	6 193	7 208	6 069	5 486	5 913
podjęcia pracy	2 221	2 596	2 552	2 297	2 638
subsydiowanej	271	468	151	296	282
niesubsydiowanej	1 950	2 128	2 401	2 001	2 356

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 95. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	83	128	50	137	110
	roboty publiczne	0	53	6	0	16
	podjęcie działalności gospodarczej	140	183	40	81	115
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	48	98	55	76	40
	inne	0	6	0	2	1
rozpoczęcie szkolenia		108	184	15	75	64
rozpoczęcie stażu		1 067	1 238	382	453	634
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		79	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		256	222	225	239	251

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 96. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	14	19	16	34	17
	roboty publiczne	0	5	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	27	51	12	23	28
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	10	28	19	21	5
	inne	0	1	0	0	1
rozpoczęcie szkolenia		39	59	4	30	25
rozpoczęcie stażu		725	722	215	289	319
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		10	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		10	8	18	22	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 97. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	27	42	13	49	29
	roboty publiczne	0	13	3	0	13
	podjęcie działalności gospodarczej	13	26	4	7	8
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	6	12	9	9	6
	inne	0	2	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		8	13	1	7	5
rozpoczęcie stażu		38	107	49	33	94
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		17	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		76	72	68	68	76

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 98. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	31	64	20	55	46
	roboty publiczne	0	25	4	0	7
	podjęcie działalności gospodarczej	52	70	16	34	43
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	14	32	15	16	12
	inne	0	2	0	2	0
rozpoczęcie szkolenia		47	91	5	37	29
rozpoczęcie stażu		258	364	113	160	239
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		37	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		223	191	195	198	214

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 99. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 022	805	897	919	920
	25 - 34 lata	1 168	1 112	1 121	1 196	1 199
	35 - 44 lata	884	791	816	847	888
	45 - 54 lata	1 010	870	791	877	827
	55 - 59 lat	272	299	358	410	429
	60 - 64 lata	62	75	89	122	149
wykształcenie	wyższe	181	195	250	280	282
	policealne i średnie zawodowe	645	588	634	702	677
	średnie ogólnokształcące	514	395	496	503	530
	zasadnicze zawodowe	1 424	1 242	1 244	1 398	1 372
	gimnazjalne i niższe	1 654	1 532	1 448	1 488	1 551
staż pracy	do 1 roku	650	623	670	770	813
	1 - 5 lat	831	752	809	880	883
	5 - 10 lat	604	524	512	562	583
	10 - 20 lat	527	510	507	511	506
	20 - 30 lat	425	392	386	408	368
	30 lat i więcej	61	80	83	109	105
	bez stażu	1 320	1 071	1 105	1 131	1 154
	bez stażu	1 320	1 071	1 105	1 131	1 154
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	564	430	372	413	350
	1 - 3 miesiące	1 114	991	800	975	858
	3 - 6 miesięcy	830	695	681	695	807
	6 - 12 miesięcy	864	794	851	723	741
	12 - 24 miesiące	596	638	795	751	792
	powyżej 24 miesięcy	450	404	573	814	864

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 100. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 636	2 357	1 147	1 524	1 905

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat drawski

Ludność (31.12.2013 r.): 58 403

w tym kobiet: 29 761 (51,0%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 11 020 (18,9%)
 w wieku produkcyjnym: 37 667 (64,5%)
 w wieku poprodukcyjnym: 9 716 (16,6%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 5 933

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 575,1

Urbanizacja: 62,8%

Gminy powiatu: Czaplonek, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Ostrowice, Wierzychowo, Złocieniec

Tabela 101. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie drawskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 751	5 365	5 451	5 030	5 198
w tym kobiet	2 925	2 741	2 888	2 707	2 635
z prawem do zasiłku	1 575	1 111	1 241	1 075	1 042
zamieszkali na wsi	2 423	2 315	2 394	2 220	2 240
Stopa bezrobocia (%)	28,2	25,9	26,6	24,9	25,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 102. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	5 044	5 167	4 738	4 928
do 25 roku życia	1 059	963	957	850	843
długotrwale bezrobotne	2 722	2 881	3 029	2 904	2 864
powyżej 50 roku życia	1 353	1 285	1 415	1 391	1 522
bez kwalifikacji zawodowych	1 827	1 652	1 798	1 699	1 793
bez doświadczenia zawodowego	1 149	1 082	1 083	928	1 021
bez wykształcenia średniego	3 976	3 683	3 634	3 373	3 467
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	677	681	711	722	794
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	620	607	618	627	624
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	86	98	117	100	136
niepełnosprawni	135	153	168	169	176
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 103. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	8 529	8 117	6 789	6 210	6 512
Wyłączenia z ewidencji	7 545	8 503	6 703	6 631	6 344
podjęcia pracy	3 064	3 733	3 106	2 678	3 020
subsydiowanej	723	1 049	313	301	407
niesubsydiowanej	2 341	2 684	2 793	2 377	2 613

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 104. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	308	421	161	115	190
	roboty publiczne	162	275	0	64	61
	podjęcie działalności gospodarczej	140	173	65	58	85
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	113	179	86	64	59
	inne	0	1	1	0	12
rozpoczęcie szkolenia		252	373	124	122	103
rozpoczęcie stażu		728	962	458	609	566
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		67	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		642	678	347	344	366

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 105. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	60	84	39	17	30
	roboty publiczne	17	25	0	3	1
	podjęcie działalności gospodarczej	21	23	5	4	7
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	32	52	22	10	16
	inne	0	0	0	0	3
rozpoczęcie szkolenia		64	97	19	27	37
rozpoczęcie stażu		368	458	211	306	270
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		16	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		49	67	21	19	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 106. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	112	111	53	55	85
	roboty publiczne	63	126	0	34	33
	podjęcie działalności gospodarczej	13	19	6	10	9
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	11	16	15	13	9
	inne	0	0	1	0	3
rozpoczęcie szkolenia		23	38	23	18	17
rozpoczęcie stażu		25	104	45	54	100
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		9	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		168	215	126	125	133

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 107. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	168	235	80	69	107
	roboty publiczne	102	175	0	55	42
	podjęcie działalności gospodarczej	38	64	15	22	24
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	38	69	35	20	17
	inne	0	1	0	0	5
rozpoczęcie szkolenia		75	128	40	51	41
rozpoczęcie stażu		279	421	199	259	253
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		44	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		515	514	282	292	298

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 108. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 059	963	957	850	843
	25 - 34 lata	1 558	1 454	1 445	1 297	1 377
	35 - 44 lata	1 105	1 080	1 092	1 021	993
	45 - 54 lata	1 478	1 294	1 258	1 114	1 114
	55 - 59 lat	475	474	574	596	671
	60 - 64 lata	76	100	125	152	200
wykształcenie	wyższe	199	266	298	272	267
	policealne i średnie zawodowe	963	865	928	868	901
	średnie ogólnokształcące	613	551	591	517	563
	zasadnicze zawodowe	2 035	1 851	1 759	1 632	1 660
	gimnazjalne i niższe	1 941	1 832	1 875	1 741	1 807
staż pracy	do 1 roku	684	700	737	664	673
	1 - 5 lat	1 356	1 260	1 332	1 223	1 215
	5 - 10 lat	849	806	839	768	801
	10 - 20 lat	1 048	979	952	928	939
	20 - 30 lat	811	674	674	593	630
	30 lat i więcej	158	135	149	164	180
	bez stażu	845	811	768	690	760
	do 1 miesiąca	639	920	600	674	511
czas pozostawania bez pracy	1 - 3 miesiące	1 387	1 081	971	832	983
	3 - 6 miesięcy	1 084	834	826	748	874
	6 - 12 miesięcy	1 177	948	1 098	859	980
	12 - 24 miesiące	855	992	1 149	980	886
	powyżej 24 miesięcy	609	590	807	937	964

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 109. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 769	3 487	1 989	2 124	2 061

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat goleniowski

Ludność (31.12.2013 r.): 82 270

w tym kobiet: 41 667 (50,6%)
w wieku przedprodukcyjnym: 15 999 (19,4%)
w wieku produkcyjnym: 53 290 (64,8%)
w wieku poprodukcyjnym: 12 981 (15,8%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 8 755

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 642,9

Urbanizacja: 52,3%

Gminy powiatu: Goleniów, Maszewo, Nowogard, Osina, Przybiernów, Stepnica

Tabela 110. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie goleniowskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 320	5 439	4 896	4 893	4 088
w tym kobiet	2 894	3 038	2 851	2 684	2 239
z prawem do zasiłku	1 375	1 085	1 013	1 077	530
zamieszkali na wsi	2 676	2 740	2 464	2 491	2 143
Stopa bezrobocia (%)	18,3	18,4	16,1	15,9	13,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 111. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	5 023	4 496	4 432	3 749
do 25 roku życia	1 176	1 130	1 003	902	691
długotrwale bezrobotne	2 052	2 559	2 400	2 259	1 984
powyżej 50 roku życia	1 108	1 259	1 212	1 291	1 196
bez kwalifikacji zawodowych	1 292	1 410	1 317	1 288	1 165
bez doświadczenia zawodowego	1 488	1 507	1 321	1 182	1 008
bez wykształcenia średniego	3 409	3 463	2 979	3 012	2 512
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	600	694	664	674	525
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	617	659	628	594	512
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	107	104	90	124	121
niepełnosprawni	133	150	166	166	163
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 112. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	9 142	8 576	7 334	7 404	7 284
Wyłączenia z ewidencji	7 994	8 457	7 877	7 407	8 089
podjęcia pracy	3 596	3 825	3 707	3 513	3 906
subsydiowanej	702	803	390	381	424
niesubsydiowanej	2 894	3 022	3 317	3 132	3 482

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 113. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	122	102	167	126	146
	roboty publiczne	117	190	63	97	100
	podjęcie działalności gospodarczej	224	249	114	86	127
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	239	262	46	72	51
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		332	448	138	247	194
rozpoczęcie stażu		585	1 021	220	326	553
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		4	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		29	58	94	102	123

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 114. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	54	34	68	42	28
	roboty publiczne	26	37	16	7	8
	podjęcie działalności gospodarczej	47	50	17	15	18
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	61	65	15	17	16
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		101	118	30	60	67
rozpoczęcie stażu		515	738	102	197	262
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		3	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		2	4	3	7	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 115. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	37	13	29	17	25
	roboty publiczne	40	75	23	41	47
	podjęcie działalności gospodarczej	18	13	11	13	23
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23	35	3	7	5
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		34	43	17	27	41
rozpoczęcie stażu		1	22	17	42	63
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		11	22	37	38	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 116. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	34	34	77	73	94
	roboty publiczne	52	74	26	66	70
	podjęcie działalności gospodarczej	49	72	43	31	39
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	51	56	9	22	6
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		69	169	42	41	66
rozpoczęcie stażu		66	233	87	119	194
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		24	42	70	84	104

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 117. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 176	1 130	1 003	902	691
	25 - 34 lata	1 611	1 574	1 397	1 374	1 081
	35 - 44 lata	926	1 004	903	941	782
	45 - 54 lata	1 119	1 104	947	929	782
	55 - 59 lat	408	500	493	555	544
	60 - 64 lata	80	127	153	192	208
wykształcenie	wyższe	322	362	411	435	365
	policealne i średnie zawodowe	945	891	873	839	721
	średnie ogólnokształcące	644	723	633	607	490
	zasadnicze zawodowe	1 442	1 421	1 242	1 192	978
	gimnazjalne i niższe	1 967	2 042	1 737	1 820	1 534
staż pracy	do 1 roku	716	740	730	717	651
	1 - 5 lat	1 278	1 310	1 150	1 169	926
	5 - 10 lat	693	689	627	671	523
	10 - 20 lat	784	778	698	700	600
	20 - 30 lat	554	550	525	550	493
	30 lat i więcej	144	171	168	193	163
	bez stażu	1 151	1 201	998	893	732
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	483	572	553	567	517
	1 - 3 miesiące	1 192	1 048	927	1 069	825
	3 - 6 miesięcy	1 033	1 046	810	887	791
	6 - 12 miesięcy	1 339	1 113	1 007	960	724
	12 - 24 miesiące	747	1 112	945	811	744
	powyżej 24 miesięcy	526	548	654	599	487

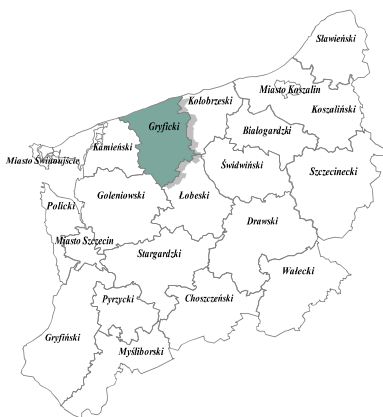
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 118. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 199	2 377	1 519	1 806	1 949

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat gryficki

Ludność (31.12.2013 r.): 61 672

w tym kobiet: 31 162 (50,5%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 11 696 (19,0%)
 w wieku produkcyjnym: 40 135 (65,1%)
 w wieku poprodukcyjnym: 9 841 (16,0%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 7 683

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 914,3

Urbanizacja: 50,6%

Gminy powiatu: Brojce, Gryfice, Karnice, Ploty, Rewal, Trzebiatów

Tabela 119. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie gryfickim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 303	5 248	5 290	5 289	5 477
w tym kobiet	2 665	2 696	2 833	2 763	2 799
z prawem do zasiłku	1 517	1 373	1 332	1 353	1 224
zamieszkali na wsi	2 947	2 935	2 897	2 916	3 043
Stopa bezrobocia (%)	24,8	24,0	24,5	25,4	26,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 120. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	4 874	4 933	4 890	5 100
do 25 roku życia	1 189	1 196	1 201	1 110	969
długotrwale bezrobotne	2 263	2 296	2 501	2 497	2 722
powyżej 50 roku życia	1 092	1 118	1 152	1 168	1 401
bez kwalifikacji zawodowych	1 682	1 670	1 872	1 816	1 854
bez doświadczenia zawodowego	1 412	1 359	1 298	1 225	1 186
bez wykształcenia średniego	3 505	3 392	3 274	3 207	3 382
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	681	681	737	746	696
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	608	596	670	661	708
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	90	114	110	112	127
niepełnosprawni	134	162	159	183	195
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	1	16	23	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 121. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	8 685	8 529	7 138	7 401	7 555
Wyłączenia z ewidencji	8 328	8 584	7 096	7 402	7 367
podjęcia pracy	4 033	4 578	3 851	4 050	4 078
subsydiowanej	939	1 355	446	651	731
niesubsydiowanej	3 094	3 223	3 405	3 399	3 347

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 122. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	15	9	0	5	8
	roboty publiczne	506	624	265	377	442
	podjęcie działalności gospodarczej	191	358	29	93	141
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	225	356	144	164	132
	inne	2	8	8	12	8
rozpoczęcie szkolenia		348	558	77	113	135
rozpoczęcie stażu		536	600	169	294	426
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		228	254	266	320	295

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 123. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	2	1	0	2	1
	roboty publiczne	96	142	52	82	76
	podjęcie działalności gospodarczej	26	60	8	12	46
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	62	101	41	49	31
	inne	1	4	3	5	1
rozpoczęcie szkolenia		120	167	24	49	51
rozpoczęcie stażu		342	397	95	191	246
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		12	11	15	25	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 124. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	7	1	0	0	4
	roboty publiczne	165	183	89	139	155
	podjęcie działalności gospodarczej	20	48	5	14	19
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23	32	19	20	36
	inne	0	0	1	2	4
rozpoczęcie szkolenia		30	79	5	13	18
rozpoczęcie stażu		35	38	13	22	46
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		82	99	117	128	117

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 125. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	6	4	0	0	4
	roboty publiczne	180	205	79	160	192
	podjęcie działalności gospodarczej	74	138	9	54	40
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	64	99	33	56	60
	inne	1	2	3	5	3
rozpoczęcie szkolenia		139	215	25	41	64
rozpoczęcie stażu		144	160	45	99	162
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		189	214	226	239	220

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 126. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 189	1 196	1 201	1 110	969
	25 - 34 lata	1 501	1 502	1 517	1 521	1 590
	35 - 44 lata	993	936	955	1 008	1 044
	45 - 54 lata	1 180	1 098	1 030	989	1 078
	55 - 59 lat	379	442	488	539	606
	60 - 64 lata	61	74	99	122	190
wykształcenie	wyższe	260	276	347	382	375
	policealne i średnie zawodowe	764	773	823	847	908
	średnie ogólnokształcące	774	807	846	853	812
	zasadnicze zawodowe	1 781	1 698	1 611	1 624	1 707
	gimnazjalne i niższe	1 724	1 694	1 663	1 583	1 675
staż pracy	do 1 roku	908	853	913	878	981
	1 - 5 lat	1 292	1 312	1 371	1 349	1 362
	5 - 10 lat	678	747	747	759	809
	10 - 20 lat	696	680	675	733	752
	20 - 30 lat	572	562	532	551	591
	30 lat i więcej	118	120	136	127	141
	bez stażu	1 039	974	916	892	841
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	564	555	499	605	622
	1 - 3 miesiące	1 778	1 778	1 485	1 499	1 413
	3 - 6 miesięcy	1 134	1 010	1 001	1 021	1 002
	6 - 12 miesięcy	829	760	860	739	887
	12 - 24 miesiące	597	792	946	817	864
	powyżej 24 miesięcy	401	353	499	608	689

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 127. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	3 407	3 327	2 022	2 432	2 821

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat gryfiński

Ludność (31.12.2013 r.): 83 880

w tym kobiet: 42 225 (50,3%)
w wieku przedprodukcyjnym: 15 780 (18,8%)
w wieku produkcyjnym: 54 882 (65,4%)
w wieku poprodukcyjnym: 13 218 (15,8%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 8 553

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 558,4

Urbanizacja: 45,5%

Gminy powiatu: Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Stare Czarnowo, Trzcianko – Zdrój, Widuchowa

Tabela 128. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie gryfińskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 478	5 805	5 375	5 502	5 538
w tym kobiet	2 906	3 038	2 969	2 982	2 987
z prawem do zasiłku	996	934	784	938	756
zamieszkali na wsi	3 461	3 610	3 386	3 444	3 431
Stopa bezrobocia (%)	21,1	23,4	21,7	22,2	22,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 129. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	5 423	5 047	5 140	5 183
do 25 roku życia	1 272	1 295	1 163	1 122	1 090
długotrwale bezrobotne	2 402	2 852	3 084	2 991	3 127
powyżej 50 roku życia	1 058	1 228	1 245	1 375	1 324
bez kwalifikacji zawodowych	1 589	1 640	1 585	1 521	1 661
bez doświadczenia zawodowego	1 819	1 771	1 509	1 408	1 376
bez wykształcenia średniego	3 595	3 761	3 458	3 506	3 583
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	736	749	711	785	927
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	948	859	897	948	952
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	99	133	117	116	131
niepełnosprawni	150	204	213	227	218
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 130. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	8 039	8 428	6 251	6 245	6 201
Wyłączenia z ewidencji	6 971	8 101	6 681	6 118	6 165
podjęcia pracy	2 455	2 877	2 810	2 542	2 893
subsydiowanej	519	701	244	206	360
niesubsydiowanej	1 936	2 176	2 566	2 336	2 533

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 131. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	151	225	49	32	55
	roboty publiczne	71	76	0	14	65
	podjęcie działalności gospodarczej	202	264	105	103	166
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	94	134	90	55	73
	inne	1	2	0	2	1
rozpoczęcie szkolenia		527	836	184	231	316
rozpoczęcie stażu		566	913	268	450	540
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		24	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		215	228	90	77	82

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 132. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	58	58	16	13	15
	roboty publiczne	5	9	0	0	13
	podjęcie działalności gospodarczej	39	52	27	20	41
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	24	38	28	15	14
	inne	0	0	0	0	1
rozpoczęcie szkolenia		162	226	89	139	134
rozpoczęcie stażu		320	475	166	291	270
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		10	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		8	7	3	1	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 133. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	27	56	8	6	11
	roboty publiczne	42	28	0	8	21
	podjęcie działalności gospodarczej	17	21	4	8	11
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	5	10	10	8	11
	inne	0	1	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		46	122	7	12	23
rozpoczęcie stażu		36	100	5	26	108
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		3	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		79	89	44	36	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 134. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	71	94	25	14	28
	roboty publiczne	45	45	0	12	42
	podjęcie działalności gospodarczej	56	87	21	27	46
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	15	35	36	26	33
	inne	0	1	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		130	326	82	67	143
rozpoczęcie stażu		215	338	80	185	236
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		10	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		178	193	79	70	73

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 135. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 272	1 295	1 163	1 122	1 090
	25 - 34 lata	1 632	1 665	1 478	1 534	1 549
	35 - 44 lata	989	1 089	1 018	1 002	1 101
	45 - 54 lata	1 121	1 161	1 063	1 042	1 020
	55 - 59 lat	382	487	537	628	590
	60 - 64 lata	82	108	116	174	188
wykształcenie	wyższe	314	375	376	440	420
	policealne i średnie zawodowe	949	991	954	1 000	942
	średnie ogólnokształcące	620	678	587	556	593
	zasadnicze zawodowe	1 665	1 767	1 537	1 600	1 632
	gimnazjalne i niższe	1 930	1 994	1 921	1 906	1 951
staż pracy	do 1 roku	750	843	827	869	879
	1 - 5 lat	1 197	1 301	1 195	1 223	1 316
	5 - 10 lat	643	701	660	691	753
	10 - 20 lat	782	856	821	815	829
	20 - 30 lat	479	538	532	555	514
	30 lat i więcej	130	144	157	275	198
	bez stażu	1 497	1 422	1 183	1 074	1 049
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	590	645	391	453	353
	1 - 3 miesiące	1 169	1 353	922	1 013	869
	3 - 6 miesięcy	1 077	1 008	874	891	895
	6 - 12 miesięcy	1 195	1 063	976	907	1 055
	12 - 24 miesiące	744	1 063	1 263	1 021	1 100
	powyżej 24 miesięcy	703	673	949	1 217	1 266

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 136. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 497	2 017	1 144	1 408	1 661

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat kamiński

Ludność (31.12.2013 r.): 47 947

w tym kobiet: 24 364 (50,8%)
w wieku przedprodukcyjnym: 8 120 (16,9%)
w wieku produkcyjnym: 31 498 (65,7%)
w wieku poprodukcyjnym: 8 329 (17,4%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 7 116

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 259,2

Urbanizacja: 52,3%

Gminy powiatu: Dziwnów, Golczewo, Kamień Pomorski, Międzyzdroje, Świerzno, Wolin

Tabela 137. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie kamińskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 931	4 269	3 951	4 013	3 931
w tym kobiet	2 187	2 308	2 212	2 181	2 144
z prawem do zasiłku	786	899	798	818	795
zamieszkali na wsi	2 121	2 313	2 152	2 162	2 134
Stopa bezrobocia (%)	25,0	27,0	25,3	25,5	25,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 138. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	4 009	3 696	3 767	3 677
do 25 roku życia	814	871	759	752	601
długotrwale bezrobotne	1 886	2 031	2 053	2 020	2 003
powyżej 50 roku życia	984	1 101	1 052	1 119	1 119
bez kwalifikacji zawodowych	1 244	1 310	1 302	1 254	1 233
bez doświadczenia zawodowego	1 278	1 279	1 194	1 154	1 079
bez wykształcenia średniego	2 629	2 830	2 571	2 589	2 465
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	537	577	572	588	591
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	609	573	556	560	562
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	55	56	50	55	49
niepełnosprawni	45	48	54	58	71
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 139. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	5 586	5 806	4 722	4 975	5 056
Wyłączenia z ewidencji	5 371	5 468	5 040	4 913	5 138
podjęcia pracy	2 156	2 289	2 125	2 021	2 280
subsydiowanej	322	440	248	210	275
niesubsydiowanej	1 834	1 849	1 877	1 811	2 005

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 140. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	30	27	26	20	31
	roboty publiczne	209	316	156	155	160
	podjęcie działalności gospodarczej	82	95	65	35	84
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1	2	0	0	0
	inne	0	0	1	0	0
rozpoczęcie szkolenia		182	193	24	206	154
rozpoczęcie stażu		445	447	227	271	359
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		22	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		189	183	91	106	127

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 141. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	3	7	12	6	10
	roboty publiczne	27	62	25	23	29
	podjęcie działalności gospodarczej	13	18	9	5	19
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	0	0	0	0
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		44	33	9	26	64
rozpoczęcie stażu		337	306	129	120	170
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		10	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		17	18	11	11	13

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 142. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	9	7	7	8	6
	roboty publiczne	97	112	54	50	74
	podjęcie działalności gospodarczej	6	9	4	3	5
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	0	0	0	0
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		32	32	4	119	30
rozpoczęcie stażu		6	12	8	73	85
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		65	65	34	44	54

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 143. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	10	4	8	9	11
	roboty publiczne	93	133	82	88	100
	podjęcie działalności gospodarczej	31	25	24	11	31
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	1	0	0	0
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		82	99	4	151	64
rozpoczęcie stażu		88	115	67	141	150
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		9	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		158	144	73	83	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 144. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	814	871	759	752	601
	25 - 34 lata	1 125	1 194	1 112	1 092	1 108
	35 - 44 lata	638	724	701	716	761
	45 - 54 lata	935	955	826	814	753
	55 - 59 lat	355	441	443	493	540
	60 - 64 lata	64	84	110	146	168
wykształcenie	wyższe	192	209	239	247	268
	policealne i średnie zawodowe	703	762	716	745	762
	średnie ogólnokształcące	407	468	425	432	436
	zasadnicze zawodowe	1 028	1 109	1 026	1 048	1 016
	gimnazjalne i niższe	1 601	1 721	1 545	1 541	1 449
staż pracy	do 1 roku	740	808	731	774	752
	1 - 5 lat	815	939	924	897	868
	5 - 10 lat	485	515	462	494	516
	10 - 20 lat	517	540	494	526	534
	20 - 30 lat	412	444	399	410	407
	30 lat i więcej	87	117	110	135	123
	bez stażu	875	906	831	777	731
	bez stażu	875	906	831	777	731
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	312	342	313	397	336
	1 - 3 miesiące	1 285	1 312	1 001	1 137	1 041
	3 - 6 miesięcy	809	803	765	690	703
	6 - 12 miesięcy	516	630	526	564	546
	12 - 24 miesiące	514	685	731	577	648
	powyżej 24 miesięcy	495	497	615	648	657

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 145. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 630	1 239	895	913	1 175

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat kołobrzeski

Ludność (31.12.2013 r.): 79 624

w tym kobiet: 41 326 (51,9%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 14 052 (17,6%)
 w wieku produkcyjnym: 51 080 (64,2%)
 w wieku poprodukcyjnym: 14 492 (18,2%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 12 834

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 512,5

Urbanizacja: 62,0%

Gminy powiatu: Kołobrzeg (miejska), Kołobrzeg (wiejska), Dygowo, Gościno, Rymań, Siemyśl, Ustronie Morskie

Tabela 146. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie kołobrzeskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 590	3 680	3 507	3 308	3 673
w tym kobiet	1 750	1 752	1 774	1 668	1 790
z prawem do zasiłku	641	712	679	728	620
zamieszkali na wsi	1 859	1 878	1 664	1 531	1 604
Stopa bezrobocia (%)	11,8	12,5	12,3	11,9	13,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 147. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 379	3 219	2 994	3 348
do 25 roku życia	708	665	623	547	614
długotrwale bezrobotne	1 345	1 470	1 363	1 117	1 356
powyżej 50 roku życia	938	1 045	1 017	966	1 134
bez kwalifikacji zawodowych	907	917	989	987	1 091
bez doświadczenia zawodowego	1 077	1 003	939	842	945
bez wykształcenia średniego	2 243	2 328	2 123	2 011	2 206
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	400	435	433	416	491
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	397	344	370	370	390
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	53	72	51	67	90
niepełnosprawni	180	166	164	144	158
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 148. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 773	6 452	6 048	6 247	6 481
Wyłączenia z ewidencji	6 104	6 362	6 221	6 446	6 116
podjęcia pracy	2 219	2 387	2 430	2 419	2 607
subsydiowanej	180	288	155	227	219
niesubsydiowanej	2 039	2 099	2 275	2 192	2 388

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 149. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	10	7	4	28	29
	roboty publiczne	23	42	7	17	12
	podjęcie działalności gospodarczej	85	110	34	55	59
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	62	127	109	126	118
	inne	0	2	1	1	1
rozpoczęcie szkolenia		551	153	23	35	77
rozpoczęcie stażu		243	536	94	147	199
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		2	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		201	132	25	23	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 150. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	4	2	3	6	8
	roboty publiczne	2	7	1	1	1
	podjęcie działalności gospodarczej	12	10	2	6	4
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	19	25	32	28	26
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		148	16	4	8	11
rozpoczęcie stażu		184	346	52	92	86
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		12	4	1	2	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 151. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	1	2	0	8	7
	roboty publiczne	13	22	4	5	4
	podjęcie działalności gospodarczej	5	5	4	6	3
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	6	16	8	12	14
	inne	0	1	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		52	24	4	0	22
rozpoczęcie stażu		5	18	12	4	34
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		82	68	14	11	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 152. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	4	2	1	8	7
	roboty publiczne	12	25	3	12	6
	podjęcie działalności gospodarczej	12	13	6	12	9
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	7	23	16	18	17
	inne	0	2	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		149	37	8	6	29
rozpoczęcie stażu		34	90	28	34	55
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		163	109	20	13	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 153. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	708	665	623	547	614
	25 - 34 lata	956	971	950	884	949
	35 - 44 lata	644	656	647	626	671
	45 - 54 lata	800	794	707	672	722
	55 - 59 lat	383	458	438	426	533
	60 - 64 lata	99	136	142	153	184
wykształcenie	wyższe	246	265	313	312	329
	policealne i średnie zawodowe	829	823	796	730	823
	średnie ogólnokształcące	272	264	275	255	315
	zasadnicze zawodowe	1 168	1 228	1 126	1 111	1 176
	gimnazjalne i niższe	1 075	1 100	997	900	1 030
staż pracy	do 1 roku	427	420	379	379	465
	1 - 5 lat	739	755	756	675	761
	5 - 10 lat	443	483	431	449	499
	10 - 20 lat	542	564	521	490	537
	20 - 30 lat	456	492	465	445	487
	30 lat i więcej	109	154	177	198	199
	bez stażu	874	812	778	672	725
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	366	419	385	436	435
	1 - 3 miesiące	1 272	1 197	1 068	1 134	1 005
	3 - 6 miesięcy	667	696	731	739	856
	6 - 12 miesięcy	591	533	541	477	755
	12 - 24 miesiące	421	544	456	314	428
	powyżej 24 miesięcy	273	291	326	208	194

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 154. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 183	1 991	1 648	1 599	1 813

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat Miasto Koszalin

Ludność (31.12.2013 r.): 109 170

w tym kobiet: 57 551 (52,7%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 16 966 (15,5%)
 w wieku produkcyjnym: 68 889 (63,1%)
 w wieku poprodukcyjnym: 23 315 (21,4%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 18 308

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 657,6

Tabela 155. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Koszalin

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 020	5 384	5 510	6 037	5 928
w tym kobiet	2 411	2 721	2 811	2 909	2 835
z prawem do zasiłku	867	912	871	1 001	803
Stopa bezrobocia (%)	10,2	11,0	11,0	12,4	12,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 156. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	4 793	4 944	5 441	5 381
do 25 roku życia	663	623	578	667	640
długotrwale bezrobotne	2 056	2 498	2 845	3 064	3 239
powyżej 50 roku życia	1 557	1 814	1 927	2 067	2 102
bez kwalifikacji zawodowych	879	929	1 166	1 432	1 589
bez doświadczenia zawodowego	938	914	901	987	982
bez wykształcenia średniego	2 765	2 916	2 964	3 264	3 158
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	704	780	856	889	855
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	430	437	490	558	570
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	177	187	197	206	212
niepełnosprawni	361	417	452	473	446
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	2	4	6	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 157. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	8 954	8 838	7 143	7 859	7 879
Wyłączenia z ewidencji	7 814	8 474	7 017	7 332	7 988
podjęcia pracy	3 223	3 368	3 471	3 351	3 693
subsydiowanej	515	672	362	344	420
niesubsydiowanej	2 708	2 696	3 109	3 007	3 273

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 158. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	75	88	45	36	67
	roboty publiczne	28	34	10	9	12
	podjęcie działalności gospodarczej	158	152	68	128	192
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	218	388	211	129	113
	inne	36	10	28	42	36
rozpoczęcie szkolenia		611	733	156	296	191
rozpoczęcie stażu		433	419	275	356	313
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	3	4	11	21
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		150	167	190	128	149

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 159. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	9	12	6	1	9
	roboty publiczne	6	4	0	1	2
	podjęcie działalności gospodarczej	10	11	5	13	11
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	56	82	54	21	17
	inne	5	1	3	3	1
rozpoczęcie szkolenia		74	105	15	56	25
rozpoczęcie stażu		316	266	136	151	132
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	2	3	6
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		9	9	9	3	5

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 160. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	42	42	17	20	24
	roboty publiczne	14	15	6	7	5
	podjęcie działalności gospodarczej	14	10	4	7	15
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	13	54	29	24	13
	inne	7	1	9	12	13
rozpoczęcie szkolenia		111	125	25	50	42
rozpoczęcie stażu		8	8	28	44	51
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	2	2
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		61	49	73	57	68

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 161. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	39	33	24	17	31
	roboty publiczne	6	9	2	0	3
	podjęcie działalności gospodarczej	32	30	16	24	40
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	33	51	40	25	42
	inne	11	5	12	10	17
rozpoczęcie szkolenia		145	192	47	103	61
rozpoczęcie stażu		41	50	62	105	121
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	2	1	7	9
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		121	125	165	114	136

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 162. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	663	623	578	667	640
	25 - 34 lata	1 398	1 484	1 511	1 645	1 556
	35 - 44 lata	886	936	1 017	1 130	1 104
	45 - 54 lata	1 312	1 409	1 309	1 318	1 252
	55 - 59 lat	618	730	836	942	986
	60 - 64 lata	143	202	259	335	390
wykształcenie	wyższe	580	687	775	868	876
	policealne i średnie zawodowe	1 087	1 174	1 155	1 245	1 232
	średnie ogólnokształcące	588	607	616	660	662
	zasadnicze zawodowe	1 172	1 304	1 256	1 372	1 346
	gimnazjalne i niższe	1 593	1 612	1 708	1 892	1 812
staż pracy	do 1 roku	879	937	891	901	939
	1 - 5 lat	993	1 041	1 075	1 254	1 156
	5 - 10 lat	673	720	754	851	821
	10 - 20 lat	899	1 010	1 053	1 123	1 140
	20 - 30 lat	692	778	811	848	857
	30 lat i więcej	222	258	291	369	344
	bez stażu	662	640	635	691	671
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	548	462	370	534	571
	1 - 3 miesiące	1 236	1 214	1 082	1 175	1 004
	3 - 6 miesięcy	1 090	1 058	929	995	937
	6 - 12 miesięcy	956	1 140	1 150	1 159	1 138
	12 - 24 miesiące	572	916	1 119	1 058	1 062
	powyżej 24 miesięcy	618	594	860	1 116	1 216

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 163. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
		2 469	5 280	3 406	3 320

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat koszaliński

Ludność (31.12.2013 r.): 65 981

w tym kobiet: 33 029 (50,1%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 12 732 (19,3%)
 w wieku produkcyjnym: 43 741 (66,3%)
 w wieku poprodukcyjnym: 9 508 (14,4%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 7 062

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 614,5

Urbanizacja: 21,1%

Gminy powiatu: Będzino, Biesiekierz, Bobolice, Manowo, Mielno, Polanów, Sianów, Świeszyno

Tabela 164. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie koszalińskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	5 121	5 509	5 483	5 740	5 925
w tym kobiet	2 747	2 954	3 046	3 141	3 183
z prawem do zasiłku	1 548	1 438	1 368	1 384	1 189
zamieszkali na wsi	4 032	4 360	4 359	4 592	4 710
Stopa bezrobocia (%)	24,5	26,7	26,9	28,1	28,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 165. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	5 178	5 133	5 383	5 602
do 25 roku życia	1 025	1 044	976	958	951
długotrwale bezrobotne	2 182	2 612	2 873	2 987	3 286
powyżej 50 roku życia	1 198	1 342	1 427	1 547	1 645
bez kwalifikacji zawodowych	1 302	1 420	1 599	1 777	2 020
bez doświadczenia zawodowego	1 096	1 130	1 135	1 173	1 182
bez wykształcenia średniego	3 777	4 004	3 886	4 010	4 159
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	698	779	793	886	895
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	630	657	658	775	813
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	67	96	87	100	137
niepełnosprawni	237	258	250	251	266
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 166. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	7 865	7 626	7 029	7 051	7 389
Wyłączenia z ewidencji	6 969	7 238	7 055	6 794	7 204
podjęcia pracy	3 055	3 234	3 565	3 297	3 625
subsydiowanej	645	780	457	489	531
niesubsydiowanej	2 410	2 454	3 108	2 808	3 094

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 167. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	226	192	88	96	154
	roboty publiczne	220	311	221	223	183
	podjęcie działalności gospodarczej	77	74	31	66	81
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	108	203	110	102	112
	inne	14	0	7	2	1
rozpoczęcie szkolenia		337	388	109	188	189
rozpoczęcie stażu		403	393	235	334	299
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		16	0	1	7	10
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		301	295	463	434	437

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 168. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	37	40	19	7	20
	roboty publiczne	19	32	1	9	29
	podjęcie działalności gospodarczej	14	10	2	7	9
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	30	59	39	32	27
	inne	3	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		81	97	35	78	70
rozpoczęcie stażu		312	290	117	157	158
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	1	3	5
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		17	11	36	28	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 169. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	91	75	37	46	94
	roboty publiczne	83	109	135	137	81
	podjęcie działalności gospodarczej	8	4	4	6	7
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	13	19	10	11	10
	inne	3	0	1	1	1
rozpoczęcie szkolenia		43	30	13	16	22
rozpoczęcie stażu		13	11	59	62	55
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		4	0	0	1	1
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		100	66	156	157	167

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 170. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	123	91	50	70	87
	roboty publiczne	105	187	164	140	125
	podjęcie działalności gospodarczej	24	14	11	15	30
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	31	43	28	35	39
	inne	2	0	1	1	0
rozpoczęcie szkolenia		83	100	40	61	56
rozpoczęcie stażu		90	78	87	171	129
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	1	4	3
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		249	191	374	350	373

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 171. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 025	1 044	976	958	951
	25 - 34 lata	1 355	1 520	1 526	1 611	1 626
	35 - 44 lata	985	1 029	1 012	1 108	1 175
	45 - 54 lata	1 270	1 290	1 256	1 231	1 216
	55 - 59 lat	408	496	567	653	730
	60 - 64 lata	78	130	146	179	227
wykształcenie	wyższe	198	252	319	365	367
	policealne i średnie zawodowe	753	781	816	856	901
	średnie ogólnokształcące	393	472	462	509	498
	zasadnicze zawodowe	1 453	1 584	1 524	1 582	1 606
	gimnazjalne i niższe	2 324	2 420	2 362	2 428	2 553
staż pracy	do 1 roku	766	784	774	797	905
	1 - 5 lat	1 140	1 256	1 225	1 276	1 302
	5 - 10 lat	716	827	820	881	917
	10 - 20 lat	901	977	980	1 062	1 092
	20 - 30 lat	646	662	666	683	704
	30 lat i więcej	124	153	178	200	185
	bez stażu	828	850	840	841	820
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	549	435	522	529	739
	1 - 3 miesiące	1 198	1 233	1 191	1 307	1 194
	3 - 6 miesięcy	1 106	1 075	895	872	853
	6 - 12 miesięcy	1 031	1 088	1 088	1 109	1 030
	12 - 24 miesiące	650	1 065	1 032	1 004	1 048
	powyżej 24 miesięcy	587	613	755	919	1 061

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 172. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 491	1 591	1 541	1 456	1 449

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat łobeski

Ludność (31.12.2013 r.): 37 966

w tym kobiet: 19 120 (50,4%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 7 097 (18,7%)
 w wieku produkcyjnym: 24 352 (64,1%)
 w wieku poprodukcyjnym: 6 517 (17,2%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 3 335

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 369,5

Urbanizacja: 52,8%

Gminy powiatu: Dobra, Łobez, Radowo Małe, Resko, Węgorzyno

Tabela 173. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie łobeskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 550	3 223	3 489	3 432	3 270
w tym kobiet	1 902	1 729	1 888	1 794	1 717
z prawem do zasiłku	836	563	584	649	416
zamieszkali na wsi	2 002	1 782	1 930	1 972	1 873
Stopa bezrobocia (%)	30,5	27,6	29,3	29,8	28,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 174. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 100	3 347	3 281	3 148
do 25 roku życia	796	659	699	615	569
długotrwale bezrobotne	1 499	1 641	2 005	1 941	1 876
powyżej 50 roku życia	742	744	825	811	867
bez kwalifikacji zawodowych	1 476	1 227	1 475	1 482	1 445
bez doświadczenia zawodowego	1 104	951	1 028	939	947
bez wykształcenia średniego	2 514	2 274	2 416	2 406	2 235
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	448	417	496	493	501
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	615	556	616	606	569
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	33	30	33	34	57
niepełnosprawni	24	28	27	40	37
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 175. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 041	5 294	4 285	4 237	4 577
Wyłączenia z ewidencji	5 071	5 621	4 019	4 294	4 739
podjęcia pracy	1 968	2 152	1 850	1 876	2 249
subsydiowanej	396	528	154	238	195
niesubsydiowanej	1 572	1 624	1 696	1 638	2 054

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 176. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	65	42	44	80	44
	roboty publiczne	133	177	15	39	34
	podjęcie działalności gospodarczej	140	208	56	70	58
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	58	99	39	47	59
	inne	0	2	0	2	0
rozpoczęcie szkolenia		353	298	93	218	198
rozpoczęcie stażu		673	1 014	106	321	407
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		88	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		33	125	140	128	125

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 177. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	10	12	5	8	4
	roboty publiczne	11	8	1	4	1
	podjęcie działalności gospodarczej	32	47	16	13	12
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	13	19	7	16	12
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		102	93	33	71	61
rozpoczęcie stażu		263	380	54	143	167
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		20	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		2	10	15	9	7

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 178. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	25	13	21	35	18
	roboty publiczne	73	109	10	24	19
	podjęcie działalności gospodarczej	9	21	7	16	8
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	7	12	4	6	10
	inne	0	0	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		45	27	16	26	19
rozpoczęcie stażu		68	172	10	80	86
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		19	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		5	37	37	44	40

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 179. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	18	13	27	33	15
	roboty publiczne	57	83	12	25	29
	podjęcie działalności gospodarczej	43	64	14	31	22
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	8	25	10	26	18
	inne	0	0	0	2	0
rozpoczęcie szkolenia		168	112	36	69	73
rozpoczęcie stażu		263	393	34	164	196
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		40	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		22	82	101	110	105

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 180. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	796	659	699	615	569
	25 - 34 lata	969	871	960	987	900
	35 - 44 lata	669	619	650	682	622
	45 - 54 lata	793	755	773	709	694
	55 - 59 lat	273	259	318	346	377
	60 - 64 lata	50	60	89	93	108
wykształcenie	wyższe	135	131	134	162	174
	policealne i średnie zawodowe	427	378	473	454	464
	średnie ogólnokształcące	474	440	466	410	397
	zasadnicze zawodowe	1 054	982	1 065	1 077	982
	gimnazjalne i niższe	1 460	1 292	1 351	1 329	1 253
staż pracy	do 1 roku	554	486	519	523	595
	1 - 5 lat	778	714	778	824	726
	5 - 10 lat	442	418	477	496	462
	10 - 20 lat	457	431	480	432	417
	20 - 30 lat	362	338	353	330	297
	30 lat i więcej	63	76	67	95	101
	bez stażu	894	760	815	732	672
	czas pozostawania bez pracy	340	390	394	383	357
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	340	390	394	383	357
	1 - 3 miesiące	933	871	621	618	614
	3 - 6 miesięcy	826	527	539	512	526
	6 - 12 miesięcy	728	555	735	614	553
	12 - 24 miesiące	488	623	750	738	596
	powyżej 24 miesięcy	235	257	450	567	624

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 181. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
		1 506	2 192	773	998

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat myśliborski

Ludność (31.12.2013 r.): 67 698

w tym kobiet: 34 285 (50,6%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 12 605 (18,6%)
 w wieku produkcyjnym: 43 765 (64,6%)
 w wieku poprodukcyjnym: 11 328 (16,7%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 6 864

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 568,4

Urbanizacja: 59,0%

Gminy powiatu: Barlinek, Boleszkowice, Dębno, Myślibórz, Nowogródek Pomorski

Tabela 182. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie myśliborskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 747	3 751	3 662	4 097	4 131
w tym kobiet	1 992	2 050	2 053	2 197	2 250
z prawem do zasiłku	768	528	464	558	446
zamieszkali na wsi	1 773	1 858	1 779	1 957	2 011
Stopa bezrobocia (%)	16,5	16,9	16,3	18,9	18,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 183. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 499	3 436	3 837	3 890
do 25 roku życia	866	919	773	817	795
długotrwale bezrobotne	1 307	1 394	1 806	1 999	2 158
powyżej 50 roku życia	858	883	901	1 041	1 087
bez kwalifikacji zawodowych	1 009	1 035	1 307	1 341	1 401
bez doświadczenia zawodowego	935	969	925	970	999
bez wykształcenia średniego	2 398	2 397	2 373	2 679	2 689
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	498	553	551	629	630
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	497	522	568	614	637
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	45	51	60	72	78
niepełnosprawni	170	192	208	230	236
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	15	10	6	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 184. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 982	7 914	5 434	5 806	6 048
Wyłączenia z ewidencji	6 241	7 910	5 523	5 371	6 014
podjęcia pracy	2 541	2 785	2 318	2 110	2 399
subsydiowanej	457	545	153	165	263
niesubsydiowanej	2 084	2 240	2 165	1 945	2 136

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 185. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	96	86	45	32	56
	roboty publiczne	218	276	55	57	111
	podjęcie działalności gospodarczej	143	168	47	59	74
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	15	6	17	22
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		465	614	136	233	372
rozpoczęcie stażu		567	787	211	400	688
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		11	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		74	158	55	136	160

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 186. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	29	25	14	7	17
	roboty publiczne	10	16	3	2	3
	podjęcie działalności gospodarczej	25	30	10	15	11
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	2	2	5	1
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		139	145	51	92	110
rozpoczęcie stażu		423	450	111	238	368
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		7	10	3	12	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 187. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	29	33	11	11	17
	roboty publiczne	111	129	29	36	69
	podjęcie działalności gospodarczej	9	10	3	9	3
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	1	1	2	2
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		43	98	26	32	161
rozpoczęcie stażu		18	83	43	35	147
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		23	54	19	51	61

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 188. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	30	23	11	13	21
	roboty publiczne	116	105	21	33	71
	podjęcie działalności gospodarczej	16	40	8	18	13
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0	0	1	5	7
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		104	180	25	68	162
rozpoczęcie stażu		142	226	72	156	291
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		6	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		54	103	35	112	135

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 189. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	866	919	773	817	795
	25 - 34 lata	1 047	1 031	1 065	1 168	1 097
	35 - 44 lata	611	596	612	743	782
	45 - 54 lata	868	778	732	767	792
	55 - 59 lat	309	349	389	483	497
	60 - 64 lata	46	78	91	119	168
wykształcenie	wyższe	266	284	301	296	314
	policealne i średnie zawodowe	751	728	674	808	832
	średnie ogólnokształcące	332	342	314	314	296
	zasadnicze zawodowe	1 106	1 071	1 039	1 183	1 179
	gimnazjalne i niższe	1 292	1 326	1 334	1 496	1 510
staż pracy	do 1 roku	417	436	511	524	540
	1 - 5 lat	870	912	876	1 002	980
	5 - 10 lat	482	474	479	553	586
	10 - 20 lat	589	579	554	615	609
	20 - 30 lat	466	422	386	460	442
	30 lat i więcej	165	140	124	170	178
	bez stażu	758	788	732	773	796
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	472	584	364	405	391
	1 - 3 miesiące	1 108	1 205	717	877	872
	3 - 6 miesięcy	704	696	690	728	717
	6 - 12 miesięcy	706	643	738	822	788
	12 - 24 miesiące	439	404	845	674	721
	powyżej 24 miesięcy	318	219	308	591	642

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 190. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 553	2 944	1 674	1 453	1 808

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat policki

Ludność (31.12.2013 r.): 74 483

w tym kobiet: 37 786 (50,7%)

w wieku przedprodukcyjnym: 15 265 (20,5%)

w wieku produkcyjnym: 50 007 (67,1%)

w wieku poprodukcyjnym: 9 211 (12,4%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 10 096

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 018,9

Urbanizacja: 46,8%

Gminy powiatu: Dobra (Szczecińska), Kołbaskowo, Nowe Warpno, Police

Tabela 191. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie polickim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 857	4 138	4 022	3 823	3 740
w tym kobiet	2 042	2 235	2 263	2 161	2 095
z prawem do zasiłku	587	514	503	441	389
zamieszkali na wsi	1 578	1 750	1 750	1 793	1 815
Stopa bezrobocia (%)	16,2	16,1	15,6	14,7	14,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 192. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 870	3 726	3 521	3 426
do 25 roku życia	741	716	570	528	482
długotrwale bezrobotne	1 699	2 048	2 181	2 122	2 013
powyżej 50 roku życia	903	1 038	1 104	1 060	1 077
bez kwalifikacji zawodowych	1 445	1 494	1 589	1 423	1 287
bez doświadczenia zawodowego	1 415	1 544	1 374	1 254	1 203
bez wykształcenia średniego	2 416	2 595	2 479	2 256	2 224
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	545	560	572	576	573
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	537	502	573	582	552
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	99	111	117	113	121
niepełnosprawni	79	85	107	123	118
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 193. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	5 609	5 847	4 758	4 614	5 006
Wyłączenia z ewidencji	4 715	5 566	4 874	4 813	4 877
podjęcia pracy	1 721	2 036	2 024	1 934	2 121
subsydiowanej	401	488	196	183	212
niesubsydiowanej	1 320	1 548	1 828	1 751	1 909

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 194. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	51	58	20	16	5
	roboty publiczne	194	218	86	108	88
	podjęcie działalności gospodarczej	95	148	55	50	106
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	60	60	35	9	11
	inne	1	4	0	0	2
rozpoczęcie szkolenia		476	533	111	161	222
rozpoczęcie stażu		322	477	125	278	260
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		135	153	130	143	94

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 195. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	21	10	5	4	2
	roboty publiczne	24	35	12	8	8
	podjęcie działalności gospodarczej	9	16	4	6	11
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	20	22	14	2	2
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		108	115	18	52	69
rozpoczęcie stażu		202	275	59	128	120
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		13	11	10	12	11

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 196. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	7	11	8	3	1
	roboty publiczne	67	66	27	45	39
	podjęcie działalności gospodarczej	3	6	7	2	6
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	7	4	2	1	2
	inne	0	0	0	0	2
rozpoczęcie szkolenia		67	76	14	34	45
rozpoczęcie stażu		7	23	5	42	23
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		51	57	49	50	36

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 197. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	15	24	9	4	1
	roboty publiczne	77	80	18	51	41
	podjęcie działalności gospodarczej	26	42	16	17	23
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	9	10	12	4	2
	inne	1	3	0	0	1
rozpoczęcie szkolenia		173	180	40	43	87
rozpoczęcie stażu		60	129	38	108	92
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		98	119	111	114	71

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 198. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	741	716	570	528	482
	25 - 34 lata	1 235	1 303	1 236	1 182	1 107
	35 - 44 lata	640	750	796	748	758
	45 - 54 lata	820	834	826	762	710
	55 - 59 lat	352	437	455	448	495
	60 - 64 lata	69	98	139	155	188
wykształcenie	wyższe	376	448	474	499	501
	policealne i średnie zawodowe	712	723	751	722	654
	średnie ogólnokształcące	353	372	318	346	361
	zasadnicze zawodowe	944	1 065	971	859	877
	gimnazjalne i niższe	1 472	1 530	1 508	1 397	1 347
staż pracy	do 1 roku	646	659	640	635	664
	1 - 5 lat	765	763	774	749	702
	5 - 10 lat	433	461	469	450	468
	10 - 20 lat	389	434	432	441	424
	20 - 30 lat	421	485	504	468	479
	30 lat i więcej	77	95	100	104	100
	bez stażu	1 126	1 241	1 103	976	903
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	343	343	301	238	247
	1 - 3 miesiące	810	879	657	626	715
	3 - 6 miesięcy	714	630	613	621	578
	6 - 12 miesięcy	806	838	818	723	691
	12 - 24 miesiące	516	812	836	726	622
	powyżej 24 miesięcy	668	636	797	889	887

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 199. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 301	1 047	857	1 094	903

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat pyrzycki

Ludność (31.12.2013 r.): 40 532

w tym kobiet: 20 245 (49,9%)
w wieku przedprodukcyjnym: 7 539 (18,6%)
w wieku produkcyjnym: 26 142 (64,5%)
w wieku poprodukcyjnym: 6 851 (16,9%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 3 632

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 389,3

Urbanizacja: 41,7%

Gminy powiatu: Bielice, Kozielice, Lipiany, Przelewice, Pyrzyce, Warnice

Tabela 200. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie pyrzyckim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 810	3 709	3 617	3 680	3 615
w tym kobiet	1 931	1 907	1 906	1 961	1 918
z prawem do zasiłku	759	561	536	576	452
zamieszkali na wsi	2 409	2 308	2 245	2 319	2 320
Stopa bezrobocia (%)	27,9	28,3	27,8	28,5	27,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 201. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 494	3 416	3 436	3 437
do 25 roku życia	917	804	741	717	666
długotrwale bezrobotne	1 783	2 123	2 204	2 179	2 236
powyżej 50 roku życia	728	833	846	863	887
bez kwalifikacji zawodowych	999	940	944	919	956
bez doświadczenia zawodowego	1 282	1 207	1 138	1 098	1 030
bez wykształcenia średniego	2 397	2 402	2 320	2 359	2 323
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	424	396	425	454	456
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	522	526	539	554	558
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	56	55	65	59	74
niepełnosprawni	48	56	58	65	80
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 202. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	5 343	5 252	4 233	4 603	4 278
Wyłączenia z ewidencji	4 307	5 353	4 325	4 540	4 343
podjęcia pracy	1 657	2 012	2 067	1 862	1 934
subsydiowanej	338	414	174	190	242
niesubsydiowanej	1 319	1 598	1 893	1 672	1 692

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 203. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	138	126	92	101	104
	roboty publiczne	81	117	31	33	59
	podjęcie działalności gospodarczej	98	113	32	38	66
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	21	58	18	15	11
	inne	0	0	1	3	2
rozpoczęcie szkolenia		296	519	129	163	271
rozpoczęcie stażu		759	1 059	339	592	601
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		10	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		178	166	137	174	194

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 204. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	33	25	26	20	16
	roboty publiczne	0	25	4	5	4
	podjęcie działalności gospodarczej	10	20	10	9	21
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3	20	8	4	4
	inne	0	0	1	1	0
rozpoczęcie szkolenia		92	167	49	51	112
rozpoczęcie stażu		477	667	193	327	288
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		2	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		7	6	3	9	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 205. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	33	41	22	38	41
	roboty publiczne	41	30	17	13	24
	podjęcie działalności gospodarczej	11	9	4	4	8
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2	3	0	1	2
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		25	35	11	10	25
rozpoczęcie stażu		33	54	18	48	93
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		3	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		73	65	54	77	76

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 206. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	45	49	32	39	46
	roboty publiczne	54	62	13	20	32
	podjęcie działalności gospodarczej	32	34	14	14	20
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2	13	6	6	3
	inne	0	0	1	0	2
rozpoczęcie szkolenia		133	217	56	74	106
rozpoczęcie stażu		243	334	130	258	300
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		9	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		147	139	112	146	160

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 207. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	917	804	741	717	666
	25 - 34 lata	1 119	1 044	1 054	1 078	1 033
	35 - 44 lata	706	726	690	721	732
	45 - 54 lata	742	725	670	670	652
	55 - 59 lat	269	325	362	389	399
	60 - 64 lata	57	85	100	105	133
wykształcenie	wyższe	208	214	242	254	239
	policealne i średnie zawodowe	703	637	635	659	671
	średnie ogólnokształcące	502	456	420	408	382
	zasadnicze zawodowe	1 137	1 134	1 100	1 202	1 146
	gimnazjalne i niższe	1 260	1 268	1 220	1 157	1 177
staż pracy	do 1 roku	1 089	1 057	1 035	1 035	1 020
	1 - 5 lat	989	918	899	915	909
	5 - 10 lat	298	307	334	396	401
	10 - 20 lat	227	258	281	287	288
	20 - 30 lat	179	197	165	181	194
	30 lat i więcej	63	72	87	82	68
	bez stażu	965	900	816	784	735
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	308	331	292	318	244
	1 - 3 miesiące	1 034	935	485	751	592
	3 - 6 miesięcy	658	511	655	638	556
	6 - 12 miesięcy	787	581	628	585	656
	12 - 24 miesiące	540	805	789	590	736
	powyżej 24 miesięcy	483	546	768	798	831

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 208. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 701	1 976	1 349	1 606	1 457

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat sławieński

Ludność (31.12.2013 r.): 57 855

w tym kobiet: 29 352 (50,7%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 11 194 (19,3%)
 w wieku produkcyjnym: 37 124 (64,2%)
 w wieku poprodukcyjnym: 9 537 (16,5%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 5 908

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 591,4

Urbanizacja: 46,9%

Gminy powiatu: Darłowo (miejska), Darłowo (wiejska), Sławno (miejska), Sławno (wiejska), Malechowo, Postomino

Tabela 209. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie sławieńskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 761	4 231	4 575	5 205	4 747
w tym kobiet	1 894	2 102	2 313	2 600	2 337
z prawem do zasiłku	774	997	1 116	1 158	919
zamieszkali na wsi	1 912	2 248	2 499	2 844	2 575
Stopa bezrobocia (%)	19,7	22,6	24,8	27,2	25,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 210. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 951	4 271	4 834	4 426
do 25 roku życia	690	774	858	964	819
długotrwale bezrobotne	1 469	1 850	2 154	2 606	2 506
powyżej 50 roku życia	1 069	1 202	1 288	1 461	1 433
bez kwalifikacji zawodowych	1 324	1 403	1 619	1 844	1 734
bez doświadczenia zawodowego	677	744	776	891	807
bez wykształcenia średniego	2 549	2 855	3 055	3 480	3 093
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	376	419	470	568	557
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	315	314	393	473	461
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	76	108	106	130	125
niepełnosprawni	266	280	280	309	281
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	12	4	3	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 211. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 904	6 921	6 226	6 183	6 637
Wyłączenia z ewidencji	6 064	6 451	5 882	5 553	7 095
podjęcia pracy	2 880	3 122	3 191	3 094	3 805
subsydiowanej	443	576	234	244	353
niesubsydiowanej	2 437	2 546	2 957	2 850	3 452

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 212. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	64	93	50	83	103
	roboty publiczne	0	0	0	0	49
	podjęcie działalności gospodarczej	155	181	63	61	135
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	224	302	120	99	64
	inne	0	0	1	1	2
rozpoczęcie szkolenia		388	507	191	151	361
rozpoczęcie stażu		311	241	215	297	492
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		123	111	186	166	197

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 213. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	13	17	13	11	44
	roboty publiczne	0	0	0	0	5
	podjęcie działalności gospodarczej	21	33	6	7	22
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	78	81	28	44	20
	inne	0	0	1	0	0
rozpoczęcie szkolenia		90	152	38	45	141
rozpoczęcie stażu		253	178	134	197	259
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		6	5	6	7	5

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 214. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	36	47	13	52	25
	roboty publiczne	0	0	0	0	22
	podjęcie działalności gospodarczej	15	18	9	11	9
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	21	30	14	7	12
	inne	0	0	0	0	1
rozpoczęcie szkolenia		50	78	56	36	75
rozpoczęcie stażu		8	6	16	19	66
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		45	48	86	79	98

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 215. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	24	41	23	63	55
	roboty publiczne	0	0	0	0	32
	podjęcie działalności gospodarczej	29	26	23	25	47
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	27	54	29	26	25
	inne	0	0	1	0	1
rozpoczęcie szkolenia		110	133	90	62	175
rozpoczęcie stażu		50	41	57	89	210
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		108	97	154	146	175

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 216. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	690	774	858	964	819
	25 - 34 lata	923	1 052	1 154	1 333	1 161
	35 - 44 lata	665	803	851	1 023	951
	45 - 54 lata	1 004	1 011	1 015	1 072	939
	55 - 59 lat	403	483	550	641	635
	60 - 64 lata	76	108	147	172	242
wykształcenie	wyższe	165	229	274	337	335
	policealne i średnie zawodowe	668	743	792	866	801
	średnie ogólnokształcące	379	404	454	522	518
	zasadnicze zawodowe	1 102	1 259	1 406	1 589	1 456
	gimnazjalne i niższe	1 447	1 596	1 649	1 891	1 637
staż pracy	do 1 roku	462	496	543	634	635
	1 - 5 lat	901	1 026	1 126	1 306	1 115
	5 - 10 lat	607	675	756	873	824
	10 - 20 lat	678	770	830	945	872
	20 - 30 lat	531	579	593	632	578
	30 lat i więcej	122	159	180	194	195
	bez stażu	460	526	547	621	528
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	454	575	549	567	675
	1 - 3 miesiące	1 092	1 081	1 161	1 115	1 133
	3 - 6 miesięcy	751	844	883	921	748
	6 - 12 miesięcy	700	690	749	897	662
	12 - 24 miesiące	453	709	747	964	725
	powyżej 24 miesięcy	311	332	486	741	804

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 217. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	1 673	1 494	1 501	1 364	2 018

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat stargardzki

Ludność (31.12.2013 r.): 120 726

w tym kobiet: 61 491 (50,9%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 21 952 (18,2%)
 w wieku produkcyjnym: 78 468 (65,0%)
 w wieku poprodukcyjnym: 20 306 (16,8%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 12 407

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 581,2

Urbanizacja: 65,0%

Gminy powiatu: Stargard Szczeciński (miejska), Stargard Szczeciński (wiejska), Chociwel, Dobrzany, Dolice, Ińsko, Kobyłanka, Marianowo, Stara Dąbrowa, Suchań

Tabela 218. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie stargardzkim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	7 639	7 631	7 605	7 452	7 315
w tym kobiet	4 187	4 154	4 297	4 098	3 949
z prawem do zasiłku	1 879	1 485	1 481	1 568	1 237
zamieszkali na wsi	3 105	3 183	3 191	3 226	3 208
Stopa bezrobocia (%)	20,2	20,2	20,1	20,0	19,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 219. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	6 957	6 951	6 780	6 713
do 25 roku życia	1 943	1 836	1 599	1 539	1 351
długotrwale bezrobotne	2 783	3 433	3 865	3 747	3 784
powyżej 50 roku życia	1 406	1 592	1 683	1 723	1 886
bez kwalifikacji zawodowych	2 273	2 236	2 454	2 322	2 283
bez doświadczenia zawodowego	2 291	2 267	2 049	1 881	1 779
bez wykształcenia średniego	4 462	4 459	4 508	4 321	4 286
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	853	950	1 048	983	995
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	906	931	987	992	944
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	118	138	183	162	221
niepełnosprawni	292	359	454	464	467
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	7	6	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 220. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	12 289	11 620	9 486	9 312	9 549
Wyłączenia z ewidencji	9 892	11 628	9 512	9 465	9 686
podjęcia pracy	3 969	4 973	4 356	4 426	4 784
subsydiowanej	529	769	282	427	471
niesubsydiowanej	3 440	4 204	4 074	3 999	4 313

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 221. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	93	105	39	47	52
	roboty publiczne	121	254	63	123	199
	podjęcie działalności gospodarczej	221	275	113	150	117
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	76	135	57	57	47
	inne	18	0	10	50	56
rozpoczęcie szkolenia		455	542	113	202	263
rozpoczęcie stażu		885	1 145	287	581	665
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		141	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		345	422	295	381	372

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 222. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	39	46	10	11	8
	roboty publiczne	24	43	8	18	29
	podjęcie działalności gospodarczej	32	50	24	22	25
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	30	45	14	19	8
	inne	2	0	3	4	4
rozpoczęcie szkolenia		124	177	33	61	74
rozpoczęcie stażu		563	680	149	316	329
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		27	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		24	34	34	29	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 223. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	26	15	7	15	17
	roboty publiczne	39	81	26	45	85
	podjęcie działalności gospodarczej	14	26	11	17	7
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	9	12	7	11	13
	inne	6	0	1	7	16
rozpoczęcie szkolenia		72	49	11	27	36
rozpoczęcie stażu		92	81	34	72	116
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		17	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		109	138	92	137	136

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 224. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	31	44	25	23	24
	roboty publiczne	64	121	30	72	117
	podjęcie działalności gospodarczej	82	86	34	56	34
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	16	33	19	17	16
	inne	13	0	10	39	39
rozpoczęcie szkolenia		216	169	25	47	81
rozpoczęcie stażu		255	366	110	262	298
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		86	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		239	293	222	291	286

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 225. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 943	1 836	1 599	1 539	1 351
	25 - 34 lata	2 265	2 251	2 246	2 155	2 036
	35 - 44 lata	1 365	1 296	1 423	1 414	1 434
	45 - 54 lata	1 476	1 541	1 482	1 394	1 357
	55 - 59 lat	522	587	715	756	895
	60 - 64 lata	68	120	140	194	242
wykształcenie	wyższe	627	702	742	772	742
	policealne i średnie zawodowe	1 528	1 479	1 472	1 488	1 423
	średnie ogólnokształcące	1 022	991	883	871	864
	zasadnicze zawodowe	2 051	1 983	1 977	1 922	1 861
	gimnazjalne i niższe	2 411	2 476	2 531	2 399	2 425
staż pracy	do 1 roku	1 620	1 620	1 633	1 567	1 622
	1 - 5 lat	1 669	1 654	1 675	1 656	1 570
	5 - 10 lat	823	812	888	906	879
	10 - 20 lat	976	962	1 027	989	1 016
	20 - 30 lat	723	753	734	773	734
	30 lat i więcej	244	241	249	301	333
	bez stażu	1 584	1 589	1 399	1 260	1 161
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	740	790	711	631	585
	1 - 3 miesiące	1 980	1 924	1 316	1 443	1 288
	3 - 6 miesięcy	1 569	1 303	1 315	1 294	1 242
	6 - 12 miesięcy	1 895	1 495	1 680	1 442	1 524
	12 - 24 miesiące	1 005	1 560	1 618	1 427	1 413
	powyżej 24 miesięcy	450	559	965	1 215	1 263

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 226. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 134	2 817	1 519	1 926	1 996

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat szczecinecki

Ludność (31.12.2013 r.): 79 104

w tym kobiet: 40 545 (51,3%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 14 626 (18,5%)
 w wieku produkcyjnym: 50 634 (64,0%)
 w wieku poprodukcyjnym: 13 844 (17,5%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 7 903

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 560,8

Urbanizacja: 65,2%

Gminy powiatu: Szczecinek (miejska), Szczecinek (wiejska), Barwice, Biały Bór, Borne Sulinowo, Grzmiąca

Tabela 227. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie szczecineckim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	7 303	7 298	7 461	7 390	7 326
w tym kobiet	3 891	3 999	4 131	4 006	3 990
z prawem do zasiłku	1 954	1 710	1 680	1 590	1 461
zamieszkali na wsi	3 430	3 354	3 488	3 430	3 405
Stopa bezrobocia (%)	25,7	26,4	27,0	27,6	27,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 228. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	6 734	6 925	6 803	6 867
do 25 roku życia	1 413	1 449	1 502	1 391	1 286
długotrwale bezrobotne	3 616	3 749	3 994	4 075	4 110
powyżej 50 roku życia	1 724	1 738	1 903	1 839	1 917
bez kwalifikacji zawodowych	2 171	2 119	2 434	2 367	2 387
bez doświadczenia zawodowego	1 512	1 429	1 504	1 463	1 429
bez wykształcenia średniego	4 770	4 679	4 595	4 499	4 464
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	831	899	859	919	993
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	761	730	759	813	823
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	100	122	128	135	161
niepełnosprawni	421	404	451	424	484
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 229. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	11 733	11 934	9 391	9 367	9 982
Wyłączenia z ewidencji	10 913	11 939	9 228	9 438	10 046
podjęcia pracy	4 973	5 903	4 516	4 560	5 171
subsydiowanej	1 750	2 670	820	1 192	1 212
niesubsydiowanej	3 223	3 233	3 696	3 368	3 959

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 230. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	319	495	151	242	286
	roboty publiczne	1 006	1 604	507	712	710
	podjęcie działalności gospodarczej	220	340	92	124	118
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	204	230	70	111	98
	inne	1	1	0	3	0
rozpoczęcie szkolenia		561	592	260	187	375
rozpoczęcie stażu		605	762	320	512	573
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		33	6	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		255	293	265	291	280

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 231. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	107	118	47	60	60
	roboty publiczne	94	232	50	70	68
	podjęcie działalności gospodarczej	26	39	7	18	7
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	30	49	12	17	14
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		100	144	65	60	136
rozpoczęcie stażu		489	608	228	330	342
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		14	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		4	7	20	25	11

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 232. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	81	159	31	104	94
	roboty publiczne	354	525	198	313	386
	podjęcie działalności gospodarczej	19	31	21	23	21
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	17	22	11	46	34
	inne	0	1	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		91	101	49	25	58
rozpoczęcie stażu		1	13	19	62	87
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		11	11	59	62	58

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 233. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	106	213	72	104	171
	roboty publiczne	588	835	342	501	392
	podjęcie działalności gospodarczej	58	88	40	50	35
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	45	56	49	43	34
	inne	1	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		226	251	134	54	107
rozpoczęcie stażu		117	145	105	188	244
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		13	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		123	93	217	254	243

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 234. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 413	1 449	1 502	1 391	1 286
	25 - 34 lata	1 905	1 885	1 940	1 936	1 872
	35 - 44 lata	1 458	1 474	1 446	1 509	1 532
	45 - 54 lata	1 857	1 708	1 596	1 574	1 487
	55 - 59 lat	553	638	777	770	919
	60 - 64 lata	117	144	200	210	230
wykształcenie	wyższe	347	408	481	515	513
	policealne i średnie zawodowe	1 490	1 472	1 609	1 634	1 565
	średnie ogólnokształcące	696	739	776	742	784
	zasadnicze zawodowe	2 280	2 206	2 110	2 035	1 978
	gimnazjalne i niższe	2 490	2 473	2 485	2 464	2 486
staż pracy	do 1 roku	1 021	1 041	1 079	1 073	1 120
	1 - 5 lat	1 790	1 853	1 841	1 791	1 741
	5 - 10 lat	1 066	1 122	1 125	1 129	1 136
	10 - 20 lat	1 233	1 298	1 293	1 331	1 285
	20 - 30 lat	928	815	868	827	825
	30 lat i więcej	183	181	197	224	240
	bez stażu	1 082	988	1 058	1 015	979
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	812	1 035	661	808	794
	1 - 3 miesiące	1 611	1 573	1 568	1 453	1 302
	3 - 6 miesięcy	1 360	1 246	1 295	1 193	1 255
	6 - 12 miesięcy	1 459	1 343	1 417	1 367	1 429
	12 - 24 miesiące	1 108	1 261	1 507	1 343	1 210
	powyżej 24 miesięcy	953	840	1 013	1 226	1 336

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 235. Wolne miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
		3 581	4 706	2 397	2 982

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat świdwiński

Ludność (31.12.2013 r.): 48 582

w tym kobiet: 24 594 (50,6%)
w wieku przedprodukcyjnym: 8 842 (18,2%)
w wieku produkcyjnym: 31 492 (64,8%)
w wieku poprodukcyjnym: 8 248 (17,0%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 4 512

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 432,7

Urbanizacja: 49,7%

Gminy powiatu: Świdwin (miejska), Świdwin (wiejska), Brzeźno, Połczyn – Zdrój, Rąbino, Sławoborze

Tabela 236. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie świdwińskim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 966	4 380	4 296	4 150	4 255
w tym kobiet	1 959	2 277	2 326	2 146	2 254
z prawem do zasiłku	1 237	1 078	949	916	801
zamieszkali na wsi	2 300	2 550	2 527	2 407	2 525
Stopa bezrobocia (%)	25,4	27,5	26,2	26,7	27,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 237. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	4 113	4 048	3 856	4 002
do 25 roku życia	798	871	843	754	752
długotrwale bezrobotne	1 778	2 078	2 252	2 156	2 273
powyżej 50 roku życia	899	1 035	985	1 012	1 111
bez kwalifikacji zawodowych	1 419	1 416	1 371	1 265	1 322
bez doświadczenia zawodowego	880	931	940	847	891
bez wykształcenia średniego	2 785	3 052	2 897	2 864	2 858
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	484	592	622	630	547
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	427	538	576	562	609
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	77	89	118	124	133
niepełnosprawni	121	139	133	139	149
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	2	4	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 238. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	7 495	7 714	6 212	6 277	6 459
Wyłączenia z ewidencji	7 235	7 300	6 296	6 423	6 354
podjęcia pracy	2 918	3 134	2 772	2 908	3 084
subsydiowanej	923	1 151	587	778	747
niesubsydiowanej	1 995	1 983	2 185	2 130	2 337

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 239. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	430	255	313	323	259
	roboty publiczne	172	519	68	203	240
	podjęcie działalności gospodarczej	136	177	72	83	109
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	184	199	134	169	138
	inne	1	1	0	0	1
rozpoczęcie szkolenia		196	284	47	185	135
rozpoczęcie stażu		846	568	296	474	462
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		6	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		421	474	554	600	505

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 240. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	73	58	23	37	35
	roboty publiczne	3	14	2	9	7
	podjęcie działalności gospodarczej	18	27	15	15	15
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	37	54	27	49	32
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		35	62	9	42	26
rozpoczęcie stażu		404	268	79	196	183
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		21	37	41	29	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 241. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	157	71	217	158	119
	roboty publiczne	75	279	27	109	156
	podjęcie działalności gospodarczej	14	15	19	15	14
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23	20	59	49	44
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		25	36	27	68	18
rozpoczęcie stażu		56	100	132	141	113
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		144	167	192	218	197

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 242. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	208	123	150	159	130
	roboty publiczne	99	301	45	115	147
	podjęcie działalności gospodarczej	45	42	21	29	24
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	50	71	64	68	65
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		85	111	23	103	65
rozpoczęcie stażu		377	233	139	252	231
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		6	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		335	375	426	480	400

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 243. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	798	871	843	754	752
	25 - 34 lata	1 108	1 186	1 164	1 157	1 137
	35 - 44 lata	746	830	871	873	873
	45 - 54 lata	923	981	899	811	849
	55 - 59 lat	348	447	431	442	488
	60 - 64 lata	43	65	88	113	156
wykształcenie	wyższe	158	190	218	209	217
	policealne i średnie zawodowe	676	746	788	724	770
	średnie ogólnokształcące	347	392	393	353	410
	zasadnicze zawodowe	1 232	1 419	1 334	1 338	1 333
	gimnazjalne i niższe	1 553	1 633	1 563	1 526	1 525
staż pracy	do 1 roku	496	600	636	607	621
	1 - 5 lat	933	1 052	1 073	1 003	1 017
	5 - 10 lat	584	686	627	662	654
	10 - 20 lat	670	745	733	713	730
	20 - 30 lat	541	568	488	468	508
	30 lat i więcej	109	115	124	135	121
	bez stażu	633	614	615	562	604
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	397	640	569	620	623
	1 - 3 miesiące	1 091	1 095	903	905	793
	3 - 6 miesięcy	865	892	788	722	773
	6 - 12 miesięcy	779	866	816	705	792
	12 - 24 miesiące	540	637	822	685	684
	powyżej 24 miesięcy	294	250	398	513	590

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 244. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	2 539	2 600	1 737	2 162	2 201

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat Miasto Świnoujście

Ludność (31.12.2013 r.): 41 371

w tym kobiet: 21 368 (51,6%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 6 080 (14,7%)
 w wieku produkcyjnym: 26 528 (64,1%)
 w wieku poprodukcyjnym: 8 763 (21,2%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 6 542

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 466,1

Tabela 245. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Świnoujście

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	1 485	1 613	1 473	1 387	1 492
w tym kobiet	772	856	780	714	787
z prawem do zasiłku	278	265	224	233	199
Stopa bezrobocia (%)	10,5	11,9	10,7	10,0	10,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01 i danych GUS.

Tabela 246. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	1 423	1 323	1 231	1 346
do 25 roku życia	232	248	183	157	161
długotrwale bezrobotne	408	448	507	500	601
powyżej 50 roku życia	434	479	498	483	518
bez kwalifikacji zawodowych	419	445	418	414	480
bez doświadczenia zawodowego	432	461	360	353	413
bez wykształcenia średniego	935	974	907	829	872
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	218	224	201	181	199
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	140	115	142	118	131
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	42	46	43	40	35
niepełnosprawni	35	41	61	51	43
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 247. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	3 818	3 936	3 046	2 690	2 617
Wyłączenia z ewidencji	3 539	3 808	3 186	2 776	2 512
podjęcia pracy	996	1 058	1 222	1 109	1 116
subsydiowanej	55	95	40	34	71
niesubsydiowanej	941	963	1 182	1 075	1 045

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 248. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	0	0	0	0	3
	roboty publiczne	5	29	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	39	45	33	27	31
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	11	12	7	6	37
	inne	0	9	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		188	153	33	12	21
rozpoczęcie stażu		131	152	45	80	61
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		2	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		23	17	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 249. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	0	0	0	0	0
	roboty publiczne	0	0	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	5	7	4	4	8
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1	5	2	1	14
	inne	0	3	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		42	30	8	2	15
rozpoczęcie stażu		66	82	24	38	24
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 250. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	0	0	0	0	2
	roboty publiczne	2	17	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	4	4	2	4	6
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2	0	1	1	7
	inne	0	3	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		28	49	10	5	1
rozpoczęcie stażu		8	15	2	13	7
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		15	11	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 251. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	0	0	0	0	3
	roboty publiczne	5	12	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	7	1	5	3	8
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2	1	1	3	11
	inne	0	1	0	1	0
rozpoczęcie szkolenia		47	44	7	4	2
rozpoczęcie stażu		29	35	9	17	13
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		0	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		5	11	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 252. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	232	248	183	157	161
	25 - 34 lata	416	465	382	363	374
	35 - 44 lata	278	280	282	269	316
	45 - 54 lata	367	371	357	324	318
	55 - 59 lat	166	219	223	217	254
	60 - 64 lata	26	30	46	57	69
wykształcenie	wyższe	111	160	145	142	164
	policealne i średnie zawodowe	296	335	287	286	310
	średnie ogólnokształcące	143	144	134	130	146
	zasadnicze zawodowe	280	348	323	310	335
	gimnazjalne i niższe	655	626	584	519	537
staż pracy	do 1 roku	224	271	259	224	233
	1 - 5 lat	272	340	320	296	283
	5 - 10 lat	182	190	176	165	192
	10 - 20 lat	231	224	226	211	206
	20 - 30 lat	183	189	188	175	194
	30 lat i więcej	59	58	59	62	69
	bez stażu	334	341	245	254	315
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	236	329	211	212	194
	1 - 3 miesiące	581	580	454	420	399
	3 - 6 miesięcy	338	307	303	247	239
	6 - 12 miesięcy	165	213	232	209	258
	12 - 24 miesiące	101	130	189	168	232
	powyżej 24 miesięcy	64	54	84	131	170

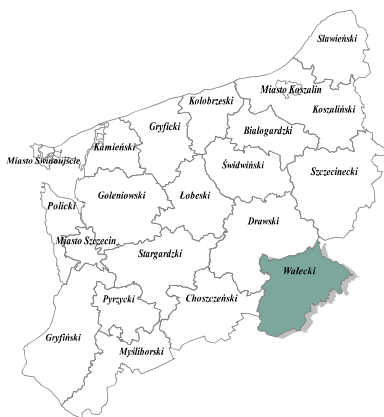
Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 253. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
	855	609	627	644	1 101

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Powiat walecki

Ludność (31.12.2013 r.): 54 597

w tym kobiet: 27 972 (51,2%)
 w wieku przedprodukcyjnym: 10 295 (18,9%)
 w wieku produkcyjnym: 35 249 (64,6%)
 w wieku poprodukcyjnym: 9 053 (16,6%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 5 735

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 1 627,0

Urbanizacja: 61,5%

Gminy powiatu: Walcz (miejska), Walcz (wiejska), Człopa, Mirosławiec, Tuczno

Tabela 254. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie waleckim

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	3 475	3 444	3 448	3 739	3 507
w tym kobiet	1 987	2 000	2 047	2 038	2 011
z prawem do zasiłku	909	453	689	747	619
zamieszkali na wsi	1 717	1 717	1 757	1 901	1 769
Stopa bezrobocia (%)	19,5	19,8	19,8	20,6	19,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 255. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	3 169	3 164	3 434	3 235
do 25 roku życia	692	626	668	686	567
długotrwale bezrobotne	1 378	1 627	1 711	1 824	1 798
powyżej 50 roku życia	841	873	899	959	930
bez kwalifikacji zawodowych	826	874	1 028	1 094	1 052
bez doświadczenia zawodowego	671	710	707	754	696
bez wykształcenia średniego	2 145	2 122	2 081	2 270	2 136
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	398	396	423	420	453
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	370	335	397	418	462
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	73	106	93	115	112
niepełnosprawni	158	141	119	196	150
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	5	4	4	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 256. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	6 490	6 436	5 317	5 857	5 926
Wyłączenia z ewidencji	5 770	6 467	5 313	5 566	6 158
podjęcia pracy	2 057	2 554	2 451	2 276	2 682
subsydiowanej	400	520	217	235	227
niesubsydiowanej	1 657	2 034	2 234	2 041	2 455

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 257. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	30	56	36	38	34
	roboty publiczne	194	246	38	59	68
	podjęcie działalności gospodarczej	93	112	50	72	89
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	83	106	93	66	36
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		621	764	207	597	685
rozpoczęcie stażu		422	500	276	452	589
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		13	2	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		184	189	130	191	138

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 258. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	11	18	11	8	6
	roboty publiczne	13	55	12	8	9
	podjęcie działalności gospodarczej	12	23	7	14	20
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	26	23	24	18	14
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		149	177	43	194	139
rozpoczęcie stażu		266	292	160	256	239
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		3	2	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		11	14	8	12	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 259. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	6	7	5	3	5
	roboty publiczne	95	77	10	36	29
	podjęcie działalności gospodarczej	6	8	6	4	6
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	10	14	14	2	1
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		104	131	24	138	325
rozpoczęcie stażu		40	51	14	54	162
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		3	1	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		62	78	52	69	51

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 260. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	16	26	18	12	19
	roboty publiczne	80	123	18	39	47
	podjęcie działalności gospodarczej	17	24	20	15	20
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	19	30	34	28	13
	inne	0	0	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia		185	303	77	208	360
rozpoczęcie stażu		125	129	67	163	274
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		7	1	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		126	125	99	158	104

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 261. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	692	626	668	686	567
	25 - 34 lata	957	965	925	1 020	932
	35 - 44 lata	652	654	664	740	744
	45 - 54 lata	815	788	708	739	683
	55 - 59 lat	310	335	385	426	452
	60 - 64 lata	49	76	98	128	129
wykształcenie	wyższe	232	259	300	318	285
	policealne i średnie zawodowe	822	771	760	816	780
	średnie ogólnokształcące	276	292	307	335	306
	zasadnicze zawodowe	894	893	839	995	949
	gimnazjalne i niższe	1 251	1 229	1 242	1 275	1 187
staż pracy	do 1 roku	395	425	478	482	484
	1 - 5 lat	886	855	868	919	825
	5 - 10 lat	578	552	520	598	544
	10 - 20 lat	637	627	578	655	639
	20 - 30 lat	412	382	390	424	405
	30 lat i więcej	85	86	110	108	117
	bez stażu	482	517	504	553	493
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	584	538	363	539	493
	1 - 3 miesiące	979	920	760	1 013	745
	3 - 6 miesięcy	727	701	576	575	633
	6 - 12 miesięcy	571	570	684	534	584
	12 - 24 miesiące	405	511	729	561	524
	powyżej 24 miesięcy	209	204	336	517	528

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 262. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
		1 590	1 804	1 517	1 636

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Powiat Miasto Szczecin

Ludność (31.12.2013 r.): 408 172

w tym kobiet: 214 170 (52,5%)

w wieku przedprodukcyjnym: 63 198 (15,5%)

w wieku produkcyjnym: 258 846 (63,4%)

w wieku poprodukcyjnym: 86 128 (21,1%)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na koniec 2013 r.: 67 292

Liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym: 2 599,7

Tabela 263. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Szczecin

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba bezrobotnych	14 316	16 500	16 942	19 143	18 478
w tym kobiet	6 496	8 005	8 507	9 344	9 150
z prawem do zasiłku	2 297	2 165	2 064	2 219	1 936
Stopa bezrobocia (%)	8,5	9,7	9,9	11,0	10,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i danych GUS.

Tabela 264. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	14 770	15 375	17 382	16 733
do 25 roku życia	1 841	2 095	1 843	2 116	1 798
długotrwale bezrobotne	3 381	6 223	8 112	9 614	9 952
powyżej 50 roku życia	3 988	4 839	5 259	6 018	6 268
bez kwalifikacji zawodowych	4 387	4 913	5 433	6 094	5 562
bez doświadczenia zawodowego	4 210	4 820	4 861	5 549	4 724
bez wykształcenia średniego	7 819	8 850	8 954	10 198	9 511
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	1 779	2 152	2 324	2 558	2 528
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	1 262	1 538	1 795	2 011	1 907
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	452	610	678	786	746
niepełnosprawni	527	668	749	790	755
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	x	0	6	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 265. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Rejestracje	30 388	30 271	26 191	25 603	25 091
Wyłączenia z ewidencji	23 466	28 087	25 749	23 402	25 756
podjęcia pracy	7 276	9 594	10 368	9 491	11 136
subsydiowanej	1 349	1 808	1 131	1 079	1 493
niesubsydiowanej	5 927	7 786	9 237	8 412	9 643

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 266. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	160	146	116	145	134
	roboty publiczne	632	1 042	738	599	854
	podjęcie działalności gospodarczej	315	395	136	208	399
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	242	219	132	118	106
	inne	0	6	9	9	0
rozpoczęcie szkolenia		876	1 175	350	581	686
rozpoczęcie stażu		1 092	1 633	601	534	777
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		17	0	0	0	4
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		111	118	189	108	154

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 267. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	56	36	43	32	29
	roboty publiczne	30	56	29	26	31
	podjęcie działalności gospodarczej	35	37	13	33	31
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	74	39	38	24	19
	inne	0	0	1	0	0
rozpoczęcie szkolenia		131	152	47	109	125
rozpoczęcie stażu		693	918	308	268	348
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		2	0	0	0	2
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		4	5	10	4	10

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 268. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	34	38	14	29	34
	roboty publiczne	345	550	434	334	454
	podjęcie działalności gospodarczej	22	33	13	27	43
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	19	24	6	11	12
	inne	0	1	5	1	0
rozpoczęcie szkolenia		194	240	55	130	171
rozpoczęcie stażu		27	59	28	31	79
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		1	0	0	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		36	36	78	52	82

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 269. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
praca subsydiowana	prace interwencyjne	36	31	18	26	33
	roboty publiczne	146	204	133	162	258
	podjęcie działalności gospodarczej	68	86	31	73	97
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	12	39	25	24	21
	inne	0	2	3	3	0
rozpoczęcie szkolenia		221	339	139	218	263
rozpoczęcie stażu		111	202	112	139	210
rozpoczęcie przygotowania zawodowego		4	0	0	0	1
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej		65	110	139	67	114

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 270. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wiek	18 - 24 lata	1 841	2 095	1 843	2 116	1 798
	25 - 34 lata	4 471	5 008	4 934	5 373	4 889
	35 - 44 lata	2 669	3 123	3 449	4 008	3 967
	45 - 54 lata	3 490	3 740	3 769	3 981	3 719
	55 - 59 lat	1 541	2 062	2 300	2 773	3 010
	60 - 64 lata	304	472	647	892	1 095
wykształcenie	wyższe	2 268	2 776	2 887	3 239	3 246
	policealne i średnie zawodowe	2 822	3 176	3 370	3 693	3 675
	średnie ogólnokształcące	1 407	1 698	1 731	2 013	2 046
	zasadnicze zawodowe	3 264	3 822	3 975	4 589	4 435
	gimnazjalne i niższe	4 555	5 028	4 979	5 609	5 076
staż pracy	do 1 roku	3 260	4 090	4 117	4 604	4 830
	1 - 5 lat	2 537	2 901	2 932	3 231	3 084
	5 - 10 lat	1 728	1 879	1 930	2 185	2 224
	10 - 20 lat	1 522	1 684	1 799	2 021	1 987
	20 - 30 lat	1 611	1 886	1 996	2 264	2 255
	30 lat i więcej	556	600	628	721	769
	bez stażu	3 102	3 460	3 540	4 117	3 329
	bez stażu	3 102	3 460	3 540	4 117	3 329
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	2 199	1 691	1 650	1 723	1 789
	1 - 3 miesiące	4 016	4 036	3 239	3 588	3 197
	3 - 6 miesięcy	3 244	3 168	3 004	3 179	2 874
	6 - 12 miesięcy	3 078	3 653	3 598	3 847	3 367
	12 - 24 miesiące	1 170	3 037	3 436	3 754	3 553
	powyżej 24 miesięcy	609	915	2 015	3 052	3 698

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Tabela 271. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
		6 031	5 823	6 039	5 062

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

12. Bezrobocie w gminach województwa zachodniopomorskiego

W tabeli nr 272 zestawiono dane dotyczące bezrobocia w gminach województwa zachodniopomorskiego i wyróżniono 10 gmin charakteryzujących się najniższym i najwyższym poziomem bezrobocia na podstawie wysokości wskaźnika bezrobocia w latach 2009 – 2013 (na koniec danego roku). Wskaźnik bezrobocia wyliczono jako procentowy udział liczby bezrobotnych z danej gminy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie.

Na koniec 2009 roku wskaźnik bezrobocia w gminach wahał się od 5,3% w Szczecinie do 21,9% w gminie Tychowo (p. białogardzki), z kolei na koniec 2013 roku wskaźnik zawierał się w granicach od 5,5% w Świnoujściu do 20,5% w gminie Barwice (p. szczecinecki). W analizowanych latach do gmin charakteryzujących się najniższym poziomem bezrobocia należały gminy nadmorskie: Świnoujście, Kołobrzeg, a także gminy sąsiadujące ze Szczecinem znajdujące się w obrębie powiatów: gryfińskiego, stargardzkiego, polickiego, goleniowskiego (Dobra Szcz., Gryfino, Stare Czarnowo, Kobylanka). Z roku na rok notowano wzrost liczby bezrobotnych i przesunięcie się Szczecina z gminy o najniższym poziomie bezrobocia na dalsze pozycje. Na koniec 2009 roku wskaźnik bezrobocia dla Szczecina wynosił 5,3%, a na koniec 2013 roku 7,0%. W zbiorze gmin o najwyższym poziomie bezrobocia na przestrzeni analizowanych lat wyróżniają się gminy wchodzące w skład powiatów: białogardzkiego, szczecineckiego, pyrzyckiego, świdwińskiego, choszczeńskiego (Białogard – wiejska, Tychowo, Barwice, Grzmiąca, Biały Bór, Szczecinek – wiejska, Karnice, Przelewice, Brzeźno, Rąbino, Recz).

Tabela 272. Gminy z najniższym i najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w latach 2009 - 2013

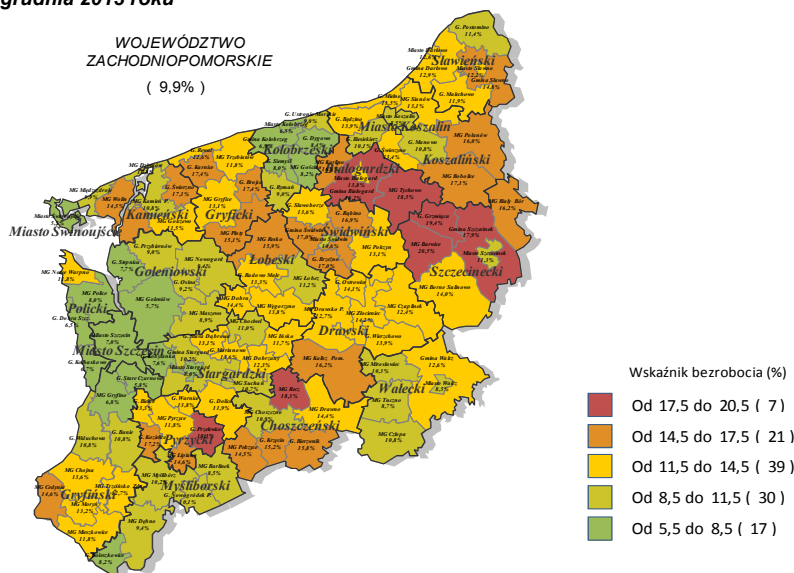
Rok	Pozycja	Najniższy wskaźnik bezrobocia	Wskaźnik bezrobocia	Liczba bezrobotnych	Najwyższy wskaźnik bezrobocia	Wskaźnik bezrobocia	Liczba bezrobotnych
2009	1	Szczecin	5,3%	14 316	Tychowo (w.)	21,9%	992
	2	Świnoujście	5,4%	1 485	Radowo Małe (w.)	20,4%	493
	3	Dobra Szcz. (w.)	5,6%	584	Barwice (m.-w.)	20,3%	1 151
	4	Kołobrzeg (w.)	5,7%	378	Przelewice (w.)	20,1%	667
	5	Kołobrzeg (m.)	5,9%	1 731	Biały Bór (m.-w.)	19,4%	656
	6	Boleszkowice (w.)	6,4%	119	Grzmiąca (w.)	19,4%	604
	7	Gryfino (m.-w.)	6,7%	1 444	Białogard (w.)	18,7%	932
	8	Stare Czarnowo (w.)	6,8%	173	Brojce (w.)	18,6%	453
	9	Kobylanka (w.)	6,8%	188	Kozielice (w.)	18,1%	302
	10	Gościno (w.)	6,9%	226	Szczecinek (w.)	18,1%	1 172
2010	1	Dobra Szcz. (w.)	5,9%	657	Białogard (w.)	21,4%	1 072
	2	Świnoujście	6,0%	1 613	Barwice (m.-w.)	20,4%	1 153
	3	Kołobrzeg (w.)	6,1%	409	Tychowo (m.-w.)	20,4%	930
	4	Kołobrzeg (m.)	6,1%	1 801	Grzmiąca (w.)	20,0%	622
	5	Szczecin	6,2%	16 500	Brzeźno (w.)	19,6%	354
	6	Kobylanka (w.)	6,6%	190	Karlino (m.-w.)	19,0%	1 124
	7	Dębno (m.-w.)	7,4%	983	Przelewice (w.)	18,8%	624
	8	Gościno (w.)	7,5%	249	Świerzno (w.)	18,4%	513
	9	Koszalin	7,6%	5 384	Rąbino (w.)	18,3%	448
	10	Stare Czarnowo (w.)	7,6%	193	Biały Bór (m.-w.)	18,1%	614
2011	1	Świnoujście	5,5%	1 473	Barwice (m.-w.)	21,3%	1 203
	2	Siemysł (w.)	5,8%	145	Grzmiąca (w.)	20,8%	650
	3	Dobra Szcz. (w.)	6,0%	686	Biały Bór (m.-w.)	19,0%	638
	4	Kołobrzeg (m.)	6,1%	1 777	Białogard (w.)	18,8%	949
	5	Kołobrzeg (w.)	6,2%	418	Szczecinek (w.)	18,7%	1 128
	6	Szczecin	6,4%	16 942	Ostrowice (w.)	18,6%	295
	7	Gościno (m.-w.)	6,4%	211	Przelewice (w.)	18,5%	615
	8	Boleszkowice (w.)	6,5%	124	Kalisz Pom. (m.-w.)	18,5%	851
	9	Gryfino (m.-w.)	6,6%	1 397	Tychowo (m.-w.)	18,1%	824
	10	Stare Czarnowo (w.)	6,6%	169	Świdwin (w.)	17,6%	699

Rok	Pozycja	Najniższy wskaźnik bezrobocia	Wskaźnik bezrobocia	Liczba bezrobotnych	Najwyższy wskaźnik bezrobocia	Wskaźnik bezrobocia	Liczba bezrobotnych
2012	1	Świnoujście	5,1%	1 387	Barwice (m.-w.)	20,3%	1 190
	2	Kołobrzeg (m.)	5,5%	1 685	Szczecinek (w.)	18,6%	1 152
	3	Dobra Szcz. (w.)	6,3%	739	Białogard (w.)	18,5%	977
	4	Kołobrzeg (w.)	6,6%	452	Grzmiąca (w.)	18,1%	584
	5	Gryfino (m.-w.)	6,8%	1 476	Przelewice (w.)	18,0%	635
	6	Kołbaskowo (w.)	6,9%	522	Tychowo (m.-w.)	17,5%	797
	7	Stare Czarnowo (w.)	6,9%	177	Karnice (w.)	17,5%	477
	8	Kobyłanka (w.)	7,0%	217	Kalisz Pom. (m.-w.)	17,3%	826
	9	Gościno (m.-w.)	7,0%	235	Recz (m.-w.)	17,2%	651
	10	Goleniów (m.-w.)	7,1%	1 630	Ślawno (w.)	17,2%	1 002
2013	1	Świnoujście	5,5%	1 492	Barwice (m.-w.)	20,5%	1 196
	2	Goleniów (m.-w.)	5,7%	1 327	Grzmiąca (w.)	19,4%	622
	3	Stare Czarnowo (w.)	5,8%	147	Tychowo (m.-w.)	18,5%	836
	4	Dobra Szcz. (w.)	6,5%	794	Przelewice (w.)	18,3%	642
	5	Kołobrzeg (m.)	6,5%	1 963	Recz (m.-w.)	18,3%	684
	6	Kołbaskowo (w.)	6,7%	517	Białogard (w.)	18,2%	963
	7	Gryfino (m.-w.)	6,8%	1 441	Szczecinek (w.)	17,9%	1 109
	8	Kołobrzeg (w.)	6,9%	473	Karnice (w.)	17,4%	484
	9	Szczecin	7,0%	18 478	Brojce (w.)	17,4%	431
	10	Kobyłanka (w.)	7,6%	239	Kozielice (w.)	17,2%	285

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z powiatowych urzędów pracy.

Na podstawie analizy liczby bezrobotnych w gminach województwa zachodniopomorskiego na koniec 2009 i 2013 roku można powiedzieć, że w 59 z nich notowano przyrost liczby bezrobotnych, w 53 spadek, a w dwóch liczba bezrobotnych była taka sama. Największy procentowy wzrost liczby zarejestrowanych dotyczył gminy Postomino – o 64,2%. Ponad 30 – procentowe wzrosty notowano ponadto w gminach: Mielno, Dobra (Szcz.), Ślawno (w.), Boleszkowice. Największe procentowe spadki w liczbie bezrobotnych odnotowano w gminach: Rymań – o 43%, Radowo Małe – o 34,5% i Goleniów – o 31,2%.

Mapa 3. Wskaźnik bezrobocia w gminach województwa zachodniopomorskiego na koniec grudnia 2013 roku

Źródło: opracowanie własne Wydziału Badań i Analiz WUP w Szczecinie

Podsumowanie

Dokonana analiza zmian na rynku pracy w zakresie bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim na przestrzeni lat 2009 – 2013 jest odzwierciedleniem sytuacji i kierunków przemian społeczno – gospodarczych obserwowanych nie tylko na Pomorzu Zachodnim, ale również w całej Polsce. Po pozytywnym kilkuletnim okresie dynamicznego spadku bezrobocia do końca 2008 roku, w kolejnych pięciu latach notowano pogorszenie się ogólnej sytuacji na rynku pracy i powrót do liczby bezrobotnych powyżej 100 tys., aczkolwiek zarówno liczba bezrobotnych, jak i stopa bezrobocia nie podlegały znacznym zmianom i utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Najbardziej dynamiczny i jak się okazuje jedyny spośród analizowanych lat – w którym liczba bezrobotnych od końca stycznia do końca grudnia wzrosła – był 2009 rok. W kolejnych „pokryzysowych” latach obserwowano tylko spadki liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w stosunku do danych z końca pierwszego miesiąca danego roku. Cechą charakterystyczną rynku pracy jest jego sezonowość i w analizowanym okresie prawidłowość ta była zauważalna w każdym roku.

Analiza danych dotyczących bilansu bezrobocia rejestrowanego i jego dwóch składowych czyli liczby rejestracji i liczby wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych, stanowi potwierdzenie nagłych zmian jakie zaszły na zachodniopomorskim rynku pracy po 2008 roku. Maksymalną liczbę rejestracji spośród badanych lat odnotowano w kolejnym 2009 roku, a grupa wyrejestrowanych była zdecydowanie niższa. Przewagę „napływu do bezrobocia” nad „odpływem z bezrobocia”, aczkolwiek nie tak znaczącą, notowano także w kolejnym 2010 roku, a następnie w roku 2012. Odwrotną sytuację obserwowano z kolei w 2011 i ostatnim 2013 roku.

Przyczyn wyłączeń z rejestrów urzędów pracy może być wiele, jednakże w analizowanych latach najwięcej osób wyrejestrowywano z powodu podjęcia pracy, z maksimum w 2013 roku – ponad 70 tys. osób. W ogóle motywów wyłączeń zatrudnienie stanowiło 39,4% w 2009 roku i 47,0% w 2013 roku. W znacznej większości podjęcia pracy wiązały się z zatrudnieniem niesubsydiowanym środkami urzędów pracy. Kolejnym powodem wyłączeń było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy z wyraźnym spadkiem liczby i udziału w stosunku do pierwszych lat analizowanego okresu.

Powiatowe urzędy pracy zgodnie z zapisami ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferują osobom bezrobotnym wiele usług i instrumentów wsparcia. Obok pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i wszelkiego rodzaju pomocy finansowej, bezrobotni mają możliwość skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W latach 2009 – 2013 zaktywizowano łącznie w województwie zachodniopomorskim blisko 160 tys. osób bezrobotnych. Najwięcej osób skierowano do różnorodnych form w 2010 – 47,7 tys., a zdecydowanie najmniej w kolejnym 2011 roku – 19,3 tys. W ostatnich badanych latach notowano wzrost liczby osób uczestniczących w aktywnych formach, jednakże nie był to tak wysoki poziom jak w 2010 roku. Do najpopularniejszych form aktywizacyjnych należały niezmiennie programy staży i szkoleń.

Jedną z pasywnych form wsparcia osób bezrobotnych są zasiłki. Na przestrzeni analizowanych lat zarówno liczba, jak i udział zasiłkobiorców wykazywały tendencje spadkowe. Na koniec 2009 roku osoby z prawem do zasiłku stanowiły 22,5% wszystkich bezrobotnych, z kolei na koniec 2013 roku było to o 7 p. proc. mniej.

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje stosunkowo wysoki poziom urbanizacji, co może się przekładać na strukturę osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania. W latach 2009 – 2013 notowano wzrost liczby osób z terenów wiejskich przy równoczesnym spadku udziału w populacji bezrobotnych, jednakże zmiany te nie były znaczące. Liczba bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie wynosiła blisko 40 tys., a ich udział kształtował się na poziomie około 40% w każdym z lat.

Analiza posiadanych danych pozwoliła na stworzenie „portretu” osoby bezrobotnej w województwie zachodniopomorskim. Jest to zwykle kobieta, osoba młoda, znajdująca się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata, posiadająca wykształcenie zasadnicze zawodowe, bądź też gimnazjalne i niższe (łącznie osoby te stanowiły ponad połowę wszystkich bezrobotnych w regionie), dokumentująca stosunkowo krótkie doświadczenie na rynku pracy (do 5 lat) lub nie posiadająca jakiegokolwiek stażu pracy i znajdująca się w rejestrach urzędów pracy od miesiąca do 3 miesięcy.

W powyższej krótkiej charakterystyce zbiorowości osób bezrobotnych wymieniono grupy zawierające największą liczbę osób bezrobotnych i stanowiące największe odsetki w strukturze bezrobotnych według płci, wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy. Nie można powiedzieć, że na przestrzeni analizowanych lat nic się nie zmieniło i w dalszym ciągu populacja bezrobotnych w regionie prezentuje się tak samo. Należy pamiętać o zmianach zachodzących na rynku pracy w ostatnich kilku latach, oczekiwaniach i potrzebach pracodawców, mających wpływ na liczbę i strukturę osób bezrobotnych także w przyszłości. Statystyki bezrobocia rejestrowanego wskazują kierunki zmian w powyższej kwestii. W rozpatrywanym okresie notowano duży udział młodych bezrobotnych, jednakże z tendencją spadkową liczby i udziału. Istotny wzrost bezrobocia widoczny jest w starszych grupach wiekowych. W rejestrach urzędów pracy zmniejsza się odsetek osób o najniższym poziomie wykształcenia, a z drugiej strony zauważalna jest tendencja wzrostu liczby osób z wykształceniem wyższym i średnim. Dość stabilna wydaje się być struktura osób bezrobotnych według stażu pracy. Nadal utrudnione wejście na rynek pracy mają osoby młode i dodatkowo nie posiadające ważnego i znaczącego doświadczenia zawodowego. Największe zmiany odnotowano w strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Pogarszająca się sytuacja na rynku pracy wpłynęła na wydłużenie okresu otrzymywania pomocy z urzędów pracy. Z roku na rok notowano tendencję spadkową w grupie osób bezrobotnych krótkookresowo, z kolei wyraźnie zwiększyła się liczba i odsetek osób pozostających bez pracy od roku, a nawet dwóch lat.

Wyraźną grupę bezrobotnych w badanym okresie stanowiły osoby dotychczas niepracujące, z tendencją spadkową w stosunku do danych z 2009 roku (2009 r. – 20,1%; 2013 – 16,8%). W strukturze pozostałych poprzednio pracujących bezrobotnych według sekcji w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) największą grupę stanowiły osoby wykonujące pracę przed zarejestrowaniem się w zakładach z sekcji „przetwórstwo przemysłowe”, a następnie w sekcji „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”. Pięcioletni okres analizy wskazuje na znaczne zmiany w tych najbardziej licznych sekcjach. W pierwszej odnotowano spadek liczby i udziału osób bezrobotnych, w drugiej natomiast występowały tendencje odwrotne. Należy także wspomnieć o istotnym wzroście liczby bezrobotnych w sekcjach: „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „budownictwo”, „pozostała działalność usługowa”. Dane informują ponadto o tym, że w wielu przypadkach przyporządkowanie osoby bezrobotnej do konkretnej sekcji PKD o jakiej wykonywała ona pracę przed rejestracją jest niemożliwe lub utrudnione czego potwierdzeniem jest bardzo duży wzrost liczby bezrobotnych w grupie „działalność niezidentyfikowana”. Sprawozdawczość prowadzona w ramach bezrobocia rejestrowanego pozwala również przyjrzeć się bliżej potrzebom rynku pracy wyrażonym chociażby liczbą zgłoszonych do urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Przyporządkowanie ofert pracy do konkretnych sekcji PKD w analizowanych latach informuje, że najwięcej z nich zawierało się w kolejnych: „administracja publiczna i obrona narodowa”, „handel hurtowy i detaliczny (...)”, „przetwórstwo przemysłowe”. Zdecydowany wzrost liczby wakatów notowano w sekcji „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, a porównywalny spadek zaobserwowano w sekcji „administracja publiczna i obrona narodowa”. Zestawienie liczby rejestrujących się bezrobotnych i liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia według sekcji na przykładzie 2013 roku pozwala stwierdzić, że w wielu z nich podaż ofert pracy jest niewystarczająca w porównaniu z zasobami siły roboczej w urzędach pracy. W sekcjach: „przetwórstwo przemysłowe”, „handel hurtowy i detaliczny (...)”, „pozostała działalność usługowa” napływ bezrobotnych zdecydowanie przewyższał liczbę ofert pracodawców.

Obok wyżej wspomnianej wyraźnej grupy osób bezrobotnych dotychczas niepracujących, równie liczną grupę reprezentują osoby „bez zawodu” czyli te, które nie posiadają udokumentowanych kwalifikacji. Na przestrzeni analizowanych lat notowano istotny wzrost liczby i udziału powyższej zbiorowości w ogóle bezrobotnych (20,7% na koniec 2009 roku; 22,8% na koniec 2013 roku). Pozostałe około 80% bezrobotnych przedłożyło w urzędzie pracy dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje czy doświadczenie w zawodzie. Najwięcej z nich znalazło się w następujących wielkich grupach zawodów: „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „pracownicy usług i sprzedawcy”, „technicy i inny średni personel”. W analizowanym okresie najbardziej zwiększyła się liczba osób w grupach: „pracownicy usług i sprzedawcy” i „specjaliści”. Największe spadki liczby bezrobotnych

notowano w grupach wielkich: „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” i „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Powyższe zmiany informują o zwiększeniu się popytu na pracowników fizycznych posiadających konkretny zawód i z drugiej strony sygnalizują problem ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby posiadające wyższe wykształcenie. W dalszym ciągu widoczne jest także duże zainteresowanie pracodawców osobami nie posiadającymi znaczących kwalifikacji, do wykonywania najprostszych prac. Bardziej szczegółowa analiza struktury zawodowej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim informuje, że nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzą osoby w zawodzie *sprzedawca*, a następnie *ślusarz*, *robotnik gospodarczy*, *technik ekonomista*. Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w latach 2009 - 2013 kierowano do osób w zawodach: *robotnik gospodarczy*, *technik prac biurowych*, *sprzedawca*, *robotnik budowlany*.

Tendencje na rynku pracy można określić na podstawie potrzeb pracodawców, czyli liczby zgłoszonych ofert pracy. Powyżej opisano szerszą strukturę rejestrowanych wakatów według sekcji PKD oraz według zawodów, ale należy wspomnieć, że w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 – 2013 zarejestrowano w urzędach pracy łącznie ponad 220 tys. ofert zatrudnienia (razem z wycofanymi przez pracodawców). Zdecydowanie najwięcej ofert notowano w 2010 roku, co wynika z dużego udziału subsydiowanych form aktywizacji w ogólnej liczbie wakatów. Natomiast w kolejnym 2011 roku ofert było najmniej w pięcioletnim okresie analizy, analogicznie do najmniejszej skali aktywizacji ze strony urzędów pracy. Należy pamiętać, że powiatowe urzędy pracy dysponują jedynie ofertami pracy zgłoszonymi bezpośrednio przez pracodawców i nie obejmują one ofert publikowanych chociażby w prasie czy Internecie. Pracodawcy także bardzo rzadko za pośrednictwem urzędów pracy poszukują wykwalifikowanych specjalistów, a grupa bezrobotnych w tej wielkiej grupie zawodów z roku na rok zwiększa się w rejestrach powiatowych urzędów pracy.

Z analizy zmian bezrobocia na poziomie powiatowym w latach 2009 – 2013 wynika, że w stosunku do 2009 roku przyrost liczby bezrobotnych notowano w 12 z nich, największy w powiecie grodzkim Miasto Szczecin – o 29,1%, z kolei największy spadek zaobserwowano w powiecie goleniowskim – o 23,2%. Najwyższą stopę bezrobocia na koniec 2013 roku notowano w powiecie białogardzkim – 29,6%, zaś najmniejszą w powiecie grodzkim Miasto Świnoujście – 10,5%. W porównaniu z końcem 2009 roku wzrost stopy bezrobocia notowano w 14 powiatach, największy w powiecie sławieńskim – o 5,6 p. proc. Spadki bezrobocia w 5 powiatach wahały się od 0,5 p. proc. w powiecie stargardzkim do 5 p. proc. w powiecie goleniowskim. Niekorzystne zmiany na przestrzeni analizowanych lat notowano w miastach na prawach powiatu tj. Szczecinie (wzrost o 2,1 p. proc.) i Koszalinie (wzrost o 1,9 p. proc.). W dalszym ciągu wiele powiatów z województwa zachodniopomorskiego i sam region pod względem wielkości bezrobocia plasują się wysoko w kraju.

Zjawisko bezrobocia w województwie zachodniopomorskim nadal stanowi duży problem społeczny, a przeprowadzona analiza danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego jest tego potwierdzeniem. W ostatnich latach badanego okresu obserwowano względną stabilizację na rynku pracy, jednakże w rejestrach powiatowych urzędów pracy w dalszym ciągu znajduje się znaczące grono osób gotowych podjąć pracę. Głębsza analiza pozwoliła na wskazanie obszarów problemowych, na które w niedalekiej przyszłości należy położyć nacisk, są to między innymi: długotrwałe bezrobocie, bezrobocie osób młodych, wzrost bezrobocia w najstarszych grupach wiekowych. Należy tutaj pamiętać o wydłużeniu wieku emerytalnego. Przed Publicznymi Służbami Zatrudnienia na szczeblu lokalnym i regionalnym, stoi wiele wyzwań, aby efektywnie pomagać osobom bezrobotnym w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Spis map

Mapa 1. Stopa bezrobocia w powiatach na koniec grudnia 2009 roku	110
Mapa 2. Stopa bezrobocia w powiatach na koniec grudnia 2013 roku	110
Mapa 3. Wskaźnik bezrobocia w gminach województwa zachodniopomorskiego na koniec grudnia 2013 roku	178

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w Polsce w latach 2009 – 2013 (31.XII)	7
Wykres 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013 (31.XII)	10
Wykres 3. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	13
Wykres 4. Liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia prac subsydiowanych w województwie zachodniopomorskim	17
Wykres 5. Liczba uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim	18
Wykres 6. Struktura uczestników poszczególnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim	19
Wykres 7. Liczba bezrobotnych kobiet i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	20
Wykres 8. Struktura bezrobotnych według wieku z podziałem na płeć	22
Wykres 9. Struktura bezrobotnych według wykształcenia z podziałem na płeć	23
Wykres 10. Struktura bezrobotnych według stażu pracy z podziałem na płeć	24
Wykres 11. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawiania bez pracy z podziałem na płeć	25
Wykres 12. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	26
Wykres 13. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	27
Wykres 14. Struktura bezrobotnych według wieku	30
Wykres 15. Struktura bezrobotnych według wykształcenia	31
Wykres 16. Struktura bezrobotnych według stażu pracy	32
Wykres 17. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawiania bez pracy	33
Wykres 18. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	35
Wykres 19. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	37
Wykres 20. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	37
Wykres 21. Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	39
Wykres 22. Liczba długotrwale bezrobotnych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	40
Wykres 23. Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	42
Wykres 24. Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	42
Wykres 25. Udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	43
Wykres 26. Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	43
Wykres 27. Udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	44
Wykres 28. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	45
Wykres 29. Udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	45
Wykres 30. Liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	46
Wykres 31. Udział bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	46
Wykres 32. Liczba bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	47
Wykres 33. Udział bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	47
Wykres 34. Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	48

Wykres 35. Udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	48
Wykres 36. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	49
Wykres 37. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku.....	51
Wykres 38. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia	52
Wykres 39. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według stażu pracy.....	53
Wykres 40. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według czasu pozostawania bez pracy	53
Wykres 41. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	55
Wykres 42. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu oraz ich udział w ogólnej liczbie poszukujących pracy w województwie zachodniopomorskim	55
Wykres 43. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wieku.....	58
Wykres 44. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wykształcenia	58
Wykres 45. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stażu pracy.....	59
Wykres 46. Struktura niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według czasu m pozostawania bez pracy	60
Wykres 47. Udział niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w ogólnej liczbie poszukujących pracy w powiatach na koniec 2009 i 2013 roku	61
Wykres 48. Liczba osób, które skorzystały z rozmowy wstępnej w latach 2009 - 2013	72
Wykres 49. Liczba osób, które skorzystały z rozmowy wstępnej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	73
Wykres 50. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013	73
Wykres 51. Liczba wizyt w ramach porady przeprowadzonej w formie indywidualnej w latach 2009 - 2013.....	74
Wykres 52. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	74
Wykres 53. Liczba bezrobotnych korzystających z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013.....	75
Wykres 54. Liczba grup w ramach porady grupowej w latach 2009 - 2013	77
Wykres 55. Liczba osób korzystających z porady grupowej w latach 2009 - 2013	77
Wykres 56. Liczba osób, które skorzystały z porady grupowej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	78
Wykres 57. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej indywidualnej w latach 2009 - 2013.....	79
Wykres 58. Liczba zorganizowanych grup korzystających z informacji zawodowej w latach 2009 - 2013	79
Wykres 59. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013	80
Wykres 60. Liczba osób, które skorzystały z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie.....	80
Wykres 61. Liczba osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013	82
Wykres 62. Liczba osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	82
Wykres 63. Struktura osób korzystających z poradnictwa zawodowego według wykształcenia w 2009 i 2013 roku	83
Wykres 64. Struktura osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według wykształcenia w 2009 i 2013 roku	84
Wykres 65. Liczba klubów pracy w latach 2009 - 2013.....	85
Wykres 66. Liczba uczestników klubów pracy w latach 2009 - 2013.....	85
Wykres 67. Liczba uczestników w klubie pracy w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	85
Wykres 68. Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych w latach 2009 - 2013	86
Wykres 69. Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych w latach 2009 - 2013 - wybrane kategorie	86
Wykres 70. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według wieku w 2009 i 2013 roku	87
Wykres 71. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według wykształcenia w 2009 i 2013 roku	87
Wykres 72. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według stażu pracy w 2009 i 2013 roku	88
Wykres 73. Struktura uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy według czasu pozostawania bez pracy w 2009 i 2013 roku	88
Wykres 74. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według wieku w 2009 i 2013 roku.....	89
Wykres 75. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według wykształcenia w 2009 i 2013 roku	89
Wykres 76. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według stażu pracy w 2009 i 2013 roku	90
Wykres 77. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy według czasu pozostawania bez pracy w 2009 i 2013 roku	90
Wykres 78. Liczba osób rozpoczynających szkolenie w latach 2009 - 2013 - ogółem.....	92
Wykres 79. Liczba osób rozpoczynających szkoleni w latach 2009 - 2013 - kobiety	92
Wykres 80. Liczba osób szkolonych według obszarów zawodowych - porównanie lat 2009 i 2013	94
Wykres 81. Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2009 - 2013 według wieku	95
Wykres 82. Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2009 - 2013 według wykształcenia	95
Wykres 83. Liczba osób uczestniczących w programie stażu w latach 2009 - 2013.....	96
Wykres 84. Liczba kobiet uczestniczących w programie stażu w latach 2009 - 2013.....	96
Wykres 85. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wiek w 2010 i 2013 roku	97
Wykres 86. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wykształcenie w 2010 i 2013 roku	97

Wykres 87. Liczba osób uczestniczących w programie przygotowania zawodowego w latach 2009 - 2013.....	100
Wykres 88. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w latach 2009 - 2013	102
Wykres 89. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – subsydiowanych, z sektora publicznego, sezonowych w latach 2009 - 2013.....	103
Wykres 90. Liczba miejsc aktywizacji zawodowej - oferty staży i prac społecznie użytecznych w latach 2009 - 2013.....	104
Wykres 91. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych i osób w okresie od 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w latach 2009 - 2013.....	104
Wykres 92. Procentowa zmiana liczby bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego - porównanie grudnia 2009 i 2013 roku.....	109
Wykres 93. Zmiana stopy bezrobocia w powiatach - porównanie grudnia 2009 i 2013 roku	111

Spis tabel

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w Polsce w wybranych kategoriach w latach 2009 - 2013.....	8
Tabela 2. Liczba bezrobotnych w województwach w latach 2009 - 2013	8
Tabela 3. Stopa bezrobocia w województwach w latach 2009 - 2013.....	8
Tabela 4. Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013.....	11
Tabela 5. Stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013.....	11
Tabela 6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2009 - 2013	12
Tabela 7. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim	14
Tabela 8. Powody wyłączeń z ewidencji urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim	14
Tabela 9. Struktura wyłączeń z ewidencji urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim	15
Tabela 10. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w województwie zachodniopomorskim	16
Tabela 11. Liczba uczestników poszczególnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie zachodniopomorskim	19
Tabela 12. Liczba bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim	20
Tabela 13. Liczba bezrobotnych mężczyzn w województwie zachodniopomorskim	21
Tabela 14. Liczba bezrobotnych według wieku i płci.....	21
Tabela 15. Liczba bezrobotnych według wykształcenia i płci	22
Tabela 16. Liczba bezrobotnych według stażu pracy i płci.....	23
Tabela 17. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy i płci.....	24
Tabela 18. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w województwie zachodniopomorskim.....	26
Tabela 19. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś w województwie zachodniopomorskim	27
Tabela 20. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych z terenów wiejskich.....	28
Tabela 21. Liczba bezrobotnych zamieszkujących wieś według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim.....	29
Tabela 22. Liczba bezrobotnych według wieku.....	29
Tabela 23. Liczba bezrobotnych według wykształcenia	30
Tabela 24. Liczba bezrobotnych według stażu pracy.....	31
Tabela 25. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy.....	32
Tabela 26. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego.....	34
Tabela 27. Bilans bezrobotnych do 25 roku życia.....	35
Tabela 28. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia	36
Tabela 29. Struktura podjęć pracy bezrobotnych do 25 roku życia	36
Tabela 30. Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia.....	38
Tabela 31. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych powyżej 50 roku życia.....	38
Tabela 32. Struktura podjęć pracy bezrobotnych powyżej 50 roku życia	39
Tabela 33. Bilans osób długotrwale bezrobotnych.....	40
Tabela 34. Wyłączenia z ewidencji osób długotrwale bezrobotnych	40
Tabela 35. Struktura podjęć pracy osób długotrwale bezrobotnych	41
Tabela 36. Bilans osób bezrobotnych niepełnosprawnych.....	49
Tabela 37. Wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych niepełnosprawnych	50
Tabela 38. Struktura podjęć pracy osób bezrobotnych niepełnosprawnych	50
Tabela 39. Bezrobotni niepełnosprawni według płci i miejsca zamieszkania.....	51
Tabela 40. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku.....	51
Tabela 41. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia	52
Tabela 42. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według stażu pracy.....	52
Tabela 43. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według czasu pozostawania bez pracy.....	53
Tabela 44. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności	54
Tabela 45. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności	54
Tabela 46. Bilans osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.....	56
Tabela 47. Wyłączenia z ewidencji osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu	56

Tabela 48. Struktura podjęć pracy osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu	56
Tabela 49. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według pci i miejsca zamieszkania.....	57
Tabela 50. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wieku.....	57
Tabela 51. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według wykształcenia	58
Tabela 52. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stażu pracy.....	59
Tabela 53. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy.....	59
Tabela 54. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według stopnia niepełnosprawności	60
Tabela 55. Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według rodzaju niepełnosprawności	60
Tabela 56. Liczba bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	62
Tabela 57. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013.....	64
Tabela 58. Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013	64
Tabela 59. Bezrobotni mężczyźni według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013	65
Tabela 60. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013.....	66
Tabela 61. Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013.....	66
Tabela 62. Bezrobotni według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013	67
Tabela 63. Bezrobotne kobiety według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013.....	68
Tabela 64. Bezrobotni mężczyźni według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013.....	68
Tabela 65. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013.....	70
Tabela 66. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z porady indywidualnej w latach 2009 - 2013.....	76
Tabela 67. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z porady grupowej w latach 2009 - 2013.....	78
Tabela 68. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie korzystających z informacji zawodowej grupowej w latach 2009 - 2013.....	81
Tabela 69. Udział poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie osób objętych badaniami testowymi w latach 2009 - 2013.....	83
Tabela 70. Wybrane kategorie uczestników szkoleń w zakresie aktywnego poszukiwania pracy w latach 2009 - 2013	91
Tabela 71. Wybrane kategorie uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w latach 2009 - 2013	91
Tabela 72. Obszary zawodowe szkoleń najczęściej wybierane w latach 2009 - 2013.....	93
Tabela 73. Obszary zawodowe szkoleń w latach 2009 - 2013.....	93
Tabela 74. Liczba osób uczestniczących w programie stażu w latach 2009 - 2013	96
Tabela 75. Obszary zawodowe, w których bezrobotni ukończyli staż w latach 2009 - 2013.....	97
Tabela 76. Najczęściej wybierane obszary zawodowe w ramach programu stażu w latach 2009 - 2013	99
Tabela 77. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiatach w latach 2009 - 2013	102
Tabela 78. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według klasyfikacji PKD 2007 w latach 2009 - 2013	105
Tabela 79. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w latach 2009 - 2013	106
Tabela 80. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności w latach 2009 - 2013.....	107
Tabela 81. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 - 2013	108
Tabela 82. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 - 2013.....	109
Tabela 83. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie białogardzkim.....	113
Tabela 84. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	113
Tabela 85. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	113
Tabela 86. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	114
Tabela 87. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	114
Tabela 88. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	114
Tabela 89. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	115
Tabela 90. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	115
Tabela 91. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	115
Tabela 92. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie choszczeńskim	116
Tabela 93. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	116
Tabela 94. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	116
Tabela 95. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	117
Tabela 96. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	117
Tabela 97. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	117
Tabela 98. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	118
Tabela 99. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	118
Tabela 100. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	118
Tabela 101. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie drawskim	119
Tabela 102. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	119
Tabela 103. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	119

Tabela 104. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	120
Tabela 105. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	120
Tabela 106. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	120
Tabela 107. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	121
Tabela 108. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	121
Tabela 109. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	121
Tabela 110. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie goleniowskim	122
Tabela 111. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	122
Tabela 112. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	122
Tabela 113. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	123
Tabela 114. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	123
Tabela 115. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	123
Tabela 116. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	124
Tabela 117. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	124
Tabela 118. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	124
Tabela 119. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie gryfickim	125
Tabela 120. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	125
Tabela 121. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	125
Tabela 122. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	126
Tabela 123. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	126
Tabela 124. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	126
Tabela 125. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	127
Tabela 126. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	127
Tabela 127. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	127
Tabela 128. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie gryfińskim	128
Tabela 129. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	128
Tabela 130. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	128
Tabela 131. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	129
Tabela 132. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	129
Tabela 133. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	129
Tabela 134. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	130
Tabela 135. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	130
Tabela 136. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	130
Tabela 137. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie kamieńskim	131
Tabela 138. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	131
Tabela 139. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	131
Tabela 140. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	132
Tabela 141. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	132
Tabela 142. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	132
Tabela 143. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	133
Tabela 144. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	133
Tabela 145. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	133
Tabela 146. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie kołobrzeskim	134
Tabela 147. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	134
Tabela 148. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	134
Tabela 149. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	135
Tabela 150. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	135
Tabela 151. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	135
Tabela 152. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	136
Tabela 153. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	136
Tabela 154. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	136
Tabela 155. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Koszalin	137
Tabela 156. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	137
Tabela 157. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	137
Tabela 158. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	138
Tabela 159. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	138
Tabela 160. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	138
Tabela 161. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	139
Tabela 162. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	139
Tabela 163. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	139
Tabela 164. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie koszalińskim	140
Tabela 165. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	140
Tabela 166. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	140
Tabela 167. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	141
Tabela 168. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	141
Tabela 169. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	141

Tabela 170. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	142
Tabela 171. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	142
Tabela 172. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	142
Tabela 173. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie łobeskim.....	143
Tabela 174. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	143
Tabela 175. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	143
Tabela 176. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	144
Tabela 177. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	144
Tabela 178. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	144
Tabela 179. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	145
Tabela 180. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	145
Tabela 181. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	145
Tabela 182. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie myśliborskim.....	146
Tabela 183. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	146
Tabela 184. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	146
Tabela 185. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	147
Tabela 186. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	147
Tabela 187. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	147
Tabela 188. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	148
Tabela 189. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	148
Tabela 190. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	148
Tabela 191. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie polickim.....	149
Tabela 192. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	149
Tabela 193. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	149
Tabela 194. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	150
Tabela 195. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	150
Tabela 196. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	150
Tabela 197. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	151
Tabela 198. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	151
Tabela 199. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	151
Tabela 200. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie pyrzyckim.....	152
Tabela 201. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	152
Tabela 202. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	152
Tabela 203. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	153
Tabela 204. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	153
Tabela 205. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	153
Tabela 206. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	154
Tabela 207. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	154
Tabela 208. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	154
Tabela 209. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie sławieńskim.....	155
Tabela 210. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	155
Tabela 211. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	155
Tabela 212. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	156
Tabela 213. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	156
Tabela 214. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	156
Tabela 215. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	157
Tabela 216. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	157
Tabela 217. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	157
Tabela 218. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie stargardzkim.....	158
Tabela 219. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	158
Tabela 220. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	158
Tabela 221. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	159
Tabela 222. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	159
Tabela 223. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	159
Tabela 224. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	160
Tabela 225. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	160
Tabela 226. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	160
Tabela 227. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie szczecineckim.....	161
Tabela 228. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	161
Tabela 229. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku.....	161
Tabela 230. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	162
Tabela 231. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	162
Tabela 232. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	162
Tabela 233. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	163
Tabela 234. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	163
Tabela 235. Wolne miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku.....	163

Tabela 236. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie świdwińskim.....	164
Tabela 237. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	164
Tabela 238. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	164
Tabela 239. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	165
Tabela 240. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	165
Tabela 241. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	165
Tabela 242. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	166
Tabela 243. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	166
Tabela 244. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	166
Tabela 245. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Świnoujście	167
Tabela 246. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	167
Tabela 247. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	167
Tabela 248. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	168
Tabela 249. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	168
Tabela 250. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	168
Tabela 251. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	169
Tabela 252. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	169
Tabela 253. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	169
Tabela 254. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie waleckim.....	170
Tabela 255. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	170
Tabela 256. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	170
Tabela 257. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	171
Tabela 258. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	171
Tabela 259. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	171
Tabela 260. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	172
Tabela 261. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	172
Tabela 262. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	172
Tabela 263. Podstawowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego w powiecie Miasto Szczecin.....	173
Tabela 264. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	173
Tabela 265. Bilans osób bezrobotnych, w tym podjęcia pracy w ciągu roku	173
Tabela 266. Liczba bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	174
Tabela 267. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	174
Tabela 268. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	174
Tabela 269. Liczba długotrwale bezrobotnych korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.....	175
Tabela 270. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	175
Tabela 271. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	175
Tabela 272. Gminy z najniższym i najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w latach 2009 - 2013.....	177

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. A. Mickiewicza 41
70 – 383 Szczecin
tel. (91) 42 56 101
e – mail: sekretariat@wup.pl
www.wup.pl

Praca pt. „Analiza zmian na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w latach 2009 – 2013” stanowi obszerne opracowanie z zakresu analizy regionalnego rynku pracy. Wyraźnie dominujący w pracy obszar refleksji związany jest z problematyką bezrobocia, ze szczególnym uwzględnieniem jego zmienności oraz sposobów przeciwdziałania.

W dwóch pierwszych rozdziałach dokonano przedstawienia sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy w latach 2009 – 2013, w tym zaprezentowano szczegółowe informacje, dotyczące struktury oraz stopy bezrobocia w województwie zachodniopomorskim. W kolejnych dwóch częściach pracy autorzy koncentrują się na wskazaniu czynników decydujących o ruchliwości oraz formach wspierania osób bezrobotnych. Kolejne rozdziały zawierają bardzo obszerną charakterystykę struktury bezrobocia w województwie zachodniopomorskim z uwzględnieniem kluczowych dla analiz rynku pracy zmiennych. Oddzielny rozdział dotyczy osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Każda z wyróżnionych kategorii została tutaj scharakteryzowana zarówno w skali województwa, jak i w ujęciu lokalnym. Autorzy zamieścili w tej części m.in. dane, dotyczące okoliczności związanych z wyłączeniem z rejestrów powiatowych urzędów pracy reprezentantów poszczególnych kategorii. Szczególną uwagę zwrócono na wyłączenia z rejestrów ze względu na podjęcie przez osoby bezrobotne pracy. Wyjątkowo interesujące są zaprezentowane w publikacji dane, dotyczące specyfiki podjętej pracy w kontekście form wsparcia dla osób bezrobotnych. Obszerną część pracy stanowią analizy dotyczące struktury bezrobocia z uwzględnieniem posiadanych przez osoby bezrobotne kwalifikacji, specjalności. Autorzy uwzględnili także w przeprowadzanych analizach instrumenty stosowane w ramach programów wspierania rynku pracy, a także instytucje je stosujące. Jednak nie ograniczono się tutaj do ogólnikowych zestawień, lecz zamieszczono szereg danych szczegółowych, dotyczących wyróżnionych dla potrzeb niniejszego opracowania kategorii osób bezrobotnych, istotnych dla oceny skuteczności poszczególnych form wsparcia.

W ostatnich dwóch częściach pracy zamieszczono informacje, dotyczące zmian zachodzących w zakresie wolnych miejsc pracy oraz innych miejsc aktywizacji zawodowej, a także dokonano bardzo szczegółowych charakterystyk powiatowych rynków pracy. W przypadku ostatniego z wymienionych obszarów analizy, zamieszczono również kluczowe dla oceny sytuacji na rynku pracy informacje, dotyczące poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców, a także podstawowe dane demograficzne dla poszczególnych powiatów województwa.

Sposoby prezentacji danych są czytelne i nie budzą zastrzeżeń. Praca opiera się na bogatym materiale empirycznym, a także stosowane są w niej rozbudowane kategorie analityczne. Praca stanowi wartościowy materiał źródłowy zarówno dla osób zajmujących się analizami rynku pracy, jak i dla tzw. praktyków społecznych, czyli osób, które podejmują decyzje wywierające bezpośredni wpływ na jego stan.

dr Artur Frąckiewicz